VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
VAN YÜZÜNCÜ YIL UNIVERSITY THE INSTITUTE OF SOCIAL SCIENCE

3. ULUSLARARASI

SOSYAL BİLİMLER LİSANSÜSTÜ ÖĞRENCİ SEMPOZYUMU

3nd INTERNATIONAL

SOCIAL SCIENCES POSTGRADUATE STUDENT SYMPOSIUM

30 KASIM - 01 ARALIK 2023

30 NOVEMBER - 01 DECEMBER 2023

ÖZET KİTABI

ABSTRACT BOOK

uslos yyu edu.tr

3. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER LİSANSÜSTÜ ÖĞRENCİ SEMPOZYUMU

3. INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCES POSTGRADUATE STUDENT SYMPOSIUM (USLOS III)

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi / Van Yüzüncü Yıl University, Van / TÜRKİYE

30 Kasım – 1 Aralık 2023 / 30 November – 1 December 2023

Web Sayfası / Web Page: uslos.yyu.edu.tr

SEMPOZYUM BİLGİLERİ / SYMPOSIUM INFORMATION

e-ISBN 978-625-6768-03-1

Yayın Editörü/ Publishing Editörs

Dr. Öğr. Üyesi. Erdal POLAT

Murat ÇABAZ

Kapak Tasarım / Cover Design

Ümit OĞUR

Web Tasarım / Web Design

Dr. Öğr. Üyesi. Erdal POLAT

Murat ÇABAZ

Erişim Tarihi / Date of Access

05/ 01/ 2024

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Yayınları

Van Yüzüncü Yıl University Press

SEMPOZYUM KÜNYESİ

(SYMPOSIUM INTRODUCTION)

SEMPOZYUM ONURSAL BAŞKANLARI

(HONORARY CHAIRS)

Prof. Dr. Hamdullah ŞEVLİ

(Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Rektörü)

Prof. Dr. Bekir KOÇLAR

(Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü)

DÜZENLEME KURULU BAŞKANLARI

(ORGANIZATION COMMITTE CHAIRMANS)

Doç. Dr. Ercan ÇALIŞ

Doç. Dr. Halit YABALAK

Dr. Öğr. Üyesi. Erdal POLAT

Dr. Sıddık ATAMAN

Murat ÇABAZ

SEMPOZYUM GENEL SEKRETERİ

(GENERAL SECRETARYS OF SYMPOSIUM)

Arş. Gör. Hasan SAYIN

DÜZENLEME KURULU / (ORGANIZATION COMMITTEE)

Araş. Gör. Dr. Bihter TÜRKMENOĞLU

Dr. Aysel DOĞAÇ

Dr. Emre GÜNAY

Dr. Fırat ALLAK

Dr. Meiramkul ISSAYEVA

Dr. Mustafa KAYA

Dr. Namig MAMMADOV

Dr. Zoltan EGERESİ

Araş. Gör. Özge ERSEZER

Araş. Gör. Muhammed Şehit HAKÇIOĞLU

Araş. Gör. Dr. Mustafa TÜRKMENOĞLU

Abdulhamit DENİZ

Ahmet ERK

Ali ARAZ

Erdal ÖZGÜNER

Fırat EROL

Güneş ÇİL

Hande SARAÇOĞLU

Hülya ÇİFTÇİ

İbrahim BİNGÖL

İbrahim YILDIRIM

Muhammed YAVUZ

Nimet SEKMAN

Özlem Hatice GÜLAÇ

Rahime GÖKÇE

Selma SANCAK

Süleyman Azad TUNÇER

BİLİM VE DANIŞMA KURULU
(SCIENTIFIC AND ADVISORY COMMITTEE)

Prof. Dr. Abdulbaki GÜNEŞ	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof. Dr. Abdullah DUMAN	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof. Dr. Abdullah YEŞİLOVA	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof. Dr. Abdulmecit CANATAK	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof. Dr. Abdulmenaf TURAN	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof. Dr. Adnan TÖNEL	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet EYİM	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof. Dr. Bülent Cercis TANRITANIR	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof. Dr. Cavid QASIMOV	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof.Dr. Ferit İZCİ	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof. Dr. Gülsen BAŞ TERZİOĞLU	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof. Dr. Hasan ÇİÇEK	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof. Dr. Hayati AYDIN	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof. Dr. Leskali Bazargalievich BERDYGUZHİN	Atyrau University
Prof. Dr. Mahmud KAMALOĞLU	Uluslararası Ukrayna-Gürcistan Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet AYGÜN	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet PINAR	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Akif ARVAS	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Salih ARI	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Şirin ÇIKAR	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Zeydin YILDIZ	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof .Dr. M. Zeki DUMAN	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof. Dr. M. Şükrü MOLLAVELİOĞLU	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof. Dr. Mensur NUREDDİN	Uluslararası Vizyon Üniversitesi

Prof. Dr. Orhan DENİZ	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof. Dr. Rafet ÇAVUŞOĞLU	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof. Dr. Reha SAYDAN	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof. Dr. Sahip BEROJE	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof. Dr. Selahattin SÖNMEZSOY	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof. Dr. Selma BAŞ	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof. Dr. Sezer CİHANER KESER	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof. Dr. Suvat PARİN	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof. Dr. Tolkyn AUELGAZINA	Kazatiso Academy
Prof. Dr. Saiphulla Zhumabayuly SAPANOV	Atyrau University
Prof. Dr. Seyit Battal UĞURLU	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof. Dr. Shakhman Nagimovich NAGİMOV	Atyrau University
Prof. Dr. Tahir ZORKUL	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof. Dr. Zafer KANBEROĞLU	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof. Dr. Zeynabil AYDARBEKOV	Kazakh Ablai Khan University
Prof. Dr. Zhamiga Tazhikkyzy TANATAROVA	Atyrau University
Prof. Dr. Zhomart SIMTIKOV	Abai Kazakh National Pedagogical Univesity
Doç. Dr. Abdulaziz KARDAŞ	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Abdulhadi TİMURTAŞ	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Abdulkadir GÜMÜŞ	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Ahmet BARDAK	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Aidar AMREBAYEV	The Institute for Philosophy, Political Science and Religious Studies
Doç. Dr. Aigul Makulbekovna BAKİRBEKOVA	Atyrau University
Doç. Dr. Arzu ERTAYLAN	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Ayhanum ABDULATİVOPA	Dağıstan Devlet Üniversitesi

Doç. Dr. Bayram KANARYA	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Celal KIZILDERE	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Davut EŞİT	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Emin Yaşar DEMİRCİ	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Emine CİHANGİR	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Emrah AKDENİZ	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Ercan ÇALIŞ	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Ercüment TOPUZ	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Erkan AFŞAR	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doc. Dr. Faruk KALAY	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Ferit YÜCEBAŞ	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Ferzende İDİZ	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Fethi DEMİR	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Funda ÖZŞENER	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Gulfairuz Kaiyrgalievna KAİYRGALİEVA	Atyrau University
Doç. Dr. Gülşen TORUSDAĞ	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Hacer ARSLAN KALAY	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Hakan YILMAZ	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Hakan HEMŞİNLİ	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Halil ZORER	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Haluk YERGİN	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. İrfan POLAT	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Jekebayeva Makpal ABILOVNA	Kazakh Ablai Khan University
Doç. Dr. Kalamkas ANASSOVA	Satbayev Milli Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Makpal JEKEBAYEVA	Satbayev Milli Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet ŞEREMET	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Doç. Dr. Mehmet Halil ERZEN	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Meruet Kusaiinovna AMANGAZİEVA	Atyrau University
Doç. Dr. Metin EREN	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Muhammet Nasih ECE	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Murat KEKLİK	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa TORUSDAĞ	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Nazan OSKAY	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
As. Prof. Nurlan BAIGABYLOV	L. N. Gumilyov Eurasian National University
Doç. Dr. Nergiz KARADAŞ	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Oktay BAŞAK	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Orhan VAROL	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Assoc. Prof. Rakhimova GULNARA	Kazakh National Pedagogical Univesity
Doç. Dr. Recep DEMİR	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Remzi TUNTAŞ	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Sabahattin ERDOĞAN	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Sağbetullah MERİÇ	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Seda KARAÖZ ARIHAN	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Selda TUNCER	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Sevda ERATALAY	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Süleyman ERATALAY	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Süleyman KASAP	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Şengül DEMİREL	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Soner İŞİMTEKİN	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Tolga ÖNTÜRK	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Vedat YILMAZ	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Veysi SEVİNÇLİ	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Doç. Dr. Yıldız ATMACA Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Doç. Dr. Zharkyn Esenovna KENZHEBAEVA Atyrau University

Doç. Dr. Zehra YILMAZ YAĞCI Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr.Üyesi Abdullah EROL Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Ögr. Üyesi Abdurahman ÇALIK Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Abdurrahim TUFANTOZ Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Afif ATAMAN Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Akil Fikret TOSUN Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Arif GEZER Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Arzu ERTAYLAN Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Aslı ERCİYES TOSUN Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Ayhan CESUR Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr.Öğr.Üyesi Aysel ÖZTÜRKÇÜ AKÇAY Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Ayşegül BEKMEZ YELEN Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Assist. Prof. Azam KORBAYRAM Uluslararası Vizyon Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Barış KANDEĞER Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Bora YILMAZ Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Ögr. Üyesi Bulut DÜLEK Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Burcu TURAN TORUN Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr.Öğr.Üyesi Burçak İSMET ÖZSOY Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Burhaneddin KIYICI Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Cemil KÜÇÜK Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Cevdet TEKE Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Çinuçen OKAT Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Derya BARAN Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Erkan AFŞAR Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Fatma Fehime AYDIN Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Fatma GÜNGÖRER Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr.Öğr.Üyesi Gulan AYAZ Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr.Öğr.Üyesi Gülcan AZİMLİ ÇİLİNGİR Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Gülsevim EVSEL Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi İbrahim AYDIN Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi İbrahim ÇEMBERLİTAŞ Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr.Öğr.Üyesi İlyas ÖZDEMİR Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Leyla ADIGÜZEL Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet KULAZ Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Metin YILDIZ Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi M. Hanifi VAN Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Arif ERZEN Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Baki BİLİK Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi M.Fuat LEVENDOĞLU Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet GÖKTEPE Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet KARASU Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Sabri ŞENOL Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Selim AYDAY Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Şirin ALADAĞ Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr.Üyesi Mehmet Şahin YAVUZER Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Ögr.Üyesi Murat KARA Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr.Üyesi Mustafa ÖKSÜZ Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Harun KIYLIK Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr.Üyesi Neslihan ŞEREF AKPINAR Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Neşe COŞKUN Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Nurcan AVŞİN Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Nükhet ELTUT KALENDER Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Ömer DEMİRBAĞ Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Ömür KARSLI Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Rahşan Fatma AKGÜL Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Rıdvan KALAÇ Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Rıfat AKBAŞ Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Rıfkı SINDIR Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Sait EBİNÇ Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Savaş Onur ŞEN Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Seda Başar Yılmaz Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Sedat ŞAHİN Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Sezen ARSLAN Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Gaye TUĞ LEVENT Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi İlke ÖRÇEN GÜLER Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Songül ÖZER Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Tahsin KORKUT Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Tuğçe ÖZOĞUL BALYALI Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Turan YİĞİN Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Vural ÖNTÜRK Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Yalçın KARACA Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Yener ALTUN Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Yunus KAPLAN Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Zehra ÖZBULUT Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Zeki EDİS Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Funda ALTAN AYDIN Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Bihter TÜRKMENOĞLU Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Nurken AITYMBETOV The Institute for Philosophy, Political Science and Religious Studies

Bibinur Burkitkyzy KORGAN Atyrau University

Dana Zhemgalievna ALİPOVA Atyrau University

İÇİNDEKİLER

Barıştepe (Selhe) Köyü Dini Mimarisi 21
Aslıhan DEMİR 21
Tahsin KORKUT 21
Gençlerin Parasosyal Etkileşimi "Hallyu" 23
Zafer BABACAN 23
Erken İslamcılık Dönemi Dergilerinden Ehli Sünnet Dergisi İncelemesi 25
Hatice KÜÇÜKKAYA 25
Hafızlık Yapan Öğrencilerin Dindarlık Algılarının Belirlenmesi 27
Betül KÜÇÜK 27
Sakin ÖZIŞIK 27
Arkeolojik ve Doğal Alanların Kent Yaşamıyla Entegrasyonu: Edremit Örneği 29
Murat ŞEN 29
Tomas Mıgırdıçyan: Bir Osmanlı Tebaasının Seyahatname Üzerinden Casusluk Faaliyetleri 31
Nimet SEKMAN 31
Fâtımîlerin İnançlarını Yaygınlaştırmada Kullandıklari İki Kurum Bir Oluşum; Ezher, Dâru'l-Hikme ve Dâîlik 33
Hatice Nur DOKUYUCU 33
Geç Hitit Krallıkları Heykeltıraş Sanatında Asur Etkisi 35
Yahya Belin 35
Yasa Adaletini Siyaset Felsefesiyle Aramak: Nefret Ve Ayrımcılık Başlıklı Türk Ceza Kanunu'nun 122. Maddesinin Düşündürdükleri 37
Orçun OLTULU 37
J.P. Sartre Varoluşçuluğunda Öznenin İmkânı Sorunu 39
Ayşe DEMİR 39
Iğdır Ovası'nın Kuraklık Analizi ve Yaz Dönemi (Mayıs-Eylül) Hava Kirliliğiyle İlişkisi 41
Yahya ÖZTÜRK 41
Yunus Emre BALCIOĞLU 41
Halil ZORER 41
Constantinopolis Hipodromu Işığında Siyasî ve Toplumsal Yansımalarıyla Bizans'da Demoslar 43
Burcu Karakuş 43
Қазақстанда Цифрлық Технологияларды Пайдалану Дәрежеci 45
Сабырғалиева Жансая 45
Türk Kültüründe Kadın Şaman 47
Kübra Nur ENDER 47

The Evaluation of the Word 'Jihad' Through Some English Translations of the Qur'an 49
Bilal GÜRBÜZ 49
Hasan YILMAZ 49
Türkiye'de Sokak Köpekleri Sorunu Aksayan Bir Belediye Hizmeti Mi? 51
Çağlar ÇİÇEK 51
Lise Türk Dili ve Edebiyatı Öğretim Programına ve Ders Kitaplarına Yansıyan Somut Olmayan Kültürel Miras Unsurları 53
Mehmet YÜCE 53
İzmir Yarımada'sında Duvar Resimli Bir Grup Camii Üzerine Değerlendirme 55
Sevgi ÇALIŞ 55
Mehmet TOP 55
Ailede Din Eğitiminde Batıl İnançların Rolü 57
Ayşe ÖZÇELİK 57
Van Konulu Gravürlerde Yer Alan Takıların Van Müzesinde Bulunan Takı Örnekleri ile Karşılaştırılması 59
Murat ÇABAZ 59
1950 Öncesi Van'ın Genel Durumu ve Çok Partili Siyasi Hayata Geçişte Kentte Chp ve Dp Arasında Yaşanan Mücadele 61
Süreyya POLAT 61
Örgün Eğitimde 4. Sınıf Öncesi Din Eğitimi İhtiyacına Yönelik Bir Araştırma 63
Zeynep ŞAHİNOĞLU 63
Semra CİNEMRE 63
Gülten Akın'ın Şiirlerinde Nesneler ve Renkler 65
Fuat Arpa 65
Tarih Dünyası Mecmuasında Adı Geçen Tarihi Karakterlerden 2. Abdülhamit 67
Bilal SAĞLAM 67
Azerbaycanlı Siyasi Bir Muhacir: Naki Bey Keykurun 69
Tufan ALTUNÖZ 69
Kredi Kartları Üzerinde BNPL Uygulamalarının Etkisi 71
Tunahan ASLAN 71
İsa Yusuf SAYDAN 71
Van Kalesi Höyüğü Kazısında Gözlenen Travmalar 73
Hayrunnisa ELİAÇIK 73
III. Mustafa Dönemi'nde Mimari Bezeme: Ayazma Camisi Örneği 75
Ülkü DEMİR 75
Yeni Ateizmin Temsilcilerinden Daniel Dennett'ın Evrimci Din İzahı Üzerine Bir Değerlendirme 77
Süleyman CEYHAN 77
Antik Dönemlerde Anadolu'da Kremasyon 79

Melek GÜL 79
Emmanuel Sieyes'in Genel Halk ve Üçüncü Sınıf Kavramları Ekseninde Fransız İhtilali'ni Anlamak 81
Elif Seda Gürbüz 81
II. Meşrutiyet'te Şiirle Sosyoloji: Mehmet Akif ve Ziya Gökalp'in Şiirlerinin Toplumsal Dönüşümdeki Etkisi Üzerine 83
İsmail AYDOĞDU 83
Avrupa Birliğinin Göç ve Politika Yaklaşımlarının Karşılaştırılması 85
Umut DUMANGÜR 85
Metropolde Bir Pikaro: Cingöz Recai 87
İbrahim YILDIRIM 87
Taşköprülüzâde ve Ogden-Richards Üçgeninde Dil, Düşünce, Varlık İlişkisi 89
Mazlum TIRPAN 89
Tarihsel ve Toplumsal Bir Olay Olarak İklim Değişikliği 91
Özlem Çağla ÇİÇEK 91
Pazarlama Yönetiminde Yapay Zekâ Uygulamaları 93
Mariam REHAOUI ÜNLÜ 93
Bitlis-Mutki İlçesi Doğum Kültürü Üzerine Bir İnceleme 95
Çiller KARDAŞ 95
Nûr-i Tevhîd Açtı Vechinden Nikâb: Nûru'l-Arabî'de Tevhîd-i Ef'âl Makâmı 97
Ömer Emre KULAKSIZ 97
Van Yöresinde Yaşayan Geleneksel El Sanatları Ürünlerinin Turizme Olan Etkisi 99
Murat ÇABAZ 99
Ercan ÇALIŞ 99
Sindirella Masalı ile Fatma ve Sarı İnek Masalının Karşılaştırılması Vladimir Propp'un Masal Çözümleme Metodu ile İncelenmesi 101
Leyla EKİNCİ 101
Van Havzası Demir Çağı Cypraeidae Deniz Kabuğu Boncuğunun Antropolojik Değerlendirilmesi 103
Selma SANCAK 103
Popüler Araştırma Eserler Çerçevesinde Türk - Ermeni İlişkileri ile İlgili Çalışmalar 105
Aleyna Ecrin ÖZTÜRK 105
Nazik el-Melaike'nin Şiirlerinde Hüzün -Meraya eş-Şems Örneği- 107
Selma Durmaz 107
Bingöl İlinin Karlıova İlçesinde Geçen "Kardek (Qerdekê Şevê)" Efsanesiyle İlgili İnanışlar ve Memoratların İncelenmesi 108
Bilal ÇERTEL 108
Halk Edebiyatında İnsanlarin Cadıya Olan Bakış Açısı 110
Meyrem COŞKUN 110

Esîrüddin Ebherî'nin Paralel Postulat İspatı 112
Nazlı Yasemin FARSAK 112
Gıda Sektöründe Yalın Üretime Dayalı Bir Uygulama 114
Merve YILMAZ 114
Nurcan DENİZ 114
Yaygın Din Eğitiminde Vaizlik 116
Burak ÖZTÜRK 116
Factors Influencing American Woman's Fashion in the 1920's 118
Mustafa EDİS 118
Tezhip Sanatı Hakkında Hazırlanmış Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi ve Değerlendirilmesi 120
Nazife Deniz 120
Youth Cyber Safety: Protection In The Digital Age 123
Jekebayeva Makpal 123
Kenes Gulim 123
Zhumakhanova Gulnaz 123
Ali Abdulvahid el-Vafi'nin Fıkhu'l-Luğa Adlı Eseri 124
Heman Mahmoudi/ 124
Peygamber Sevdasıyla Yanan Bir Dertli Yürek: Mevlevilik Bağlamında Şair Leyla Hanım Divanı'ndan Şiir Tahlili Denemesi 125
Nurullah VURAL 125
Taşlıcalı Yahyâ Bey Divanı'nda Şahsiyetler 127
Rabia YILMAZ 127
Türk Halk Müziği Çalgılarında Yeni Bir Ses; Anadolu Kamançası 129
Emre KAYACAN 129
Segâh Makamının Türk Makam Nazari ve Uygulama Tarihindeki Kullanımı 131
Mehmet Emre KARTAL 131
Avrupa Sanat Müziği ile Azerbaycan Geleneksel Müziği Sentezi: Vasif Adigozalov'un Piyano Prelüdleri 133
Lala Hajili 133
Uluslararası İnsancıl Hukukta Lahey Hukuku ile Cenevre Hukukunun Mukayesesi 135
Ahmet Hakan CEYLAN 135
Gençlerde Anlam Arayışı ve Dindarlık İlişkisi 137
Afra Büyük Kuşcu 137
Toplumda Zuhur Eden Ahlak Ve Adaletin Ekonomiye Yansıması 139
Şenay ÖZAR 139
حلب ودمشق في أدب الرحلات 141
"رحلة ابن جبير أنموذجاً" 141
Changes in World Policy in the Globalization Process 143

Kalamkas Anassova 143
Aralbayev Adilet Dauletovich 143
Threats to Personal Freedom in the Information Society and Information Culture 145
Jekebayeva Makpal 145
Abzal Akpeyil 145
Aydynbekovyna Nurayim 145
Metinlerarasılık Bağlamında İskender Pala'nın Od Romanının İncelenmesi 146
Müseffa Küni 146
Bora YILMAZ 146
Etkili Okul Konulu Araştırmaların İncelenmesi Üzerine Derleme Çalışması 148
Enes GÜLER 148
Küregen Kelimesi Üzerine Etimolojik ve Tarihsel Bir Yaklaşım 150
Aleyna DURMUŞ 150
Topografik Süreçlerin Tespitinde Morfometrik Analizlerin Önemi: Balık Gölü Deresi Yukarı Havzası (Ağrı) Örneği 152
Nurhayat YEŞİLKAYA 152
Halil ZORER 152
Azad SAĞLAM SELÇUK 152
Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Bireyler ve Müzik Eğitimi 154
Rabia KARABEY 154
Derya KAÇMAZ 154
Üniversite Personeline Yönelik Maaş Unsurları ve Hesaplama Şekilleri 156
Süleyman Azad TUNÇER 156
Endüsti 4.0 Süreci ile Gelişen Yeni Nesil İş Modelleri 158
Berivan Özay Acar 158
M. Şükrü Mollavelioğlu 158
Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Türk Edebiyatında "Gayrimüslim Kadın" İmgesi 160
İsmail ÖZBAY 160
Bir Eleştirmen Olarak Abbas Mahmud Akkad 162
Fecir BEGDEŞ 162
21 Aralık 1963 Rum Saldırıları ve Kıbrıs'ta Kayıp Türkler Sorunu 164
Serhat GENÇER 164
Bir Ömür Türklük Mücadelesi: Ahmet Ağaoğlu 166
Nazarova AYNUR 166
Kafkasyada Eçmiyazin Kilisesi ve Faaliyetleri 168
Hicran NADİROVA 168
Azerbaycan Topraklarında Oluşturulan "Ermeni Vilayeti" 170
Memmedova ELNARE 170

Çar I. Petro Döneminde Rus-Osman ilişkileri 172
Gülnar ZAKERYAYEVA 172
Mesnevi ve Ferrarisini Satan Bilge'de Benliğe Yolculuk Bağlamında Karşılaştırmalı Bir İnceleme 174
Gülsüm Şirin KEMERLİ 174
Yakutiye Medresesi Türk İslam Eserleri Ve Etnografya Müzesi' inde Bulunan Bir Grup Bilezik 176
Sibel LEVENTOĞLU 176
Sınıf Öğretmenlerinin Coğrafya Öğretimine İlişkin Görüşleri 178
Sidar BOR 178
Asklepion Kültüne Antropolojik Bir Bakış 180
Elif DEDEOĞLU 180
Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Tarihi Konuların Öğretimine İlişkin Görüşleri 182
Büşra ÇELİK 182
Beyza KAÇMAZ 182
İremir Höyük'te Encyhtrosmoi (Çömlek Mezar) Gömü Geleneği 184
Güneş ÇİL 184
Hanifi BİBER 184
İnsan Kaynakları Yönetiminde İşgörenlerin İş Ahlakı Tutumlarının Meslek İcrasına Etkisi 186
Fırat EROL 186
İç Denetimde Müzakere Yetkinliğinin Geliştirilmesine Yönelik Bir Araştırma: Harvard Müzakere Modeli Ölçeği 188
Mustafa AKKÖPRÜ 188
Hakkâri Yöresi Zili ve Sumak Dokumaları Üzerine Bir Değerlendirme 190
Şirvan KILIÇ 190
Ahmet ERK 190
Gevaş Selçuklu Mezarlığında Bulunan Üstat Esed İmzalı Bir Mezar Taşı 192
Yazar KORKMAZER 192
Ercan ÇALIŞ 192
Görsel Sanatlar Etkinliğinin Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Öğrencilerin Sanatsal Gelişimlerine Katkılarının İncelenmesi 194
Tuğba UZUN GEDİKLİ 194
Abdullah AYAYDIN 194
I. Dünya Savaşı'nda Rusya'daki Osmanlı Esirlerine Ait Bir Rapor ve Esirlere Yönelik Uluslararası Hukuka Aykırı Muameleler 196
Sadi ÖZMERAL 196
Nizamiye Medreselerinin İslam Dünyasındaki Önemi ve Bunun Avrupa'daki İlk Üniversitelerle Mukayesesi 198
Merve ZEREN 198
Behiç Ak'ın *Tek Kişilik Şehir* Adlı Oyununun Bergson'un Gülme Kuramına Göre Değerlendirilmesi 200

Mehmet Akif TEPELER 200
Bayanların Yanlarında Mahremleri Olmadan Yolculuk Yapmasını Yasaklayan Hadislerin İncelenmesi 202
Özlem Hatice GÜLAÇ 202
Bankacılık Sektöründe Terörün Finansmanı ve Kara Para Aklanması Kapsamında İç Kontrolün Rolü ve Sektörün Yasal Sorumlulukları 204
Hülya ÇİFTÇİ 204
Ramazan Abduttevvâb'ın Dil Anlayışı 206
Shimaa Mohamed Mahdy Zawam 206
Mesnevi'de Firkat ve Vuslat Temaları 207
Sezer ÇELEBİ 207
Mesnevi'de İnsanın Düştüğü Hatalar 209
Rabia KÜÇÜKYILDIRIM 209
Necip Fazıl Kısakürek'in NUR Harmanı Eserinde Yer Alan Hadislerin Tasnifi Üzerine İnceleme 211
Masum ERİNCİK 211
مفهوم الأسلوب عند النقاد العرب القدامى 213
Hümeyra ŞENGÜL 213
Sabri Ülgener'in İktisadi Çözülmenin Ahlak ve Zihniyet Dünyası Eserinde Ele Alınan Meseleler 215
Mustafa TÜRKMENOĞLU 215
Black American Women Writers 217
Leyla Revşen ECE 217
Zeki EDİS 217
Gençlere Yönelik Sosyal Politikalarda Bir Hizmet Alanı Olarak Espor Merkezleri 219
Gamze YALÇIN 219
Yasemin ÖZKAN 219
Bir Eleştirmen Olarak Salah Fadl 221
Nabaa Hasan Ali 221
Van Geleneksel Danslarının Etnokoreolojik Açıdan İncelenmesi 223
Ersin DEMİR 223
Regulations and Business Ethics in Business Management with an Artificial Intelligence Approach 225
Narmin ESMAEILI 225
Abdurrahman ÇALIK 225
Sınıf Öğretmenlerinin Ekonomi Konularının Öğretimine İlişkin Görüşleri 227
Merve ÖZÇELİK HATAŞ 227
Gaye SOYCAN 227
Mardin Müzesi'ndeki Osmanlı Dönemine Ait Bir Grup Yüzük 229
Seyithan ATAMAN 229
Oktay BAŞAK 229

Karşılaştırmalı Edebiyat Bağlamında Kerem ile Aslı ve Mem ü Zin Hikâyelerinin Değerler Aktarımı Açısından İncelenmesi 231

Sümeyye HOPURCUOĞLU İPEK 231

Bora YILMAZ 231

Celîlî'nin Hüsrev ü Şîrîn Mesnevisinin Roman Teknikleri Bakımından İncelenmesi 233

Derya AKAY 233

Psikolojik Sağlamlık Bağlamında Mesnevî'deki Bazı Hikâyelerin İncelenmesi 235

Mustafa TÜRKMEN 235

Türkiye'de Pazarlama Alanında Yapılan ve Web of Science Veri Tabanında Yayımlanan Bilimsel Çalışmaların Bibliyometrik Analizi 237

Sıddık ATAMAN 237

Barıştepe (Selhe) Köyü Dini Mimarisi[1]

Aslıhan DEMİR
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi,
Van / TÜRKİYE, e-posta: asli.hdemirr@gmail.com

Tahsin KORKUT
Dr. Öğr. Üyesi., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sanat Tarihi Bölümü,
Van / TÜRKİYE, tahsinkorkut@hotmail.com

Özet

Türkiye sınırları içerisinde de yer alan Mezopotamya medeniyetine ait yerleşim yerleri geçmişte önemli uygarlıklara ev sahipliği yapmış olduğu bilinmektedir. Mardin İli, ülkemizin Güneydoğu Anadolu Bölgesi sınırları içerisinde bulunan önemli bir kültür kentidir. Mardin, Midyat merkez olmak üzere Midyat ve Mardin ilçelerinin bazılarını da içine alan bölgeye Turabdin Bölgesi denilmektedir. Birçok farklı etnik topluluğu bünyesinde barındıran Turabdin; farklı din ve inançların bir arada yaşadığı, çok renkli ve zengin bir kültüre sahiptir. Bu bölgede Hristiyanlık, II. yüzyıldan itibaren yayılmaya başlamıştır. Bölgede monastizmin en canlı olduğu dönemler IV. ve VII. yüzyıllar arasındadır. Turabdin Bölgesi'nin kadim halkları arasında yaşayan Süryaniler, komşu sanat çevresi olan Roma ve Sasani gibi zengin bir kültür ortamından etkilenerek kendilerine özgü özelliklere sahip yazlık kiliseler gibi farklı dini mimari eserler yapmışlardır. Araştırma konumuz olan Süryanilere ait özgün eserler arasında yer alan Mardin İli, Midyat İlçesi, Barıştepe (Selhe) Köyü'nde yer alan Süryani dini mimarisine ait yapılara yer verilecektir. Bildirimizde ele alınan kilise ve manastırlar; ölçüm, fotoğraflama, drone çekimleri ve plan- rölöve çalışmaları ile desteklenerek, mimari ve süsleme unsurları ile bir bütün olarak ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Mardin, Turabdin, Manastır, Kilise, Mimari.

[1]Bu çalışma, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) Koordinatörlüğü tarafından, Yüksek Lisans Tezi (SYL-2021 9298) olarak desteklenmiştir.

Religious Architecture of Barişţepe (Selhe) Village

Abstract

It is known that the settlements belonging to the Mesopotamian civilisation within the borders of Turkey have hosted important civilisations in the past. Mardin province is an important cultural city located within the borders of the Southeastern Anatolia Region of our country. The region, which includes Mardin, Midyat, Midyat and some of the districts of Mardin, is called Turabdin Region. Turabdin, which includes many different ethnic communities, has a very colourful and rich culture where different religions and beliefs live together. Christianity started to spread in this region from the second century onwards. The most vivid periods of monasticism in the region are between the IVth and VIIth centuries. The Assyrians, who lived among the ancient peoples of the Turabdin Region, were influenced by a rich cultural environment such as the neighbouring artistic circles of Rome and Sassanids, and built different religious architectural works such as summer churches, which are unique to them. Among the original works belonging to the Assyrians, which are the subject of our research, the structures belonging to the Assyrian religious architecture located in Barıştepe (Selhe) Village of Midyat District, Mardin Province will be included. The churches and monasteries discussed in our paper will be discussed as a whole with their architectural and ornamental elements, supported by measurement, photography, drone shots and drawing studies.

Keywords: Mardin, Turabdin, Monastery, Church, Architecture.

Gençlerin Parasosyal Etkileşimi "Hallyu"

Zafer BABACAN
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Coğrafya Ana Bilim Dalı, Doktora Öğrencisi,
Van/TÜRKİYE, e-posta: zaferbabacan65@yahoo.com

Özet

Güney Kore'de son yıllarda artan popüler kültürün etkisi, ülke genelinde yaygın hale gelerek müzik endüstrisine dönüşmüş ve gün geçtikçe daha katı ve daha profesyonel bir yapıya dönüşmüştür. Güney Kore dünya piyasasında kendi ürettiği ve kültürüne has olmayan taklit müzik kültürünü dünyada "Hallyu" şeklinde literatüre eklemiştir. Hallyu, kişiyi mükemmele ulaşmada estetik değerlerin değişmesine, en ideal kadın ve erkek profillerin oluşmasına dönük kişiyi güdülemektedir. Lise çağındaki öğrencilerin Hallyu 'ya bakış açısı ve Hallyu'nun onlar üzerindeki etkilerini belirlemek ve hayranı oldukları kişiler ile kurdukları bağ incelenerek bu tarzın beğenilmesindeki gerekçeler anlaşılmaya çalışılmıştır. Buradan da kişide oluşturduğu psikolojik etkiler tespit edilerek çözüm önerileri üretilmesi amaçlanmıştır.

Araştırmanın evreni Adıyaman merkezde bulunan farklı okul türlerinde okuyan lise öğrencilerinden olup örneklemini bu okulda okuyan öğrencileri yansıtacak 287 kişiye uygulanmıştır. Çalışmamızda Kore Dalgasından kimlerin etkilendiği, hayran kitlenin Güney Kore dizi film ve müziklerinden etkilenme boyutları araştırmamızın bulguları olarak ele alındı. Özellikle Parasosyal'in 14-18 yaşlarında kızlarda daha fazla etkili olduğu bilinmektedir. Kişi günlük yaşama alışkanlıklarından ziyade fanı olduğu kişiyi içselleştirerek giyim tarzını, diyetini, dünya görüşünü ve değerlerini ona göre şekillendirmektedir. Lise çağındaki gençlerin de Güney Kore yapımı müzikleri dinlediklerinde farkında olmadan kişilerin sahnede ki şovlarına, cinsel tercihlerine, kıyafetlerine ve görüntülerine bakarak gizil bir öğrenmeye maruz kaldığı çalışmada elde edilen bulgular ile ortaya konmuştur. Ailelerin de klip ve dizileri masumane ve samimi olarak yorumlaması, izlenmesinde herhangi bir sakınca görmemesi ve dolaylı onay vermesi bu akımın evde çocuklar tarafından rahatlıkla takip edilmesinin önünü açmıştır. Bu çalışma sonucunda elde edilen verilerle toplumun geleceğini teşkil eden gençlerin taklit bir kültürden öteye geçemeyen K-pop ve Hallyu gibi terimlerle literatüre giren bu akımdan etkilendiği ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Parasosyal Etkileşim, Hallyu, Lise öğrencileri.

Parasocial Interaction of Young People "Hallyu"

Abstract

The influence of popular culture, which has increased in South Korea in recent years, has become widespread throughout the country and transformed into the music industry, and has turned into a stricter and more professional structure day by day. South Korea has added its own imitation music culture, which is not unique to its culture, to the world literature in the form of "Hallyu". Hallyu motivates the person to change aesthetic values and create the most ideal male and female profiles in achieving perfection. It was tried to understand the reasons for liking this style by examining the high school students' perspective on Hallyu and the effects of Hallyu on them, and by examining the bonds they established with the people they admire. From here, it is aimed to determine the psychological effects it creates on the person and to produce solution suggestions.

The population of the research is high school students studying in different types of schools in the center of Adıyaman, and the sample was applied to 287 people, reflecting the students studying in this school. In our study, who was affected by the Korean Wave and the extent to which the fan base was influenced by South Korean TV series, movies and music were discussed as the findings of our research. It is known that Parasocial is especially more effective in girls aged 14-18. A person internalizes the person he admires rather than his daily living habits and shapes his clothing style, diet, world view and values accordingly. It has been revealed by the findings of the study that young people of high school age are exposed to latent learning by looking at people's shows, sexual preferences, clothes and images on stage, without realizing it, when they listen to South Korean music. Families interpret the clips and TV series innocently and sincerely, do not see any harm in watching them, and give indirect approval, paving the way for this trend to be easily followed by children at home. The data obtained as a result of this study revealed that young people, who constitute the future of society, are influenced by this movement, which entered the literature with terms such as K-pop and Hallyu, which are nothing more than an imitation culture.

Keywords: Parasocial Interaction, Hallyu, High School students.

Erken İslamcılık Dönemi Dergilerinden Ehli Sünnet Dergisi İncelemesi

Hatice KÜÇÜKKAYA
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Ana Bilim Dalı, Doktora Öğrencisi,
Van / TÜRKİYE, e-posta: kucukkayahatice@gmail.com

Özet

Çalışma İslamcı bir düşünür olan Abdurrahim Zapsu tarafından, İstanbul'daki memuriyetini yürütürken 1947-53 yıllarında çocuklara ve gençlere dinî bilgiler verilmesiyle birlikte din aleyhtarlarına karşı yayın yapmak üzere neşredilen Ehli Sünnet Dergisi hakkındadır. Çalışmada tek parti döneminin kapanıp seçimle, çok partili yaşama geçilen ve siyasal aktörlerin değiştiği bir dönem tercih edilmiştir. Bu hareketli gündemi takip etmenin en iyi yolu olarak, günümüze kadar ulaşan, düşüncelerin paylaşıldığı, ilmi tartışmaların yapıldığı bir ortam olan dergiler görülmüştür. Çünkü dönemin en önemli düşünce paylaşım platformu dergilerdir ve İslamcı düşünürler de bu yayın organını aktif bir şekilde kullanmıştır. Bu dönemin ve tam da bu geçiş dönemine denk gelmiş olan Ehli Sünnet Dergisinin tercih edilmesinin sebebi, İslamcılık ve İslamcı dergiler literatürü incelendiğinde Abdürrahim Zapsu ve Ehli Sünnet Dergisi hakkında bir çalışma yapılmamış olmasıdır.

Çalışmanın amacı Ehli Sünnet Dergisinin Türkiye gündemini nasıl değerlendirdiğini, bu derginin hangi saiklerle, hangi şartlar altında ortaya çıktığını anlamaya çalışmaktır ki bu, bir bakımdan da gündemi anlamanın bir yolu olarak görülmüştür.

Çalışma yürütülürken derginin tüm sayılarına idp.org adresinden ulaşılmış ve tamamı okunmuştur, içerik analizi yöntemi kullanılarak, ortak başlıklar belirlenmiş, bu başlıklar doğrultusunda yazılar tasnif edilmiş, ortak başlıklar altındaki metinler söylem analizi metoduyla yeniden okunarak yazarların olaylara bakış açıları gözlemlenmiştir. Dergideki yazılar üzerinden derginin amacı ve odağa alınan konular ele alınmıştır. Dini eğitim vermek ve din aleyhtarlarına karşı yayın yapmak amacı ile yayın hayatına başlayan derginin aynı amaç doğrultusunda son sayıya dek devam ettiği görülmüştür. Odağa alınan dini eğitim ve din düşmanları mevzuları üzerinde durulurken gündemin yakından takip edildiği, gerekli görülen noktalarda mutlaka fikir beyan edildiği gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ehli Sünnet Dergisi, Abdürrahim Zapsu, İslamcılık, İslamcı Dergi

Review of Ehli Sunnet Magazine, One of the Magazines of the Early Islamist Period

Abstract

The purpose is about the Ehli Sunnet Magazine, which was published by Abdurrahim Zapsu, an Islamist thinker, between 1947 and 1953, while he was working as a civil servant in Istanbul, to provide religious information to children and young people and to publish against the opponents of religion. In the study, a period in which the single-party period ended, multi-party life was transitioned to with elections and political actors changed was preferred. The best way to follow this dynamic agenda has been seen as journals, which have survived to this day and are an environment where ideas are shared and scientific discussions are held. Because the most important thought sharing platform of the period was magazines and Islamist thinkers actively used this media organ. The reason why this period and the Ehli Sunnet Journal, which coincided with this transition period, was preferred is that when the literature on Islamism and Islamist magazines was examined, no study was conducted on Abdurrahim Zapsu and the Ehli Sunnet Journal.

The aim of the study is to try to understand how Ehli Sunnah Magazine evaluates the agenda of Turkey, with what motives and under what conditions this magazine emerged, which in a way has been seen as a way to understand the agenda.

While carrying out the study, all issues of the magazine were accessed from idp.org and read in full. Using the content analysis method, common headings were determined, articles were classified in line with these headings, and the texts under common headings were re-read using the discourse analysis method and the authors' perspectives on the events were observed. The purpose of the magazine and the topics in focus were discussed through the articles in the magazine. It has been observed that the magazine, which started its publication life with the aim of providing religious education and publishing against the opponents of religion, continued with the same purpose until the last issue. While the focus was on the issues of religious education and enemies of religion, it was observed that the agenda was followed closely and opinions were expressed on points deemed necessary.

Keywords: Islamism, Islamist Journal, Ehli Sunnet Journal, Abdurrahim Zapsu.

Hafızlık Yapan Öğrencilerin Dindarlık Algılarının Belirlenmesi[2]

Betül KÜÇÜK
Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe ve Din Bilimleri Ana Bilim Dalı, Din Psikolojisi Bölümü, Yüksek Lisans Öğrencisi
Van/ Türkiye, e-posta: betul.kucuk@student.asbu.edu.tr

Sakin ÖZIŞIK
Dr. Öğr. Üyesi, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü Din Psikolojisi Ana Bilim Dalı
Ankara/ TÜRKİYE, e-posta: sakin.özisik@asbu.edu.tr

Özet

Hafızlık İslam toplumunda erken dönemlerden beri önemsenen ve Müslümanlar tarafından uygulanan bir gelenektir. Tarih boyunca Kur'an'ın ezberlenmesi, satırlardan öteye taşınarak akıl ve gönüllere işlenmesi bu geleneği teşvik eden önemli bir motivasyon olmuştur. Günümüzde de hafızlık uygulamaları Türkiye'de Diyanet İşleri Başkanlığı'nın bünyesinde en son 2010 yılında hazırlanan ve güncel olarak uygulanan Hafızlık Eğitim Programı çerçevesinde yürütülmektedir. Hafızlık yapan öğrencilerin motivasyonunu etkileyen pek çok unsur bulunmaktadır. Bunlardan biri de dindarlık algısıdır. Bu çalışmanın amacı, hafızlık yapan öğrencilerin dindarlık algılarını tespit etmektir. Çalışma, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması desenine göre tasarlanmıştır. Verileri toplamak amacıyla Van ili İpekyolu ilçesinde hafızlık programı yürüten hafızlık kursunda öğrenim gören 10 kız öğrenci ile yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Veriler katılımcının izni dahilinde ses kaydı alınarak toplanmıştır. Bu görüşmeler analiz etmek amacıyla önce yazıya aktarılmış, daha sonra da kodlandırılıp temalandırılmıştır. Araştırma sonucunda hafızlık yapan öğrencilerin dindarlık algılarını etkileyen üç unsur tespit edilmiştir. Bunların ilki hafızlık öğrencilerinin dini hayatın merkezine koyarak yaşama, Allah ile samimi iletişim kurma, dini bilgiyi içselleştirip ona göre yaşama gibi faktörleri içeren içsel dindarlık algısıdır. Bir diğeri hafız öğrencilerin aileleri, eğitim aldıkları kurs ortamı ve içinde yaşadıkları toplum gibi hayatlarına dahil olan çevre faktörlerinin etkisinde geliştirdikleri dışsal dindarlık algısıdır. Son olarak hafızlık eğitimi alan öğrencilerin çeşitli yaşam olaylarını tecrübe etmeleri, hafızlık eğitiminin hayatlarına etkisi ve hafızlığın dindarlıkla ilişkisine dair düşünceleri dahilinde geliştirmiş oldukları etkileşimli dindarlık algısıdır.

Anahtar Kelimeler: Din Psikolojisi, Hafızlık, Dindarlık, Algı.

[2]This study has been carried out by the author at the Social Sciences University of Ankara, Institute of Islamic Studies, Department of Philosophy and Religious Sciences and has been produced from his thesis titled "Determining the Religiousness Perceptions of Students Who Memorizing The Qur'an ", which she has prepared under the supervision of Assist. Prof. Dr. Sakin Özışık.

Determining the Religiousness Perceptions of Students Who Memorizing the Qur'an

Abstract

Memorizing The Qur'an is a tradition that has been crucially important in the Islamic society since early times and practiced by Muslims. Throughout history, memorizing the Quran and moving it beyond the lines into the minds and hearts has been an important motivation that encourages this tradition. Today, hafiz practices are carried out within the framework of the Hafiz Training Program, which was last prepared in 2010 and is currently implemented by the Presidency of Religious Affairs in Turkey. There are many factors that affect the motivation of students memorizing the Qur'an. One of these is the perception of religiosity. The purpose of this study is to determine the religiosity perceptions of students who are hafiz. The study has been designed according to the case study design, one of the qualitative research methods. In order to collect data, semi-structured interviews have been conducted with 10 female students studying at the memorization course running the memorizing the Qur'an program in Ipekyolu district of Van province. Data have been collected by audio recording with the permission of the participant. These interviews were first transcribed for analysis, and then coded and themed. As a result of the research, three factors have been identified that affected the perception of religiosity of students who practice the memorization. The first of these is the internal religiosity perception of hafiz students, which includes factors such as living by putting religion at the center of life, communicating sincerely with God, internalizing religious knowledge and living accordingly. Another is the perception of external religiosity that hafiz students develop under the influence of environmental factors in their lives, such as their families, the course environment in which they receive education, and the society in which they live. Finally, it is the interactive perception of religiosity that students who receive training of memorizing the Qur'an have developed within their experiences of various life events, the impact of the memorization training on their lives, and their thoughts about the relationship between memorizing the Qur'an and religiosity.

Keywords: Psychology of Religion, Qur'an Memorization, Religiousness, Perception.

Arkeolojik ve Doğal Alanların Kent Yaşamıyla Entegrasyonu: Edremit Örneği

Murat ŞEN
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Ana Bilim Dalı, Doktora Öğrencisi
Van / TÜRKİYE, e-posta: sennmurat@gmail.com

Özet

Modern yaşamın, gereksinimi karşılamadaki hızı ve ölçüsü makineleşmeyle eşgüdümlü bir şekilde, tarihi ve doğal alanları daha çok risk altında bırakma eğilimi göstermekte, hatta birçok yerde söz konusu riskler yıkıcı bir şekilde gerçekleşmektedir. Genel olarak arkeolojik sahaların ve doğal alanların aleyhine gelişen bu süreci farklı yollar ve yaklaşımlarla, gerek modern yaşamın gerekse de arkeolojik-doğal alanların birlikte kazandığı bir sürece evriltmek artık mümkün gözükmektedir.
Kentlerin en işlek merkezlerine oranla daha çok periferide görülebilen doğal-arkeolojik peyzaj alanları '*düşük yoğunluklu modern yaşam*'ın sürdüğü bölgeler olarak karşımıza çıkmaktadır. Van'ın Edremit İlçesi'nde, Yeni Cami Mahallesi sınırları içerisinde ve sahil bandından yaklaşık 500 metre iç kısımda bulunan saha, bahsi geçen 'düşük yoğunluklu modern yaşam' ile arkeolojik-doğal alanların birlikte görüldüğü önemli bir örnektir. Alanda Urartu Dönemi ile Ortaçağ'a ait olduğu düşünülen kalıntılar tespit edilmiştir. Bu kalıntıların uzun yıllar içerisinde bitki faunası ile örtülmesi sonucu arkeolojik ve doğal alanlar olarak tanımladığımız doku oluşmuştur.
Bu çalışmada, bir yandan sözü geçen arkeolojik kalıntılar ile ilgili bilgiler verilmekte, öte yandan arkeolojik ve doğal alanların birlikte oluşturduğu dokunun, modern yaşam sirkülasyonuna engel olmadan, nasıl bir katma değere dönüştürülebileceği hakkında öneriler sunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Arkeoloji, Doğa, Doku, Kalıntı.

Integration of Archaeological and Natural Areas with Urban Life: Example of the Edremit Town

Abstract

The speed and scale of modern life in meeting needs, in coordination with mechanization, tend to put historical and natural areas at greater risk, and in many places, these risks take place in a devastating way. However, it now seems possible to evolve this process, which generally develops against archaeological sites and natural areas, into a process where both modern life and archaeological-natural areas benefit together, with different ways and approaches. The site, located in Van's Edremit District, within the borders of Yeni Cami area and approximately 500 meters inland from the coastline, is an important example where the aforementioned 'low-density modern life' and archaeological-natural areas are seen together.

Natural-archaeological landscape areas, which can be seen more at the periphery than in the most intense centers of cities, appear as regions where 'low-density modern life' continues. Remains thought to belong to the Urartian Period and the Middle Ages were identified in the area. As a result of the covering up of these ruins with the plant fauna over many years, the texture we define as archaeological and natural areas was formed.

In this study, on the one hand, information is given about the archaeological remains in question, and on the other hand, suggestions are offered on how the texture formed by archaeological and natural areas can be turned into added value without hindering the circulation of modern life.

Keywords: Archaeology, Nature,Texture, Remain.

Tomas Mıgırdıçyan: Bir Osmanlı Tebaasının Seyahatname Üzerinden Casusluk Faaliyetleri

Nimet SEKMAN
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Ana Bilim Dalı, Doktora Öğrencisi
Van / TÜRKİYE, e-posta: roniyacava@hotmail.com

Özet

Çeşitli gayelerle yapılan yolculuklarda gezilip görülen yerler hakkında bilgi vermek için kaleme alınan eserlere Seyahatname adı verilir. Seyahatnamelerin yazılış amacında birçok sebebin öne çıktığı görülmektedir. Görülen yerler hakkındaki bilgi paylaşımı yapılarak ilgiyi arttırma, geleceğe bir hatıra bırakma, yazmak suretiyle kendini geliştirme, tecrübe aktarımı gibi hususları seyahatnamelerin yazılış sebepleri arasında saymak mümkündür. Bir diğer sebep ise bu bildiride de görüleceği üzere görünüşte seyahatname gibi kaleme alınsa da yabancı ülke topraklarında veya yabancı ülkeler adına kendi topraklarında casusluk faaliyetleri yapmak amacıyla yazılmasıdır.

Aslen Siirt'in Havran köyünden olan Tomas Mıgırdıçyan Ermeni asıllı bir Osmanlı tebaasıdır. İngiltere'nin Diyarbakır Konsolosluğu'nda tercüman olarak görev yapan Mıgırdıçyan anlaşıldığı kadarıyla sadece tercümanlık görevinde bulunmamış, Musul, Diyarbakır, Van ve Halep gibi yerlerde bölgenin askeri, coğrafi, yerel yönetim, etnik yapı ve sosyo-ekonomik açıdan adeta bir fotoğrafını çekerek askeri casusluk faaliyetinde bulunmuştur.

Bu bildiride Tomas Mıgırdıçyan'ın casusluk faaliyetleri "Musul-Van, Musul-Halep Seyahatleri" adıyla yayınlanan gözlemlerinden yola çıkılarak incelenmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tomas Mıgırdıç, Osmanlı İmparatorluğu, İstihbarat, Van, Seyahatname

Tomas Mıgırdıçyan: Espionage Activities of an Ottoman Subject Through Travelogues

Abstract

Travelogues are works written to provide information about places visited during various journeys. Several reasons stand out for the writing of travelogues, such as sharing information about the places visited to increase interest, leaving a legacy for the future, self-improvement through writing, and transferring experience. Another reason, as will be seen in this report, is that although they appear to be travelogues, they are written for the purpose of conducting espionage activities in foreign lands or on behalf of foreign countries within one's own territory.

Originally from the Havran village of Siirt, Tomas Mıgırdıçyan is an Ottoman subject of Armenian descent. Serving as a translator at the British Consulate in Diyarbakır, it is understood that Mıgırdıçyan did not only serve as a translator. He conducted military espionage activities in places like Mosul, Diyarbakır, Van, and Aleppo, capturing a snapshot of the region in terms of its military, geographical, local governance, ethnic structure, and socio-economic aspects.

This report will attempt to examine Tomas Mıgırdıçyan's espionage activities based on his observations published under the title "Musul-Van, Musul-Halep Journeys.

Keywords: Mıgırdıç Tomasyan, Ottoman Empire, Intelligence, Van, Travelogue

Fâtımîlerin İnançlarını Yaygınlaştırmada Kullandıklari İki Kurum Bir Oluşum; Ezher, Dâru'l-Hikme ve Dâîlik

Hatice Nur DOKUYUCU
Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Şarkiyat Araştırmaları Yüksek Lisans Öğrencisi
Ankara / TÜRKİYE, e-posta: htcnrdkyc@gmail.com

Özet

Mısır, stratejik konumu itibariyle tarih boyunca birçok çekişme ve propagandaya sahne oldu. Yaklaşık bin yıl önce Mısır'a gelen Fâtımîlerin İsmâilî mezhebine mensubiyetleri sebebiyle; Sünnîlerin yoğun olduğu Mısır bölgesi kısa zamanda Şiî propaganda merkezi haline geldi. Fâtımîler, mezheplerini dinî ve siyasî olarak bürokrasilerinin vazgeçilmez bir parçası kıldılar, Bu sebeple devletlerinin devamlılığı Şiî-İsmâilî mezhebin devamlılığı ile doğrudan bağlantılı bir hal aldı. Yine Sünnî mezhebi benimseyen devletlere karşı yıkılmamak için mezhep devamlılığı hayati önem taşımaktaydı. Neticede mezheplerini sistemleştirmek ve halk arasında yaymak amacıyla çeşitli kurumlar kurmada gecikmeyip, Ezher ve Dâru'l-Hikme kurulan bu eğitim kurumları içerisinde ön plana çıktı. O dönem ismi geçen bu okullarda eğitimin yanı sıra sistematik propaganda faaliyetleri de yürütüldü. Ezher ve Dâru'l-Hikme'de insan eğitimi beraberine halkı İsmâilî mezhebe davet etmekte; yönetim ve halkın katıldığı görkemli törenler düzenlenmekteydi. Fâtımîler eğitim kurumları ile yetinmeyip, İsmâilî mezhebe davet için "dâî" isminde özel kimseler yetiştirmekte, bu dâîler ise sadece Mısır'a değil tüm İslâm coğrafyasına gidip devlet destekli faâliyetlerini sürdürmekteydi. Bin yıl önce Fâtımîlerin kurduğu iki kurum bir oluşum stratejisi sonucunda İsmâilî mezhep; Suriye hatta Hicaz'a kadar yayılma imkânı buldu. Bu çalışmada Fâtımîlerin inançlarını yaygınlaştırmada kullandıkları Ezher ve Dâru'l-Hikme eğitim kurumları ile daîlik sistemi zemininin tespiti bakımından analizlere yer verildi.

Anahtar Kelimeler: Fâtımîler, İsmâilî, Ezher, Dâru'l-Hikme, Dâî.

The Two Institutions That the Fatimis Used to Expand Their Faith; Ezher, Dâru'l-Hikma And Dâillik

Abstract

Due to its strategic location, Egypt has been the scene of many conflicts and propaganda throughout history. Due to the fact that the Fatimids, who came to Egypt about a thousand years ago, belonged to the Ismaili sect; The Egyptian region, where Sunnis were concentrated, quickly became a Shiite propaganda center. The Fatimids made their sect an indispensable part of their religious and political bureaucracy. For this reason, the continuity of their state became directly linked to the continuity of the Shiite-Ismaili sect. Again, sectarian continuity was vital in order not to collapse against the states that adopted the Sunni sect. As a result, they did not delay in establishing various institutions in order to systematize their sects and spread them among the people, and Al-Azhar and Dâru'l-Hikme came to the fore among these educational institutions. In addition to education, systematic propaganda activities were also carried out in these schools at that time. In Al-Azhar and Dâru'l-Hikme, he invites people to the Ismaili sect along with human education; Magnificent ceremonies were held with the participation of the administration and the public. The Fatimids were not satisfied with educational institutions, they trained special people called "dai" for invitation to the Ismaili sect, and these dais went not only to Egypt but to the entire Islamic geography and continued their state-supported activities. The two institutions established by the Fatimis a thousand years ago are the Ismaili sect as a result of a formation strategy; It had the opportunity to spread to Syria and even the Hejaz. In this study, analyzes were included in terms of determining the basis of the Al-Azhar and Dâru'l-Hikme educational institutions and the Da'ism system, which the Fatimids used to spread their beliefs.

Keywords: Fatimis, Ismaili, Al-Azhar, Dâru'l-Hikme, Dâî.

Geç Hitit Krallıkları Heykeltıraş Sanatında Asur Etkisi

Yahya Belin
Bitlis Eren Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Yüksek Lisans Öğrencisi,
Bitlis/TÜRKİYE, e-posta: ybelin12@gmail.com

Özet

MÖ 1150 yılında Deniz Kavimleri ya da Ege göçleri olarak adlandırılan olayın yaşanmasından sonra Anadolu ve Kuzey Suriye coğrafyasının siyasi haritası neredeyse tamamen değişmiştir. Bu olay neticesinde Anadolu'nun ilk merkezi krallığı olan Hititlerin yıkılması dönemin en önemli olaylarından biri olmuştur. Hititlerin yıkılması ilk aşamada Anadolu'da büyük bir kargaşaya neden olmuştur. Orta Anadolu coğrafyasının farklı şehirlerinde Hitit kültür mirasına sahip çıkmak için çeşitli şehir devletleri kurulmuştur. Bu şehir krallıkları arasında sürekli mücadelenin yaşanması Anadolu coğrafyasını dıştan gelebilecek saldırılara karşı savunmasız bırakmıştır. Buna ek olarak yazılı eserlerin yeterlince üretilememesinden kaynaklı bölgenin siyasi durumu hakkında oldukça kısıtlı bilgiye sahibiz. Asur imparatorluğu, yaşanan bu göç olayından olumlu yönde etkilenmiş ve hızlı bir yapılanmayla dönemin önemli bir gücü haline gelmiştir. Asur İmparatorluğu, Anadolu coğrafyasının merkezi güç boşluğundan doğan avantajlı durumu lehine kullanmayı amaçlamıştır. Bundan dolayı Akdeniz ticaretini kontrolü altında tutmak gayesiyle Geç Hitit Krallıkları üzerinde askeri faaliyetler yürütmüştür. Asur İmparatorluğu, Bölgede yürüttüğü faaliyetleri yazıya geçirmesiyle birlikte Anadolu coğrafyasının kent devletleri dönemindeki siyasi durumu hakkında bilgi edinmekteyiz. MÖ 10. yüzyılın yaşandığı bu dönemde Asur kaynaklarından elde ettiğimiz bilgiler ışığında Anadolu coğrafyasının siyasi açıdan tamamen değiştiğini görmekteyiz. Orta Anadolu'da Geç Hitit Krallıkları olan: Tabal, Milid, Que ve Hilakku, Pattin, Gurgum, Kummuh, Karkamış, Sam'al ve Sakçagözü görülürken, Doğu Anadolu'da ise Urartu Krallığını görmekteyiz. Asur İmparatorluğunun yıkılışına kadar Geç Hitit Krallıklarını hâkimiyeti altında tutması çeşitli alanlarda kültürel etkileşimlere vesile olmuştur. Bu çalışmada Asur İmparatorluğunun, Geç Hitit Krallıklarının heykeltıraş sanatı üzerine olan etkilerini inceleyeceğiz. Asur etkisiyle birlikte eserlerdeki detayların daha belirgin olduğunu ve eserlere yüklenen anlamların farklılık gösterdiği ortaya konulacaktır. Özellikle Malatya, Karkamış, Zincirli ve Sakçagözü bölgelerinde bulunan kaya kabartmaları temel alınarak, ilk dönemde Hitit sanatıyla yapılan eserler ile geç dönemde Asur etkisiyle yapılan eserler karşılaştıracaktır.

Anahtar Kelimeler: Asur, Geç Hitit Krallıkları, Karkamış, Sanat

Assyrian Influence in the Sculptural Art of the Late Hittite Kingdoms

Abstract

The political map of Anatolia and Northern Syria changed almost completely after the so-called Sea Tribes or Aegean migrations in 1150 BC. As a result of this event, the destruction of the Hittites, the first central kingdom of Anatolia, was one of the most important events of the period. The fall of the Hittites caused great turmoil in Anatolia in the first stage. Various city-states were established in different cities of Central Anatolia to protect the Hittite cultural heritage. The constant struggle between these city kingdoms left the Anatolian geography vulnerable to external attacks. In addition to this, we have minimal information about the political situation of the region due to the insufficient production of written works. The Assyrian Empire was positively affected by this migration event and became an essential power of the period with a rapid restructuring. The Assyrian Empire aimed to use the advantageous situation arising from the central power vacuum in Anatolia to its advantage. Therefore, it carried out military activities on the Late Hittite Kingdoms in order to keep the Mediterranean trade under its control. With the Assyrian Empire writing down its activities in the region, we learn about the political situation of the Anatolian geography during the city-state period. In the light of the information we have obtained from Assyrian sources in this period of the 10th century BC, we see that the Anatolian geography has completely changed politically. Late Hittite kingdoms in Central Anatolia: Tabal, Milid, Que and Hilakku, Pattin, Gurgum, Kummuh, Karkamış, Sam'al, and Sakçagözü, while in Eastern Anatolia we see the Urartu Kingdom. The Assyrian Empire's domination of the Late Hittite Kingdoms until its collapse led to cultural interactions in various fields. In this study, we will analyze the effects of the Assyrian Empire on the sculptor art of the Late Hittite Kingdoms. With the Assyrian influence, it will be revealed that the details in the artifacts are more prominent and the meanings attributed to the artifacts differ. Based on the rock reliefs found especially in Malatya, Karkamış, Zincirli, and Sakçagözü regions, the works made with Hittite art in the early period will be compared with the works created with Assyrian influence in the late period.

Keywords: Assyria, Late Hittite Kingdoms, Karkamış, Art

Yasa Adaletini Siyaset Felsefesiyle Aramak: Nefret Ve Ayrımcılık Başlıklı Türk Ceza Kanunu'nun 122. Maddesinin Düşündürdükleri

Orçun OLTULU
Avukat
Hacettepe Üniversitesi, Kamu Yönetimi Ana Bilim Dalı, Doktora Öğrencisi,
avukatorcunoltulu@gmail.com
ORCID: 0000-0003-1353-8451

Özet

Devletlerde ve toplumlarda adaletin nasıl sağlanacağı, ideal bir hukuk düzeninin nitelikleri gibi konular çağlar boyunca siyaset felsefesinin başlıca meseleleri olmuş ve birçok düşünür bu konularla ilgili çeşitli arayışlar içerisine girmiştir. Bunların bir yansıması olarak günümüzde özellikle eşitlik, özgürlük, ayrımcılık gibi insan hakları temelli evrensel nitelikteki konularla ilgili uluslararası ve ulusal çeşitli hukuki düzenlemelerde, siyaset felsefesi düşünürlerinin görüşlerinin izlerine rastlamak mümkündür. Siyaset felsefesinde çağlar boyunca devam etmiş bir diğer arayış da yasa adaleti arayışı olup, bazı yasaların adil olmadığına dair görüşler hem Türkiye'de hem de başka ülkelerde toplumun çeşitli kesimleri tarafından halen dile getirilmektedir. İşte bu çalışmada yasa adaleti arayışlarına katkı sağlamak amacıyla siyaset felsefesindeki adalet yaklaşımları panoramik şekilde açıklanıp, bir alet çantası ve yöntem sunulmuş ve bunları somutlaştırmak üzere de adalet yaklaşımları üzerinden Türk Ceza Kanunu'nun 122. maddesi incelenerek adil bir yasa olup olmadığı tartışılmıştır. Çalışma kapsamında Türk Ceza Kanunu'nun 122. maddesinin ele alınmasındaki amaç; maddenin Türkiye'deki nefret ve ayrımcılık eylemlerini cezasız bıraktığı iddiasıyla çeşitli hukukçuların, sivil toplum örgütlerinin, insan hakları savunucularının ve yasanın muhatap aldığı kesimlerin geneli tarafından tepki ve eleştirilerin odağında olmasıdır. Böylece çalışmanın hipotezi, ikisi bir arada olacak şekilde hukuk ve siyaset felsefesi zemininde yapılan bir adil yasa arayışı doğrultusunda Türk Ceza Kanunu'nun 122. maddesi incelendiğinde, maddenin hem hukuki hem de siyaset felsefesindeki adalet yaklaşımlarının geneli açısından adil bir yasa maddesi olmadığıdır. Çalışmayla amaçlananlar ise; hem nefret ve ayrımcılık konusunda farkındalık yaratmak hem de siyaset felsefesinin önemini gösterebilmektir.

Anahtar Kelimeler: Nefret, Ayrımcılık, Siyaset felsefesi, Adalet, Yasa.

Seeking the Justice of Law Through Political Philosophy: Considerations of Article 122 Of The Turkish Penal Code Titled Hate and Discrimination

Abstract

Issues such as how to ensure justice in states and societies and the qualities of an ideal legal order have been the main issues of political philosophy throughout the ages and many thinkers have entered into various searches regarding these issues. As a reflection of these, it is possible to encounter the traces of the views of political philosophy thinkers in various international and national legal regulations especially on universal human rights-based issues such as equality, freedom and discrimination. Another quest that has continued throughout the ages in political philosophy is the quest for legal justice and opinions about the unfairness of some laws are still expressed by various segments of society both in Turkey and in other countries. In this study, in order to contribute to the search for legal justice, the approaches to justice in political philosophy are explained in a panoramic way, a toolbox and method are presented and in order to embody these approaches, article 122 of the Turkish Penal Code is examined and it is discussed whether it is a fair law The purpose of this law article within the scope of the study is that; the article is at the center of reactions and criticisms by various lawyers, non-governmental organizations, human rights defenders and the general public that the law deals with, claiming that acts of hatred and discrimination in Turkey go unpunished. Thus, the hypothesis of the study is that; when the article 122 of the Turkish Penal Code is examined in line with the search for a fair law on the ground of law and political philosophy, the article is not a fair law article in terms of both legal and political approaches to justice in general. The aims of the study are; to raise awareness about hatred and discrimination and to show the importance of political philosophy.

Keywords: Hate, Discrimination, Political philosophy, Justice, Law.

J.P. Sartre Varoluşçuluğunda Öznenin İmkânı Sorunu

Ayşe DEMİR
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi
Van/ TÜRKİYE, e-posta: anfdmr.65@gmail.com

Özet

Yirminci yüzyıl felsefesini derinden etkileyen düşünürlerden Jean-Paul Sartre, düşünür kimliğinin yanı sıra sanatçı ve eylem adamıdır. Bu bildiride amacımız J.P. Sartre'ın felsefesinde özne kavrayışını ele alarak, böyle bir öznenin varolma imkânını sorgulamaktır. Varoluşçuluk akımının kurucularından Sartre'ın düşünsel tavrının radikal nitelikte olduğu söylenebilir. Sartre'ın varoluşçuluğunda özne burada hiçbir nedene bağlı olmaksızın bulunmaktadır. İnsan son derece özgürdür. İnsanın ne doğuştan getirdiği bir özü ne içine doğduğu dünyayla zorunlu nedensel ilişkisi, ne de doğmuş olmasının bir zorunluluğu vardır. Öznenin dünyada olmasının nedeni yoktur; burada olduğu için buradadır. Sartre'ın varoluşçuluğunda esas aldığı temelsizlik fikri, temelsizlik üzerine varoluşunu kurabilecek bir özneyi mümkün görmesini de içermektedir. Sartre'ın bu görüşü savunmuş olmasının sebebi, özneyi son derece özgür bir varlık olarak görmüş olmasından ötürü herhangi bir temel/neden fikrinin insanın özgürlüğünü ortadan kaldırabileceğini düşünüp buna mahal vermek istememiş olmasıdır. Öznenin dünyaya bir nedenden dolayı geldiğini ileri sürmek, onun bir amacının veya görevinin olduğunu da söylemek olur. Bu da insanın kendisiyle doğuştan bir öz getirdiği anlamına gelir. Oysa özneyle ilgili böylesi bir yargıda bulunmak insanın özgür yanını gözden kaçırmaktır. Çünkü Sartrecı perspektifte varoluş özden önce gelmektedir; özne önce var olmakta sonra seçerek ve eyleyerek olduğu şey olmaktadır. Dolayısıyla da insanın üstüne kurulabileceği temel ve öz söz konusu olmamaktadır. Ancak Sartre'ın temelsizlik esasına dayalı düşüncesinin ne denli gerçekçi olduğu sorgulanmaya muhtaçtır. Sartre bir temelsizliği ve bunun üzerine varoluşunu inşa edebilecek özneyi savunurken, insanın sağlıklı şekilde yaşamak için dünyada daima zorunlu nedensel bağlar aradığı, keşfettiği ve bu türden nedensel bir ilişki yoksa bunu icat ettiği gerçeğini, insanın daima amaç/lar edinerek yaşadığını göz ardı etmektedir. Özne sürekli olarak dışarıyla bağlar kurmaya çalışmaktadır. Doğada yasalar keşfetmekte veya onları icat etmektedir. Gerçekleşen iki şey arasında daima zorunlu ilişki bulmaya çalışmaktadır. Hâl böyleyken Sartrecı öznenin/insanın var olabilmesinin, yaşayabilmesinin imkânı problemli görünmektedir. Üstelik seçeneklerin ve sınırların belirlenmiş olduğu bir dünyada, insanın tümüyle özgür olduğu düşüncesi de problemlidir.

Anahtar Kelimeler: Sartre, Varoluşçuluk, Özne, Temelsizlik.

The Problem of the Ossibility of the Subject in the Exıstensialism of J.P. Sartre

Abstract

Jean-Paul Sartre, one of the few thinkers who deeply influenced the philosophy of the twentieth century, is not only a thinker but also an artist and a man of action. Our aim in this paper is J.P. By considering the concept of subject in Sartre's philosophy, it is to question the possibility of such a subject's existence. It can be claimed that the intellectual attitude of Sartre, one of the founders of the existentialism movement, is radical. Because in Sartre's existentialism, the subject is here without any reason. Man is extremely free. A human being has neither an innate essence, nor a necessary causal relationship with this world into which he is born, nor a necessity for his birth. The person/subject has no reason to be in the world, in other words, he is here because he is here. This idea of groundlessness, which Sartre bases his existentialism on, also includes his perception of the possibility of a subject that can establish its existence on groundlessness. The reason why Sartre defended this view is that, since he saw the subject as an extremely free being, he did not want to allow the idea of any basis/cause to eliminate human freedom. According to Sartre, claiming that the subject came to the world for a reason would also mean saying that he has a purpose or a duty. This means that man brings with him an innate essence. However, making such a judgment about the subject would be to overlook the free side of man. Because in the Sartrean perspective, existence comes before essence, the subject first exists and then becomes what it is by choosing and acting. Therefore, there is no foundation or essence on which man can be built. However, it needs to be questioned how realistic Sartre's idea, based on the principle of groundlessness, is. While Sartre defends such a groundlessness and the subject who can build his existence on it, he ignores the fact that humans always seek and discover a necessary causal connection in the world in order to live in a healthy way, and if there is no such causal relationship, they invent it, and that humans always live by pursuing goals. The subject is constantly trying to establish connections with the outside. He discovers or invents laws in nature. He always tries to find a necessary relationship between two things that happen. This being the case, the possibility of the Sartrean subject/human being to exist and live seems problematic. Moreover, in a world where options and limits are determined, the idea that humans are completely free is also problematic.

Keywords: Sartre, Existentialism, Subject, Groundlessness.

Iğdır Ovası'nın Kuraklık Analizi ve Yaz Dönemi (Mayıs-Eylül) Hava Kirliliğiyle İlişkisi

Yahya ÖZTÜRK
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Coğrafya Ana Bilim Dalı,
Van / TÜRKİYE, e posta: yztrk@hotmail.com

Yunus Emre BALCIOĞLU
İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,
İstanbul / TÜRKİYE, e-posta: balciogluyunusemre@gmail.com

Halil ZORER
Doç. Dr., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü
Van / TÜRKİYE, e posta: halilzorer@yyu.edu.tr

Özet

Iğdır Ovası, ortalama 2000 metre yükseltiye sahip Doğu Anadolu Yüksek Platosu'nda yaklaşık 800 metre taban yükseltisiyle oldukça alçak bir tektonik depresyondur. Ova; düşük yükselti, dağlık alanlarla sınırlandırılmış depresyon karakteri ve Aras Dağları'nın sağlamış olduğu yağmur gölgesi pozisyonundan dolayı bölgenin hatta tüm Anadolu'nun en kurak istasyonudur. Ovada kuraklıkla doğrudan ya da dolaylı yoldan ilişkili birçok çevresel problem olmakla birlikte özellikle hava kirliliği bu sorunların başında gelmektedir. Nitekim Iğdır, 2021 ve 2022 yılları arasında PM kirliliği açısından Avrupa bölgesinin havası en kirli şehri seçilmiştir. Literatürde ovadaki hava kirliliği ve kuraklık problemine dair çalışmalara rastlanırken kuraklığın analiz edilerek hava kirliliği üzerindeki ilişkisine dair bir çalışmaya rastlanmamıştır. Dolayısıyla bu çalışmada Iğdır Ovası'nın kuraklık analizi yapılmış ve kuraklık sorununun neden olduğu çevresel problemlerin ovadaki PM_{10} ve $PM_{2,5}$ kirliliğine etkisi irdelenmiştir. Bu bağlamda yapılan analizlere göre Iğdır ilinde sıcaklıkların artış eğiliminde olduğu görülürken yağışlarda çok az artış olmakla birlikte yıllara göre değişkenliğin yüksek olduğu saptanmıştır. Standartlaştırılmış potansiyel evapotranspirasyon analizine (SPEI) göre 1975-2021 yılları arasında kuraklığın çok değişken bir yapıya sahip olduğu belirlenmiştir. 2000-2015 yılları arasında nemli dönemlerin görece fazla olduğu görülse de sonraki süreçte kuraklığın şiddetini arttırdığı ön plana çıkmıştır. Bu çalışmada farklı indislere göre Iğdır Ovası için yarı kurak değerlere sahip göstergeler elde edilirken, ovanın doğusunda Ağrı Dağı'nın yağmur gölgesinde kalan Doğu Iğdır Ovası ve Dil Ovası çevresi Köppen iklim sınıfına göre soğuk çöl olarak tanımlanmıştır. Elde edilen verilerden hareketle yaz dönemi hava kirliliği üzerinde bölgesel kuraklığın önemli bir neden olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Iğdır Ovası, Kuraklık, Hava Kirliliği.

Drought Analysis of the Iğdır Plaın And Its Relation With Air Pollution in The Summer Period (May-September)

Abstract

Iğdır Plain is a very low tectonic depression with a base elevation of about 800 metres in the Eastern Anatolian High Plateau with an average elevation of 2000 metres. The plain is the driest station of the region and even of the whole Anatolia due to its low elevation, its depression character bounded by mountainous areas and the rain shadow position provided by the Aras Mountains. Although there are many environmental problems directly or indirectly related to drought in the plain, especially air pollution is one of these problems. As a matter of fact, Iğdır was selected as the most polluted city in the European region in terms of PM pollution between 2021 and 2022. While there are studies on air pollution and drought problems in the plain in the literature, there is no study on the relationship between drought and air pollution by analysing drought. Therefore, in this study, drought analysis of Iğdır Plain was carried out and the effect of environmental problems caused by drought problem on PM_{10} and $PM_{2.5}$ pollution in the plain was examined. According to the analyses made in this context, it is seen that temperatures in Iğdır province are in an increasing trend, while there is little increase in precipitation, but the variability between years is high. According to the standardised potential evapotranspiration analysis (SPEI), it was determined that drought has a very variable structure between 1975-2021. Although it was observed that the humid periods were relatively high between 2000 and 2015, it came to the forefront that drought increased its severity in the following period. In this study, semi-arid indicators were obtained for Iğdır Plain according to different indices, while East Iğdır Plain and Dil Plain, which are in the rain shadow of Ağrı Mountain in the east of the plain, were defined as cold desert according to Köppen climate class. Based on the data obtained, it was concluded that regional drought is an important cause of summer air pollution.

Keywords: Iğdır Plain, Drought, Air Pollution.

Constantinopolis Hipodromu Işığında Siyasî ve Toplumsal Yansımalarıyla Bizans'da Demoslar

Burcu Karakuş
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Ana Bilim Dalı, Doktora Öğrencisi, Van/TÜRKİYE, e-posta: burcukarakus8@gmail.com

Özet

Roma kentlerinin en önemli kamusal mekânlarından biri olan hipodromlar, araba yarışları, gladyatör ve vahşi hayvan dövüşleri, pandomimler, danslar gibi çeşitli gösteri ve törenlerin düzenlendiği yerlerdi. Doğu Roma'nın başkentinde, bugün Sultanahmet olarak bilinen tarihi yarımadanın doğu ucunda önemli bir konumda inşa edilmiş olan Constantinopolis Hipodrom'u da bu yapılar arasında en önemlilerinden biridir. Roma İmparator'u Severus Septumus (İ.S. 193–211) döneminde inşa edildiği varsayılan ve I. Constantinus (İ.S. 307–337) döneminde genişletilerek tamamlanan Constantinopolis Hipodrom'unda, ortaya çıkış tarihi belli olmayan atlı yarışlar düzenlenirdi. Quadriga denilen dört atın çektiği iki tekerlekli araba takımları, İmparator Romulus'un verdiği isimler olan Yeşiller, Maviler, Kırmızılar ve Beyazlar olarak bilinir. Ancak daha sonra Beyazların Mavilere, Kırmızıların ise Yeşillere dâhil olmasıyla geriye Yeşiller (Prasinoi) ve Maviler (Venetoi) diye iki takım kaldı. Bu iki takım imparatorlukta spor kulüpleri olarak örgütlenip hipodromda toplumun eğlenmesini düzenlemekle görevliydiler. İmparator da dâhil olmak üzere halk bu takımlardan birine sempati duymaktaydı. II. Theodosius (408-450) Yeşilleri, Marcianus (450-457) ve I. Justinianus (527-565) Mavileri tercih etmiştir. Başkanları hükümet tarafından belirlenen yarış takımları, bir süre sonra sadece bir spor kulübü değil aynı zamanda siyasî organizasyonlar olarak da görülmeye başladılar. Özellikle V. ve VI. yüzyılda bu takımlar, imparatorların taht değişikliğine etki ederken aynı zamanda ahalinin siyasî görüşlerinin temsilcisi olarak önemli rol oynadılar. Toprak sahipleri, senato üyeleri ve aristokratlardan destek gören Maviler, bir taraftan da devletin dinî ideolojisi olan, Kadıköy Konsili'nde kabul edildiği şekliyle Ortodoksluğu savunuyorlardı. Yeşiller ise halkın takımıydı; ticaret ve üretim alanında bulunan kişiler bu takımın sempatizanlarıydı. Loncalar ve esnafın finanse ettiği Yeşiller, Hıristiyan otoritelerce sapkın bulunan Monofizit düşünceyi destekliyordu. Bizans İmparatorluğu'nun kuruluşundan itibaren varlığını sürdüren atlı araba yarışları yüzyıllar içerisinde siyaseti ve toplumu farklı açılardan etkilemişlerdir. Çalışmada bu yarışların söz konusu etkileri ortaya konmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Bizans, İmparator, Hipodrom, Halk, Demos.

Demos in Byzantium with Its Polıtıcal and Social Reflections in the Light of the Hippodrome of Constantinople

Abstract

Hippodromes, one of the most important public spaces of Roman cities, were places where various shows and ceremonies such as chariot races, gladiator and wild animal fights, pantomimes and dances were organized. The Hippodrome of Constantinople, built in an important location at the eastern end of the historical peninsula known today as Sultanahmet in the capital of Eastern Rome, is one of the most important of these structures. Assumed to have been built during the reign of the Roman Emperor Severus Septumus (193-211 A.D.) and expanded and completed during the reign of Constantinus I (307-337 A.D.), the Hippodrome of Constantinople used to host horse races, the origin of which is uncertain. The two-wheeled chariot teams drawn by four horses called quadriga are known as Greens, Blues, Reds and Whites, names given by Emperor Romu-lus. Later, however, the Whites joined the Blues and the Reds the Greens, leaving two teams, the Greens (Prasinoi) and the Blues (Venetoi). These two teams were organized as sports clubs in the empire and were in charge of organizing public entertainment at the hippodrome. The public, including the emperor, sympathized with one of these teams. Theodosius II (408-450) favored the Greens, Mar-cianus (450-457) and Justinian I (527-565) the Blues. After a while, the racing teams, whose presidents were appointed by the government, began to be seen not only as sports clubs but also as political organizations. Especially in the Vth and VIth centuries, these teams played an important role as representatives of the political views of the people while influencing the change of throne of the emperors. The Blues, supported by landowners, members of the senate and aristocrats, also defended the religious ideology of the state, Orthodoxy, as adopted at the Council of Chalcedon. The Greens, on the other hand, were the people's team; their sympathizers were those involved in trade and production. Financed by guilds and artisans, the Greens supported Monophysite thought, which was considered heretical by the Christian authorities. Horse-drawn chariot races, which have been in existence since the foundation of the Byzantine Empire, have influenced politics and society in different ways over the centuries. This study will try to reveal these effects of these races.

Keywords: Byzantium, Emperor, Hippodrome, People, Demos

Қазақстанда Цифрлық Технологияларды Пайдалану Дәрежесі

Сабырғалиева Жансая
Абай атындағы Қазақ Ұлттық Педагогикалық Университет,
Философия-әлеуметтану
мамандығының 4 курс студенті
jansayaseksenqyzy@mail.ru

Аннотация

Заманауи әлемде цифрлық технологиялар өмірдің әртүрлі салаларында, соның ішінде экономикада, білім беруде, денсаулық сақтауда және мемлекеттік басқаруда барған сайын маңызды рөл атқарады. Қазақстан Орталық Азиядағы ең ірі елдердің бірі ретінде өзінің цифрлық экономикасын белсенді дамытып, қызметінің әртүрлі салаларына цифрлық технологияларды біртіндеп енгізуде.

Қазақстанда цифрлық технологияларды қолдану дәрежесіне талдау жасай отырып, бұл салада айтарлықтай жетістіктерді атап өтуге болады. Соңғы жылдары Қазақстан үкіметі цифрлық инновациялар үшін қолайлы экожүйені құруға көп күш жұмсады. Негізгі стратегиялық бастамалардың бірі – цифрлық экономиканы дамытуға, халық арасында цифрлық дағдыларды қалыптастыруға және әртүрлі салалардың цифрлық трансформациясына ықпал етуге бағытталған «Цифрлық Қазақстан». Жалпы, Қазақстан цифрлық технологияларды бүкіл елге таратуда үлкен жұмыс атқарды. Бұл азаматтардың өмір сүру сапасын жақсартуға және бизнестің бәсекеге қабілеттілігін арттыруға ықпал етеді. Дегенмен, одан әрі дамыту үшін әлі де көп орын бар және Қазақстан цифрлық инфрақұрылымды жақсарту бойынша жұмысты жалғастыруы керек. Цифрлық технологиялардың барлық артықшылықтарына қарамастан, олардың кемшіліктері де бар және белгілі бір алаңдаушылық тудырады. Сондықтан көптеген азаматтар электрондық қызметтер мен әлеуметтік желілерді пайдаланатын болса, жеке деректері бұзылып кетуі мүмкін деп қорқады. Интернетке тәуелділік те кең тараған мәселе, әсіресе жастар арасында. Оның үстіне, цифрлық технологияларды пайдалану денсаулықтың нашарлауына әкелуі мүмкін, мысалы, физикалық белсенділіктің төмендеуіне және смартфон мен компьютер экрандарының ықтимал теріс әсерлеріне байланысты. Мақалада цифрлық қызметтер, «Цифрлық Қазақстан» бағдарламасы және цифрлық қоғам туралы тоқталатын боламыз.

Кілттік Сөздер: Түйінді сөздер: цифрландыру, жаңғырту, жаһандану, цифрлық технологиялар, даму траекториясы,цифрлық экономика, цифрлық индустрия.

Digital Technologies in Kazakhstan Degree of Use

Sabyrgaliyeva Zhansaya
Kazakh National Pedagogical University named after Abai, Philosophy-sociology 4th year student of specialty, e-posta: jansayaseksenqyzy@mail.ru

Abstract

In the modern world, digital technologies are playing an increasingly important role in various spheres of life, including the economy, education, healthcare and public administration. As one of the largest countries in Central Asia, Kazakhstan is actively developing its digital economy and gradually introducing digital technologies into various areas of activity.

Analyzing the degree of use of digital technologies in Kazakhstan, significant achievements in this area can be noted. In recent years, the government of Kazakhstan has made significant efforts to create an ecosystem that promotes digital innovation. One of the main strategic initiatives is “Digital Kazakhstan”, which is aimed at developing the digital economy, developing digital skills among the population, and influencing the digital transformation of various industries. In general, Kazakhstan has done a great job of disseminating digital technologies throughout the country. This helps improve the quality of life of citizens and increase the competitiveness of business. However, there is still plenty of room for further development, and Kazakhstan should continue to work to improve its digital infrastructure.

Despite all the advantages of digital technologies, they also have disadvantages and raise certain concerns. Therefore, many people fear that their personal data may be compromised if they use electronic services and social networks. Internet addiction is also a common problem, especially among young people. Moreover, the use of digital technologies can lead to poor health, for example due to decreased physical activity and the possible negative impact of smartphone and computer screens. The article will talk about digital services, the “Digital Kazakhstan” program and the digital society.

Keywords: İgitalization, Modernization, Globalization, Digital Technologies, Development Trajectory, Digital Economy, Digital İndustry.

Türk Kültüründe Kadın Şaman

Kübra Nur ENDER
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi,
Van / TÜRKİYE, e-posta: enderkubra5512@gmail.com

Özet

Şamanizm, Türklerin en eski dini olarak bilinmektedir. Ancak Şamanizm'in din olup olmadığı konusunda fikir ayrılıkları bulunmaktadır. Şamanizm'in yaygın olduğu döneme bakıldığında ise din görevini üstlendiği görülmektedir. Bu inancın en belirgin özelliği tabiatla toplumun bir bütün oluşturmasıdır. Bu bakımdan, Şamanizm üzerine derin incelemeler yapan Fuzuli Bayat, Şamanlığı "doğa dini" olarak nitelendirmektedir. Şamanizm uygulayıcısı olarak görülen şaman, öteki dünyanın bu dünyadaki temsilcisi, unutulan gizli bilgilerin kaynağıdır. Kutsal bilgileri veya insanların ruhlardan, ruhların insanlardan isteklerini ileten arabulucudur. Ruhlar dünyasıyla olan bu ilişkinin asıl amacı şifaya ulaşmaktır. Yani Şaman, toplumun hem fiziki hem de manevi sağlığından sorumludur. Şamanlığın kökeni hakkında genel olarak iki görüş bulunmaktadır. Birincisi, A. Ohlmarks'ın Şamanlığın Kuzey kökenli olması meselesidir. Buna göre Şamanlık cezbe dayanır ve cezbin temelinde menerik hastalığı vardır. İkincisi, Gahs, W. Schmidt ve S. M. Shirokogoroff'un Şamanlığın Güney kökenli olmasıdır. Burada Şamanlık anaerkil temele bağlanır. Kadının doğurganlığı onun kutsanmasını sağlamıştır. Şamanlık sisteminin ilk ortaya çıkış evresine Kara Şamanlık denilmektedir. Yakut Türklerinde Kara Şamanlar kadınlardan oluşmaktadır. Şamanların ayin yapabilmeleri için bazı materyallere ihtiyaçları vardır. Bunlar; davul, tokmak ve manyak adı verilen elbisedir. Kadın Şamanlar elbiseleri olmadan da ayin yapabilmektedir. Ancak erkek Şaman eğer elbisesi yoksa herhangi bir kadın kıyafeti giyerek ayini yapabilir. Kadın Şamanlara "Utgan, Udagan" adı verilmektedir. Bunlar Türkçe ateş köküne dayanan "od" isimden türemiştir. Erkek Şamanlara, kam, oyun, bakşı denmektedir. Moğol, Buryat ve Kalmuklar erkek Şamanı bö veya böğe diye adlandırırlar. Tunguzlar ise saman adını kullanmaktadır. Tüm bu toplumlar erkek Şamanlara farklı isim verirken kadın Şamanlara yaygın olarak udagan sözcüğünü kullanmışlardır. Buradan kadın kamların en çok Türk Şamanizm'inde önemli olduğu sonucu çıkarılabilir. Ayrıca Şaman inancında ruhların isteği ile erkek Şamanlar kadınlaşabilmektedir. Bunun iki yıllık bir geçiş süreci vardır. İki yılın sonunda Şaman kadınlaşamaz ise ruhları çağırıp izin alarak tekrar erkek olabilmektedir. Çalışmamızın amacı Şamanizm'in içinde kadın figürünü öne çıkararak kadın Şamanlar hakkında detaylı bilgi vermektir.

Anahtar Kelimeler: Şamanizm, Kadın Şaman, Davul, Din, Orta Asya.

Woman Shaman in Turkish Culture

Abstract

Shamanism is known as the oldest religion of the Turks. However, there are different opinions about whether shamanism is a religion or not. If we look at the time when shamanism was widespread, it becomes clear that it took the role of a religion. The most prominent feature of this belief is that nature and society form a whole. In this context, Fuzuli Bayat, who has studied shamanism in depth, describes shamanism as a "religion of nature." The shaman, who is considered the practitioner of shamanism, is the representative of the other world in this world, the source of the forgotten secret knowledge. He is the mediator who transmits sacred information or the requests of the people to the spirits and of the spirits to the people. The main purpose of this relationship with the spirit world is to achieve healing. In other words, the shaman is responsible for both the physical and spiritual health of the community. There are generally two views on the origin of shamanism. The first is A. Ohlmark's view of the northern origin of shamanism. According to him, shamanism is based on trance, and the basis of trance is cerebral disease. On the other hand, Gahs, W. Schmidt and S. M. Shirokogoroff believe that shamanism is of southern origin. Here shamanism is associated with the matriarchal base. The fertility of women provided for their sanctification. The first phase of the emergence of the shamanic system is called Black Shamanism. Among the Yakutian Turks, the Black Shamans are women. Shamans need certain materials to perform their rituals. These include a drum, a drumstick, and a garment called a "manyak" Female shamans can perform rituals without their robes. However, if a male Shaman lacks their garment, they can wear any female clothing to conduct the ritual. Female Shamans are referred to as "Utgan" or "Udagan," which is derived from the Turkish word "od," meaning fire. Male Shamans are known as "kam," "oyun," or "bakşı." In Mongolian, Buryat, and Kalmyk cultures, male Shamans are called "bö" or "böğe." Tungus people use the term "saman." While these societies have different names for male Shamans, they all use the Turkish word "udagan" for female Shamans. This suggests that female Shamans hold particular importance in Turkic Shamanism. Additionally, in Shamanic belief, male Shamans can become feminized based on the desires of the spirits. This transformation process lasts for two years. If, after two years, the Shaman cannot complete the transformation, they can seek permission from the spirits to revert to being male again. The purpose of our study is to highlight the role of the female figure within Shamanism and provide detailed information about female Shamans.

Keywords: Shamanism, Woman Shaman, Drum, Religion, Central Asia.

The Evaluation of the Word 'Jihad' Through Some English Translations of the Qur'an

Bilal GÜRBÜZ
English Teacher,
Republic of Turkey Ministry Of National Education, Van-İpekyolu District National Education Directorate, Erçek Secondary School
Van/TÜRKİYE, e-mail: bilalgurbuz65@hotmail.com

Hasan YILMAZ
Prof. Dr., Atatürk University, Faculty of Theology, Basic Islamic Sciences, Tafseer
Erzurum/ TÜRKİYE, e-mail: hasyil70@atauni.edu.tr

Abstract

Jihad, which has an active role until the Day of Judgment in terms of its field of application, is one of the most important and most current concepts of Islam. This concept, which lexically means "to make more effort in any matter, to struggle and to fight", has used as an Islamic term by extending of its semantic meaning with the precondition of "in the way of Allah" in Qur'an. For this reason, it is necessary to correctly understand, apply and translate this polysemous concept, which is at the center of Islam and is directly related to almost all of our actions in theory and practice. With its universal messages, the Quran that appeals to all humanity, has had its impact all over the world in a short time. Accordingly, this divine book, of which countless articles have been written in favor and against it from past to present, has also been translated in the same direction into many languages, notably English. While even an ordinary text translation requires a great deal of effort provided that it is faithful to the source text, the translation of the divine book, the Holy Quran, requires much more meticulous work. In particular, Islamic concepts such as "jihad", which are mentioned in the Qur'an and constitute the main subject of our article, must be translated into the target language without losing their meaning. On this occasion, in our article, we aimed to determine to how the most authentic translation should be by examining what extent the word jihad, which contains different meanings according to verse in which it is passed, was transfered in five different English translations of the Quran written on various dates.

Keywords: Qur'an, Jihad, Polysemy, Translation, Authentic.

‘Cihad’ Kelimesinin Bazı İngilizce Kur’an Çevirileri Açısından Değerlendirilmesi

Özet

Uygulama sahası itibariyle kıyamete kadar aktif bir özelliğe sahip olan cihad, İslam’ın en önemli ve en güncel kavramlarından biridir. Sözlük anlamı “herhangi bir konuda gereğinden fazla çaba sarf etmek, mücadele etmek ve savaşmak” olan bu kavram, Kur’an’da “Allah yolunda” önkoşulu ile anlam genişlemesine uğrayarak İslami bir terim olarak kullanılmıştır. Bu sebeple teori ve uygulamada İslam’ın merkezinde yer alan ve neredeyse tüm fiillerimizle doğrudan bağlantılı olan çokanlamlı bu kavramın doğru olarak anlaşılması, uygulanması ve aktarılması gereklidir. İçerdiği evrensel mesajları ile bütün insanlığa hitap eden Kur’an-ı Kerim, kısa sürede tüm dünyada etkisini göstermiştir. Bu doğrultuda geçmişten günümüze, lehinde ve aleyhinde sayısız yazı yazılan bu ilahi Kitabın, aynı doğrultuda İngilizce başta olmak üzere, pek çok dile çevirileri de yapılagelmiştir. Kaynak metne sadık kalma koşuluyla, herhangi bir metnin çevirisi bile büyük bir çaba gerektirirken, ilahi bir kitap olan Kur’an-ı Kerim’in çevirisi çok daha titiz bir çalışmayı gerektirmektedir. Bilhassa, Kur’an’da zikredilen ve makalemizin ana konusunu teşkil eden “cihad” gibi İslami kavramların, hedef dile aktarılırken mana kaybına uğramadan tercüme edilmesi icap etmektedir. Bu vesileyle makalemizde, yer aldığı ayetlere göre farklı manalar taşıyan cihad kelimesinin, muhtelif tarihlerde yazılmış beş farklı İngilizce Kur'an çevirisinde ne ölçüde aktarıldığını inceleyerek en sahih tercümenin nasıl olması gerektiğini tespit etmeyi amaçladık.

Anahtar Kelimeler: Kur’an, Cihad, Çokanlamlılık, Çeviri, Sahih.

Türkiye'de Sokak Köpekleri Sorunu Aksayan Bir Belediye Hizmeti Mi?

Çağlar ÇİÇEK

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yönetimi Ana Bilim Dalı, Doktora Öğrencisi
Van/TÜRKİYE, e-posta: caglarcicek@yyu.edu.tr

Özet

Kamu politikası herhangi bir ülkeyi yöneten gücün yapmayı seçtiği veya yapmadığı her şeydir. Kamu politikası belirleme sürecine etki eden ulusal ve uluslararası aktörlerin yanı sıra resmi ve gayri resmi birçok aktörde etkin olmaktadır. Sokak köpekleri konusu da bir kamu politikası olup, bu hususta resmi ve gayri resmi aktörler rol almaktadır. Bir tarafta sokak köpekleri konusunda seslerini duyurmaya çalışan hayvan seveler bir tarafta ise güvenli yaşam alanı isteyen vatandaşlar bulunmaktadır. Güvenlik sadece polisiye tedbirlerle sağlanan bir durum değildir. Güvenlik hayatın her alanın etkileyen önemli bir yaşamsal ihtiyaçtır. Türkiye' de sokak köpekleri konusu uzun bir zamandır gündemi meşgul etmektedir. İnsanların can güvenliği kadar hayvanların da yaşam hakkı bulunmaktadır. Ancak insanların güvenliğini zedeleyecek bir hal alan sokak köpekleri sorununu çözecek yol ve yöntem nedir? Sokak köpekleri konusunda sorumlu merci neresidir? Bu çalışma da nitel araştırma yöntemi kullanılarak Türkiye' de sokak köpekleri konusunda hangi mercilerin sorumlu olduğu ve konunun aksayan bir belediye hizmeti olup olmadığına cevap aranacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sokak Köpekleri, Can Güvenliği, Belediye Hizmetleri, Sokak Güvenliği.

Is the Problem of Stray Dogs in Turkey a Failing Municipal Service?

Abstract

Kamu politikası herhangi bir ülkeyi yöneten gücün yapmayı seçtiği veya yapmadığı her şeydir. Kamu politikası belirleme sürecine etki eden ulusal ve uluslararası aktörlerin yanı sıra resmi ve gayri resmi birçok aktörde etkin olmaktadır. Sokak köpekleri konusu da bir kamu politikası olup, bu hususta resmi ve gayri resmi aktörler rol almaktadır. Bir tarafta sokak köpekleri konusunda seslerini duyurmaya çalışan hayvan seveler bir tarafta ise güvenli yaşam alanı isteyen vatandaşlar bulunmaktadır. Güvenlik sadece polisiye tedbirlerle sağlanan bir durum değildir. Güvenlik hayatın her alanın etkileyen önemli bir yaşamsal ihtiyaçtır. Türkiye' de sokak köpekleri konusu uzun bir zamandır gündemi meşgul etmektedir. İnsanların can güvenliği kadar hayvanların da yaşam hakkı bulunmaktadır. Ancak insanların güvenliğini zedeleyecek bir hal alan sokak köpekleri sorununu çözecek yol ve yöntem nedir? Sokak köpekleri konusunda sorumlu merci neresidir? Bu çalışma da nitel araştırma yöntemi kullanılarak Türkiye' de sokak köpekleri konusunda hangi mercilerin sorumlu olduğu ve konunun aksayan bir belediye hizmeti olup olmadığına cevap aranacaktır.

Keywords: Street Dogs, Life Safety, Municipal Services, Street Safety.

Lise Türk Dili ve Edebiyatı Öğretim Programına ve Ders Kitaplarına Yansıyan Somut Olmayan Kültürel Miras Unsurları

Mehmet YÜCE
Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Ana Bilim Dalı, Doktora Öğrencisi
İzmir / TÜRKİYE, e-posta: mehmet.yuce@ikc.edu.tr

Özet

Bu araştırmanın amacı, 9, 10, 11 ve 12. sınıf Türk Dili ve Edebiyatı dersi öğretim programı ve ders kitaplarında Somut Olmayan Kültürel Miras (SOKÜM) unsurlarının nasıl ve hangi ölçüde yer aldığını incelemektir. Bu kapsamda Türk Dili ve Edebiyatı dersi öğretim programları ile ders kitapları beş SOKÜM alanı (sözlü gelenekler ve anlatımlar, gösteri sanatları, toplumsal uygulamalar, ritüeller ve şölenler, doğa ve evrenle ilgili bilgi ve uygulamalar, el sanatları geleneği) ve bu alanlara girebilecek unsurlar çerçevesinde incelenmiştir. Çalışmada nitel araştırma yaklaşımı ile desenlenmiş literatür taraması yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın sonunda, ders programları ve ders kitaplarında SOKÜM ifadesine yer verilmediği, SOKÜM alanlarının sözlü ve yazılı miras kavramıyla yer aldığı görülmüştür. Söz konusu durumun ise kültürel miras konusunda maddi miras ve SOKÜM ayrımının yapılmamasından kaynaklandığı düşünülmüştür. SOKÜM ifadesi ve ona dair unsurların ders programları ve ders kitaplarında müstakil olarak ele alınmak yerine, program ve kitaplarda yer alan konuları örneklendirmek veya onları zenginleştirmek amacıyla kullanıldıkları anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türk Dili ve Edebiyatı, SOKÜM, Program, Ders Kitabı.

Intangible Cultural Heritage Elements Reflected in High School Turkish Language and Literature Curriculum and Textbooks

Abstract

This study examines the 9th, 10th, 11th, and 12th grade Turkish Language and Literature curricula and textbooks include elements of Intangible Cultural Heritage (ICH) how and to what extent. In this context, Turkish Language and Literature curricula and textbooks were examined within the domains of five ICH areas (oral traditions and expressions, performing arts, social practices, rituals and festive events, knowledge and practices concerning nature and the universe, traditional craftsmanship) and the elements that can be included in these areas. In the study, a qualitative research approach and a literature review method were used. At the end of the research, it was seen that the expression ICH was not included in the curricula and textbooks and that ICH domains were included in the concept of oral and written heritage. It is thought that this situation is due to the lack of distinction between material heritage and ICH in cultural heritage. It has been understood that the expression ICH and its elements are used to exemplify or enrich the subjects in the curricula and textbooks instead of being handled independently in the curricula and textbooks.

Keywords: Turkish Language and Literature, ICH, Program, Course Book.

İzmir Yarımada'sında Duvar Resimli Bir Grup Camii Üzerine Değerlendirme

Sevgi ÇALIŞ
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi
Van/ TÜRKİYE, e- posta: sevgi.cls1905@gmail.com

Mehmet TOP
Doç. Dr., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sanat Tarihi Bölümü
Van/ TÜRKİYE, e-posta: mtop@yyu.edu.tr

Özet

İzmir Yarımadası Ege Bölgesinde ve İzmir Körfezinin batısı ile Kuşadası Körfezinin arasında denize doğru çıkıntı yapmakta ve Yarımada, Güzelbahçe, Urla, Karaburun, Çeşme ve Seferihisar ilçelerinden oluşmaktadır.

Yarımada bölgesinde yerleşim Kalkolitik Dönemden başlamış ve tarih boyunca sırasıyla; Aiolis, İon, Lidyalı, Pers, Roma, Doğu Roma, Çaka Beyliği, Aydınoğulları Beyliği ve Osmanlı İmparatorluğu hâkim olmuştur. 1071 Malazgirt Savaşı ile Anadolu demografisi değişmiştir. Bu değişim sonucunda İzmir ve Yarımada bölgesine, Çaka Bey 1076 yılında hâkim olmuştur. Çaka Bey'in ölümü ile bölge tekrardan 14. yy. kadar Doğu Roma egemenliğinde kalmıştır. 14. yy. başlarında bölgeye tekrardan Türkler egemen olmuştur. Bölge, 1424 yılından sonra Osmanlı İmparatorluğu egemenliğine girmiştir. Kent 1922 yılında Yunan işgalinden kurtulmuş ve günümüzde Türkiye Cumhuriyeti'ne bağlı il statüsü konumundadır.

Bölgede dini mimarinin yapılaşması Osmanlı Devleti'nin hâkimiyeti ile yaygınlaşmıştır. Yarımada bölgesinde günümüze ulaşan bu eserlerin arasında dört camide duvar resimleri dikkat çekmedir. Bu camilerin en erken tarihlisi Kapan (Hoca Turan) Camii olup 1553 yılında inşa edilmiştir. Ele alınan diğer camilerin inşa kitabesi mevut değildir. Mordoğan Ayşe Kadın Camii 16. yy. inşa edilmiş olup Kösedere Köyü Camii ve Saip Köyü Camii ise 18-19. yy. inşa edilmiştir. Dört yapı da Osmanlı Dönemine ait olup ve ait oldukları dönemin sanatsal üslubunu bünyesinde barındırmaktadır. Duvar resimleri üç caminin kubbe ve tromplarda yer alır iken bir caminin ise son cemaat revakında yer almaktadır. Kompozisyon zenginliği gösteren duvar resim örnekleri dönemin estetik beğenisine göre düzenlemiş, ilk durumu ve yeni onarımların izini bünyesinde barındırmaktadır. Değişik formlardaki vazolardan yükselen çiçek demetleri, ağaçlar, cennet ve cami tasvirleri gibi bitkisel, geometrik, mimari ve nesnel karakterli süslemelerden oluşan duvar resimleri makalenin konusunu oluşturmaktadır. Nem ve aslına uygun yapılmayan restorasyonlar sonucunda yapılarda bulunan duvar resimleri kaybolma tehlikesi ile karşı karşıya kalınmıştır. Bildiri kapsamında bu camilerde yer alan duvar resimlerinin yok olma nedenleri ve duvar resimleri tanıtılarak gelecek nesillere aktarılması ve hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Batılaşma dönemi, İzmir Yarımada bölgesi, Duvar resimleri, Kapan (Hoca Turan) Camii, Mordoğan Ayşe Kadın Camii, Kösedere Köyü Camii, Saip Köyü Camii

Evaluation on a Group of Mosques with Murals in the Izmir Peninsula

Abstract

The Izmir Peninsula is in the Aegean Region and protrudes towards the sea between the west of the Izmir Gulf and the Kuşadası Gulf and consists of the Peninsula, Güzelbahçe, Urla, Karaburun, Çeşme and Seferihisar districts.

Settlement in the peninsula region started in the Chalcolithic Period and throughout history, respectively; Aiolis, Ionian, Lydian, Persian, Roman, Eastern Roman, Çaka Principality, Aydınoğulları Principality and Ottoman Empire were dominant. The demography of Anatolia changed with the Battle of Manzikert in 1071. As a result of this change, Çaka Bey dominated Izmir and the Peninsula region in 1076. With the death of Çaka Bey, the region returned to the 14th century. It remained under Eastern Roman rule until then. 14th century at the beginning, the Turks dominated the region again. The region came under the rule of the Ottoman Empire after 1424. The city was liberated from Greek occupation in 1922 and today it has the status of a province under the Republic of Turkey.

The construction of religious architecture in the region became widespread with the dominance of the Ottoman Empire. Among these works that have survived to the present day in the peninsula region, the wall paintings in four mosques attract attention. The earliest of these mosques is the Kapan (Hoca Turan) Mosque, which was built in 1553. The construction inscriptions of the other mosques discussed are not available. Mordoğan Ayşe Women's Mosque 16th century. Kösedere Village Mosque and Saip Village Mosque were built in the 18-19 centuries. YY. has been built. All four buildings belong to the Ottoman Period and embody the artistic style of the period they belong to. While the murals are located on the domes and squinches of three mosques, they are located on the narthex of one mosque. The wall painting examples, showing rich composition, were arranged according to the aesthetic taste of the period, and contain the traces of the original state and new repairs. The subject of the article is wall paintings consisting of floral, geometric, architectural and objective decorations such as flower bouquets rising from vases in different forms, trees, depictions of heaven and mosques. As a result of moisture and restorations that were not carried out in accordance with the original, the wall paintings in the buildings were in danger of disappearing. Within the scope of the declaration, the reasons for the disappearance of the murals in these mosques and the murals were introduced and the aim was to pass them on to future generations.

Keywords: Westernization period, Izmir Peninsula region, Murals, Kapan (Hoca Turan) Mosque, Mordoğan Ayşe Kadın Mosque, Kösedere Village Mosque, Saip Village Mosque.

Ailede Din Eğitiminde Batıl İnançların Rolü

Ayşe ÖZÇELİK
Trabzon Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe ve Din Bilimleri Ana Bilim Dalı, Din Eğitimi, Yüksek Lisans Öğrencisi
Trabzon / TÜRKİYE, e-posta: ozcelikayse61@hotmail.com

Özet

Aile, çocuğun dinî duygusunun gelişiminde ve eğitimindeki en önemli kurumdur. Çocukların dini inançları ailede oluşup şekillendiğinden, erken yaşlarda çocuğa verilen din eğitiminin içeriği ve niteliği çok önemlidir. Söz konusu eğitimde anne babanın bilgi düzeyi, sağlıklı ve doğru dini bilgilere sahip olup olmadığı, batıl inançlara bağlılığı gibi hususlar etkili olmaktadır. Çünkü aile ortamı, çocuğun dini gelişimine olumlu yönde katkı sağlayabileceği gibi yanlış ve eksik bilgilerin verilmesi ile tam tersi sonuçlara da neden olabilmektedir. Ailede yapılan eksik bilgilendirmelerin başında batıl inançlar gelmektedir. Batıl inançlar, İslam'a uygun olmayan, dini bir emir ve yasak gibi kabul edilen fakat hiçbir dini ya da bilimsel dayanağı olmayan inanışlardır. Ebeveynler bazen çocuğu terbiye etmek ve ona istenilen davranışı kazandırmak amacıyla batıl inançlara başvurmaktadır. Çocuklardaki kolay inanırlık ve taklit özelliklerinden dolayı da bu inançlar onlar tarafından benimsenmektedir. Çocuk, anne babasını bilinçli ve bilinçsiz bir şekilde taklit eder ve din ile ilgili kendisine anlatılanlara, duyduklarına olduğu gibi sorgulamadan inanır. Örneğin yalan söyleyen bir çocuğun bu davranışını önlemek için "yalan söylersen dilin kopar, Allah yakar" gibi ifadeler batıl inanç kaynaklı olmasına rağmen çocuk, bu uyarıyı gerçek olarak algılayacak ve ileriki dönemlerde onda din ile ilgili yanılmalara ve sapmalara sebep olacaktır. Bunlardan hareketle ailede din eğitiminde batıl inançların rolünü ortaya koymak amacıyla yapılan araştırmada verileri elde etmek için nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi deseni kullanılmıştır. Ailede din eğitimini ve batıl inançların sosyal-psikolojik açıdan etkilerini ele alan birçok araştırma mevcuttur fakat ailedeki din eğitiminde batıl inançların yerini ve rolünü ele alması açısından bu çalışma önem arz etmektedir. Sonuç olarak din eğitiminin temelinin atıldığı ailede çocuğa her zaman sağlıklı ve doğru bilgiler verilmemekte, bunun yanında batıl diye adlandırılan yanlış ve eksik inançlar da aktarılmaktadır. Herhangi bir bilgiyi edindirmek ya da davranışı kazandırmak adına ailede din eğitiminde yeri ve rolü olan batıl inançlar, çocuklarda din ile ilgili yanılmalara yol açmakta ve onların üzerinde korku gibi olumsuz duyguların oluşmasına sebep olmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Din Eğitimi, Ailede Din Eğitimi, Çocukluk Dönemi Din Eğitimi, Ahlak Eğitimi, Batıl İnançlar.

The Role of Superstitions in Religious Education in the Family

Abstract

The family is the most important institution in the development and education of a child's religious sense. Since children's religious beliefs are formed and shaped in the family, the content and quality of religious education given to children at an early age is very important. In this education, issues such as the level of knowledge of the parents, whether they have healthy and accurate religious knowledge, and their commitment to superstitions are effective. Because the family environment can contribute positively to the religious development of the child, but it can also cause the opposite results by providing wrong and incomplete information. Superstitious beliefs are one of the main sources of incomplete information in the family. Superstitious beliefs are beliefs that are not in accordance with Islam and are accepted as a religious commandment and prohibition, but have no religious or scientific basis. Parents sometimes resort to superstitious beliefs in order to discipline the child and make him/her acquire the desired behavior. These beliefs are adopted by children due to their easy believability and imitation characteristics. The child consciously or unconsciously imitates his/her parents and believes what he/she is told about religion and what he/she hears without questioning it. For example, in order to prevent a child from lying, statements such as "if you lie, your tongue will fall out, God will burn you" will be perceived as true by the child, even though they are based on superstition, and will cause him/her to make mistakes and deviations about religion in the future. Based on these, document analysis design, one of the qualitative research methods, was used to obtain the data in the research conducted to reveal the role of superstitious beliefs in religious education in the family. There are many studies dealing with religious education in the family and the social-psychological effects of superstitious beliefs, but this study is important in terms of addressing the place and role of superstitious beliefs in religious education in the family. As a result, in the family, where the foundation of religious education is laid, the child is not always given healthy and correct information, but also false and incomplete beliefs called superstition. Superstitious beliefs, which have a place and role in religious education in the family in order to gain any knowledge or behavior, cause misunderstandings about religion in children and cause negative emotions such as fear in them.

Keywords: Religious Education, Religious Education in the Family, Religious Education in Childhood, Moral Education, Superstitions.

Van Konulu Gravürlerde Yer Alan Takıların Van Müzesinde Bulunan Takı Örnekleri ile Karşılaştırılması

Murat ÇABAZ
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi Ana Bilim Dalı, Doktora Öğrencisi
Van / TÜRKİYE, e-posta: muratcabaz@yyu.edu.tr

Özet

Seyyahları tarafından kaleme alınan ve konu edindikleri içerikler bağlamında görsel belge niteliği taşıyan gravürler bir döneme ait kanıtlayıcı ve tanıtıcı sanatsal özelliğe sahip çalışmalarsır Özellikle XIX. yüzyılda gelişen teknolojik imkânların sağladığı seyahat imkânları Avrupalı birçok seyyahın Anadoluya seyahat etmesinin önünü açmıştır. Batılı seyyahların Anadoluda en önemli güzergâhları arasında yer alan Van mimari yapıları doğal güzellikleri ve insan betimlemeleri ile seyahatnamelerde yer almıştır. Seyahatnamelerde yer alan bilgileri destekleyen gravürler arasında figürlerin giyim kuşamlarını tamamlamak için kullandıkları takıların tasvir edilmiş olması hem döneme ait süsleme biçimlerinin görseller üzerinden incelenmesini hemde dönemin sosyal yaşamda takının kullanımına yönelik bilgiler içermektedir. Çalışmamızın amacı Van konulu gravürler arasında takıları betimlemesine yer veren gravürlerin incelenerek bu takı tasvirlerinin Van Müzesinde bulunan takı örnekleri ile karşılaştırılarak betimlemelerin gerçekliğinin ortaya konulması ve bı görsel bilgilerin seyyahların bilgileriyle desteklenmesidir. Bu bağlamda amaçsal örneklem yöntemi ile belirlenen gravürlerde bulunan başlık, tepelik, kolye, gerdanlık ve küpe gibi takıların bulunduğu gravürler belirlenmiş bu gravürlerde bulunan takı tasvirlerinin çözümlemesi yapılmış elde edilen bilgiler Van Müzesi envanterinde yer alan örnekler ile karşılaştırılmıştır. Yapılan çözümlemeler literatür ile desteklenmiş ve değerlendirmeler sonucunda gravürlerde yer alan betimlemelerin gerçekçi bir anlayışla yapıldığı bir döneme ait süsleme unsurlarının görsel aktarımının yapıldığı anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Van, Gravür, Takı, Van Müzesi.

Comparison of the Jewelry in the Engravings on Van with the Jewelry Examples Found in Van Museum

Abstract

The engravings, which were written by travelers and which are visual documents in the context of their content, are works with artistic features that prove and promote a period. Especially in the XIXth century, the travel opportunities provided by the technological opportunities developed in the XIXth century paved the way for many European travelers to travel to Anatolia. Van, which was among the most important routes of Western travelers in Anatolia, was included in travelogues with its architectural structures, natural beauties and human depictions. Among the engravings that support the information in the travelogues, the depiction of the jewelry used by the figures to complement their clothing includes both the examination of the decoration styles of the period through visuals and information about the use of jewelry in the social life of the period. The aim of our study is to examine the engravings depicting jewelry among the engravings on Van and to reveal the authenticity of the depictions by comparing these jewelry depictions with the jewelry samples in the Van Museum and to support this visual information with the information of the travelers. In this context, the engravings containing jewelry such as headdresses, crowns, necklaces, necklaces, necklaces and earrings in the engravings determined by the purposive sampling method were determined and the jewelry depictions in these engravings were analyzed and the information obtained was compared with the examples in the Van Museum inventory. The analyzes were supported by the literature and as a result of the evaluations, it was understood that the descriptions in the engravings were made with a realistic understanding and visual transfer of the ornamental elements of a period.

Keywords: Van, Engraving, Jewelry, Van Museum.

1950 Öncesi Van'ın Genel Durumu ve Çok Partili Siyasi Hayata Geçişte Kentte Chp ve Dp Arasında Yaşanan Mücadele[3]

Süreyya POLAT
Öğretmen (MEB),
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Ana Bilim Dalı, Doktora Öğrencisi
Van/TÜRKİYE, sureyyapolat65@gmail.com

Özet

II. Dünya Savaş'ından sonra dünyada yeni bir hava ve düzen oluşmaya başlamıştır. Bu yeni düzen, Türkiye'nin 1945'ten sonraki iç politikasının şekillenmesinde belirleyici rol oynamıştır. Dünyadaki otoriter sistemlere son veren Birleşmiş Milletler Anayasası, dünya ile entegrasyonu amaçlayan Türkiye'nin de tek partili sistemden, çok partili sisteme geçmesine zemin hazırlamıştır. Hem içte hem de dışta yaşanan gelişmelerin etkisiyle Türkiye'de 1945'ten itibaren çok partili hayata geçilmiş ve Türkiye'de yeni bir siyasi yapılanma oluşmuştur. Türkiye'de 1950 seçimleri ve sonrasında yaşananlar üzerine birçok çalışma yapılmıştır. Bu seçimlerin öncesinde yaşananlar ve 1960 yılına kadar olan dönem aralığı, Türkiye'de önemli deneyimlerin yaşandığı ve düzenlemelerin yapıldığı bir saha olmuştur. Dönemin siyasi yaşamdaki yansımaları Van gibi gelişmekte olan ya da gelişmemiş kentlerde daha da belirgin hissedilmiştir. Van'da siyasi yaşam üzerine bugüne kadar yapılan çalışmalar yetersizdir. Kent siyasi yaşamına dair yapılan çalışmaların yetersiz ya da az olmasının nedenlerine bakıldığında, konu ile ilgili bilgi ve belgelerin kısıtlı olmasıyla birlikte zaman içinde yok olması ya da yanlış tasnif edilmesi gibi fiziki zorluklar karşımıza çıkmaktadır. Bu olumsuzluklara karşın şehrin coğrafi yapısından kaynaklanan özelikleri ve stratejik yapısı, şehri önemli bir mevkiye taşımaktadır.

Bu çalışmanın temel amacı, çok partili hayata geçildikten sonra, ülkede ve Van'da meydana gelen siyasi gelişmeleri ortaya koymak ve çok partili hayat sonrasında Van'da yaşanan siyasi havayı dikkate almaktır.

Anahtar Kelimeler: Van, Siyaset, Seçim, 1950.

[3] Bu çalışma, Doç. Dr. Güneş ŞAHİN danışmanlığında 2019 yılında tamamlanan "1950-1960 Yılları Arasında Van'da Siyasi Yaşam" adlı Yüksek Lisans tezinden çıkarılmıştır.

General Position of Van City Before 1950 and Struggle Between Republican People's Party (Chp) and Democratic Party (Dp) in the City in Transition to Multi-Party System

Abstract

After World War II, a new atmosphere and a new order began to emerge in the world. This new order played a decisive role in shaping Turkey's domestic policy after 1945. The United Nations Constitution, which put an end to authoritarian systems in the world, paved the way for Turkey, which aimed to integrate with the world, to transition from a single-party system to a multi-party system. Under the influence of both internal and external developments, Turkey switched to a multi-party system in 1945 and a new political structure emerged in Turkey. Many studies have been conducted on the 1950 elections and their aftermath in Turkey. What happened before these elections and the period until 1960 has been an area where important experiences and regulations were made in Turkey. The reflections of the period on political life were felt even more clearly in developing or undeveloped cities such as Van. Studies on political life in Van to date are insufficient. When we look at the reasons for the insufficiency or scarcity of studies on the political life of the city, we come across physical difficulties such as the limited amount of information and documents on the subject, as well as the disappearance or misclassification over time. Despite these disadvantages, the city's geographical features and strategic structure carry the city to an important position.

The main purpose of this study is to reveal the political developments in the country and in Van after the transition to multi-party life and to consider the political atmosphere in Van after multi-party life.

Keywords: Van, Politics, Election, 1950.

Örgün Eğitimde 4. Sınıf Öncesi Din Eğitimi İhtiyacına Yönelik Bir Araştırma

Zeynep ŞAHİNOĞLU
Trabzon Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe ve Din Bilimleri Ana Bilim Dalı, Din Eğitimi Yüksek Lisans Öğrencisi
Trabzon / TÜRKİYE, e-posta: zeybay84@gmail.com

Semra CİNEMRE
Doç. Dr., Trabzon Üniversitesi, Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü,
Trabzon / TÜRKİYE, e-posta: semra.cinemre@trabzon.edu.tr

Özet

Dünyada din öğretimini okul öncesinden veya ilkokul 1. sınıftan itibaren yürüten çeşitli ülkeler bulunmaktadır. Ülkemizde ise din öğretimi 1949 yılından itibaren ilk ve ortaokullarda isteğe bağlı olmak üzere haftada 1'er saat "Din Bilgisi" dersi ile yürütülmekteydi. İsteğe bağlı olarak devam eden Din Bilgisi dersinin yanında 1974 yılında 9. Milli Eğitim Şurası kararı ile ilk ve ortaokul müfredatına zorunlu Ahlak Dersleri de eklenmiştir. 1982 yılına gelindiğinde zorunlu olan Ahlak Dersleri ile isteğe bağlı olarak okutulan "Din Bilgisi" dersleri birleştirilerek "Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi" adını almıştır. Bununla birlikte din eğitimi konusunda en önemli gelişme 1982 Anayasası ile yaşanmıştır. 1982 Anayasasının 24. Maddesi kapsamında din öğretimi ilk ve ortaöğretim kurumlarında okutulan zorunlu dersler arasına alınmıştır. Anayasanın ilgili paragrafında belirtilen "Din kültürü ve ahlak öğretimi, ilk ve ortaöğretim kurumlarında okutulan zorunlu dersler arasında yer alır." ifadesi, ilk ve ortaöğretimin tümünü kuşatan genişlikte ise de Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (DKAB) dersi, uygulamada 4. sınıftan itibaren verilmektedir. Bu konudaki eksiklik zaman zaman toplantılarda gündeme alınmış fakat bir çözüme varılamamıştır. Son olarak 2014 yılında gerçekleşen 19. Milli Eğitim Şûrası'nda Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersinin, eksik bırakılmış olduğu ilkokul 1.-3. sınıf düzeylerinde de okutulması yönünde bir tavsiye kararı alınmış fakat karar tavsiye niteliğinden öteye geçememiştir. Bu konuda birçok ülkenin aksine ülkemizin henüz ilkokulun bu sınıf düzeylerinde din öğretimine ilişkin uygulama tecrübesi bulunmamaktadır. Bu noktada böyle bir uygulama hayata geçirilmeden önce bu sahanın zeminini oluşturacak akademik çalışmalara ihtiyaç duyulduğu açıktır. Bu bağlamda ülkemizde din öğretiminin ilkokul 1. sınıftan itibaren başlamasının yeri, gerekliliği, yararları, böyle bir dersin içeriği, öğretim süreci ve öğretmeni gibi konular ayrı ayrı ele alınmalıdır. Bu düşünceden hareketle bu çalışmada öğretmen ve öğrenci görüşlerine göre ilkokulda din öğretimi ihtiyacını araştırmak amaçlanmaktadır. Nitel araştırma yöntemine göre planlanan bu çalışmada durum çalışması deseni kullanılmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu Trabzon il merkezi başta olmak üzere Akçaabat ve Araklı ilçeleri ile Erzincan ilçesinde çeşitli okullarda eğitim gören öğrenciler ile aynı okullarda görev yapan DKAB ve sınıf öğretmenlerinden oluşturmaktadır. Hazırlanan yarı-yapılandırılmış görüşme formu 1-15 Mayıs 2023 tarihleri arasında bir kısmı telefon görüşmesi olmak üzere çoğunluğu yüz yüze uygulanmış, elde edilen veriler Word halinde yazıya aktarılmış daha sonra içerik analiz yöntemi ile çözümlenmiştir. Çalışmanın sonunda ilköğretim 4. Sınıf öncesi kademelerde din eğitiminin bir ihtiyaç olduğu öğretmen ve öğrenci görüşleri neticesinde tespit edilmiş ve bu tespite binaen gerekçeler temellendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Din Eğitimi, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, İlkokul, Sınıf Öğretmeni, DKAB Öğretmeni

A Research on the Need for Religious Education Before 4th Grade in Formal Education

Abstract

There are various countries in the world that teach religion from pre-school or from the first grade of primary school. In our country, religious education has been carried out in primary and secondary schools since 1949 with an optional "Religious Knowledge" course of one hour per week. In addition to the optional Religious Knowledge course, in 1974, with the decision of the 9th National Education Council, compulsory Ethics courses were added to the primary and secondary school curriculum. In 1982, the compulsory Ethics courses and the optional "Religious Knowledge" courses were combined and named "Religious Culture and Moral Knowledge". However, the most important development in religious education was the 1982 Constitution. Article 24 of the 1982 Constitution included religious education among the compulsory courses taught in primary and secondary education institutions. Although the statement "Religious culture and ethics teaching is among the compulsory courses taught in primary and secondary education institutions." in the relevant paragraph of the Constitution is broad enough to cover the whole of primary and secondary education, in practice, Religious Culture and Moral Knowledge (RCMK) courses are taught from the 4th grade onwards. This deficiency has been raised from time to time in meetings, but no solution has been reached. Finally, in the 19th National Education Council held in 2014, a recommendation was made that the Religious Culture and Moral Knowledge course should be taught in the 1st-3rd grades of primary school, where it had been left incomplete, but the decision did not go beyond a recommendation. Unlike many other countries, our country does not yet have any experience in teaching religion at these grade levels of primary school. At this point, it is clear that there is a need for academic studies that will form the basis of this field before such a practice is put into practice. In this context, issues such as the place, necessity, benefits, content, teaching process and teacher of such a course should be addressed separately. Based on this idea, this study aims to investigate the need for religious education in primary school according to the views of teachers and students. This study, which is planned according to the qualitative research method, uses a case study design. The study group of the research consists of students studying in various schools in Trabzon city center, Akçaabat and Araklı districts and Erzincan district, as well as RCMK and classroom teachers working in the same schools. The prepared semi-structured interview form was applied face-to-face between May 1-15, 2023, some of which were telephone interviews, and the data obtained were transcribed in Word form and then analyzed by content analysis method. At the end of the study, it was determined as a result of the opinions of teachers and students that religious education is a need in the levels before the 4th grade of primary education and justifications were based on this determination.

Keywords: Religious Education, Religious Culture and Moral Knowledge, Primary School, Classroom Teacher, RCMK Teacher.

Gülten Akın'ın Şiirlerinde Nesneler ve Renkler

Fuat Arpa
Milli Eğitim Bakanlığı
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Doktora Öğrencisi
Van-TÜRKİYE e-posta: fuatarpa99@gmail.com

Özet

Günümüz şiirinin önemli temsilcilerinden biri olan Gülten Akın dönemsel olarak bazı etkileşimler yaşamışsa da kendine özgü bir şiir anlayışına sahip kadın şairlerimizdendir. Yaşadığı yılların, Türkiye'nin, sosyo-politik sorunlar içindeki bir zaman dilimine gelmesi, her sanatçıda olduğu gibi onun sanatını da etkilemiştir. Fakat Gülten Akın, doğrudan muhatap olmasına rağmen genel anlamda sanatının ideolojik söylemin gölgesinde kalmasını engelleyebilmiştir. Akın'ın şiirlerinde önemli ölçüde, nesneler ve renkler yer almaktadır. Gerek yetişme tarzı gerekse bulunduğu yaşam koşulları onu doğayla bütünleşen, gelenekten yararlanan, diğer yandan çağdaş sanatla barışık bir çerçeve içinde tutmuştur. İmgelerle örülü şiirlerinde bazen doğrudan bazen de atıflarda bulunduğu nesneler, renkler onun incelikli kişiliği ve sanatının özellikleri hakkında ipuçları vermektedir. Bu çalışmada onun yaklaşık üç yüz şiiri taranarak seçili olan şiirlerinde çokça tercih ettiği nesneler ve renkler ve örnek anlam değerleri tespit edilmeye çalışılmıştır. Tespit edilen nesneler ve renkler çalışma içerisinde detaylı tablolar halinde verilmiştir. Seçilen şiir örneklerinde en fazla kullanılan bir nesne ve bir rengin anlam değeri üzerinde durulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Gülten Akın, Şiir, Nesne, Renk, Doğa.

Objects and Colors in Gülten Akın's Poems

Abstract

Gülten Akın, one of the important representatives of today's poetry, is one of our female poets with a unique understanding of poetry, although she has experienced some interactions from time to time. The fact that he lived in a period in which Turkey was experiencing socio-political problems affected his art, as it does with every artist. However, although Gülten Akın was a direct interlocutor, she was able to prevent her art from being overshadowed by ideological discourse in general. Objects and colors feature significantly in Akın's poems. Both his upbringing and his living conditions kept him in a framework that integrated with nature, benefited from tradition, and was at peace with contemporary art. In his poems woven with images, the objects and colors to which he sometimes refers directly and sometimes give clues about his subtle personality and the characteristics of his art. In this study, approximately three hundred of his poems were scanned and the objects and colors he preferred in the selected poems and their sample meaning values were tried to be determined. The detected objects and colors are given in detailed tables in the study. In the selected poetry examples, the most commonly used object and the semantic value of a color were emphasized.

Keywords: Gülten Akın, Poetry, Object, Color, Nature.

Tarih Dünyası Mecmuasında Adı Geçen Tarihi Karakterlerden 2. Abdülhamit[4]

Bilal SAĞLAM
Hüma Hatun M.T.A.L. (MEB),
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilgiler Enstitüsü, Doktora Öğrencisi,
Van/TÜRKİYE, e-posta: saglam2165@gmail.com

Özet

Niyazi Ahmet Banoğlu'nun kurucusu olduğu Tarih Dünyası Mecmuası, 15 Nisan 1950'de yayın hayatına başlamıştır. Mecmua, 26 Şubat 1953'te son sayısını yayınlayarak yayın hayatını sonlandırmıştır. Bu süre zarfında dördü özel sayı olmak üzere toplam 42 sayı neşretmiştir. 1950'li yıllar popüler tarih dergiciliğinin Türkiye'de geliştiği bir süreç olmuş ve Tarih Dünyası Mecmuası bu popüler tarih dergilerinin ilklerinden biri olmuştur. Yayın hayatları genellikle kısa olan popüler tarih dergilerinin içinde, sadece Tarih Dünyası Mecmuası 42 sayı çıkarabilmiş ve bu anlamda ayrı bir öneme sahip olmuştur. Tarih Dünyası Mecmuası dönemin güncel konularını ele aldığı gibi tarihin her dönemine ait konuları, mekânları ve tarihi karakterleri de işlemiştir. Millî tarih bilinci ile bir araya gelmiş yazar kadrosuyla, ismini, tarihe verdiği önem ve yaptığı araştırmalardan almıştır.

Mecmuada; tarihi karakterlerle ilgili bölümler ayrıca ilgi çekici olmuştur. Özellikle tarihi karakterlerden 2. Abdülhamit ile ilgili bölümler ayrı bir öneme sahiptir. 2. Abdülhamit, Osmanlı İmparatorluğu'nun son mutlak hükümdarıydı ve bu dönem, imparatorluğun çöküş sürecine tanıklık etmiştir. Bu dönem boyunca 1. Meşrutiyet ve Kanuni Esasi'nin ilanı, 93 Harbi ve Balkan isyanları gibi önemli olaylar yaşanmış, ayrıca basın özgürlüğünün sınırlanması ve 2. Meşrutiyet'in yeniden ilanı gibi olaylar da bu döneme damgasını vurmuştur. 2. Abdülhamit dönemi, reform girişimleriyle de tanınırken, çöküşü engelleyememiştir. Mecmua bu zor dönemin hükümdarı hakkında ilginç kesitler sunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Tarih Dünyası Mecmuası, Tarihi Karakterler, 2. Abdülhamit

[4] Bu makale, Bilal SAĞLAM tarafından hazırlanan Tarih Araştırmalarına Kaynak Olarak Tarih Dünyası Mecmuası Konulu Yüksek Lisans Tezinin bir bölümünden hazırlanmıştır.

Abdulhamıt II, One of the Historical Characters Mentioned in the History World Magazine

Abstract

History World Journal, founded by Niyazi Ahmet Banoğlu, started its publication life on April 15, 1950. The Journal ended its publication life by publishing its last issue on February 26, 1953. During this period, he published a total of 42 issues, four of which were special issues. The 1950s were a period in which popular history magazines developed in Turkey, and History World Journal was one of the first of these popular history magazines. Among the popular history magazines, which generally have a short publication life, only History World Journal was able to publish 42 issues and has a special importance in this sense. History World Journal not only dealt with the current issues of the period, but also covered topics, places and historical characters from every period of history. It took its name from the importance it attaches to history and the research it conducts, with its staff of writers who come together with national history awareness.

In the journal; The sections on historical characters were also interesting. Especially the sections about the historical character Abdulhamid II have a special importance. Abdulhamid II was the last absolute ruler of the Ottoman Empire, and this period witnessed the collapse of the empire. During this period, important events such as the declaration of the 1st Constitutional Monarchy and the Constitution, the War of '93 and the Balkan rebellions took place, as well as events such as the limitation of press freedom and the re-declaration of the 2nd Constitutional Monarchy, which also left their mark on this period. While the reign of Abdulhamid II was known for his reform initiatives, he could not prevent the collapse. The journal presented interesting sections about the ruler of this difficult period.

Keywords: History World Journal, Historical Characters, Abdulhamid II

Azerbaycanlı Siyasi Bir Muhacir: Naki Bey Keykurun

Tufan ALTUNÖZ
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi
Van/TÜRKİYE, e-posta: tufanaltunoz2112@gmail.com

Özet

1883'te Azerbaycan'ın Gence şehrinde dünyaya gelen Naki Bey Keykurun, Çarlık Rusya'nın yıkıldığı sırada bağımsız bir Azerbaycan için mücadele etmiştir. 1905'te kendi ifadesiyle, Azerbaycan halkına karşı terör uygulayan Ermeni Taşnak'ları ve Güney Kafkasya'da onlarla iş birliği yapan Çarlık Rusya memurlarına gerekli cezayı vermek için kurulmuş olan "Difai" partisine üye olmuştur. 1917'de Nesib Bey Yusufbeyli tarafından kurulan "Türk Ademi Merkeziyet" teşkilatı, ardında da bu teşkilatın "Müslüman Demokratik Müsavat" partisi ile birleşmesi sonucunda ortaya çıkan "Müsavat" partisi üyesi olmuştur. Bu teşkilatların kuruluş amacı Azerbaycan halkının bağımsızlığını sağlamak olduğu için Naki Bey Keykurun da son nefesine kadar bağımsız bir Azerbaycan için çaba göstermiştir.

1918'de Azerbaycan Halk Cumhuriyeti'nin kurulmasından sonra Ermeni Taşnak ve Bolşevik işgali altında tutulan Bakü'nün kurtarılması için, İstanbul'a giderek dönemin Osmanlı Sultanı V. Mehmed Reşad, Sadrazam Talat Paşa ve Harbiye Nazırı Enver Paşa'yla görüşmüştür. Kendisi, Nuri Paşa komutasında gönderilen Kafkas İslam Ordusu'nun 15 Eylül 1918'de Bakü'yü kurtarmasında önemli bir rol oynamıştır. Daha sonra Azerbaycan Halk Cumhuriyeti'nin "Karşı Devrimcilerle Mücadele Teşkilatının" kuruculuğunu ve yöneticiliğini yapmıştır. Naki Bey Keykurun başkanlığında faaliyette bulunan bu teşkilatın bünyesinde dönemin çok önemli devlet adamları istihdam edilmiştir. Onlardan biri olan Lavrenti Beriya, sonraki yıllarda uzun süre Sovyetler Birliği'nin İçişleri Bakanlığını yapmıştır.

Naki Bey Keykurun Bolşeviklerin 28 Nisan 1920'de Azerbaycan'ı işgalinden sonra muhacir olarak bir süre Türkiye'de ardından Almanya ve ABD (Amerika Birleşik Devletleri)'de yaşamıştır. Bu yıllarda Azerbaycan'ın tarihi, kültürü ve özellikle Azerbaycan Halk Cumhuriyeti'nin kurulması ile ilgili çok sayıda makale ve kitap yayınlamıştır. Onun en önemli kitapları ise 1957'de "Büyük Hayırsever Hacı Zeynelabidin Tağıyev", 1963'te "Dertleşme", 1964'te "Azerbaycan İstiklal Mücadelesi Hatıraları" adlarıyla yayınlanmıştır. Bu çalışmada kendisini bağımsız Azerbaycan ülküsüne adamış ve her yönüyle büyük bir mücadele insanı olan Naki Bey Keykurun'un siyasi portresi ile ilgili bilgi verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Naki Bey Keykurun, Çarlık Rusya, Bolşevikler, Bağımsız Azerbaycan.

Azerbaijani Political Exile: Naki Bey Keykurun

Abstract

Naki Bey Keykurun, who was born in the city of Ganja in Azerbaijan in 1883, fought for an independent Azerbaijan when Tsarist Russia collapsed. In 1905, in his own words he became a member of the "Difai" party, which was established to give necessary punishment to the Armenian Dashnaks who were terrorizing against the Azerbaijani people and collaborated with Tsarist Russia officials in South Caucasus. In 1917, he became a member of the "Musavat" party that emerged as a result of the merger between the organization called "Turkish Ademi Merkeziyet" founded by Nesib Bey Yusufbeyli and this organization's "Muslim Democratic Musavat" party. Since the purpose of these organizations establisment was to ensure independence for the Azerbaijani people. Naki Bey Keykurun also made efforts for an independent Azerbaijan until his last breath.

After the establishment of the Azerbaijan Democratic Republic in 1918, to liberate Baku, which was under Armenian Dashnak and Bolshevik occupation, he went to Istanbul to meet with Sultan V Mehmed Reşad, Grand Vizier Talat Pasha and Minister of War Enver Pasha. He played an important role in the liberation of Baku by the Caucasian Islamic Army sent under the command of Nuri Pasha on September 15th, 1918. Later on, he founded and managed the "Organization for Struggle Against Counter-Revolutionaries" of the Azerbaijan Democratic Republic. This organization active under the presidency of Naki Bey Keykurun employed very important statesman of that period. One of them was Lavrenti Beria who later served as Minister of Internal Affairs for a long time in Soviet Union.

After Bolsheviks occupied Azerbaijan on April 28th, 1920; Naki Bey Keykurun lived as an exile first in Turkey then Germany and USA (United States). During these years, he published numerous articles and books about the history, culture, and especially the establishment of Azerbaijan Democratic Republic. His most important books were published under the titles "Great Benefactor Haji Zeynalabidin Tagiyev" in 1957, "Conversation" in 1963, and "Memoirs of Azerbaijan Independence Struggle" in 1964. This study will provide information about Naki Bey Keykurun's political portrait as a person dedicated to the ideal of an independent Azerbaijan and a great fighter in every aspect.

Keywords: Naki Bey Keykurun, Tsarist Russia, Bolsheviks, Independent Azerbaijan.

Kredi Kartları Üzerinde BNPL Uygulamalarının Etkisi

Tunahan ASLAN
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İktisat Ana Bilim Dalı, Doktora Öğrencisi
Van/ TÜRKİYE, e-posta: tunahanasln@gmail.com

İsa Yusuf SAYDAN
Uluslararası Dublin Üniversitesi, Uluslararası İşletme Ana Bilim Dalı, Doktora Öğrencisi
Dublin/İRLANDA e-posta: efeyusufsoydan@gmail.com

Özet

Ekonomik ihtiyaçların karşılanmasında para önemli bir unsurdur. Bu gereksinim karşılanması için çalışıyor olmak veya herhangi bir kaynaktan gelirin olması gerekmektedir. Bazen de tüketiciler gereksinimlerini karşılamak için daha fazla paraya ihtiyaç duymaktadırlar. BNPL sistemi de tüketicilerin paraya olan ihtiyaçlarının karşılanması için genellikle sıfır faizli ve taksitlendirme imkanına sahip bir FinTech kredi sistemi sunmaktadır. BNPL gelirlerinin büyük bir bölümünü perakendecilerden temin etmektedir. Şirketlerse ticaret hacimlerini arttırmak ve ayrıca bazı şirketler BNPL işlemi nedeniyle komisyon alarak daha fazla kazanç elde ettikleri için oldukça fazla tercih etmektedirler. BNPL kredi türünün diğer kredi kartlarından ayıran en önemli husus ise BNPL kredi türünün kredi kontrolü olmadan ya da sınırlı kredi kontrolü yapması ve ödeme aksaklığında kredi birimlerine olumsuz rapor bildiriminde bulunmamasıdır. Son on yılda özellikle de Covid-19 salgını sırasında evde daha çok vakit geçirme sonucu BNPL işlem hacmi ciddi ölçüde artış göstermiştir. Normal kredi kartlarında uygulanan yüksek faizler ve bu faizlerin değişkenliği karşısında tüketicilerin BNPL sistemine yönelmesinde büyük bir etken olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Tüketici kredisi, Tüketici mali koruması, Kredi kartları.

The Effect of BNPL Applications on Credit Cards

Abstract

Money is an important element in satisfaction of economic needs. In order to this satisfaction, it is necessary to be working or to have income from any source. Sometimes consumers need more money to meet their needs. The BNPL system also offers a FinTech loan system with zero interest and the possibility of installments to meet consumers' money needs. BNPL obtains a large portion of its revenues from retailers. Companies prefer it to increase their trade volume because some companies earn more profit by charging commission due to BNPL transaction. The most important thing that distinguishes the BNPL loan type from other credit cards is that the BNPL loan type performs no or limited credit check and does not report a negative report to credit units in case of payment failure. BNPL transaction volume has increased significantly in the last decade, especially as a result of spending more time at home during the Covid-19 epidemic. The high interest rates applied to normal credit cards and the variability of these interest rates have been a major factor in consumers turning to the BNPL system.

Keywords: Credit cards, Consumer credit, Consumer financial protection.

Van Kalesi Höyüğü Kazısında Gözlenen Travmalar

Hayrunnisa ELİAÇIK
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Ana Bilim Dalı, Doktora Öğrencisi,
Van/TÜRKİYE, e posta: nisaozalper.hz@gmail.com

Özet

Anadolu toplumlarının geçmişten günümüze birçok farklı uygarlığa ve kültüre ev sahipliği yaptığı görülür. Kazılardan ele geçirilen iskelet materyalleri bizlere ait oldukları toplumların yaşam biçimleri, demografik yapıları, sağlık durumları gibi önemli bilgileri sağlar. Geçmiş dönemlerde yaşamış insanlarda belirlenen travmaların; genellikle savaş, bireysel kavgalar, düşme ile çarpmalar ve fiziksel aktivite ile ağır çalışma koşullarıyla oluşan yaralanmalar sonucu ortaya çıktığı bilinmektedir. Araştırmacılara o döneme ait topluluklarda icra edilen meslek, çevre, ekonomi, beslenme biçimleri ve uygulanan karşılıklı şiddet konusunda da veri sağlar. Sağlık, sosyal ve siyasi durumlar göz önünde bulundurulduğunda, travmanın paleopatolojik açıdan literatürde önemli bir yer tuttuğu söylenebilir.

Bu çalışmanın amacı, Ortaçağ sonu ve Yakınçağ dönemi başlangıcında Van Kalesi Höyüğü kazısında gözlemlenen travma biçimleri hakkında yürütülmüş bir kazı hakkında bilgi sunmaktır. Çalışmada ayrıca bahsi geçen dönemlerde yaşayan insanların iskeletlerinde gözlemlenen kemik kırık çeşitleri ve travma çeşitlerine de değinilecektir. Çalışmanın sonuç bölümünde, Van Kalesi Höyüğü 2013-2016 yılları arasında yapılan kazılarda ele geçirilen ve Ortaçağ dönemine ait oldukları bulgulanan 206 adet bireyde toplam 36 adet travma örneğinden elde edilen bulgulardan bahsedilerek bahsi geçen dönemde yaşayan bireylerin travmaya ne derecede maruz kaldıkları hakkında bilgi sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Travma, Kırık, Van Kalesi Höyüğü, Kemik

Traumas Observed Durıng The Excavatıon Of The Van Castle Mound

Abstract

Anatolian societies have hosted numerous different civilizations and cultures from the past to the present. Skeletal materials recovered from excavations provide us with important information such as the lifestyles, demographic structures, and health conditions of the societies to which they belong. It is known that the traumas identified in people who lived in the past generally resulted from warfare, individual conflicts, falls and collisions, and injuries arising from physical activity and heavy working conditions. It also provides researchers with data about the occupations, environments, economies, dietary habits, and instances of interpersonal violence practiced in the communities of that era. Considering health, social, and political conditions it can be said that trauma holds an important place in the palaeopathological literature.

The purpose of this study is to provide information about the types of traumas observed in the excavation of Van Castle Mound at the end of the Medieval period and the beginning of the Modern period. The study will also discuss the types of bone fractures and trauma observed in the skeletons of people living in the mentioned periods. In the conclusion section of the study, findings obtained from the 36 trauma cases identified in 206 individuals, which were determined to date back to the Medieval period in the excavations conducted at Van Castle Mound between 2013 and 2016, will be discussed to provide information about the extent to which individuals living in that period were exposed to trauma.

Keywords: Trauma, Fracture, Van Castle Mound, Bone.

III. Mustafa Dönemi'nde Mimari Bezeme: Ayazma Camisi Örneği

Ülkü DEMİR
İstanbul Teknik Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Doktora Öğrencisi
İstanbul/ TÜRKİYE, e-posta: ulkudemir@itu.edu.tr

Özet

1766 tarihli İstanbul depremi sonrası yoğun tamirat ve inşaat faaliyetlerinin yaşandığı III. Mustafa Dönemi'nde (1757-1774) üç büyük selatin camisi inşa edilmiştir. Bunlar, Ayazma Camisi (1760), Laleli Camisi (1764) ve deprem sebebiyle yeniden inşa edilen Fatih Camisi (1771)'dir. Ayazma Camisi, Sultan'ın 1732'de kaybettiği annesi Mihrişah Sultan ve kardeşi Şehzade Süleyman'ın anısına Üsküdar'da 1760 yılında tamamlanarak ibadete açılmıştır. Bu çalışmanın amacı, 18. yüzyılın önemli bir dönemi olan III. Mustafa'nın saltanat yıllarındaki mimari süsleme anlayışını Ayazma Camisi üzerinden analiz ederek, caminin bezemelerine odaklanarak, bu bezemelerle ortaya konulan dekorasyonun tercih nedenlerini irdelemektir.

Ayazma Camisi'nin süsleme öğeleri, gözlem, detaylı fotoğraflar ve arşiv belgelerinden yararlanılarak analiz edilmiştir. Elde edilen veriler, Sultan'ın inşa ettirdiği diğer camilerin süsleme anlayışlarıyla karşılaştırmalı olarak değerlendirilecektir. Mimari bir üslubun ya da üsluptaki çeşitliliklerin önemli göstergelerinden biri sütun düzenidir. Bu nedenle öncelikle sütun düzenleri irdelenmiştir. Dış cephelerdeki pilasterler, hünkar kasrı, son cemaat yeri, cümle kapısı ve iç mekanda mahfilde bulunan sütun düzenleri diğer camilerde aynı noktada bulunan örneklerinden farklı motif ve bezemelere sahiptir. Dış cephelerde bulunan kuş evleri, tasarım ve sayıları bakımından tekil örneklerdir. İç mekanda, "dişli frizli" silme detayları, minber ve mihrap tasarımlarındaki çeşitli yaprak motifleri, vaiz kürsüsünün tasarımı ve motifleri, hünkar mahfilindeki kapı geçişi ve kavukluk tasarımı gibi öğeler dönemin diğer camilerinden ayrılan dekorasyon öğeleridir.

Ayazma Camisi, sahip olduğu bezeme özellikleri yönünden III. Mustafa Dönemi Mimarlığı içinde ayrı bir konumdadır. Cami, III. Mustafa'nın sağlığında inşa edilmiş bir selatin camisi olmasına rağmen bir "Valide Sultan Camisi" izlenimi vermektedir. Necipoğlu, "Sinan Çağı" adlı eserinde, yapının banisinin statüsüne göre şekillenmesini sağlayan "âdâb kodları"ndan bahsetmektedir. Benzer biçimde, III. Mustafa Dönemi yapılarında da bu tasarım kurallarının varlığı, dekorasyon ve bezeme öğeleri üzerinden devam ediyor gibidir. III. Mustafa Dönemi'nin mimari üslubu ve muhtemel tasarım kodları Ayazma Camisi üzerinden bu çalışma çerçevesinde tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı Mimarlığı, 18. Yüzyıl İstanbul Mimarisi, III. Mustafa Dönemi, Cami, Bezeme, Dekorasyon.

Architectural Ornament at Mustafa III Period: A Case of Ayazma Mosque

Abstract

Three large imperial mosques were built during the Mustafa III Period (1757-1774), when intensive repair and construction activities were carried out after the Istanbul earthquake of 1766. These are Ayazma Mosque (1760), Laleli Mosque (1764) and Fatih Mosque (1771) which was rebuilt due to the earthquake. The Ayazma Mosque was completed and opened for worship in 1760 at Üsküdar, in memory of Sultan's mother Mihrişah Sultan and his brother Şehzade Süleyman, whom the Sultan lost in 1732. The aim of this study is to analyze the understanding of architectural decoration during the reign of Mustafa III, an important period of the 18th century, through Ayazma Mosque, by focusing on the decorations of the mosque and to examine the reasons for the preference of the decoration revealed with these ornaments.

The decoration elements of the Ayazma Mosque were analyzed by using observation, detailed photographs, and archival documents. The obtained data will be evaluated comparatively with the decoration styles of other mosques built by the Sultan. One of the important indicators of an architectural style or variations in style is the column order. For this reason, firstly, the column orders will be examined. The pilasters on the exterior facades, the columns and capitals of the Sultan's pavilion, the narthex space and the main entrance door and of the interior galleries are diverse examples found at the same place in other mosques. The bird houses located on the exterior facades are unique versions in terms of their design and number. The "dentil frieze" on moldings, varied leaf motifs in the minbar and the mihrab designs, the design and motifs of the preacher's throne, the door passage in the Sultan's gallery, the design of niche for Sultan's turban and column orders of the cage are interior decoration elements that are distinguished from other mosques of the period.

Ayazma Mosque is in a distinct position within the Mustafa III Period Architecture in terms of its decoration features. Although the mosque is a Sultan's Mosque built during Mustafa III's lifetime, it gives the impression of a "Sultana Mosque". In his work titled "The Age of Sinan", Necipoğlu mentions about the "codes of etiquette" that enable the building to be shaped according to the status of its patron. Similarly, in the buildings of the Mustafa III Period, the existence of these design rules seems to continue through ornaments and decoration elements. The architectural style and possible design codes of the Mustafa III Period will be discussed within the framework of this study through the Ayazma Mosque.

Keywords: Ottoman Architecture, 18th century Istanbul Architecture, Mustafa III Period, Mosque, Ornament, Decoration.

Yeni Ateizmin Temsilcilerinden Daniel Dennett'ın Evrimci Din İzahı Üzerine Bir Değerlendirme

Süleyman CEYHAN
Dicle Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe ve Din Bilimleri Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi,
Diyarbakır/ TÜRKİYE, suleymanceyhan15@gmail.com

Özet

Bu bildiri, çağdaş dönemde ortaya çıkan yeni ateizmin temsilcilerinden biri olan Daniel Dennett'ın dine dair evrimci açıklamasının değerlendirilmesi hakkındadır. Yeni ateistlere göre evrim teorisi, teolojik anlayışın karşısında kurulacak en temel bilimsel dayanaktır. Aynı zamanda evrim teorisi, canlı ve cansız maddelerin bütünsel olarak kavranabildiği ve insana dair anlam, amaç, sanat ve bilimin de açıklanabildiği yegâne hakikattir. Bildiride yeni ateizmin önemli temsilcisi olan Daniel Dennett'ın dinin ortaya çıkışına ve mevcudiyetini sürdürmesine yönelik yapmış olduğu evrimci izah incelenecek ve değerlendirilecektir. Dennett, evrim teorisinin insanın din ve tanrı gibi aşkın alanlarla ilgili inançlarının izahını natüralistik zeminde sağladığı iddiasındadır. O, dinin biyolojik ve kültürel evrimin karşılıklı etkileşimi sonucu ortaya çıktığını savunur ve insanın tanrılara ve doğaüstü güçlere inanmasının nedenini ise insanın hareket eden her şeye faillik atfeden içgüdüsel eğiliminden kaynaklandığını belirtir. Dennett, dini inançların doğruluğu ya da yanlışlığı hususundan ziyade onların kültür içindeki işlevleriyle ilgilenir. Aynı zamanda dinin bireye kimi faydaları olsa da bireyi ahlaken daha iyi yapacağından da kuşku duyar. Bu bildiride dini ve tanrı inancını evrimsel bakış açısıyla bilimsel çerçevede sunmaya çalışan ve dinin gerçekliğini bilime göre değerlendiren Daniel Dennett'ın iddialarının temel dayanakları anlaşılmaya çalışılmıştır. Bu yapılırken Dennett'ın iddia ve ifadeleri analiz edilip güncel ve tarihi gerçeklerle karşılaştırmalı bir şekilde incelenip değerlendirilebilecek bir yöntem takip edilmiştir. Sonuç olarak Dennett'ın insandaki tanrı olgusunun nedenini genlerin bizi yanıltıcı aldatmasına bağladığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu bağlamda Dennett'ın dine ve tanrıya dair bilimselci tavrının, indirgemeci olduğu görülmüştür. Kimi inananlar, dini anlayışlarının sonucu olumsuzluklar yaşamış olsa da bunun, dinin ve tanrı inancının zararlı bir virüs olduğu tezini doğrulamadığı gibi dinin olumlu etkilerini ve insanlık tarihi üzerindeki başarılı sonuçlarını da ortadan kaldırmadığı söylenebilir. Bununla birlikte yeni ateist Daniel Dennett'ın, dini metinlere yönelik yaptığı eleştirilerde de bizatihi dine ve dinin içeriğine dair rasyonel itirazlar ortaya koymaktan ziyade, dinin algılanışına ve yaşanışına dair karşıt bir tavır sergilediği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Yeni ateizm, Din, Din Felsefesi, Daniel Dennett, Evrim, Bilim, Materyalizm

Evolutionist Religion Explanation of Daniel Dennett, One of the Representatives of New Atheism

Abstract

This paper is about the evaluation of the evolutionist explanation of religion by Daniel Dennett, one of the representatives of the new atheism that has emerged in the modern period. According to the new atheists, the theory of evolution is the most basic scientific basis to be established in the face of theological understanding. At the same time, it is the only truth that living and inanimate substances can be comprehended holistically with the theory of evolution, and the meaning, purpose, art and science of man can also be explained. The evolutionist explanation made by Daniel Dennett, an important representative of the new atheism, for the emergence and maintenance of religion will be examined and evaluated in the statement. Daniel Dennett claims that the theory of evolution provides an explanation of man's beliefs about transcendental areas such as religion and god on a naturalistic basis. Dennett argues that religion emerged as a result of the mutual interaction of biological and cultural evolution. Dennett states that the reason why man believes in gods and supernatural forces is due to man's instinctive tendency to attribute agency to everything that moves. Dennett is more interested in the correctness or falsity of religious beliefs than in their function within culture. At the same time, he doubts that religion will make the individual morally better, even though there are some benefits to the individual. In this statement, the main bases of the claims of Daniel Dennett, who tries to present religion and belief in god within a scientific framework from an evolutionary point of view and evaluates the reality of religion according to science, are tried to be understood. As a result, it has been concluded that Dennett attributes the reason for the phenomenon of god in man to the misleading deception of genes. Daniel Dennett's scientific attitude towards religion and god is nothing but a reductionist understanding. Although some religious individuals have experienced negative consequences as a result of their religious understanding, this does not confirm the harmful virus thesis of religion and belief in God, nor does it eliminate the positive effects of religion and its successful consequences on human history. However, it has been observed that the new atheist Daniel Dennett, in his criticisms of religious texts, shows an opposing attitude to the perception and experience of religion, rather than raising rational objections to religion itself and the content of religion.

Keywords: New atheism, Religion, Philosophy of Religion, God, Science, Materialism.

Antik Dönemlerde Anadolu'da Kremasyon

Melek GÜL
Hitit Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Antropoloji Ana Bilim Dalı
Çorum / TÜRKİYE, e-posta: gul718535@gmail.com

Özet

Tarih öncesi çağlardan bu yana inhumasyon gömü ile birlikte tercih edilen diğer uygulama kremasyondur. Kremasyon Latince "cremare" kökünden türetilmiş ve Türkçe yakmak anlamına gelmektedir. Bu gömme biçiminde, cesedin yumuşak dokuları tamamen, kemikleri ise belirli ölçülerde boyut ve biçimlerini kaybedinceye kadar ya da kül olana kadar yakılmaktadır. Ölüden geriye kalanlar urne kaplara koyulup gömülmektedir. Bazı toplumlarda, yakma işlemi, gömü için açılan çukurlarda ya da kremasyon için özel olarak inşa edilmiş krematoryumlarda da yapılmaktadır. Kremasyonun tercih edilmesinin sebebi, yakma işlemiyle ruhların kötülüklerden arınacağı ve huzura kavuşacağı inancı ile ilişkilendirilmesidir. Çalışmanın amacı, antik dönemlerde kremasyonun neden tercih edildiği ve yanmış kemik kalıntılarının doğru analiz edildiğinde, uygulandığı döneme ait toplulukların biyolojik gelişimleri, sosyal dokuları ve kültürel özellikleri hakkında bilgiler sunmaktır. Ayrıca, antik dönem toplumlarında, kremasyon ile ilgili literatür taranmış ve farklı dönemlere ait 40 antik kentte açığa çıkarılan kremasyon mezarlar incelenmiştir. İncelemeler sonucunda elde edilen verilerden yola çıkılarak kremasyonun görülme sıklığı ve antropolojik açıdan önemi anlatılmıştır.

Dünya'da en eski kremasyonun bulunduğu yer Avusturalya'da bulunan Mungo Gölü civarıdır. Burada bulunan kalıntılar kremasyon tarihinin Epi-Paleolitik Çağ'a kadar gittiğini göstermektedir. Güneydoğu Anadolu'da Çayönü, Orta Anadolu'da Çatalhöyük ve İç Anadolu'da Aşıklıhöyük gibi yerleşimlerde bulunan yanmış iskelet kalıntıları, kremasyonun Anadolu'da Çanak Çömleksiz Neolitik dönemden itibaren uygulandığını düşündürmektedir. Marmaray Projesi kapsamında İstanbul-Yenikapı'da gerçekleştirilen kazılarda açığa çıkartılan kremasyon mezarlar, Anadolu'da bilinçli olarak kremasyonun Geç Neolitik Dönem'den itibaren yapıldığını göstermektedir.

Antropolojik olarak yanmış kemiklerin incelenmesi sonucunda, toplumunun ölü gömme geleneğinin anlaşılmasının yanı sıra, yanmanın şiddetinin az olduğu durumlarda diğer gömü türlerinde olduğu gibi birey sayısı, cinsiyeti, yakılma sırasındaki duruş ve tahmini ölüm yaşı gibi bilgiler elde edilmektedir. Bu sonuçlar toplumun demografik yapısını oluşturmada kullanılmaktadır. Antik dönemlerde kremasyon uygulmasının gerçekleşebilmesi için yakılacak odunun toplanması, yakma alanının ayarlanması dönemin şartlarına göre zor ve maliyetli olduğu düşünüldüğünden kremasyonunun statü sahibi insanlar için yapıldığı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Antik Anadolu, Kremasyon, Ölü Yakma Geleneği

Cremation in Anatolia in Ancient Times

Abstract

Since prehistoric times, cremation has been the other preferred practice along with inhumation burial. Cremation is derived from the Latin root "cremare" and means to burn in Turkish. In this form of burial, the soft tissues of the corpse are burned completely and the bones are burned to a certain extent until they lose their size and shape or are reduced to ashes. The remains of the dead are placed in urne vessels and buried. In some societies, cremation is also carried out in pits dug for burial or in crematoria specially built for cremation. The reason why cremation is preferred is that it is associated with the belief that through cremation the souls will be cleansed of evil and will find peace. The aim of the study is to provide information about why cremation was preferred in ancient times and, when the burnt bone remains are analyzed correctly, the biological development, social fabric and cultural characteristics of the communities of the period in which it was practiced. In addition, the literature on cremation in ancient societies was reviewed and cremation graves unearthed in 40 ancient cities belonging to different periods were examined. Based on the data obtained as a result of the examinations, the frequency of cremation and its anthropological importance are explained.

The oldest cremation site in the world is around Lake Mungo in Australia. The remains found there date back to the Epi-Paleolithic Age. The remains of burnt skeletons found in settlements such as Çayönü in Southeastern Anatolia, Çatalhöyük in Central Anatolia and Aşıklıhöyük in Central Anatolia suggest that cremation was practiced in Anatolia as early as the Pottery-Free Neolithic period. The cremation graves unearthed during the excavations carried out in Yenikapı, Istanbul within the scope of the Marmaray Project show that deliberate cremation was practiced in Anatolia as early as the Late Neolithic Period.

The anthropological examination of burnt bones provides information on the burial tradition of the community, as well as the number of individuals, gender, posture at the time of cremation and estimated age at death, as in other types of burial when the severity of burning is low. In ancient times, it is thought that cremation was carried out for people with status, as it was thought that collecting the wood to be burned and arranging the cremation area was difficult and costly according to the conditions of the period.

Keywords: Ancient Anatolia, Cremation, Cremation Tradition

Emmanuel Sieyes'in Genel Halk ve Üçüncü Sınıf Kavramları Ekseninde Fransız İhtilali'ni Anlamak

Elif Seda Gürbüz
Bitlis Eren Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Kamu Yönetimi Ana Bilim Dalı, Yüksek lisans Öğrencisi,
Bitlis/TÜRKİYE, e-posta: elifsedagrbz@gamil.com

Özet

Milliyetçilik fikrinin ilk tohumları Fransız İhtilaliyle oluşmuştur. Dönem Fransa'sının içinde bulunduğu toplumsal, ekonomik, siyasal değişimler yeni fikirlerin oluşumunda paya sahiptir. İhtilal öncesi dönemde Fransa'da egemenlik krala dayanmaktadır. Dönemin Fransa'sında savaş sonucu oluşan ekonomik krizle birlikte istikrarsız bir dönem de başlamıştır. Bu istikrarsızlıktan en fazla halk etkilenmiştir. Halkın tepkisiyle gelişen ihtilal üzerinde değerlendirme yapan pek çok düşünür ve fikir adamı bu süreçte ortaya çıkmıştır. Bu düşünürlerden biri de Sieyes'dir. Sieyes Fransız İhtilali'nin analizini "Üçüncü Sınıf Nedir?" kitabıyla açıklamaktadır. İhtilalciler açısından bir bildiri niteliği taşıyan bu kitap, dönemin toplumsal ve hiyerarşi yapılarını sorgulayarak bu statüye erişmiştir. Sieyes, dönemin sorunlarına ve çözümlerine yer verdiği kitabında, toplumda yer edinmeye çalışan bir grubu tanımlamıştır. Bu grup yazara göre, genel halktır. Sieyes, ihtilalin temel tezleri olan "eşitlik, özgürlük ve yurttaşlık" kavramlarını genel halkla ilişkilendirerek açıklamaktadır.

Bu çalışmada Sieyes'in "Üçüncü Sınıf Nedir? " kitabı çerçevesinde Fransız İhtilali'nin analizi yapılacaktır. Çalışmanın ana eksenini Sieyes'in genel halk kavramına yüklediği anlam oluşturmaktadır. Sieyes'in genel halka yüklediği anlamın, dönem Fransa'sında ulus inşaası üzerindeki etkisi olup olmadığı da bu bağlamda ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Fransız İhtilali, Milliyet, Üçüncü Sınıf.

Emmanuel Sieyes' General Public and on the Axis of Third Class Concepts Understanding the French Revolution

Abstract

The first seeds of the idea of nationalism were formed with the French Revolution. The social, economic and political changes in France of the period had a share in the formation of new ideas. In the per-revolutionary period, sovereignty in France was based on the king. In the France of the period, an unstable period started with the economic crisis resulting from the war. The people were most affected by this instability. Many thinkers and intellectuals who evaluated the revolution, which developed with the reaction of the people, emerged in this process. One of these thinkers is Sieyes. Sieyes explains the analysis of the French Revolution in his book "What is the Third Class?". This book, which is a declaration for the revolutionaries, has reached this status by questioning the social and hierarchy structures of the period. Sieyes, in his book in which he included the problems and solutions of the period, defined a group trying to gain a place in society. According to the author, this group is the general public. Sieyes explains the concepts of "equality, freedom and citizenship", which are the basic theses of the revolution, by associating them with the general public. In this study, Sieyes book "What is the Third Class? " book, the French Revolution will be analyse. The main axis of the study is the meaning Sieyes attributes to the concept of the general public. Whether the meaning Sieyes attributed to the general public had an impact on nation building in France of the period will also be discussed in this context.

Keywords: French Revolution, Nationalism, Third class

II. Meşrutiyet'te Şiirle Sosyoloji: Mehmet Akif ve Ziya Gökalp'in Şiirlerinin Toplumsal Dönüşümdeki Etkisi Üzerine

İsmail AYDOĞDU
Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Genel Sosyoloji ve Metodoloji Ana Bilim Dalı
Erzurum / TÜRKİYE, e-posta: ismaydo@gmail.com

Özet

Avrupa Orta Çağı'nda modern düşünce ve bilimin habercisi olarak görülen Rönesans'ın ilk olarak sanat alanında kendini göstermesi dönemin koşullarının bir gereği ve zorlamasıydı. Kilise ve ruhban sınıfının etkisinde seyreden yüzyıllar boyunca farklı fikir ve görüşlere karşı gösterilen sert uygulamalar aydınların fikirlerini doğrudan dile getirmesini engellemiştir. Ancak Rönesans ile birlikte sanat bir araç olarak görülmüş, onun farklı dalları sayesinde fikir ve görüşler ifade edilebilmiştir. Benzer durumlara Osmanlı Devleti'nin Tanzimat ve Meşrutiyet devirlerinde de rastlanmaktadır. Baskı ve istibdatın olduğu söz konusu yıllarda Osmanlı'nın aydın ve düşünürleri fikirlerini sanat aracılığıyla topluma ulaştırmaya çalışmıştır. Osmanlı düşün dünyasında önemli dönüm noktalarından olan ve kendisinden sonraki dönemleri önemli oranda etkileyen II. Meşrutiyet zengin bir tartışma ve fikir ortamına sahne olmuştur. Bu dönemde aydınların en çok başvurdukları sanat dalı ise halkın yabancısı olmadığı ve okuyup anlamada zorluk çekmeyeceği şiir olmuştur.

II. Meşrutiyet'te ortaya çıkmaya başlayan fikir akımı ve ideolojilerin şekillenmesinde şair ve edebiyatçıların önemli rollere sahip olduğu gözlenmektedir. Özellikle geniş kitlelere ulaşmayı başaran ve günümüzde de etkili olmaya devam eden İslâmcılık ve Türkçülük akımlarının ilk dönemlerinin sözcülüğünü yapanların şairler olması dikkate çekicidir. İslamcı düşüncenin önemli isimlerinden Mehmet Akif ve Türkçü düşüncenin teorisyeni olarak kabul edilen Ziya Gökalp'in şair olması, şiirleriyle toplumu etkilemeye çalışmaları özelde şiirin genel olarak da sanatın toplumsal değişmedeki rolüne işaret eder. Benzer şekilde her iki fikir akımının matbuattaki karşılıkları olarak Sırât-ı Müstakim/Sebîlürreşâd ile Türk Yurdu dergilerinin her sayılarında şiirlerin yer alması bu fikir akımlarının topluma ulaşmasında oldukça işlevsel olmuştur. Sanatın toplumsal değişimlerde etkisini konu edinen bu çalışmada özel olarak II. Meşrutiyet döneminde ortaya çıkan fikir akımlarının toplumsallaşma seyri şiir üzerinden açıklanmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: II. Meşrutiyet, Mehmet Akif, Şiir, Ziya Gökalp

Sociology with Poetry in the II. Constitutional Monarchy: On the Effect of Mehmet Akif and Ziya Gokalp's Poems on Social Transformation

Abstract

The Renaissance, which was seen as the harbinger of modern thought and science in the European Middle Ages, first manifested itself in the field of art and was a necessity and compulsion of the conditions of the period. Harsh practices against different ideas and views throughout the centuries, under the influence of the church and the clergy, prevented intellectuals from expressing their ideas directly. However, with the Renaissance, art was seen as a tool, and ideas and opinions could be expressed thanks to its different branches. Similar situations are also encountered in the Tanzimat and Constitutional periods of the Ottoman Empire. During those years of oppression and despotism, Ottoman intellectuals and thinkers tried to convey their ideas to the society through art. The Second Constitutional Monarchy, which was one of the important turning points in the Ottoman intellectual world and significantly affected the subsequent periods, witnessed a rich environment of debate and ideas. During this period, the art form that the intellectuals mostly resorted to was poetry, which the public was familiar with and would not have difficulty reading and understanding.

It is observed that poets and men of letters had important roles in shaping the intellectual movements and ideologies that began to emerge in the Second Constitutional Monarchy. It is noteworthy that the poets were the spokespersons of the early periods of the Islamism and Turkism movements, which managed to reach large masses and continue to be influential today. Mehmet Akif, one of the important names of Islamist thought, and Ziya Gokalp, who is considered the theorist of Turkist thought, are poets and their efforts to influence society with their poems point to the role of poetry in particular and art in general in social change. Similarly, the inclusion of poems in every issue of Sırat-ı Mustakim/Sebilurresad and Turk Yurdu magazines, as the counterparts of both intellectual movements in the press, was very functional in reaching these intellectual movements to the society. In this study, which deals with the effect of art on social changes, the course of socialization of the intellectual movements that emerged during the Second Constitutional Monarchy has been tried to be explained through poetry.

Keywords: II. Constitutional Monarchy, Mehmet Akif, Poem, Ziya Gokalp

Avrupa Birliğinin Göç ve Politika Yaklaşımlarının Karşılaştırılması

Umut DUMANGÜR
Millî Savunma Üniversitesi, Atatürk Stratejik Araştırmalar ve Lisansüstü Eğitim Enstitüsü,
Uluslararası İlişkiler ve Bölgesel Çalışmalar Ana Bilim Dalı, Doktora Öğrencisi
İstanbul / TÜRKİYE, e-posta: umut.dumangur@gmail.com

Özet

Son zamanlarda uluslararası alanda hem milletlerin hem de devlerin gündemindeki en önemli konulardan birini göç dalgası oluşturmaktadır. Özellikle Avrupa devletlerini birçok açıdan etkileyen göç dalgası, Avrupa devletlerini de farklı çalışmalara ve yaklaşımlara yönlendirmiştir. Bu bildiri, Avrupa Birliği'nin göç konusundaki farklı politika yaklaşımlarını değerlendirmek ve karşılaştırmak amacıyla düzenlenmektedir. Özellikle AB-Türkiye Geri Kabul Anlaşması ile UNICEF ve UNDP raporlarının göç konusundaki farklı bakış açılarına odaklanmaktadır. Avrupa Birliği (AB) -Türkiye Geri Kabul Antlaşması, AB'nin göç politikasının bir parçası olarak düzensiz göçmenlerin Türkiye'ye geri gönderilmesini esas alır. Her ne kadar maddi ve siyasi destek ibarelerini barındırsa da Avrupa'nın, göçmenleri bir güvenlik sorunu olarak gördüğünü göstermektedir. UNICEF ve UNDP raporları ise göçmenlerin her türlü tehlike ve zorluğu göze alarak istihdam olanağına ulaşmak, kaliteli eğitim almak ve temel ihtiyaçlarını karşılamak için Avrupa'ya göç ettiklerini belirtmektedir. Bu iki yaklaşım Avrupa'nın göçmenler konusundaki çelişkili yaklaşımını ortaya çıkarmaktadır. Avrupa devletleri, göç kavramını bir güvenlik sorunu olarak değerlendirmiş ve bunu bastırmak için ortaya göç yollarındaki tehlikeyi öne çıkararak engellemeyi düşünmüştür. Aynı zamanda Avrupa'da, beklenti içerisinde olan düzensiz göçmenlere (resmi yolları kullanmayanlar) Türkiye ile geri kabule yönelik bir antlaşmaya dayanarak gerekli desteği başka bir ülkede sağlayacağını belirtmiştir. Bütün bu planlama neticesinde göçmenler edilgen duruma düşmüş, beklentileri önemsenmemiş ve göçe sebep olan sıkıntıların çözümünde mesafe kat edilmemiştir. AB; göç politikasına yaklaşımında bir değişikliğe gitmeli, göçmenlerin ihtiyaçlarını ve deneyimlerini düşünen daha insani bir bakış açısı benimsemelidir. Göç konusunda daha merkezi adımlar atmalı ve kendini soyutlayıcı çabayı geride bırakmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Göç, Politika, Göçmen, Avrupa Birliği, UNICEF-UNDP

Comparison of the European Union's Migration and Policy Approaches

Abstract

Migration has become one of the most important issues on the international agenda for both nations and states in recent times. The migration wave, which particularly affects European states in many aspects, has directed European states toward different studies and approaches. This paper is organized with the aim of evaluating and comparing the European Union's different policy approaches on migration. It specifically focuses on the EU-Turkey Readmission Agreement and the different perspectives on migration in UNICEF and UNDP reports. The EU-Turkey Readmission Agreement is based on the return of irregular migrants to Turkey as part of the EU's migration policy. Although it includes material and political support clauses, it indicates that Europe perceives migrants as a security issue. The reports from UNICEF and UNDP, on the other hand, state that migrants migrate to Europe, risking all kinds of dangers and hardships, to access employment opportunities, receive quality education, and meet their basic needs. These two approaches reveal Europe's contradictory stance on migrants. European states have regarded the concept of migration as a security issue and considered emphasizing the danger in migration routes to prevent it. At the same time, it has stated that it will provide the necessary support for irregular migrants (those not using official channels) through an agreement with Turkey for readmission in another country. As a result of all this planning, migrants have become passive, their expectations have been neglected, and progress has not been made in resolving the difficulties that cause migration. The EU needs to make a change in its approach to migration policy, adopting a more humane perspective that takes into account the needs and experiences of migrants. It should take more central steps regarding migration and leave behind an isolating effort.

Keywords: Migration, Policy, Migrant, European Union, UNICEF-UNDP

Metropolde Bir Pikaro: Cingöz Recai

İbrahim YILDIRIM
Milli Eğitim Bakanlığı,
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı,
Doktora Öğrencisi
Van/TÜRKİYE, e-posta: babil1979@hotmail.com

Özet

İspanya'nın altın çağını yaşadığı 16 ve 17. yy.lar Avrupa'nın zenginliklerinin İspanya'ya aktığı dönmelerdir. İspanya'nın kırsal bölgelerinde yaşayan, çoban öyküleri ve şövalye romanlarıyla büyüyen, cesur ama yoksul bir kesim bu zenginliklerden nasiplenmek için İspanya kentlerine akmaya başlar. Kentte ortaya çıkan bu yeni kesim, pikareks anlatılara ilham kaynağı olan pikaroların ilk örneklerini oluşturacaktır. Bu yoksul ama maceracı kesim, kente geldiğinde hiç de ummadığı bir tabloyla karşılaşınca bir bocalama evresi geçirir. Hayatta kalmak için zengin efendilerin yanında çalışmaya başlayan pikoralar yaptıkları gözlemlerle İspanya'nın sınıfsal farklılıklarını gözler önüne sereceklerdir. Her ne kadar zengin kesimin haz almadığı bir kitle olsalar da keskin zekâlarıyla onları kendilerine hayran bırakacaklardır. Zengin efendilerinin yanında yaşayan pikarolar için tek gaye hayatta kalmak olduğu için toplumsal değerler onlar için bir şey ifade etmeyecektir.

Pikareks anlatıların ilk örnekleri her ne kadar İspanya edebiyatında verilmişse de diğer milletlerin edebiyatlarına bakılınca benzer işlevler gören kahramanlara rastlamak mümkündür. Her toplumun toplumsal kodları farklı olduğundan yaratılan bu kahramanlar, pikoraların bire bir kopyaları olmamaları şaşırtıcı değildir. Türk edebiyatında pikora tipi kahramanlar incelendiğinde bunu Keloğlan Masallarına kadar götürebiliriz. Keloğlan, yoksul bir kesimden gelmesine rağmen keskin zekâsıyla padişahları kendine hayran bırakarak padişah sofralarının başkonuğu olur. Keloğlan tipinden sonra edebiyatımızda karşılaştığımız eşkıyalar da pikoraların bazı özelliklerini bünyelerinde barındırırlar. Eşkıyaların büyük kentler dışındaki hayatı gözler önüne sermeleri ayrıca mekânsızlıkları pikaroları hatırlatan özelliklerdir. Belli zamanlarda pikarolar gibi geçim sıkıntısı yaşayan Cumhuriyet Dönemi yazarlarından Peyami Safa'nın can verdiği polisiye roman tipi Cingöz Recai, pikaronun önemli bir örneği olur. Cingöz Recai, İstanbul'u kasıp kavuran hırsızlık çetesiyle kentin zenginliklerinden nasiplenen toplum dışı bir kişidir. Cingöz Recai, zenginlerin korkulu rüyası olurken aynı zamanda zekâsıyla da herkesi şaşırmayı başaran, toplumsal normları önemsemeyen ötekileştirilmiş biridir.

Biz de bu çalışmamızda Türk edebiyatında çok az örneği verilmiş olan pikareks anlatıyı *Cingöz Recai* roman serisi üzerinden incelemeye çalışacağız. Bu alanın yeterince incelenmemiş olması ayrıca bizi bu çalışmaya sevk etmiştir. Çalışmamızın amacı, pikareks anlatıların özelliklerini Cingöz Recai adlı eser üzerinden irdeleyip sonrasında yapılacak çalışmalara bir nebze de olsa öncülük yapmak ve bu çalışmalara katkı sunmaktır. Çalışmada yöntem olarak nitel araştırma yöntemlerinden doküman inceleme yöntemi kullanıldı. Öncelikle veriler toplanıp ayıklamalar yapılarak değerlendirme aşamasına geçildi, sonrasında bu veriler sentezlenerek çalışmamız oluşturuldu.

Anahtar Kelimeler: Pikareks, Pikaro, İspanya, Peyami Safa, Cingöz Recai

A Rogue in the Metropolis: Cingöz Recai

Abstract

The 16th and 17th centuries, known as the Golden Age of Spain, were periods during which the wealth of Europe flowed into Spain. A courageous yet impoverished segment of the rural areas, raised on shepherd tales and knightly romances, began to flock to the cities of Spain to share in this wealth. This new segment that emerged in the cities would become the first examples of the rascals that inspired picaresque narratives. When this adventurous but destitute segment arrived in the city, they experienced a period of disorientation upon encountering a completely unexpected reality. To survive, the picaros began working for wealthy masters and through their observations, they would expose the class differences in Spain. Despite being a group that the wealthy did not particularly enjoy, their sharp wits would captivate them. For the picaros living alongside their wealthy masters, the sole aim was to survive, and therefore, societal values held no significance for them.

While the first examples of picaresque narratives are found in Spanish literature, it is possible to encounter heroes in other cultures' literature that serve similar functions. Since each society has different social codes, it is not surprising that these created heroes are not exact copies of picaros. When we examine the picaresque heroes in Turkish literature, we can trace them back to the Keloğlan Tales. Despite coming from a poor background, Keloğlan becomes the honored guest at the sultan's table, captivating them with his sharp wit. Following the Keloğlan type, the bandits we encounter in our literature also embody some characteristics of picaros. The way bandits depict life outside the major cities and their lack of a fixed location are also reminiscent of picaros. Cingöz Recai, a detective novel type played by Peyami Safa, one of the writers of the republic period who had financal difficulties like the picaros at certain times, is an important example of the picaro. Cingöz Recai is an outsider who benefits from the city's wealth through a notorious thieving gang that terrorizes Istanbul. While Cingöz Recai becomes the dreaded nightmare of the rich, he also manages to astonish everyone with his intelligence, representing an alienated figure who disregards societal norms.

In this study, we will attempt to examine the picaresque narrative, which has been rarely explored in Turkish literature, through the Cingöz Recai novel series. The fact that this area has not been sufficiently researched has also motivated us to undertake this study. The aim of our study is to analyze the characteristics of picaresque narratives through the work titled Cingöz Recai and to contribute, to some extent, to future research in this field. The method used in the study is the qualitative research method of document analysis. Initially, data was collected, sifted through, and then evaluated. Subsequently, these data were synthesized to form the basis of our study.

Keywords: Picaresque, Picaro, Spain, Peyami Safa, Cingöz Recai.

Taşköprülüzâde ve Ogden-Richards Üçgeninde Dil, Düşünce, Varlık İlişkisi

Mazlum TIRPAN
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi
Van/ TÜRKİYE, mazlumtirpann@gmail.com

Özet

Bu çalışmada Taşköprülüzâde ve Ogden-Richards arasındaki ilişki dil, düşünce ve varlık bağlamında serimlenmiştir. Dış dünyadaki nesnelerin zihindeki tasavvurları ve bu tasavvurların dil ile aktarılması dil, düşünce ve varlık arasında sıkı bir irtibatın olduğunu ortaya koymaktadır. Zira Grekçe logos kavramı ve Arapça karşılığı olan mantık kavramı hem akıl hem söz anlamına gelmektedir. Zihnin kavramsal düzenliliği ile nesnel dünyadaki düzenlilik ve dilsel düzenlilik arasında paralellik vardır. Taşköprülüzâde bu düzenliliği varlık mertebeleri ile açıklamaya çalışmıştır. Taşköprülüzâde'de varlık mertebeleri aynî, zihnî, lisanî ve hattî olmak üzere dört kademeden oluşmaktadır. Nesnenin dıştaki varlığı aynî, zihindeki varlığı zihnî, dildeki varlığı lisanî ve yazıdaki varlığı hattîdir. Ogden-Richards üçgeninde ise üçgenin köşe noktaları kelime, nesne ve kavramdan oluşmaktadır. Dil, düşünce ve varlık arasındaki irtibatın Taşköprülüzâde'deki karşılığı ile Ogden-Richards üçgenindeki karşılığı arasında benzerlikler mevcuttur. Taşköprülüzâde'nin aynî mertebesi Ogden-Richards üçgeninde nesneye, zihnî mertebesi kavrama, hattî/lâfzî mertebeleri de kelimeye denk gelmektedir. Göstergesel üçgende dil, düşünce ve varlık arasındaki ilişkiler doğrudan ve dolaylı biçimde ifade edilirken Taşköprülüzâde'nin varlık mertebeleri sisteminde ise böyle bir ilişki söz konusu değildir. Ogden-Richards üçgeninde düşüncenin, dil ve varlık ile ilişkisi doğrudan olmasına karşın dil ile varlık arasında uzlaşımsal bir ilişki söz konusudur.

Anahtar Kelimeler: Dil, Düşünce, Ogden-Richards Üçgeni, Taşköprülüzâde, Varlık

The Relationship between Language, Thought, Existence in Taşköprülüzâde and the Ogden-Richards Triangle

Abstract

In this study, the relationship between Taşköprülüzâde and Ogden-Richards is presented in the context of language, thought and existence. The mental representations of objects in the outside world and the transfer of these images through language reveal that there is a close connection between language, thought and existence. Because the Greek concept of logos and its Arabic equivalent, the concept of logic, mean both mind and word. There is a parallel between the conceptual regularity of the mind and the regularity and linguistic regularity in the objective world. Taşköprülüzâde tried to explain this regularity with levels of existence. In Taşköprülüzâde, the levels of existence consist of four levels: in kind, mental, linguistic and hatti. The external existence of the object is in kind, its existence in the mind is mental, its existence in the language is linguistic and its existence in writing is literal. In the Ogden-Richards triangle, the corner points of the triangle consist of words, objects and concepts. There are similarities between the connection between language, thought and existence in Taşköprülüzâde and its counterpart in the Ogden-Richards triangle. Taşköprülüzâde's real level corresponds to the object in the Ogden-Richards triangle, his mental level corresponds to the concept, and his hatti/literal levels correspond to the word. While the relations between language, thought and existence are expressed directly and indirectly in the semiotic triangle, such a relationship does not exist in Taşköprülüzâde's system of levels of existence. Although the relationship between thought and language and being is direct in the Ogden-Richards triangle, there is a conventional relationship between language and being.

Keywords: Language, Thought, Ogden-Richards Triangle, Taşköprülüzâde, Existence

Tarihsel ve Toplumsal Bir Olay Olarak İklim Değişikliği

Özlem Çağla ÇİÇEK
İnönü Üniversitesi, Kentleşme ve Çevre Sorunları Ana Bilim Dalı, Doktora Öğrencisi
Malatya / TÜRKİYE, cebiozlemcagla@gmail.com

Özet

Doğada sabit şekilde devam eden/değişmeyen bir denge durumu yoktur. Doğada görülenin ötesinde, görülemeyen bir değişim devam etmektedir. Çünkü doğa sürekli bir değişim içindedir. Doğadaki denge, kaotik (karmaşık) bir dengedir. Bir denge devam ederken onu bozacak başka bir şey ortaya çıkmaktadır. Geleneksel yaygın anlayış, doğadaki kaotik dengeyi sabit bir denge olarak varsaymaktadır. Tıpkı doğadaki denge gibi iklim de Sanayi Devrimi öncesi toplumlarda dengede görülmektedir. İklim değişikliği, hem doğanın işleyişi neticesinde bir doğa olayı olarak hem de doğada insan faaliyetlerindeki artışın meydana getirdiği atmosferdeki sera gazı salımlarıyla gerçekleşmektedir. Geleneksel yaygın anlayış, iklimin bir doğa olayı olarak değiştiği konusunda hemfikirken insan faaliyetlerinden kaynaklanan iklim değişikliğini Sanayi Devrimi'yle başlayan bir süreç olarak görmektedir. Ancak bu anlayış iklim değişikliği ile üretim tarzı arasında ilişki kurulmasını engellemektedir. İklim değişikliğinin nedeni tarihsellikten uzak bir şekilde Sanayi Devrimi ile ortaya çıkan üretim teknolojisinde ve "soyut insan" faaliyetlerinde aranmaktadır. Çalışmanın sorunsalı iklim değişikliğinin üretim tarzıyla olan ilişkisi çerçevesinde oluşturulmuştur. Buradan hareketle çalışmada iklim değişikliğinin üretim tarzıyla olan ilişkisi analiz edilecek ve kapitalist toplumların üretim ilişkileri ile kapitalizm öncesi toplumların üretim ilişkilerinin iklim değişikliği üzerindeki etkileri ve bu etkilerin büyüklüğü tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: İklim Değişikliği, Doğa, Kapitalizm.

Climate Change as a Historical and Social Event

Abstract

In nature, a state of constant, unchanging balance is not present. Beyond what can be seen in nature, an invisible change persists. This is because nature is in constant change. The balance in nature is a chaotic (complex) one. As one balance is maintained, another emerges to disrupt it. The conventional common perception presumes the chaotic balance in nature to be a fixed one. As in the balance in nature, climate is considered to be in balance in pre-Industrial Revolution societies. Climate change occurs both as a natural phenomenon due to the functioning of nature and through greenhouse gas emissions in the atmosphere caused by the increase in human activities in nature. While conventional common perception agrees that climate changes as a natural phenomenon, it recognizes climate change caused by human activities as a process that started with the Industrial Revolution. However, this approach prevents the establishment of a relationship between climate change and the mode of production. The cause of climate change is non-historically attributed to the production technology that emerged with the Industrial Revolution and to "abstract human" activities. The study's problematic is formed within the framework of the relationship between climate change and the mode of production. Therefore, the relationship between climate change and the mode of production will be analyzed, and the effects of the relations of production of capitalist societies and the relations of production of pre-capitalist societies on climate change and the extent of these effects will be discussed.

Keywords: Climate Change, Nature, Capitalism.

Pazarlama Yönetiminde Yapay Zekâ Uygulamaları

Mariam REHAOUI ÜNLÜ
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, İşletme Bölümü,
Van / TÜRKİYE, e-posta: mariamrehaoui@hotmail.com

Özet

Endüstri 5.0 çağında, seri üretim ve artan robotik otomasyon çağında, makinelerin çok az insan emeği ile insanların görevlerini devraldığı ve teknoloji ile insan yaratıcılığının iş dünyasının geleceğini şekillendirmek için birleştiği yerde, Yapay Zeka (AI) uygulamalarının pazarlama yönetimine entegrasyonu dönüştürücü bir güç olarak ortaya çıkmıştır. Pazarlama yönetiminde yapay zeka, pazarlama stratejisi ve teknolojik inovasyonun karmaşık dinamiklerinin kesiştiği önemli bir kavşağı temsil ediyor. Endüstri 5.0, yapay zekanın inovasyon için bir katalizör olarak rolünü güçlendirirken, pazarlama yönetimi de kendisini değişimin ön saflarında bulmakta, modern tüketiciyle etkileşim kurmak, yankı uyandırmak ve gelişmek için yeni yaklaşımları benimsemektedir. Pazarlamada yapay zeka merceğinden bakarak, Pazarlamada İnovasyonun ortaya çıkan manzarasını inceleyen bu araştırma, en son teknolojilerin yalnızca stratejileri nasıl yeniden şekillendirdiğini değil, aynı zamanda insan yaratıcılığı ile yapay zeka odaklı içgörüler arasındaki sinerjiye nasıl bir bakış sunduğunu da ortaya koyuyor. Yapay zekanın pazarlama stratejileri, müşteri katılımı ve genel iş sonuçlarında devrim yarattığı çok yönlü yolları inceleyerek, bu alanların kesişiminde ortaya çıkan benzeri görülmemiş fırsatlar ve zorluklar hakkında incelikli bir anlayış sağlanmaktadır.
Bu çalışma, gerçek dünyadaki vaka çalışmalarının, etik hususların ve gelecekteki eğilimlerin derinlemesine analizleri yoluyla, hem uygulayıcıları hem de akademisyenleri, yapay zekanın karmaşıklıklarını sorumlu bir şekilde yönlendirirken yapay zekanın potansiyelinden yararlanmaya yönelik eyleme geçirilebilir içgörülerle donatmaktadır. Yapay zeka endüstrileri yeniden şekillendirmeye devam ederken, bu çalışma, pazarlamadaki yeniliğin daha geniş teknolojik evrim manzarasıyla stratejik olarak nasıl uyumlu hale getirilebileceğine dair benzersiz bir bakış açısı sunmakta ve Endüstri 5.0 dinamikleri tarafından tanımlanan bir çağda kuruluşları sürdürülebilir büyümeye yönlendirmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yapay Zekâ, Pazarlama Yönetimi, Pazarlamada yapay zeka, Pazarlamada inovasyon, Endüstri 5.0

Artificial Intelligence Applications in Marketing Management

Abstract

In the era of Industry 5.0, age of mass production and increasing robotic automation where machines take over people's tasks with little human labor, where decisions are made between machines and workers, and where technology and human ingenuity converge to shape the future of business, the integration of Artificial Intelligence (AI) applications in marketing management has emerged as a transformative force, to enhance creativity, personalization, and efficiency.

AI in marketing management represents a pivotal crossroads where the intricate dynamics of marketing strategy and technological innovation intersect. As Industry 5.0 amplifies the role of Artificial Intelligence as a catalyst for innovation, marketing management finds itself at the forefront of change, embracing novel approaches to engage, resonate, and evolve alongside the discerning modern consumer. Through the lens of AI in marketing, this exploration delves into the unfolding landscape of Innovation in Marketing, revealing how cutting-edge technologies are not only reshaping strategies but also offering a glimpse into the synergy between human creativity and AI-driven insights and analyzing the applications of artificial intelligence in marketing management and its potential impact in increasing efficiency and effectiveness in various aspects of marketing strategies. By dissecting the multifaceted ways in which AI is revolutionizing marketing strategies, customer engagement, and overall business outcomes, a nuanced understanding of the unprecedented opportunities and challenges that emerge at the intersection of these domains is provided. Through in-depth analyses of real-world case studies, ethical considerations, and future trends, this study equips both practitioners and scholars with actionable insights into harnessing Artificial Intelligence's potential while navigating its intricacies responsibly. As Artificial Intelligence continues to reshape industries, this study contributes a unique perspective on how innovation in marketing can be strategically aligned with the broader landscape of technological evolution, guiding organizations toward sustainable growth in an era defined by Industry 5.0 dynamics.

Keywords: Artificial Intelligence, Marketing Management, AI in Marketing, Innovation in Marketing, Industry 5.0

Bitlis-Mutki İlçesi Doğum Kültürü Üzerine Bir İnceleme

Çiller KARDAŞ
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi Ana Bilim Dalı, Doktora Öğrencisi
Van/TÜRKİYE, e-posta:ciller383@gmail.com

Özet

İnsanoğlunun hayatında doğum, evlilik ve ölüm olmak üzere üç geçiş evresi bulunmaktadır. Bu geçiş evrelerinin ilki olan doğum, varoluş sürecini temsil etmektedir.
Söz konusu çalışmada, Bitlis-Mutki'deki doğum kültürü ele alınacaktır. Doğum olayı; hamilelik öncesi, hamilelik dönemi, doğum anı ve doğum sonrası olmak üzere dört evrede ele alınmaktadır. Mutki'deki halkla yapılan sözlü görüşmelerden yola çıkılarak doğumun tüm evrelerinde geçmişten günümüze kadar devam eden birçok geleneğin var olduğu tespit edilmiştir. Mutki'de hamilelik öncesi dönemde; çocuk sahibi olmak ve çocuk sahibi olacak ailenin sevinçlerini dışa yansıtmak için birçok uygulamalara başvurulmaktadır. Çocuk sahibi olmak isteyen kadınlar, hocanın yanına gidip kendilerine şifa içerikli ayetlerin yazılı olduğu muskalar hazırlatmaktadırlar. Hamilelik döneminde, anne ve aile fertleri açısından önem arz eden bir durum cinsiyet tayinidir. Karnın duruş şekline ve kadının aşerdiği yiyecek çeşidine göre tahminlerde bulunulmaktadır. Doğum evresinde gebe kadının rahat doğum yapması için dualar edilip çeşitli sureler okunmaktadır. Doğum sonrasında ise hem kadının hem de bebeğin üzerinde uygulanan çeşitli inançlar ve gelenekler bulunmaktadır. Bunlardan bir kaçı tuzlama, kırklama ve beşik toyu gibi işlemlerdir. Mutki'de yeni doğan bebek ya tuzlu su ile yıkanır ya da ince tuz vücuduna serpilerek kundaklanmakta ve bir müddet o şekilde bırakıldıktan sonra temiz su ile yıkanmaktadır. Lohusa kadın kırklama işlemi için bir kaba kırk kaşık su ve kırk adet buğday ya da arpa bırakmaktadır. Hem kadın hem de bebek yıkandıktan sonra bu suyu dualar eşliğinde üzerlerine dökerek lohusalıktan çıkmaktadırlar. Beşik toyu ise yalnızca şeker gibi gıdaların dağıtılmasıyla gerçekleştirilmektedir.

Bu yayında; Mutki'deki halkın doğum evresinde ne tür uygulamalara başvurduğunu tespit etmek, bu dönemde görülen uygulamaların ne amaçla yapıldığını irdelemek ve halkın geleneklerini ve kültürlerini ne denli benimsediklerini saptamak amaçlanmıştır. Ayrıca yörede yapılan araştırmalar neticesinde tespit edilen doğum kültürü ile ilgili uygulamaların Anadolu ve Anadolu dışındaki coğrafyalarda uygulanan yöntemler ile benzerlik ve farklılıklarına vurgu yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Bitlis, Doğum, Gelenek, Görenek, İnanç, Mutki

A Study on the Birth Culture in the Province of Betlis-Mutki

Abstract

There are three transitional stages in human life: birth, marriage and death. The first of these transitional stages, birth, represents the process of existence.
In this study, the birth culture in Bitlis-Mutki will be discussed. The birth event is handled in four phases: pre-pregnancy, pregnancy period, moment of birth and postpartum. Based on the oral interviews with the people in Mutki, it has been determined that there are many traditions that continue from the past to the present in all stages of birth. In the pre-pregnancy period in Mutki; many practices are used to have a child and to reflect the joy of the family who will have a child. Women who want to have a child go to the teacher and have amulets with healing verses prepared for them. During pregnancy, gender determination is important for the mother and family members. Predictions are made according to the shape of the abdomen and the type of food the woman craves. During the birth phase, prayers and various suras are recited for the pregnant woman to give birth comfortably. After birth, there are various beliefs and traditions practiced on both the woman and the baby. Some of these are procedures such as salting, fortying and cradle toyu. In Mutki, the newborn baby is either washed with salty water or swaddled by sprinkling fine salt on its body and left like that for a while and then washed with clean water. The puerperant woman leaves forty spoons of water and forty pieces of wheat or barley in a container for the fortying process. After both the woman and the baby are washed, they pour this water over themselves with prayers and leave the puerperium. The cradle toyu is carried out by distributing only food such as sweets.

In this publication; it is aimed to determine what kind of practices the people in Mutki resort to during the birth phase, to examine the purpose of the practices seen in this period and to determine to what extent the people have adopted their traditions and culture. In addition, the similarities and differences of the practices related to the birth culture identified as a result of the researches conducted in the region with the methods applied in Anatolia and geographies outside Anatolia will be emphasized.

Keywords: Bitlis, Birth, Tradition, Customs, Belief, Mutki

Nûr-i Tevhîd Açtı Vechinden Nikâb: Nûru'l-Arabî'de Tevhîd-i Ef'âl Makâmı

Ömer Emre KULAKSIZ
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tasavvuf Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi
Sivas/TÜRKİYE, e-posta: omeremrekulaksiz@cumhuriyet.edu.tr

Özet

Tasavvuf literatüründe Melâmîlik üç devreye ayrılırken Hârîrîzâde Kemâleddin Efendi tarikatlar tarihine dair eserinde bu dönemleri Kassâriyye, Melâmiyye-i Bayrâmiyye ve Melâmiyye-i Nûriyye olarak tasnif etmiştir. Melâmiyye-i Nûriyye, 19. yüzyılda yaşamış olan Pir Seyyid Muhammed Nûru'l-Arabî'ye nispet edilmiştir. Muhammed Nûru'l-Arabî'ye göre hakikat yolcuğu olan seyr u sülûk şeriat-ı Muhammediyye ile müzeyyen, zikr-i dâimi ile müşâhede ve murâkabe halinde olup fenâfillah ve bekâbillah ile urûc ve nüzulünü gerçekleştirerek salikin marifetullaha mazhar olması gayesi taşıdığını belirtmektedir. Buna istinaden eserlerinde beyan ettiği ve kendisine âlem-i mânâda Hz. Peygamber'in emriyle Hz. Ebûbekir efendimiz tarafından tevdi edilmiş olan emaneti (fenafillah makamlarını); tevhîd-i efâl, tevhîd-i sıfat ve tevhîd-i zat olarak telakki etmekte ve çeşitli risalelerinde bu makamların tariflerini ele alarak saliklere de bunları telkin etmektedir. Tevhîd ve fenâfillah makamlarının ilki olan tevhîd-i ef'al makamı, Nûru'l-Arabî'nin tasavvuf nazariyesinde Hak'tan Hakk'a giden urûc kavsinin başlangıcı olması hasebiyle hususi bir önem arz etmektedir. Nûru'l-Arabî teliflerinde tevhîd-i ef'al makamının Kur'an ve Hadis-i Şerif'ten delillerini zikrederek tarifini yaparken bu makamı kendi içerisinde üç şuhudî kısma ayırır. Bunları ise fenâ-i ef'al, tecelli-i ef'al ve cennetü'l ef'al olarak zikretmektedir. Bu bildiride Nûru'l-Arabî'nin tasavvuf anlayışında tevhîd-i ef'al makamının araştırılması amaçlanmaktadır. Tevhîd-i ef'al kavramının etrafında konumlanan yukarıda mezkûr konulara da temas edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Tasavvuf, Melâmet, Tevhîd-i Ef'al.

Nûr-i Tevhîd Açtı Vechinden Nikâb: Nûru'l-Arabî'de Tevhîd-i Ef'âl Makâmı

Abstract

In Sufi literature, Melāmism is divided into three periods, and Hārīrīzāde Kamāl al-Dīn Efendi, in his work on the history of Sufi orders, classifies these periods as Kassāriyya, Melāmiyya Bayrāmiyya and Melāmiyya Nūriyya. Melāmiyya-i Nūriyya is attributed to Pir Sayyid Muhammad Nūru'l-Arabī, who lived in the 19th century. According to Muhammad Nūru'l-'Arabī, the journey of truth, *seyr u sülûk*, is a journey that is decorated with *Shari'ah al-Muhammadiyya*, is in a state of vision and *murāqabahah* with *dhikr al-daimi*, and has the purpose of the salik's attainment of marifatullāh by realizing his *urûc* and descent with fenāfillah and bekābillah. Accordingly, he considers the relics (the stations of *fenāfillah*), which he declares in his works and which were entrusted to him by Abūbekir with the order of the Prophet, as *tawhīd al-effāl*, *tawhīd al-attribute* and *tawhīd al-ẓat*, and in his various treatises he discusses the definitions of these stations and inculcates them to the saliks. The first of the *maqams* of tawhīd and *fenāfillah*, the *maqam* of *tawhīd al-af'al*, is of particular importance in al-Nūr al-ʿArabī's theory of Sufism as it is the beginning of the curve of *urūj* from the Truth to the Truth. In his writings, al-Nūr al-ʿArabī describes the station of *tawhīd al-eff'al* by citing evidence from the Qur'ān and the Hadīth, and divides this station into three apparent parts. These are: *fenâ-i ef'al*, *tajelli-i ef'al*, and *jannah al ef'al*.

Keywords: Sufism, Melāmet, Tawhīd al-eff'al

Van Yöresinde Yaşayan Geleneksel El Sanatları Ürünlerinin Turizme Olan Etkisi

Murat ÇABAZ
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi Ana Bilim Dalı, Doktora Öğrencisi
Van / TÜRKİYE, e-posta: muratcabaz@yyu.edu.tr

Ercan ÇALIŞ
Doç. Dr., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sanat Tarihi Bölümü
Van/Türkiye, e-posta: ercancalis@yyu.edu.tr

Özet

El sanatları, geçmişi milattan öncesine kadar uzanan ve insanların günlük ihtiyaçlarından ortaya çıkan maddi kültür varlıklarıdır. El sanatları, insanların sıcak, soğuk havalara ve vahşi yaşama karşı korunma gibi yaşam gereksinimleri ile inanç sitemlerine bağlı olarak ortaya çıkan bir daldır. Van ilinde üretilen tarihi el sanatları ürünleri de bu ihtiyaçlardan ortaya çıkmış ve zamanla bölgenin kültürel özelliklerini yansıtır hale gelerek, geleneksel olma niteliğini kazanmıştır. Günümüzde halen önemli bir obje olan yaşayan geleneksel el sanatları ürünleri, Anadolu'nun birçok yöresinde olduğu gibi Van yöresinde de turizme doğrudan katkı sağlamaktadır. Bu ürünler arasında öne çıkanlar gümüş-savat işçiliği, dokuma, semavercilik, ahşap işçiliği, çorap örücülüğü, oya işlemeciliğidir. Van yöresinde neredeyse kesintisiz olarak süregelen el sanatları arasında, özellikle savat işlemeciliği dikkat çekicidir. Anavatanı Kafkasya ve Dağıstan bölgesi olan Savat İşlemeciliği, Anadolu'da ilk defa Van yöresinde görülmüştür. Van'dan da Anadolu'ya yayıldığı bilinmektedir. Van İlinde sınırlı bir üretimle de olsa devam eden savat işçiliği, bölgeye ziyarette bulunan yerli ve yabancı turistlerin ilgi odaklarından birini oluşturmaktadır. Yerel ustalar tarafından üretilen gümüş madenine işlenen savatlı ürünlerin ziyaretçiler tarafından satın alınması, Van'ın tanıtımına önemli katkı sunmaktadır. Savat işçiliği dışında da bölgenin tarihi bağrından kopup gelen ve dünden bugüne kültürü temsil eden dokuma ve diğer geleneksel el sanatları ürünleri de kültür turizm açısından Van için önemli bir kazanımdır. Bu el sanatları ürünleri Van'da özellikle de pek çok özel işletmelerde şark köşesi olarak adlandırılan alanlarda sergilenerek, yerli ve yabancı turistlerin ilgisini çekmektedir. Örneğin Van kahvaltısının tanıtılmasında önemli bir yeri olan ve "Bak Hele Bak Yusuf Konak" sloganıyla kahvaltı kültürünü tanıtan Yusuf konak ilimizin önemli manileri, bilmeceleri ve komik fıkraları ile insanları bir yandan eğlendirirken bir yandan da Van'a ait geleneksel el sanatlarını tanıtmaktadır. Yine aynı şekilde gümüş ve savat işçiliğinde turistlerin uğrak yeri haline gelen ve Urartulardan kalma Van Kalesinin karşısında yer alan Arubani Bedesteni işletme sahibi Erdal BİNİCİ'de savat tekniğinde ürettiği ürünleri özenli olarak da sergilemektedir.

Anahtar Kelimeler: Van, El Sanatları, Turizm, Kültür.

Contribution of Van Province Handicrafts to Tourism

Abstract

Handicrafts are material cultural assets that date back to before Christ and emerged from people's daily needs. Handicrafts are a branch that emerged depending on people's life needs and belief systems, such as protection against hot and cold weather and wildlife. Historical handicraft products produced in Van province also emerged from these needs and over time, they became traditional, reflecting the cultural characteristics of the region. Living traditional handicraft products, which are still important objects today, directly contribute to tourism in the Van region, as in many regions of Anatolia. Prominent among these products are silver-niello craftsmanship, weaving, samovar making, wood craftsmanship, sock knitting and lace embroidery. Among the handicrafts that continue almost uninterruptedly in the Van region, niello embroidery is particularly noteworthy. Savat Processing, whose homeland is the Caucasus and Dagestan regions, was first seen in the Van region in Anatolia. It is known that it spread from Van to Anatolia. The niello craftsmanship, which continues in Van Province, albeit with a limited production, constitutes one of the focuses of interest of local and foreign tourists visiting the region. The purchase by visitors of niello products processed in the silver mine produced by local craftsmen makes a significant contribution to the promotion of Van. Apart from savat craftsmanship, weaving and other traditional handicraft products, which come from the historical heart of the region and represent the culture from past to present, are also an important gain for Van in terms of cultural tourism. These handicraft products are exhibited in Van, especially in many private businesses in areas called oriental corners, and attract the attention of local and foreign tourists. For example, Yusuf Konak, who has an important place in the promotion of Van breakfast and introduces breakfast culture with the slogan "Bak Hele Bak Yusuf Konak", entertains people with the important poems, riddles and funny jokes of our city, while also introducing the traditional handicrafts of Van. Likewise, Erdal BİNİCİ, the business owner of the Arubani Bedesten, located opposite the Van Castle from the Urartians, which has become a popular destination for tourists for silver and niello workmanship, also carefully exhibits the products he produces in the niello technique.

Keywords: Van, Handicrafts, Tourism, Culture.

Sindirella Masalı ile Fatma ve Sarı İnek Masalının Karşılaştırılması Vladimir Propp'un Masal Çözümleme Metodu ile İncelenmesi

Leyla EKİNCİ
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi
Van / TÜRKİYE, e-posta: leyliekinci33@gmail.com

Özet

Halkbilimi, toplumların kendine özgü geleneklerini inceleyen bir bilim dalıdır. Halkbilimi araştırmaları içerisinde geleneğe dayalı sözlü kültür ürünleri de önemli bir yer kaplamaktadır. Masal, destan, halk hikâyesi, efsane, fıkra, atasözü, deyim, tekerleme, bilmece ve türkü gibi birçok sözlü kültür ürünü bu kapsamda farklı boyutlarda incelenmektedir.

Masal, sözlü gelenek içerisinde kendine has kurgu, dil ve anlatım üslubu özellikleriyle ön plana çıkan türlerdendir. Masallar ortak konu yapılarına göre tipleşmektedir. Benzer tip masallarda çok geniş coğrafyalarda anlatılagelmektedir. Masal türü ve masalların tipleri; varyantlarının yayılımı dikkate alındığında dünya ölçeğinde yayılım gösterdiği tespit edilmektedir. Aynı tip masalların yayıldıkları kültürel coğrafyaya göre değişiklikler gösterdiği de yapılan karşılaştırmaların sonuçları arasındadır.

Bu bildiride elektronik ortamda icra edilen, Anadolu sahasında da birçok masal derlemesinde farklı isimlerle bulunan Küllü Fatma başlıklı masal ile Avrupa masalları arasında yer alan ve başta yazılı kaynaklar olmak üzere elektronik kaynaklarda da yaygın bulunan "Kül Kedisi Sindirella" masalı epizot, motif, kahramanlar, maddi kültür unsurları bakımlarından karşılaştırılacaktır. Bu inceleme, temel epizot yapısı aynı olan bir masalın farklı coğrafyalarda nasıl anlatılageldiği, hangi unsurlar bakımından farklılaştığı incelenecektir. Bu incelemenin yapı-kültür etkileşimine dönük bir değerlendirme olanağı sunacaktır. Aynı masallar Rus biçimbilimci V. Propp'un geliştirdiği yönteme göre incelenecektir.

Bu bildiride metinler literatür taraması ile tespit edilmiştir. İnceleme kısmında da karşılaştırmalı yöntem kullanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Halkbilimi, Masal, Sözlü Gelenek, Kül Kedisi, Karşılaştırma.

Comparison of the Tale of Cinderella and the Tale of Fatma and the Yellow Cow Study of Vladimir Propp Using Fairy Fairy Analysis Method

Abstract

Folklore is a branch of science that examines the unique traditions of societies. Oral culture products based on tradition also occupy an important place in folklore research. Many oral culture products such as fairy tales, epics, folk tales, legends, jokes, proverbs, idioms, nursery rhymes, riddles and folk songs are examined in different dimensions in this context.

Fairy tales are one of the genres that stand out in the oral tradition with their unique fiction, language and narrative style. Fairy tales are typified according to their common subject structure. Similar types of tales are told in very wide geographies. Fairy tale genre and types of tales; Considering the spread of its variants, it is determined that it has spread on a world scale. One of the results of the comparisons is that the same type of tales vary depending on the cultural geography in which they spread.

In this paper, the tale titled Ash Fatma, which is performed in electronic environment and found under different names in many fairy tale compilations in the Anatolian field, and the tale "Cinderella Cinderella", which is among the European fairy tales and is widely found in electronic sources, especially in written sources, will be discussed in terms of episodes, motifs, heroes, material, and material. will be compared in terms of cultural elements. This review will examine how a tale with the same basic episode structure is told in different geographies and in what elements it differs. This examination will provide an opportunity to evaluate the structure-culture interaction. The same tales will be examined according to the method developed by Russian morphologist V. Propp.

In this paper, the texts were identified by literature review. Comparative method will be used in the review part.

Keywords: Folklore, Fairy Tales, Oral Tradition, Cinderella, Comparison.

Van Havzası Demir Çağı Cypraeidae Deniz Kabuğu Boncuğunun Antropolojik Değerlendirilmesi

Selma SANCAK
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Ana Bilim Dalı, Doktora Öğrencisi
Van/TÜRKİYE e-posta: selmasancak30@gmail.com.

Özet

Anadolu da deniz kabuklularının kullanımı Paleolitikten itibaren bilinmektedir ve kullanımının yaygınlaşması ise Geç Glasiyel ve Erken Holosen dönemine denk gelmektedir. Kullanım alanlarının artmasıyla bu arkeolojik materyal günümüzde de kullanılmaya devam etmektedir. Avcı toplayıcılar, deniz kabuklarını sahil kesimlerinde besin olarak tüketmelerinin yanında, özellikle bazı deniz kabuk türlerinin, takı ve/veya süs eşyası olarak da kullanıldığı anlaşılmıştır. Dolayısıyla takı ve/veya süs eşyası yapımında kullanılmak üzere Gastropoda sınıfının Cypraeidae familyasından olan deniz kabuğu da tercih edilen türler arasında yer almaktadır.

Boncuk, evrensel bir anlam değerine sahip olduğundan toplumdaki işlevi sosyal ve ekonomik anlamda pek çok alanı kapsadığı görülmektedir. Farklı bölge ve kültürlerde ele geçen boncuklar, çoğu zaman ortak bir anlamı ifade etmektedir. Böylelikle boncuklar bir grubun simgesi, estetik bir kişisel süs eşyası bazen de manevi anlamlar yüklenen birer objeye de dönüşebilmektedir. Dolayısıyla küçük ama önemli bir materyal olan deniz kabuğu boncukları, Van Gölü Havzası Demir Çağı merkezlerinden olan Karagündüz, Van/Altıntepe, Yoncatepe ve Çavuştepe'de de tespit edilmiştir. Özellikle bu merkezlerde ele geçen deniz kabuğu boncuklarının Akdeniz kökenli olması bölgenin Akdeniz ile olan sosyo-kültürel ilişkisini kanıtlamasının yanı sıra dönemin iklim koşuları ve coğrafik özellikleri hakkında da bilgiler vermektedir.

Bu çalışmamızda bilimsel kazıları yapılan merkezlerde ele geçen deniz kabuğu boncukların kökeni, kullanım alanı ve tercih edilme nedenleri konu edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Demir Çağı, Süs Eşyası, Deniz Kabuğu Boncuğu.

Anthropological Evaluation of Iron Age Cypraeidae Shell Beads from the Van Basin

The use of shellfish in Anatolia has been known since the Palaeolithic and its widespread use coincides with the Late Glacial and Early Holocene periods. This archaeological material continues to be used today with the increase in usage areas. In addition to the consumption of shells as food by hunter-gatherers in coastal areas, some shell species were also used as jewellery and/or ornaments. Therefore, seashells from the Cypraeidae family of the Gastropoda class are among the preferred species for making jewellery and/or ornaments.

Since beads have a universal meaning, it is seen that their function in society covers many areas in social and economic terms. Beads found in different regions and cultures often express a common meaning. In this way, beads can become a symbol of a group, an aesthetic personal ornament, or an object with spiritual meanings. Therefore, shell beads, a small but important material, were also found at Karagündüz, Van/Altıntepe, Yoncatepe and Çavuştepe, the Iron Age centers of the Lake Van Basin. The Mediterranean origin of the shell beads recovered from these centers not only proves the socio-cultural relationship of the region with the Mediterranean, but also provides information about the climatic conditions and geographical characteristics of the period.

This study focuses on the origin, area of use and reasons for the preference of shell beads found in the scientifically excavated centers.

Keywords: Iron Age, Ornament, Sea Shell Bead.

Popüler Araştırma Eserler Çerçevesinde Türk - Ermeni İlişkileri ile İlgili Çalışmalar

Aleyna Ecrin ÖZTÜRK
Atatürk Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Yüksek Lisans Öğrencisi
Erzurum/TÜRKİYE, e-posta: aecrin.ozturk@gmail.com

Özet

Ermenilerin Türkler ile ilk münasebetleri Selçuklu hükümdarı Alparslan'ın babası Çağrı Bey, 1015-1020 yılları arasında Doğu Anadolu'ya keşif seferleri düzenlerken başlamıştır. Malazgirt Savaşı'nın ardından Anadolu'ya Türk göçlerinin hızlanması ile Ermeniler Çukurova bölgesinde Kilikya'ya yerleşerek ve Bizans'a bağlı olarak yaşamışlardır. Selçukluların Anadolu'da kurdukları Türk hâkimiyetinin ardından batı ve Orta Anadolu'da ilerlemeyip bunun üzerine Ermeniler Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yayılma imkânı kazanmışlardır.

Osmanlı İmparatorluğunun tarih boyunca etnik kökeni ve dini bakımdan farklı azınlıklara karşı tutumlarına bakıldığında akıllara ilk olarak hoşgörü gelmektedir. 1848 İhtilali'nin ardından ortodoksluğu kabul etmeyen Polonyalıların Osmanlı topraklarına sığınarak dini inanışlarını rahatça yaşayabilmelerini örnek gösterebiliriz. Osmanlının en önemli fetih siyaseti fethettiği bölgelerde iskân ve istimâlet politikalarını uygulamasıdır. Fransız İhtilaline kadar Ermeniler, Osmanlı Devleti'ne karşı sadakatlerini koruyarak yaşamaya devam etmişlerdir. Ancak 1789 Fransız İhtilali ile birlikte ortaya çıkan milliyetçilik fikirleri ve buna bağlı olarak gelişen olayların Sırpların isyanı ve bağımsızlığını ilan eden Yunanlılar ile birlikte azınlıkların harekete geçmesine sebep olmuştur. Bu fikir ve olaylardan etkilenen unsurlardan biri de Ermenilerdir. Bu tarihten itibaren Ermeniler de kendi devletlerini kurma hayaline kapılmışlardır.

Türk – Ermeni ilişkilerinin konu edindiği bu çalışmada özellikle objektif olduğu düşünülen eserlerden yararlanılmaya çalışılmıştır. Bu süreçte Türkler ile Ermenilerin tarihsel birlikteliğini ele alan popüler ve son zamanlarda yeni ortaya çıkmış belgeler ve yeni bulgular ışığında eserlerden yararlanılarak sunulacaktır. Türkiye ve Ermenistan arasındaki ilişkileri alan pek çok eserler bulunmaktadır. Birçoğu arşiv kaynaklarından da yola çıkılarak ele alınsa da tarih boyunca hem iki devlet arasındaki olaylara hem de uluslararası görüşlere dayalı eserler ortaya konulmuştur. Tarihçiler ve araştırmacılar tarafından ele alınan Türk-Ermeni İlişkilerine dair yararlandığımız kaynaklarda genel olarak hangi süreçle ilerlediğine denilmiştir. Objektif yorumlamaların yanında taraflı yazarlarımız da bulunmaktadır. Ermeni belgelerine bağlı olarak çalışmalarını sunan araştırmacılar delillere dayalı bir şekilde Ermenilerin ayaklanmalarının arka planındaki çalışmaları da kullanmışlardır. Özellikle Ermenileri ve Türkleri yakından ilgilendiren günümüze en yakın tarihte gerçekleşen Dağlık Karabağ konusu ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türk, Ermeni, Ruslar, Fransız İhtilali, Milliyetçilik, Soykırım.

Studies on Turkish – Armenian Relations within the Framework of Popular Research Works

Abstract

The first relations of Armenians with Turks began when Çağrı Bey, the father of the Seljuk ruler Alparslan, organized expeditions to Eastern Anatolia between 1015 and 1020. With the acceleration of Turkish migration to Anatolia after the Battle of Manzikert, Armenians settled in Cilicia in the Çukurova region and began to live under Byzantium. After the Turkish domination established by the Seljuks in Anatolia, they began to advance in Western and Central Anatolia. Thereupon, Armenians gained the opportunity to spread in the Southeastern Anatolia Region.

When looking at the Ottoman Empire's attitudes towards minorities of different ethnic origin and religion throughout history, the first thing that comes to mind is tolerance. We can give an example of how Poles who did not accept Orthodoxy after the 1848 Revolution took refuge in Ottoman lands and practiced their religious beliefs comfortably. The most important conquest policy of the Ottoman Empire was the implementation of settlement and istimâlet policies in the conquered regions. Until the French Revolution, Armenians continued to live by maintaining their loyalty to the Ottoman Empire. However, the ideas of nationalism that emerged with the French Revolution in 1789 and the events that developed accordingly caused the minorities to take action, together with the rebellion of the Serbs and the Greeks who declared their independence. One of the elements affected by these ideas and events are Armenians. Since this date, Armenians have also dreamed of establishing their own state.

In this study, which focuses on Turkish-Armenian relations, an attempt has been made to benefit from works that are considered to be objective. In this process, it will be presented using works in the light of popular and recently emerged documents and new findings dealing with the historical unity of Turks and Armenians. There are many works dealing with the relations between Türkiye and Armenia. Although many of them are discussed based on archival sources, works based on both the events between the two states and international views have been produced throughout history. In the sources we have used regarding Turkish-Armenian Relations, which are discussed by historians and researchers, it is generally stated how the Turkish-Armenian Relations progressed. Besides objective interpretations, we also have biased writers. Researchers who present their studies based on Armenian documents also used the studies behind the Armenian uprisings based on evidence. The Nagorno-Karabakh issue, which took place most recently and concerns Armenians and Turks in particular, will be discussed.

Keywords: Turkish, Armenian, Russians, French Revolution, Nationalism, Genocide.

Nazik el-Melaike'nin Şiirlerinde Hüzün -Meraya eş-Şems Örneği-

Selma Durmaz/Suriye
الحزن في شعر نازك الملائكة: "قصيدة مرايا الشمس أُنموذجاً"
سلمى دورماز
سوريا selmacimo@hotmail.com

الملخص

إن الحزن عطفة تعبر عن مشاعر البشر المؤلمة، وهي عاطفة جماعية اجتماعية بقدر ما هي عاطفة ذاتية. الحزن وسيلة وجسر للتواصل الحسي المعنوي بين البشر ومرآة تعكس التضامن بين النفس والأخر، لغة تعبر عن الحالة الاجتماعية والسياسية والاقتصادية في حقبة ما.

وقد ظهر الحزن كأسلوب شعبي يتلقى ترحيب وتبني من قبل أدباء العصر الحديث تبعاً للحالة السياسية والاجتماعية المتفككة التي كان يعيشها الوطن العربي.

لعل من أبرز الأدباء والشعراء الذين صبغ أسلوبهم بالحزن والأمل والأسى هي نازك الملائكة، كان أسلوب نازك الملائكة الشعري مليئاً باليأس، والحزن، والوحدة، والألم، وهو ما كررته في معظم أشعارها، بالإضافة إلى الشكوى والتأوه، وذلك بتصوير إحساسها هذا على شخصياتها الشعرية والمسرحية، ولكن هذه المشاعر العميقة والحزينة والحساسية المفرطة؛ لم تثنِ نازك عن التميز في الشعر وترك بصمة، قيل أنها «أجرأ المعاصرين من الشعراء على الخروج بالشعر عن شكله القديم».

هي شاعرة وناقدة عراقية أحدثت ثورة في عالم الشعر الأدبي، إذ أنها حررت القصيدة من قيود الأوزان وألبستها حلّة تتصف بالحرية والراحة بالحكة والتشكّل. تشغل نازك الملائكة مركزاً مرموقاً في تاريخ الأدب العربي الحديث، لا لكونها مبدعة ومجددة فحسب، فقد تميزت بجهودها المتواصلة منذ صدور ديوانها الأول (عاشقة الليل) عام 1947، ولأنها أسهمت إسهاماً إيجابياً في تطوير القصيدة العربية في موضوعها وبنائها، سواء كان ذلك في محاولاتها الشعرية أم في تنظيرها لما شاع باسم (الشعر الحر) ولأنها عرفت بمجهودها النقدي المنظم، ومواقفها من بعض القضايا الفنية واللغوية والفكرية في أدبنا الحديث.

إنه من الحتمي والمتعارف عليه أن الشاعر يمثل صوت مجتمعه، هو لسان يتكلم من خلاله آلام وهموم محيطه، فهو يعيش في بيئته التي مليئة بالصراعات والمعاناة.إن آلام الشاعر نابعة من أجل الأوضاع السياسية والاجتماعية السائدة في المجتمع الذي يعيش فيه. تؤثر فيهلتسيطر على قصائدهالتشاؤم والحزن،فأشعاره تتحدث عن تلك الأوضاع الفاسدة وتبين الخراب والدمار في مجتمعه بأسلوب متشائم حزين ويحكي شعره عن مدى التزامه بما يجري حوله ويبرهن على إخلاصه الشديد تجاه الأحداث المصيرية. وشعرها مملوء بأفكارها الاجتماعية، وتنعكس فيهمشاكل المجتمع الذي كانت تعيش فيها.

نازك الملائكة كانت رائدة الذاتية في قصائدها التي كانت تطغى عليها الحزن الذاتي والوطني والقومي، فقد كانت شعرها مليء بالأفكار الاجتماعية والسياسية، كالواقع العراقي الذي كان يتصف بالتفكك السياسي والاجتماعي، والواقع العربي خصوصاً المتمثل بالقضية الفلسطينية.

أما عنالواقع العربي القومي الكارثي المتمثل بالقضية الفلسطينية التي احتلت ولا تزال تحتل الصدارة في إشكالية الوجود العربي. كانت نازك بكل ما تحمله من ذاتية وطابع وجداني وما يصاحبه من حس وطني قومي قريبة جداً من القضية الفلسطينية التي كانت ولا تزال شوكة في حلق كل مسلم وعربي. فقد كتبت العديد من القصائد عن فلسطين والقبة الصخرة. لتقوم بالتماهي مع فلسطين وألمها وتنتج أشعاراً مليئة بالأسى والألم تعكس ما تعيشه وتحسه هي وجميع من يهمه ويألمه القضية الفلسطينية.

في هذا المقال سنتناول قصيدة نازك الملائكة عن فلسطين – مرايا الشمس – في هذه القصيدة التي تتحدث فيها الملائكة عن أسى الذي يعتمل قلبها وحالة المناجاة والرجاء التي هي السمات الأبرز للنص. سنحاول أن نركز فيها على لغة نازك الشعرية الحزينة، ومشاعر الحسرة والألم الطاغي على بنية النص وتكون نموذجاً يختزل الحالة العامة لروح شعر نازك الملائكة الذاتي الوجداني.

الكلمات المفتاحية: نازك الملائكة، الشعر، الحزن، فلسطين، الشعر العربي الحديث.

Bingöl İlinin Karlıova İlçesinde Geçen "Kardek (Qerdekê Şevê)" Efsanesiyle İlgili İnanışlar ve Memoratların İncelenmesi

Bilal ÇERTEL
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi
Van / TÜRKİYE, e-posta: certelbilal@gmail.com

Özet

Halk inançları, halk biliminin temel konularından biridir. Halk inançları, halk bilimi disiplinin yanında teoloji, sosyoloji, antropoloji disiplinlerinin inceleme alanında olduğu için disiplinler arası bir yaklaşım ile incelenmesi uygun olacaktır. Halk inançları, yalın bir inanç ifadesi olmanın dışında anlatılarla da güçlendirilir. İnancı doğrulayan veya inanca aykırı davranmanın cezalandırılmasını içeren anlatılar da oldukça yaygındır. İnanç temelli anlatıların en önemlileri mit, efsane, memorattır. İnanç bu anlatıların temel özelliklerindendir.

Bu türlerden biri olan ve olağanüstü kişisel tecrübelerin anlatılmasıyla biçimlenen memorat; geçmişte efsane türünün bir alt başlığı iken zamanla ayrı bir tür olarak kabul edilerek incelenmeye başlanmıştır. Memorat türü; rüya, nazar, cinler, Hızır, fal gibi birçok alt konu başlığı içerir.
Bu çalışmada cin, albastı, alkarısı, karakuva, kapoz veya kapez, kardek(qerdek), karabasan gibi adlar alan olağanüstü anlatı kahramanları ile aynı türde olan "kardek" ile ilgili memoratlara yer verilmiştir. Bingöl ili Karlıova ilçesine bağlı Karabalçık köyünde anlatılagelen memoratlar, bunlar arasındaki benzerlik ve farklılıklara değinilmiştir.

Bu inceleme temel verileri itibariyle saha çalışması yoluyla elde edilen bilgilere dayanmaktadır. Görüşme tekniği kullanılarak bu bildiriye konu edilen olayları yaşayan veya yaşayan kişilerden ilk ağızda duyanların anlattığı şekliyle kayda alınarak nakledilmiştir. Derlenen memoratlardan iki tanesi hayatta olan kişilerden, diğer üçü ise olayları yaşayan kişilerin hayatta olmaması sebebiyle birinci derece akrabalarından veya şahit olan kişilerden alınmıştır. Bu incelemeyle, "kardek" veya yöredeki ismiyle "qerdekê şeve" ile ilgili inanç ve anlatılar derlenmiş, benzer içeriğe sahip diğer anlatılarla karşılaştırılmıştır. Araştırmaya konu inanç ve anlatıların sosyolojik bağlamı da incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Halk inancı, efsane, memorat, kardek, Bingöl

Examination of Beliefs and Memorandums Related to the Legend of "Kardek (Qerdekê Şevê)" in Karlıova District of Bingöl Province

Abstract

Folk beliefs are one of the basic subjects of folklore. Since folk beliefs are in the field of study of the disciplines of theology, sociology and anthropology, as well as folklore, it would be appropriate to examine them with an interdisciplinary approach. Folk beliefs, in addition to being a simple expression of belief, are also strengthened by narratives. Narratives that confirm the belief or involve punishment for acting contrary to the belief are also quite common. The most important faith-based narratives are myths, legends and memorates. Faith is one of the main features of these narratives.
Memorat, which is one of these genres and is shaped by the narration of extraordinary personal experiences; While in the past it was a sub-title of the legend genre, over time it began to be accepted and examined as a separate genre. Memorate type; It contains many sub-topics such as dreams, evil eye, demons, Hızır, fortune telling.

In this study, memorates about "kardek", which is of the same type as extraordinary narrative heroes with names such as jin, albastı, alkarısı, karakuva, kapoz or kapez, kardek (qerdek), karabasan, are included. Memorates told in Karabalçık village of Karlıova district of Bingöl province and the similarities and differences between them are mentioned.

This review is based on information obtained through fieldwork as its basic data. Using the interview technique, the events that are the subject of this report were recorded and narrated as told by those who experienced them or heard them firsthand. Two of the compiled memorandums were taken from people who were alive, and the other three were taken from first-degree relatives or witnesses of the people who experienced the events because they were not alive. With this analysis, beliefs and narratives about "kardek" or "qerdekê şeve" as it is called in the region were compiled and compared with other narratives with similar content. The sociological context of the beliefs and narratives subject to the research was also examined.

Keywords: Folk Belief, Legend, Memorate, Brother, Bingöl.

Halk Edebiyatında İnsanlarin Cadıya Olan Bakış Açısı

Meyrem COŞKUN
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı,
Yüksek Lisans Öğrencisi,
Van / TÜRKİYE, e-posta: meryemcoskun245@gmail.com

Özet

Halk edebiyatında cadı kavramı oldukça yaygın bir kullanıma sahiptir. İnsanlar tarih boyunca cadı kavramına farklı anlamlar yükleyip mitler, efsaneler, hikâyeler ve masallara know etmiştir. Çoğu insan topluluklarında cadılar sevilmemekle birlikte onlardan korkulmuştur. Hatta hem Türk hem de farklı milletlerin hikâyelerinde cadı, sevenlerin kavuşmasını engelleyen kötü kahraman rolünde karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra dinler ve inanç ritüellerinde cadıya olan farklı bakış açıları mevcuttur. Onların, kötü karakterli cadı olduğuna inandıkları kadar iyilik yapan cadıların da olduğuna inanmaları, bize insanların cadıya olan bakış açısının aynı olmadığını gösterir. Orta Çağ Avrupa'sında kilisenin kurallarına uymayan kadınlar Avrupa Katolik Kilisesi mahkemelerinde cadı oldukları söylenerek yargılanıp cezalandırılmışlardır. Bu düşünce, sayısız masum insanın vahşice öldürülmesine sebep olmuştur. Sonraki dönemlerde, önce masal ve hikâye kitapları, teknolojinin gelişmesiyle birlikte sinema ve televizyon gibi araçlar insanların hayal dünyasındaki cadı kavramını karşılayacak bir imgenin oluşmasına katkıda bulunmuşlardır. Her ne kadar günümüz dünyasında cadı ifadesine pek itibar edilmeyip dikkate alınmasa da, geçmişten gelen anlatı geleneğinden kaynaklı olarak, her işten anlayan, becerikli, olağanın dışında ya da üstünde olan kızlar için "cadı gibi" kavramının kullanılması, bu sözcüğün düşünce arka planında hala yaşadığını gösterir. Bu çalışmada, cadı kavramı, dinler ve inançlarda cadı olgusu, halk hikâyelerinde cadı kavramı, insanların cadıya bakış açısı ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Cadı, Ruh, Halk Edebiyatı.

People's Perspective of the Witch in Folk Literature

Abstract

The konçerto of witch is widely used in folk literature. Throughout history, people have attributed different meanings tor the concept of witch and made it the subject of myths, legends, stories and tales. In most human societies, witches were not loved but feared. In fact, in the stories of both Turkish and other nations, the witch appears as the evil hero who prevents lovers from meeting. In addition, there are different perspectives on witches in religions and belief rituals. The fact that they believe that there are good witches as well as evil witches shows us that people's perspective on witches is not the same. In Medieval Europe, women who did not comply with the rules of the church were tried and punished by the courts of the European Catholic Church, saying that they were witches. This idea has led to the brutal murder of countless innocent people. In later periods, first fairy tales and story books, and with the development of technology, tools such as cinema and television contributed to the formation of an image that would meet the concept of witch in people's imagination. Although the term witch is not respected or taken into consideration in today's world, the use of the concept of "witch" for girls who are knowledgeable, resourceful, extraordinary or above the ordinary, due to the narrative tradition from the past, shows that this word is still alive in the background of thought. In this study, the concept of witch, the phenomenon of witch in religions and beliefs, the concept of witch in folk tales, people's perspective on witch will be discussed.

Keywords: Witch, Soul, Folk Literatüre.

Esîrüddin Ebherî'nin Paralel Postulat İspatı

Nazlı Yasemin FARSAK

Bartın Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi
Bartın / TÜRKİYE, nyaseminfarsak@gmail.com

Özet

Helenistik Çağ'ın önemli bilim insanlarından olan Eukleides M.Ö. III. yüzyılda İskenderiye Müzesi'nde matematik öğretmenliği yapmıştır. Eukleides, kendinden önce yaşamış matematikçilerin eserlerini sistematik bir şekilde bir araya getirerek 13 cilt ve 456 önermeden oluşan *Elementler* adlı eserini kaleme almıştır. Eukleides, *Elementler'de* ele aldığı paralel postulat diğer adıyla V. Postulat ile matematiğin gündemini ve bilimin gidişatını değiştirmekle kalmamış aynı zamanda da metodolojisini de değiştirerek, bilim dünyasına yeni kapılar açmıştır. Eukleides'in paralel postulatı içerdiği sonsuzluk iması veya ifadesinin karışıklığı sebebiyle Batılı ve Doğulu birçok matematikçinin ilgisini çekmiştir.

İslam dünyası 8-12. yüzyıllarda çeviri faaliyetlerinde zirve noktasına ulaşmıştır. Çeviri faaliyetinin zirve noktasına ulaştığı bu dönemlerde geometri ile uğraşan İslam alimleri de Eukleides'in paralel postulatına kayıtsız kalmamış, bu postulatın ispatlanması için girişimlerde bulunmuşlardır. Paralel postulat birçok matematikçi tarafından, büyük bir titizlikle ele alınmış ve bu postulatın ispatı yapılmaya çalışılmıştır. Eksiklik ya da anlamların belirsiz olduğu yerlerde de bu esere çeşitli şerhler, haşiyeler yazılmıştır.

13.yy. İslam dünyası alimlerinden Ebherî'de, Eukleides'in paralel postulat ispatına kayıtsız kalmamıştır. Eukleides'in *Elementler* adlı eserini *Islâhu Kitâbi'l-Ustukussât fi'l-Hendese li-Öklîdis* ismiyle ele alarak paralel postulat ispatını açıklamaya çalışmıştır. Ayrıca Ebherî'nin bu eserine, Semerkandî, Kadızâde-i Rûmî, Fârisî ve el-Kirmâni gibi birçok alim tarafından, çeşitli şerhler ve haşiyeler yazılmıştır. Bu da bize Ebherî'nin önce İslâm Dünyası ve daha sonra da Osmanlı matematikçileri için önemli bir yere sahip olduğunu göstermektedir.

Bu çalışmada Ebherî'nin ilgili eserinde ele aldığı paralel postulat ispatını nasıl verdiği incelenmiştir. Daha sonra Semerkandî'nin, Kadızâde-i Rûmî'nin, Fârisî'nin ve Kirmânî'nin, ilgili eserlerinde bulunan ve Ebherî'ye dayanan paralel postulat ispatları incelenerek, bu alimlerin Ebherî'ye yaptıkları şerhler, haşiyeler ya da tenkitler tespit edilmeye çalışılmıştır. Osmanlı eğitim kurumları müfredatları taranarak Ebherî'nin bu eserinin Osmanlı eğitim sistemindeki yeri tespit edilecektir. Bütün bu incelemeler ışığında Ebherî'nin Osmanlı geometri tarihindeki ve geometri eğitimindeki yeri tespit edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Eukleides, Elementler, Ebherî, Semerkandî, Kadızâde-i Rûmî, Fârisî, Kirmâni, Paralel Postulat, Osmanlı Geometrisi

Esîruddin Al-Abhari's Parallel Postulat Proof

Abstract

Euclid, one of the prominent scientists of the Hellenistic Era, served as a mathematics teacher at the Museum of Alexandria in the 3rd century BC. Euclid, systematically compiling the works of mathematicians who preceded him, authored the comprehensive work "Elements," consisting of 13 volumes and 456 propositions. In "Elements," Euclid not only changed the agenda of mathematics and the trajectory of science with the parallel postulate, also known as the Fifth Postulate but also altered its methodology, opening new doors to the scientific world. The ambiguity or implication of infinity in Euclid's parallel postulate has intrigued mathematicians, both Western and Eastern.

During the peak of translation activities in the Islamic world from the 8th to the 12th centuries, Islamic scholars engaged in geometry did not ignore Euclid's parallel postulate, making efforts to prove it. This postulate has been meticulously examined by many mathematicians, and attempts have been made to establish its proof. In areas where there were deficiencies or ambiguities, various commentaries and annotations were added to this work.

In the 13th century, the Islamic scholar al-Abhari did not remain indifferent to Euclid's parallel postulate. He endeavored to explain the proof of the parallel postulate by examining Euclid's work, titled "Elements," under the name "Islâhu Kitâbi'l-Ustukussât fi'l-Hendese li-Öklîdis." Additionally, numerous scholars such as Samarqandi, Qadizâde-i Rûmî, Farisi, and al-Kirmani wrote various commentaries and annotations on al-Abhari's work. This indicates the importance of al-Abhari for both the Islamic world and later Ottoman mathematicians.

This study examines how al-Abhari presented the proof of the parallel postulate in his relevant work. Subsequently, the proofs of the parallel postulate found in the works of Samarqandi, Qadizâde-i Rûmî, Farisi, and al-Kirmani, all based on al-Abhari, are investigated. The commentaries, annotations, or criticisms made by these scholars regarding al-Abhari's work are identified and explained. By examining the curricula of Ottoman educational institutions, the place of al-Abhari's work in the Ottoman education system is determined. Through these analyses, the aim is to establish al-Abhari's place in Ottoman geometry history and geometry education.

Keywords: Euclid, Elements, al-Abhari, Samarqandi, Qadizade-i Rumi, Farisi, Kirmani, Parallel Postulate, Ottoman Geometry.

Gıda Sektöründe Yalın Üretime Dayalı Bir Uygulama

Merve YILMAZ
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi
Eskişehir / TÜRKİYE, e-posta: mrvylmz26@gmail.com

Nurcan DENİZ
Doç. Dr., Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Eskişehir / TÜRKİYE, e-posta: nurcanatikdeniz@gmail.com

Özet

Yalın üretim, mal veya hizmeti üretme sürecinin israflardan arındırılıp, tüketiciye sağlanan değeri mükemmelleştirme amacı taşımaktadır. Rekabetin artması ile birlikte tüketicilerin artan yüksek kalite, düşük fiyat ve hızlı teslimat isteklerine karşılık vermek için yalın üretimden yararlanılmaktadır. Yalın üretim, müşterinin istediği ürünü, istediği zamanda, daha az kaynakla üretebilmesi ve sadece değer katan faaliyetlere odaklanması ile bu amaca hizmet etmektedir. Yalın üretim, ilk kez 1950'lerde Eiji Toyoda ve Taiichi Ohno tarafından Japon Toyota otomotiv firmasında uygulanmaya başlanan, sürekli iyileştirmeye dayalı bir yöntemdir. Kökeni imalat sektöründe olmakla birlikte, uzun yıllardır hizmet sektörlerinde de başarıyla uygulanmaktadır. Bu çalışma kapsamında Eskişehir ilinde faaliyet gösteren bir gıda işletmesinde yalın üretim felsefesine dayalı bir uygulama gerçekleştirilmesi planlanmıştır. Bu bağlamda öncelikle değer akış haritalama tekniği ile mevcut durum analiz edilerek iyileştirilmesi gereken süreçlerin belirlenip, bu iyileştirmeleri sağlayacak uygun yalın araçların kullanılması planlanmaktadır. Literatürden elde edilen sonuçlar ışığında, çalışma sonucunda işletmede üretim, kar ve kalitede artış, gereksiz hareket, fire ve stokta azalma, hazırlık süresi ve akış sürelerinde iyileştirmeler gerçekleştirilmesi beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yalın üretim, israf, değer akış haritalama, gıda sektörü

A Lean Production Based Implementation in Food Sector

Abstract

Lean production is a system based on perfecting the value provided to the consumer by eliminating wastes in producing goods and services. With increasing competition, it is possible to offer consumers privileges such as good quality, low prices and faster delivery through lean production. Lean production reaches this goal with producing the product the customer wants, at the time the customer wants, with fewer resources and to focus only on activities that create value for the customer. The foundations of lean production was first laid in the 1950s by Eiji Toyoda and Taiichi Ohno at the Japanese Toyota automative company, is used in many fields today as a method that prioritizes continuous improvement. Although the origin of lean production is manufacturing sector, it was also succesfully used in the service sector. In this study, it was planned to conduct a study based on lean production philosophy in a food company in Eskişehir. In this context, it is planned to analyze the current situation with the value stream mapping technique, to determine the processes that need to be improved and implementing lean tools that will provide these improvements. As a result of the study, it is expected to realize improvements in production, profit and quality, unnecessary movement, waste and stock reduction, preparation time and flow times based on the results in the literature.

Keywords: Lean production, Waste, Value stream mapping, Food sector

Yaygın Din Eğitiminde Vaizlik

Burak ÖZTÜRK
Trabzon Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe ve Din Bilimleri Ana Bilim Dalı, Din Eğitimi Yüksek Lisans Öğrencisi
Trabzon / TÜRKİYE, e-posta: burakkoztrkk61@gmail.com

Özet

Çalışmanın konusu yaygın din eğitimi ve vaizlik kurumudur. Çalışmanın amacı, yaygın din eğitimini ve yaygın din eğitimi bağlamında vaizlik kurumunu incelemektir. Literatür tarandığında karşımıza sınırlı sayıda çalışmalar çıkmaktadır. Recai Doğan (1999), Zeynep Yüksel (2013), Ahmet Çekin (2013), Mustafa Öcal (2014). Çalışma, yaygın din eğitimini ve vaizlik kurumunu incelemesi açısından, literatürdeki boşluğu doldurması açısından önem arz etmektedir. Çalışmanın yöntemi, nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesidir. Çalışmamızda, öncelikle yaygın din eğitiminin ne olduğundan bahsedilecek, daha sonra yaygın din eğitimi aracı olan vaizlik kurumu ve vaizliğin tarihi üzerinde durulacak. Son olarak vaizlerin faaliyetleri incelenecektir. Yaygın din eğitimi, örgün eğitim kurumlarının dışında, halkı dini konularda aydınlatmak üzere, farklı alanlarda yapılan etkinliklerdir. Yaygın din eğitimin amacı, Toplumu İslam dininin inanç, ibadet ve ahlak esasları konusunda aydınlatmak, dini bilgiler, duygular ve beceriler kazandırarak hayatın dini boyutuyla başa çıkabilmelerinde yardımcı olmak, toplumu batıl inanç ve hurafelerden arındırarak, onların yaşantılarını sağlıklı bir şekilde yapılandırmalarına yardımcı olmaktır. Yaygın din eğitimi araçlarından biri ve en önemlisi vaazlardır. Vaazlar, yaygın din eğitimin temelini oluşturmakta ve eğitim öğretim vasıtası olarak kullanılmaktadır. Günümüzde 81 ilde merkez ve taşrada olmak üzere görev yapan toplam 2 bin 624 vaiz ve cezaevi vaizi bulunmaktadır. Vaizliğin tarihi Peygamber efendimize kadar dayanmaktadır. Sonuç olarak vaizlik; Peygamberimizden günümüze kadar devam eden bir kurumdur. Vaizlik, yaygın din eğitiminin en önemli unsurudur. Vaizlik ile ilgili yeterince çalışma bulunmamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yaygın Din Eğitimi, Vaizlik, Vaaz.

Preachership in Non-Formal Religious Education

Abstract

The subject of the study is the institution of widespread religious education and preaching. The aim of the study is to examine non-formal religious education and the institution of preaching in the context of non-formal religious education. When the literature is scanned, we come across a limited number of studies. Recai Doğan (1999), Zeynep Yüksel (2013), Ahmet Çekin (2013), Mustafa Öcal (2014). The study is important in terms of examining non-formal religious education and the institution of preaching, filling the gap in the literature. The method of the study is document examination, one of the qualitative research methods. In our study, first of all, it will be mentioned what widespread religious education is, then it will be focused on the institution of preaching, which is a means of widespread religious education, and the history of preaching. Finally, the activities of the preachers will be examined. Non-formal religious education is activities carried out in different fields outside of formal educational institutions to enlighten the public on religious issues. The purpose of non-formal religious education is to enlighten society about the principles of belief, worship and morality of the Islamic religion, to help them cope with the religious dimension of life by providing them with religious knowledge, emotions and skills, to help them structure their lives in a healthy way by purifying society from superstitions and superstitions. One of the common means of religious education and the most important is sermons. Sermons form the basis of widespread religious education and are used as a means of educational instruction. Currently, there are a total of 2,624 preachers and prison preachers serving in 81 provinces, including the center and provinces. The history of preaching dates back to our Prophet. As a result, preachiness is an institution that has continued from our Prophet to the present day. Preaching is the most important element of widespread religious education. Preaching is the most important element of widespread religious education. There are not enough studies about preaching.

Keywords: Non-Formal Religious Education, Preachy, The Sermon

Factors Influencing American Woman's Fashion in the 1920's

Mustafa EDİS
Van Yüzüncü Yıl University, The Institude of Social Sciences, MA Student
Van/ TÜRKİYE, e-mail:mustafaedis12@gmail.com
ORCID: 0000-0002-9514-5960

Abstract

Wars that have an important place in human history have many effects on societies, and while they are seen as a destructive phenomenon, they also accelerate social changes. The First World War, the most influential of all wars to date, inevitably had an impact on almost every country's economy, social life, literature, beliefs, lifestyles and social role preferences in many areas. In American society, as in other societies, this influence has also manifested itself in the place of women in society, their demands for rights and their behavior in social life. One of the many effects in the United States was the increased participation of women in social life as a result of a large proportion of the male population going to the front. Women's participation in social life outside the home has led them to create a fashion sense. American women formed their fashion sense in the 1920s during the Jazz Age, also known as the 'Roaring Twenties'. In New Orleans, where many different cultures and peoples lived, the Jazz Age came into being under the influence of Blues Music, the music of the Harlem period, full of African music elements. In this era, known as the Roaring Twenties, the family type, which was a continuation of the hunter-gatherer mentality, changed and women began to actively do the same jobs as men and to take their place in social life. As a first step, they made their presence felt in fashion. Flapper style, which emerged as a fashion, became the American women's fashion of the 1920s. Our announcement aims to examine the impact of the First World War, which was effective in almost every field, on women in American society, and how women emerged in society with a new identity and a new way of life, from smoking to sexual freedom, and created fashion. In line with this purpose, the reflections of the changing American women's fashion in literature with the 'Jazz Age' that emerged in the 1920s will be analyzed.

Keywords: Jazz Age, American woman, First World War, Fashion, Flapper

1920'lerde Amerikan Kadının Modasını Etkileyen Faktörler

Özet

İnsanlık tarihinde önemli yere sahip olan savaşlar toplumlar üzerinde pek çok etkiler oluşturan yıkıcı bir olgu olarak karşımıza çıkmalarının yanında toplumların değişimlerine de ivme kazandırmıştır. Bugüne kadar yapılan savaşların en etkilisi olan birinci dünya savaşı kaçınılmaz olarak hemen hemen her ülkenin ekonomisi, sosyal yaşamı, edebiyatı, inançları ve pek çok alanda yaşam biçimlerinde, toplumsal rol tercihlerinde etkili olmuştur. Bu etki diğer toplumlarda olduğu gibi Amerikan toplumunda da sosyal yaşam bağlamında kadınların toplumdaki yeri, hak talepleri ve sosyal hayatta ki davranışlarında da kendini göstermiştir. Amerika'da gerçekleşen pek çok etkiden birisi de erkek nüfusun büyük bir bölümünün cepheye gitmesi neticesinde kadın gücünün sosyal hayata katılımının artması şeklinde olmuştur. Kadınların evin dışına çıkarak sosyal hayata katılmaları moda anlayışı oluşturmalarına sebep olmuştur. Amerikalı kadınlar moda anlayışlarını 1920'li yıllarda 'Kükreyen Yirmiler' (Roaring Twenties) olarak ta bilinen Caz çağında oluşturmuşlardır. Caz çağı birçok farklı kültür ve insanın yaşadığı New Orleans'ta, Harlem döneminin müziği olan Afrika müzik öğeleriyle dolu olan Blues Müziğinden etkilenerek vücut bulmuştur. Kükreyen 20ler olarak bilinen bu çağda avcı toplayıcı anlayışının devamı olan aile tipi değişerek Kadın da aktif olarak erkeklerin yaptığı işleri yapmaya ve sosyal yaşamda yerini alma gayretlerine girmiştir. İlk adım olarak ta modada varlık göstermişlerdir. Moda olarak ortaya çıkan Flapper tarzı, 1920'li yılların Amerikan kadın modası haline gelmiştir. Bildiri; hemen hemen her alanda etkili olan birinci dünya savaşının Amerika toplumundaki kadınlar üzerinde yaptığı etkiyi, kadının yeni bir kimlikle sigara içmeden cinsel özgürlüğe kadar benimsenen yaşam biçimiyle toplumda boy göstermesini ve moda oluşturmasını ele almayı amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda 1920'lerde ortaya çıkan 'Caz Çağı' ile değişen Amerikan kadın modasının edebiyattaki yansımaları incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Caz Çağı, Amerikalı kadın, Birinci Dünya Savaşı, Moda, Flapper

Tezhip Sanatı Hakkında Hazırlanmış Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi ve Değerlendirilmesi

Nazife Deniz
Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İslam Tarihi ve Sanatları Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi
Konya/ TÜRKİYE, e-posta: nazzifee001@gmail.com

Özet

Tezhip kelimesi, Arapça *zeheb* (altın) kökünden türemiştir ve *altınlamak* anlamına gelmektedir. Ezilmiş altın ve boyanın fırça vasıtasıyla uygulanmasıyla gerçekleşen kitap sanatlardan olup İslami kökenlidir. Tezhip yapan erkek sanatkara *müzehhib*, hanım sanatkara *müzehhibe* ve tezhiplenen şeye ise *müzehheb* denilir. Orta Asya kökenli Türk sanatlarından olan tezhip sanatı, özellikle Kur'ân-ı Kerîm'in süslenmesi için uygulanan bir sanat olması bakımından önem arz etmektedir. Asırlar boyu önemini korumasının yanında değerli pek çok esere güzellik, ahenk ve renklilik kazandırmıştır. Bu sanatın çok eski yıllara dayanıp uzun yıllar devam etmesi bizlere Türk-İslam kültür ve medeniyetinin gelişim aşamalarını izleyebilme imkânı sağlamıştır. M. 8. ve 9. yüzyıllar arasında istinsah edilen Mushaf yazmalarında ise tezhip sanatının ilk örneklerini görmekteyiz. Halihazırda levha sanatı olarak uygulanmaya devam edilmesinin yanı sıra kitabî bir sanat olarak tezhip akademik açıdan da incelenmektedir. Bu durum onun önemini arttırmakla beraber silinip giden bir sanat olmasını da önlemiştir. Bu alana dair pek çok çalışmanın bulunması belirli bir tasnif zorunluluğunu doğurmuştur. Bu çalışmanın amacı, Türkiye'de tezhip sanatı hakkında yapılan yüksek lisans ve doktora tezlerini çeşitli açılardan incelemek, bu alandaki tezleri derlemek ve yapılacak çalışmalarda kaynaklara erişimi kolaylaştırmanın yanında incelenmesi beklenen hususları ortaya çıkarmaktır. Araştırma sonuçlarının ilgili alanlara bütüncül bir bakış açısıyla değerlendirme fırsatı sunarak gelecek araştırmalara yön vermesi beklenmektedir. YÖK Ulusal Tez Merkezi'nde yapılan tarama sonucunda 174 lisansüstü teze ulaşılmıştır. YÖK Ulusal Tez Merkezi'nde tezhip sanatıyla ilgili en eski tez 1990 yılına ait olduğundan 1990-2023 yılları arasında sınırlandırılmıştır. Lisansüstü tezler; yayın yılı ve türü, yapıldığı üniversiteler, tezin yürütme sorumluluğunu üstlenen danışmanlar ve unvanları, konu alanları, en çok incelenen dönemler olmak üzere alt başlıklar halinde incelenmiştir. Araştırmanın sonucunda tezhip sanatı konusunda yapılan lisansüstü tezlerin en çok 2019 yılında yapıldığı tespit edilmiştir. Bununla beraber tezhip sanatı alanında çalışmalar en çok Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'nde gerçekleştirilmiştir. Yapılan çalışmaların çoğunluğunu "Yazma Eser Kütüphanelerinde bulunan Mushafların tezhip sanatı yönünden incelenmesi" konuları oluşturmaktadır. Konuyla alakalı tezlerin ekserisinin yüksek lisans seviyesinde olduğu tespit edilmiştir. Bunlara ilaveten çalışmalarda en fazla profesör unvanlı danışmanlar bulunmaktadır. Elde edilen bu bilgiler ışığında bildirimizde birtakım değerlendirmeler, öneri ve tavsiyelerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tezhip Sanatı, Lisansüstü Tez, YÖK Ulusal Tez Merkezi.

Examination and Evaluation of Postgruate Thesis Written on Illumination Art

Abstract

The word illumination is derived from the Arabic root zeheb (gold) and means to make gold. The book, created by applying crushed gold and paint with a brush, is one of the arts and is of Islamic origin. The male artist who illuminates is called 'illuminator', the female artist is called 'illuminator' and the thing being illuminated is called 'muzehheb'. The art of illumination, which is one of the Turkish arts of Central Asian origin, is an art applied to decorate the holy book of Muslims, the Qur'an, which carries it to an important point among the arts. In addition to preserving its importance for centuries, it has brought beauty, harmony and color to many valuable works. The fact that this art dates back to ancient times and continues for many years has given us the opportunity to follow the developmental stages of Turkish-Islamic cultural civilization. We see the first examples of the art of illumination in the manuscripts of the Qur'an, which were copied between the eighth and tenth years. In addition to continuing to be practiced as a book art, it has also been studied academically as an art. This situation increased its importance and prevented it from becoming a fading art. The existence of many studies on this field has led to the necessity of a certain classification. The aim of this study is to examine the master's and doctoral theses on the art of illumination in Turkey from various perspectives, to compile the theses in this field and to reveal the issues that are expected to be examined in addition to facilitating access to the sources in the studies to be done. It is expected that the results of the research will give direction to future research by providing the opportunity to evaluate the related fields with a holistic perspective. As a result of the scanning carried out in YÖK National Thesis Center, 174 postgraduate theses were reached. Since the oldest thesis on the art of illumination in YÖK National Thesis Center belongs to 1980, it was limited between 1990-2023. The publication year and type of the postgraduate theses, the universities where they were made, the titles of the advisors responsible for the execution of the thesis, the subject area of the theses, were examined under these headings as the most studied periods. As a result of the research, it was determined that the most postgraduate theses on the art of illumination were made in 2019. However, studies in the field of illumination were mostly carried out at Mimar Sinan Fine Arts University. There are advisors with the title of professor in the studies at most. It has been determined that the master's theses related to the subject are dominant. In addition to these, the majority of the studies are the subjects of examining the mushafs in the libraries of manuscripts in terms of illumination art. In the light of this information obtained, some evaluations, suggestions and descriptions were made.

Keywords: Illumination Art, Graduate, Thesis

Жастар Арасындағы Киберқауіпсіздік: Цифрлық Дәуірдегі Қорғаныс

Джекебаева Мақпал
Абылай хан атындағы Қазақ халықаралық
қатынастар және әлем тілдері университетінің
қауымдастырылған профессоры, филос.ғ.к.
81makpal@mail.ru

Кенес Гүлім
Абай атындағы Қазақ Ұлттық Педагогикалық Университет,
Философия-әлеуметтану
мамандығының 4 курс студенті
kenesovagulim@mail.ru

Жұмаханова Гүлнәз
Абай атындағы Қазақ Ұлттық Педагогикалық Университет,
Философия-әлеуметтану
мамандығының 4 курс студенті
gulnazhumakhanova@gmail.com

Аннотация

Бұл мақалада қазақстандық жастар арасындағы киберқауіпсіздік мәселесі және цифрлық дәуірде жастар тап болатын негізгі қауіптер қарастырылып, киберқауіпсіздікті қамтамасыз ету бойынша ұсыныстар мен стратегиялар ұсынылған. Зерттеу жастар арасында жүргізілген сауалнама мен деректерді талдау нәтижелеріне негізделген, бұл қазіргі жағдай туралы түсінік алуға және негізгі проблемаларды бөліп көрсетуге мүмкіндік береді. Сондай-ақ мақалада киберқауіпсіздікті қамтамасыз етудегі мемлекеттің, оқу орындарының және жеке сектордың рөлі, халықаралық ынтымақтастықтың маңыздылығы қарастырылған. Жастардың киберқауіпсіздіктің маңыздылығын түсінуі және олардың осы салаға белсенді қатысуы қауіпсіз және сенімді цифрлық дәуірді құру үшін өте маңызды. Мемлекеттің, білім беру мекемелерінің, ұйымдардың және жастардың бірлескен күш-жігері Қазақстанда ақпарат пен деректерді қорғау саласында елеулі нәтижелерге қол жеткізуге көмектеседі. Киберқауіпсіздік ақпарат пен деректерді рұқсатсыз кіруден, пайдаланудан және жойылудан қорғаумен байланысты маңызды сала болып табылады. Өмірдің көп салалары ақпараттық технологияларға тәуелді болып келе жатқан қазіргі цифрлық әлемде онлайн-ортада қауіпсіздікті қамтамасыз ету таптырмас міндетке айналуда. Жастарды киберқауіпсіздік процестеріне хабардар ету, оқыту және тарту қауіпсіз цифрлық ортаны қамтамасыз етудің маңызды қадамдары болып табылады. Авторлар жастар арасында ақпараттандыруды арттыру және цифрлық кеңістікте қауіпсіздікті қамтамасыз ету бойынша тиімді шараларды әзірлеу қажеттігі туралы қорытынды жасайды.

Кілттік Сөздер: киберқауіпсіздік, цифрлық дәуір, стратегия, ақпарат, қауіпсіздік.

Youth Cyber Safety: Protection In The Digital Age

Jekebayeva Makpal
Candidate of Philos. Sciences, Associate Professor
Kazakh Ablai Khan University of International Relations and World Languages,
81makpal@mail.ru

Kenes Gulim
Abai Kazakh National Pedagogical University,
4th years of Student of Specialty:
Philosophy-Sociology
kenesovagulim@mail.ru

Zhumakhanova Gulnaz
Abai Kazakh National Pedagogical University,
4th years of student of specialty:
Philosophy-Sociology
4th year student of specialty
gulnazhumakhanova@gmail.com

Abstract

This article examines the issue of cyber security among Kazakhstan's youth and the main threats faced by young people in the digital age, offers suggestions and strategies for ensuring cyber security. The study is based on the results of a survey and data analysis among young people, which allows to gain an understanding of the current situation and highlight the main problems. The article also considers the role of the state, educational institutions and the private sector in ensuring cyber security, as well as the importance of international cooperation. Young people's understanding of the importance of cyber security and their active participation in this area is essential to create a safe and secure digital age. Joint efforts of the state, educational institutions, organizations and youth will help to achieve significant results in the field of information and data protection in Kazakhstan. Cyber security is an important area concerned with protecting information and data from unauthorized access, use and destruction. In today's digital world, where many areas of life are becoming dependent on information technology, ensuring security in the online environment is becoming an indispensable task. Informing, educating and engaging young people in cyber safety processes are important steps in ensuring a safe digital environment. The authors conclude on the need to develop effective measures to increase awareness among young people and ensure safety in the digital space.

Keywords: Cyber Security, Digital Age, Strategy, Information, Security.

Ali Abdulvahid el-Vafi'nin Fıkhu'l-Luğa Adlı Eseri

Heman Mahmoudi/Suudi Arabistan

فقه اللغة علي عبدالواحد الوافي
هيمن سعدي محمودي
المملكة العربية السعودية: vof562@gmail.com

الملخص

فقه اللغة يعتبر من اهم و اقدم العلوم العربية و حتى غير العربية الذي يحتاج الى معرفتها ولا يستغنى عنها كل من يريد ان يكون لديه معرفة بأصل اللغة العربية بطريقة مختصرة او باحث وعالم في اللغات يريد معرفة حقائق فصائل اللغات من نشأتها و انقسامها و استمدادها.

كما ان ابن فارس رحمه الله في كتابه الصاحبي اول من بدا بتدوين فقه اللغة واشتهار هذا الاصطلاح واتخذوا من بعده كل من كتب في هذا الفن ، ان دكتور علي عبدالواحد الوافي رحمه الله ختم تدوين هذا العلم في فصيلة التي اختاره و هي الفصيلة اللغات السامية، اذ تبحر فيه، وذكر اصلهم وكيفية انشعابهم، و ما يتعلق بهم، و اهم من ذلك عالج التساؤلات والمشكلات التي يتطرق اليه الباحث طوال بحثه اذ ما ذكر شيء الا انه اوفى في جوابه و اهم من كل ما ذكرناه ان الدكتور رحمه الله استفاد من المراجع العربية و الافرنجية في بحثه و هذا يجعل الكتاب مرجع لكل باحث لم يستطع الوصول الى المراجع الافرنجية لعدم معرفته بلغتهم او عدم وصوله الى المراجع .

الكلمات المفتاحية: ابن فارس، فقه اللغة، علي الوافي، الصاحبي،اللغة العربية.

Peygamber Sevdasıyla Yanan Bir Dertli Yürek: Mevlevilik Bağlamında Şair Leyla Hanım Divanı'ndan Şiir Tahlili Denemesi

Nurullah VURAL
Selçuk Üniversitesi, Mevlâna ve Mevlevîlik Araştırmaları Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi
Konya / TÜRKİYE, e-posta: nurullahvural@gmail.com

Özet

19.Yüzyıl Türk-İslam tarihi açısından büyük çalkantılar ve değişimlerin olduğu bir devirdir. Osmanlı Devleti'nin Avrupa karşısında "hasta adam" olarak nitelendirildiği bu dönemde fikir ve edebiyat alanında da Batı tarzı hakim olmaya başlamıştır. Klasik Türk şiirine olan ilginin azaldığı bu dönemde Leyla Hanım klasik şiirimiz açısından zengin eserler kaleme almış bir kadın şairimizdir. Osmanlı kültür ve edebiyat dünyasında kadın kaleminin de önemli bir yeri olduğunu eseriyle ortaya koymuştur. Leyla Hanım'ın divanı Türk Edebiyatı'nda lirik şiirin nadide örneklerindendir. Leyla Hanım'ın şiirlerinde Mevlevilik ve Mevlânâ Celaleddin Rûmi etkisi açıkça görülebilmektedir. Şiirlerinde Mevlânâ'nın "aşk" kavramı baskındır. Leyla Hanım'ın şiirleri okunduğunda Hazreti Muhammed sevgisinin onun şiirlerinde apayrı bir yer tuttuğu görülmektedir. Okur; onun şiirlerinde saf, duygu yüklü ve içli bir terennümün yürek titretici mısralarla ifade edildiğini hisseder. Eserlerinde bir taraftan klasik şiir biçimi diğer taraftan ise samimi bir üslup dikkat çekmektedir. Bu çalışmada Leyla Hanım'ın divanından Hazreti Muhammed sevgisi temalı bazı şiirlerin içerik açısından tahlili yapılacaktır. Bu tahlil yapılırken Mevlânâ Celaleddin Rumi'nin Hazreti Muhammed sevgisinin Leyla Hanım'ın şiirleri üzerindeki etkisi bağlamında incelemelerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Hz.Muhammed, Mevlânâ, Mevlevilik, Leyla Hanım, Şiir, Aşk.

A Toughed Heart That Burns with the Love of The Prophet: An Essay on Poetry Analysis from the Divan of Poet Leyla Hanım in the Context of Mevlevi Order

Abstract

The 19th century is a period of great turmoil and change in Turkish-Islamic history. In this period, when the Ottoman Empire was described as a "sick man" in the face of Europe, the Western style began to dominate in the field of thought and literature. In this period when the interest in classical Turkish poetry decreased, Leyla Hanım is a female poet who wrote rich works in terms of our classical poetry. With her work, she demonstrated that women's writing had an important place in the world of Ottoman culture and literature. Leyla Hanım's divan is one of the rare examples of lyric poetry in Turkish Literature. The influence of Mevlevi order and Mevlana Celaleddin Rumi can be clearly seen in Leyla Hanım's poems. Mevlana's concept of "love" is dominant in her poems. Reader; He feels that in his poems, a pure, emotional and heartfelt chant is expressed with heart-shaking verses. In her works, on the one hand, the classical poetry form and on the other hand, a sincere style attracts attention. In this study, some poems on the theme of love for Prophet Muhammad from Leyla Hanım's divan will be analyzed in terms of content. While making this analysis, studies will be made in the context of the influence of Mevlana Celaleddin Rumi's love of the Prophet Muhammad on Leyla Hanım's poems.

Keywords: Prophet Muhammad, Mevlana, Mevlevi order, Leyla Hanım, Poem, love.

Taşlıcalı Yahyâ Bey Divanı'nda Şahsiyetler

Rabia YILMAZ
Gümüşhane Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi
Gümüşhane/TÜRKİYE, e-posta: rabiayilmaz1711@gmail.com

Özet

Divan edebiyatı varlığını sürdürdüğü yüzyıllar boyunca kendi soyut ve somut şiir malzemesinin dışında Arap ve özellikle de Fars edebiyatından yararlanarak beslendiği kaynaklar tarafından zenginleşmiştir. Divan edebiyatını oluşturan şiir malzemelerinin içerisinde şahsiyetlerde önemli bir rol oynamaktadır. Şiirlerde devlet adamlarından âlimlere, peygamberlerden dinî kişiliklere, şairlerden filozoflara, mitolojik şahıslardan efsanevî şahıslara kadar birçok isim işlenmiştir. Şiirlerde övülüp yüceltilmeleri dışında şahsiyetlerin bazen verilmek istenen bir düşünceyi desteklemek bazen de mukayese edilmek amacıyla kullanıldıkları görülür. Şairlerin oluşturdukları hayal dünyası ve kullandıkları mazmunlarla birlikte şiirde şahsiyetlerin kullanımı güçlü bir anlam kazanmıştır. Bu bakımdan Divan şiirindeki şahıs kadrosu tıpkı diğer konular gibi ayrı bir inceleme alanının ihtiyacını doğurmaktadır. Alanda bu konu hakkında değerli hocalar ve araştırmacılar tarafından yapılmış birçok çalışma bulunur.

16. yüzyıl hamse şairlerinden olan Taşlıcalı Yahyâ Bey döneminin meşhur ve başarılı şairlerinden olup divanı şahsiyetler bakımından incelenmeye değerdir. Bu çalışmada da Taşlıcalı Yahyâ Bey Divanı'nda ismi geçen tarihî, dinî, mitolojik ve efsanevî şahsiyetler incelenmiştir. Tespit edilen şahsiyetlerin şiirde ne amaçla, nasıl ve hangi sıklıkla bahsedildiği divandan seçilen örnek beyitlerle desteklenerek verilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Divan edebiyatı, Taşlıcalı Yahyâ Bey, Şahsiyetler.

Personalities in the Divan of the Taşlıcalı Yahyâ Bey

Abstract

During the centuries of its existence, Divan literature has been enriched by the sources it has been fed by making use of Arabic and especially Persian literature in addition to its own abstract and concrete poetry material. Personalities play an important role in the poetic materials that make up Divan literature. Many names from statesmen to scholars, from prophets to religious figures, from poets to philosophers, from mythological figures to legendary figures have been covered in poems. In addition to being praised and glorified in poems, personalities are sometimes used to support an idea and sometimes to make comparisons. The use of personalities in poetry has gained a strong meaning with the imaginary world created by the poets and the metaphors they use. In this respect, the cast of personalities in Divan poetry, just like other subjects, creates the need for a separate field of study. In the field, there are many studies on this subject by valuable professors and researchers.

One of the 16th century hamse poets, Taşlıcalı Yahyâ Bey was a famous and successful poet of his period and his divan is worth analyzing in terms of personalities. In this study, historical, religious, mythological and legendary personalities mentioned in Taşlıcalı Yahyâ Bey Divan are analyzed. The purpose, how and how often the identified personalities are mentioned in the poem is tried to be given by supporting them with sample couplets selected from the divan.

Keywords: Divan Literature, Taşlıcalı Yahyâ Bey, Personalities.

Türk Halk Müziği Çalgılarında Yeni Bir Ses; Anadolu Kamançası

Emre KAYACAN

Kocaeli Üniversitesi, Türk Müziği Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi
Kocaeli / TÜRKİYE, e-posta: kemaneemre@gmail.com

Özet

Dünya müzik kültüründe çalgıların oldukça büyük bir çeşitliliğe sahip olduğu bilinmektedir. Bazı çalgılar zaman içerisinde ortadan kaybolsa da insanoğlu doğanın sunduğu imkânlarla ve teknolojik gelişimlerle çalgıları da geliştirdiği bilinmektedir. Hatta yeni çalgılar üretmiş ve hala üretmektedir. Yaylı çalgıların atası olarak kabul edilen ıklığ da zaman içerisinde birçok değişikliğe uğramış ve birçok çalgının ortaya çıkmasına neden olmuştur. Türklerin Orta Asya'dan farklı coğrafyalara göçü ile yapısal olarak değişen ıklığ, günümüzde çeşitli yaylı çalgı formu olarak ortaya çıkmaktadır. Bu çalgılardan bazıları; Türkiye'de kemane, Azerbaycan'da kamança, İran'da kemanchedir. Her ne kadar bu çalgılar görünüş olarak bakıldığında birbirine benzer gibi görünsede, bu çalgılar aynı aileden olup birbirinden farklı çalgılardır. Bu durum, bir çalgının farklı ülkelerde ve farklı müzik kültürlerinde değişik formlarda varlık gösterebildiğinin kanıtıdır. Son yıllarda söz konusu çalgılara örnek olarak kemane ve kamançanın değişik bir formu olan Anadolu kamançası isimli çalgı görülmektedir. Hem bir kamança virtüözü hem de bir kamança yapımcısı olan Arslan Hazreti'nin kamança üzerindeki yenilikçi denemeleri sonucunda ortaya çıkan Anadolu kamançası, kamança ile yapısal form olarak birçok benzerlik gösterse de kemane ile oldukça farklı yapıdadır. Anadolu kamançası kısa bir süre önce icat edilmesine rağmen şu an hem ülkemizde hem de dünyanın birçok yerinde icracılar tarafından tercih edilmektedir. Bu araştırma, Anadolu kamançasının nasıl ortaya çıktığı, fiziksel özellikleri ve kemane ile kamança karşılaştırılmasını kapsamaktadır. Araştırma, betimsel tarama modelli nitel bir araştırma olup, kaynak tarama ve görüşme yöntemleri kullanılmıştır. Anadolu kamançasının icra özellikleri, kamança çalgısına olan benzer ve farklı yönleri, icat olunmasından günümüze icracılar tarafından kullanılabilirliği, çalgı yapım anlamında kullanılan teknikler incelenmiş olup bu konuda yazılı bir kaynak olması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Anadolu Kamançası, Kamança, Kemane

A New Voice Turkish Folk Music Instruments; Anatolian Kamancha

Abstract

It is known that instruments have a great variety in world music culture. Although some instruments have disappeared over time, it is known that mankind has developed instruments with the opportunities offered by nature and technological developments. It has even produced and still produces new instruments. The ıklığ, which is accepted as the ancestor of stringed instruments, has undergone many changes over time and has led to the emergence of many instruments. The ıklığ, which changed structurally with the migration of Turks from Central Asia to different geographies, emerges today as various stringed instrument forms. Some of these instruments are the kemane in Turkey, the kamancha in Azerbaijan and the kemanche in Iran. Although these instruments look similar in appearance, they are from the same family and are different from each other. This is proof that an instrument can exist in different forms in different countries and in different musical cultures. In recent years, an example of such an instrument is the Anatolian kamancha, which is a different form of kemane and kamancha. The Anatolian kamancha, which emerged as a result of innovative experiments on the kamancha by Arslan Hazreti, who is both a kamancha virtuoso and a kamancha maker, has many similarities with the kamancha in terms of structural form, but is quite different from the kemane. Although the Anatolian kamancha was invented a short time ago, it is currently preferred by performers both in our country and in many parts of the world. This research covers how the Anatolian kamancha emerged, its physical characteristics and the comparison of kemane and kamancha. The research is qualitative research with descriptive survey model, and literature review and interview methods were used. The performance characteristics of the Anatolian kamancha, similar and different aspects of the kamancha instrument, its usability by performers since its invention, the techniques used in instrument making have been examined and it is aimed to be a written source on this subject.

Keywords: Anatolian Kamancha, Kamancha, Kemane

Segâh Makamının Türk Makam Nazari ve Uygulama Tarihindeki Kullanımı

Mehmet Emre KARTAL
Kocaeli Üniversitesi, Türk Müziği Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi
Kocaeli/ TÜRKİYE, e-posta: kartalmehmetemre@gmail.com

Özet

Türk Müziği Nazariyatının tarih boyunca anlatım olarak farklılıklar göstererek günümüze geldiği bilinmektedir. Makamların tarifine yön veren en önemli etkenin besteciler olduğunu belirtmek gerekir. Eserler bestelendiği biçimler ve izlediği melodik yollar ile tanımlanabilir. Bu durumda bestecilerin dönem algısındaki farklılıklar ve esere uyguladığı makamsal anlayış bu yolda görülen farklı tanımların önemli sebebini oluşturmaktadır. Değişim evrelerinde, nazariyatçıların farklı nazari metotlar ve farklı anlayışlar benimsediği anlaşılmaktadır. Nazariyatçıların musiki risaleleri ve tarihsel kaynaklar incelendiğinde IX. yy.da El-Kindi ile başlayan bu nazari süreçte kaynakların bazılarında o dönemde var olan bütün makamlara değinilmediği görülmektedir. Çalışmaya konu olan segâh makamı da ulaşılabilen kaynaklardan yola çıkılarak, XIII. yy.da Kudbüddin Şirazî ile başlayıp günümüze kadar olan bütün nazari çalışmalarda işlendiği görülmektedir. Pek çok makamda bu durumun gözlemlendiği söylenilebilir. Günümüzde sıklıkla kullanılan makamların farklı coğrafyalarda ve farklı dönemlerde şu anki tarifi ile benzerlik göstermeyen tanımlarına sıklıkla rastlanılmaktadır. Bu çalışmada, segâh makamının yüzyıllar içerisinde nasıl bir anlatım ve anlayışla günümüze ulaştığı incelenmeye çalışılmış olup nazari anlamda uğradığı değişimler ve bu değişimlerin günümüzdeki segâh makamı anlatımıyla kıyası için yazılı bir kaynak olması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Makam, Türk Müziği Nazariyatı, Segâh Makamı

The Use of Segâh Maqam in the History of Turkish Maqam Theory and Practice

Abstract

It is known that Turkish Music Theory has come to the present day by showing differences in expression throughout history. It should be noted that the most important factor shaping the description of maqams is the composers. Works can be defined by the forms in which they are composed and the melodic paths they follow. In this case, the differences in the composers' perception of the period and the maqam understanding applied to the work constitute the important reason for the different definitions seen in this way. It is understood that during the phases of change, the theoreticians adopted different theoretical methods and different understandings. When the music treatises of the theoreticians and historical sources are analyzed, it is seen that in this theoretical process that started with Al-Kindi in the IXth century, some of the sources do not mention all the maqams that existed at that time. The segâh maqam, which is the subject of this study, based on accessible sources, is observed to be covered in all theoretical works starting with Kudbüddin Şirazî in the XIIIth century until today. It can be said that this situation is observed in many makams. Today's frequently used maqams are continuously encountered in different geographies and in different periods with definitions that are not similar to the current definition. The study has been conducted to examine how the segâh maqam has reached the present day with an expression and understanding over the centuries, and it is aimed to be a written source for the changes it has undergone in theoretical terms and the comparison of these changes with the expression of the segâh maqam today.

Keywords: Maqam, Turkish Music Theory, Segâh Maqam

Avrupa Sanat Müziği ile Azerbaycan Geleneksel Müziği Sentezi: Vasif Adigozalov'un Piyano Prelüdleri

Lala Hajili
İstanbul Teknik Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Müzik Teorisi ve Kompozisyon Programı
İstanbul TÜRKİYE, e-posta: hajili21@itu.edu.tr

Özet

Prelüd, Barok döneminden beri sıklıkla kullanılan bir müzik formudur. J. S. Bach, "İyi Düzenlenmiş Klavye" adını verdiği 24 prelüd ve füg dizisini besteleyerek, sonraki besteciler tarafından da sürdürülecek olan 24 prelüd geleneğinin başlamasına öncülük etmiştir. Bach'ın ardından Chopin, Debussy, Shostakovich, Kabalevsky ve Rachmaninoff gibi birçok bestec bu geleneği sürdürerek her biri kendi özgün tarzlarıyla katkıda bulunarak 24 piyano prelüdünden oluşan koleksiyonlar bestelemişlerdir. Azerbaycan'da da 24 piyano prelüdü geleneği besteciler tarafından devam ettirilmektedir. K.Karayev, Vasif Adigozalov ve diğer önde gelen besteciler, piyano için 24 prelüdlerden oluşan setler bestelemişlerdir. Her bir besteci, bu piyano prelüdlerini kendi benzersiz üsluplarıyla yorumlamıştır. Bu çalışma, Azerbaycanlı besteci Vasif Adigozalov'un prelüdleri üzerine odaklanmayı amaçlamaktadır.

Vasif Adigozalov'un "Piyano Prelüdleri", başlangıçta altı prelüd içeren dört defter şeklinde bestelenmiş, daha sonra 24 prelüd setine dönüşmüştür. Bu prelüdler, sadece Avrupa sanat müziğinde gelişen prelüd geleneklerini değil, aynı zamanda Azerbaycan'ın geleneksel müziğini de içermektedir.

Azerbaycan'da birçok ödül kazanan ünlü besteci Vasif Adigozalov, piyano eserlerinde diğer bestelerinde olduğu gibi kendine özgü bir üslup geliştirmiştir. Ancak Adıgözelov'un bestecilik tarzına ve özgün yaklaşımına dair sınırlı kaynaklar bulunurken, özellikle piyano besteleri ve prelüdlerine dair araştırmalar oldukça kısıtlıdır. Vasif Adigozalov'un Azerbaycan halk müziği ile Avrupa sanat müziğini başarılı bir şekilde birleştirmesinin incelenmesi ve bu sentezi ne kadar ustalıkla gerçekleştirdiğinin analiz edilmesi için daha kapsamlı çalışmalara ihtiyaç vardır. Bu çalışma, Adigozalov'un üslubunun daha net anlaşılmasına yardımcı olacak ve gelecekteki müzik öğrencilerine onun izinden gitmeleri ve tekniklerini kullanmaları için bir rehber sağlayacaktır.

Araştırmada, Vasif Adigozalov'un bestelediği 24 piyano prelüdlerinin detaylı bir analizi gerçekleştirerek özellikle form, teknik, ritim ve tematik unsurlarına odaklanılmaktadır. Ayrıca, Adigozalov'un 24 set prelüdünde hangi geleneksel prelüd tekniklerini ve modern müzik tekniklerini ne şekilde kullandığını, Azerbaycan halk ezgilerini Avrupa sanat müziğiyle nasıl sentezlediğini ve genel tarzının nasıl belirlendiğini incelemektedir.

Anahtar Kelimeler: Vasif Adigozalov, Piyano, Prelüd, Form, Gelenek.

Synthesis of European Art Music with Azerbaijani Traditional Music: Vasif Adigozalov's Piano Preludes

Prelude is a musical form frequently used by composers since the Baroque period. J. S. Bach started a tradition of 24 preludes, which has been continued by many composers. J.S. Bach initiated a tradition of 24 preludes, which later composers, including Chopin, Debussy, Shostakovich, Kabalevsky, and Rachmaninoff, embellished with their unique styles. Azerbaijan also boasts a lineage of composers who have contributed to this tradition, including K. Karayev and Vasif Adıgözelov. This study is dedicated to exploring Vasif Adıgözelov's contributions to this tradition, with a specific focus on his set of 24 preludes.

Vasif Adıgözelov's "Piano Preludes," initially composed in the form of four notebooks, each containing six preludes, later transformed into a set of 24 preludes. These preludes encompass not only the prelude traditions that have developed in European art music but also incorporate the traditional music of Azerbaijan.

Vasıf Adıgözelov, recognized as a prominent composer in Azerbaijan with numerous awards, has developed a distinctive style in his piano compositions, similar to his other works. However, sources on Adıgözelov's compositional style and unique approach are limited, while his piano compositions, particularly the preludes, have remained relatively underexplored. Comprehensive studies are needed to examine how Vasıf Adıgözelov successfully merged Azerbaijani folk music with European classical music and to analyze the mastery behind this synthesis. Such research will not only contribute to a clearer understanding of Adıgözelov's style but also serve as a guide for future music students to follow in his footsteps and utilize his techniques.

This study focuses on a detailed analysis of the 24 preludes composed by Vasıf Adıgözelov, particularly emphasizing form, technique, rhythm, and thematic elements. Additionally, the research explores the traditional prelude techniques and modern music techniques employed in Adıgözelov's 24 set preludes, examines how he synthesized Azerbaijani folk melodies with European art music, and determines the overall characterization of his style. This exploration not only enriches our understanding of Adıgözelov's musical style but also provides a valuable resource for future music scholars and students looking to comprehend and adapt his techniques

Keywords: Vasif Adigozalov, Piano, Prelude, Form, Tradition.

Uluslararası İnsancıl Hukukta Lahey Hukuku ile Cenevre Hukukunun Mukayesesi

Ahmet Hakan CEYLAN
Necmettin Erbakan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku Ana Bilim Dalı, Lisansüstü Öğrencisi
Konya / TÜRKİYE, e-posta: ah_ceylan@yahoo.com

Özet

Uluslararası insancıl hukuk, günümüze gelene dek gelişiminin birçok evresinde çeşitli değişimlere uğramıştır. Bu evrelerden biri de günümüzde uluslararası insancıl hukukun ayrılamaz parçaları olarak kabul edilen Lahey Hukuku ile Cenevre Hukuku'nun ayrı disiplinler olarak incelendiği evredir. Bu ayrıma temel olan öğretiye göre 1899 ile 1907 Lahey Sözleşmeleri Lahey Hukuku'nu meydana getirirken, ilki 1864 tarihli ve sonuncusu 1949 tarihli Cenevre Sözleşmeleri ise Cenevre Hukuku'nu meydana getirmektedir. Bu çalışmada günümüzde kendi başlarına önemini kaybetmiş olan bu iki tarihi kavramın neleri kapsadığı ile içerikleri ve birbirleri arasındaki farkların neler olduğu sorusuna cevap bulunmaya çalışılmıştır. Bu sorunun cevaplanmasıyla birlikte modern uluslararası insancıl hukuk fikrinin evriminin daha iyi anlaşılması hedeflenmiştir. Çalışmada öncelikli olarak uluslararası sözleşmelerden faydalanılırken ayrıca şerhlerden de faydalanılmıştır. Çalışma sonucu elde edilen bulgulara göre Lahey Hukuku hem karada hem de denizde savaşın nasıl gerçekleştirileceğine dair kurallar ortaya koyarken uluslararası uyuşmazlıkların tahkim gibi barışçı yollarla çözülmesi ve devletlerin borçlarından dolayı birbirlerine kuvvet kullanıp kullanamayacakları gibi konularda da hükümler bulundurmaktadır. Ayrıca elde edilen bulgulara göre Cenevre Hukuku başlangıçta savaşta yaralanan veya hastalanan askerlere yönelik bir koruma sağlamaktan ibaret bir şekilde meydana gelmiş ise de sağlanan korumanın boyutu yaklaşık yüz yıllık bir süreç içerisinde önce savaş esirlerini kapsayacak sonra ise sivilleri de kapsayacak şekilde genişlemiştir. Sonuç olarak, her iki hukuki sistem de örtüşen alanlarda düzenlemeler hüküm altına alsa da ve savaş hukuku ile ilgili normlar içerse de aralarında çeşitli bakımlardan farklılıklar bulunmaktadır. Cenevre Hukuku'nun büyük kısmı savaşta korunacak kimselere ve bu kimselerin savaşta nasıl korunacağı gibi konulara ayrılmışsa da Lahey Hukuku'nda savaşta korunacak kimselere dair hükümler daha az olup bu hukuki sistemin önemli bir kısmını harbin yollarına ve metotlarına dair hükümler oluşturmaktadır. Ayrıca sözleşmeler yoluyla bireylere tanınan hak ve yükümlülükler ile sözleşmelerin hayata geçirilmesinde uluslararası kuruluşların önemi ve rolü bakımından farklılıklar bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası İnsancıl Hukuk, Lahey Hukuku, Cenevre Hukuku

A Comparison of the Law of Hague and the Law of Geneva in International Humanitarian Law

Abstract

International humanitarian law has undergone various changes in its development up to the present day. One of these phases is the period when the law of Hague and the law of Geneva, which are considered integral parts of contemporary international humanitarian law, were examined as separate disciplines. According to the doctrine underlying this distinction, the Law of Hague is formed by the Hague Conventions of 1899 and 1907, while the Geneva Conventions, the first of which is dated 1864 and the last one 1949, constitute the Law of Geneva. This study attempts to find answers to what these two historical concepts, which have lost their significance in their own right today, encompass and what the differences are between them. By answering this question, it is aimed to better understand the evolution of modern international humanitarian law. The study primarily relies on international treaties and also makes use of commentaries. According to the findings obtained in this study, the Law of Hague establishes rules on how warfare is to be conducted both on land and at sea, and also includes provisions on peaceful ways of resolving international disputes, such as arbitration, and whether states can use force against each other due to their debts. Moreover, according to the findings, the Law of Geneva initially emerged as a form of protection for wounded or sick soldiers in war, but the scope of the protection has expanded over approximately a century to include prisoners of war and civilians. In conclusion, while both legal systems contain regulations in overlapping areas and norms related to the laws of war, there are various differences between them. While a significant portion of the Law of Geneva is devoted to those to be protected in wartime and how these individuals are to be protected, the Law of Hague has fewer provisions regarding those to be protected in wartime and a significant portion of it is dedicated to provisions on the means and methods of warfare. Furthermore, differences exist in terms of the rights and obligations granted to individuals through these treaties and the role and importance of international organizations in the implementation of these treaties.

Keywords: International Humanitarian Law, the Law of Hague, the Law of Geneva

Gençlerde Anlam Arayışı ve Dindarlık İlişkisi

Afra Büyük Kuşcu
Sabahattin Zaim Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Felsefe ve Din Bilimleri Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi
İstanbul / TÜRKİYE, e-posta: afrabuyuk95@gmail.com

Özet

Anlam arayışı insanın yaşadığı dünyanın manasını bulmak için tatminkâr cevaplar arama çabasıdır. İçerisinde olduğu gerçekliği algılayamayan insan için hayat çok tatsız ve zorlayıcı bir olgudur. Anlam bulmak Yalom'un dediği gibi yaşamı daha dayanılır hale getirir. Kabul edilmiş psikolojik yaklaşımlar tarafından gençlik çağı fiziksel, ruhsal, zihinsel değişimler barındırması sebebiyle bir kriz dönemi olarak ele alınmıştır. Bu dönemde gençler ontolojik sorgulamalar, kimlik inşası, anlam arayışı, hayata tutunma çabası gibi zorlu sınavlara tabi tutulur. Analitik psikolojinin kurucusu olarak kabul edilen Jung, hayatta anlam yokluğunun nevrozların başlangıcında önemli bir rol oynadığı görüşündedir. Jung'a göre nevroz anlamını bulamamış olan ruhun acı çekmesidir. Biz de çalışmamızda bu görüşten beslenerek anlamsızlığı bir ruhsal buhranla bütünleştirdik. Çalışmanın amacını da anlam arayışının gençler üzerinde nasıl tezahür ettiğini irdelemek şeklinde belirledik. Hayatın en önemli anlamlarından biri olan din, birçok düşünür tarafından fıtri bir gereksinim olarak kabul edilmiştir. Gereksinim olmasının sebebi ise kişinin yalnızca din -yani aşkın güç- aracılığıyla varoluşuna hakiki bir anlam bulabileceği düşüncesidir. Bu fikirden hareketle anlamlılık ve dindarlık arasında bir ilişki olduğu kaçınılmazdır. Biz de çalışmamızda bahsi edilen ilişkiyi gençler üzerinden araştırdık. Araştırmayı sürdürürken gençlerin düşünce dünyasından faydalanıp çalışmanın güvenilirliğini artırmak amacıyla nitel ve nicel tekniklerden yararlandık.

Anahtar Kelimeler: Anlam arayışı, Varoluş, Kimlik, Gençlik, Dindarlık

The Relationship between Search of Meaning and Religiosity in Young People

Abstract

The pursuit of meaning constitutes a concerted endeavor to ascertain satisfactory elucidations regarding the essence of the human existence within the world. For individuals who lack an understanding of their circumstances, life can be a trying and disconcerting experience. As posited by Yalom, the quest for meaning serves to render life more endurable. Predominant psychological frameworks posit adolescence as a crisis-laden phase marked by physiological, spiritual, and cognitive transformations. At this point in time, young people face difficult obstacles such as metaphysical questioning, building a sense of self, investigating the significance of life, and the struggle to find purpose. Analytical psychology's progenitor, Jung, contends that the absence of meaning significantly contributes to the onset of neuroses. In accordance with Jung's theory, neurosis is indicative of a tormented spirit in search of purpose. In our exploration, we link a sensation of futility to a metaphysical dilemma, taking this outlook into consideration. The research aims to analyze the manifestations of the pursuit of meaning among young people. Religion, regarded by numerous thinkers as an intrinsic need and one of the paramount meanings of life, assumes a crucial role. The essential character of religion is based on the understanding that authentic understanding of one's purpose in life can be achieved only through a relationship with the higher power that it represents. Consequently, an inherent correlation between meaningfulness and religiosity becomes unavoidable based on this premise.

Keywords: pursuit of meaning, youth, identity, religion

Toplumda Zuhur Eden Ahlak Ve Adaletin Ekonomiye Yansıması

Şenay ÖZAR
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İktisat Ana Bilim Dalı, Doktora Öğrencisi
Van/TÜRKİYE, senayozar@gmail.com

Özet

Toplumun hayat tarzının bütün ehemmiyetli meseleleri hakkındaki hükümler adil ve ahlaki olduğu sürece bu hükümlerin ekonomiye yansıması kaçınılmazdır. Adalet ve ahlak zihniyeti ekonominin ruhunu oluşturmaktadır. Ruhun olmadığı her canlı nasıl ki gömülmeye mahkûmsa ekonomi de ruhun olmaması da canlılığını yitirmiş bir sistemden ibaret olacaktır. Ekonominin ruhu yine doğrudan toplumun hayatına tesir edecektir. Bu tesir aile, iş, meslek hayatlarına karşı takındıkları tutumun belirlenmesinde dönemli bir faktör olarak tezahür eder. Karşılıklı etki-tepki ilişkisi perspektifinden yaklaşıldığında bir yandan ahlak ve adalet faktörlerin de ekonomik hayat ve faaliyetler üzerinde etkileri söz konusu iken diğer yandan sosyal, kültürel ortamda ortaya çıkan ahlaki ve adil olaylar ekonomik faktörlerden etkilenmektedir. Ahlak kavramının çok iyi benimsenmesi gerekmektedir çünkü ahlak adalet dürüstlük liyakat eşitlik, güvenirlik ölçülülük gibi faktörlerin sonucundan ibarettir.

Toplumda adalet yoksa toplumsal ahlak olmaz. Ahlak olmazsa kalkınma ve ilerleme olmaz. Dolayısıyla Güçlü ve ahlaklı adil bir toplum, güçlü ve ahlaklı bir devleti doğurur. Bu da, güçlü ve ahlaklı bir ekonomiyi de beraberinde getirir. Toplumdaki bireyler ne kadar kötülükten uzak ise o kadar iyiliğe yakın demektir. Bugün çeşitli politikalarla kendisini gösteren ekonomik sistem günümüz piyasanın sorunlarını çözmede yetersizdir. .Bir ekonomik sisteminin başarısı insanımızı, adalet, liyakat, ehliyet, ahlak gibi değerlerle ne ölçüde yetiştirdiğimize bağlıdır. Bu değerleri layıkıyla taşıyacak insanlar yetiştiriyorsak ekonomik sistemimiz başarılı olacaktır. Dışarıdan ekonomi modeli ithal etmek yerine dışarıya ekonomi modeli ihraç edecek bir noktayı hedef almamız gerekmektedir. Ekonominin ruhu dediğimiz değerlere odaklanırsak dünyada güçlü ve saygın bir ülke haline gelebiliriz. Doğuyla batıyı, madde ile manayı, dinle bilimi, ahlakla ekonomiyi, adaletle iktisadı, modernle geleneği, akılla vahyi, dünyayla ahireti vb. birleştiren yeni ekonomik sistemler yeni piyasa düzeni kurmamız gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ahlak, Ekonomi, Adalet

The Reflection of Morality and Justice in Society on the Economy

Abstract

As long as the provisions on all important issues of society's lifestyle are fair and moral, it is inevitable that these provisions will be reflected in the economy. The mentality of justice and morality constitutes the soul of the economy. Just as every living thing without a soul is doomed to be buried, the economy without a soul will simply be a system that has lost its vitality. The spirit of the economy will again directly affect the life of society. This influence manifests itself as a periodic factor in determining their attitude towards family, business and professional life. When approached from the perspective of mutual action-reaction relationship, on the one hand, moral and justice factors also have an impact on economic life and activities, on the other hand, moral and fair events that occur in the social and cultural environment are affected by economic factors. The concept of morality needs to be embraced very well because morality is a result of many factors. These factors are concepts such as justice, honesty, merit, equality, reliability and proportionality.

If there is no justice in society, there will be no social morality. Without morality, there will be no development and progress. Therefore, a strong and morally just society gives birth to a strong and moral state. This brings with it a strong and moral economy. The more individuals in society are away from evil, the closer they are to goodness. The economic system that manifests itself today with various policies is insufficient to solve the problems of today's market. The success of an economic system depends on the extent to which we raise our people with values such as justice, merit, competence and morality. If we raise people who will carry these values properly, our economic system will be successful. Instead of importing an economic model from abroad, we need to aim for a point that will export an economic model to the outside world. If we focus on the values we call the soul of the economy, we can become a strong and respected country in the world. East and west, matter and meaning, religion and science, morality and economy, justice and economics, modern and tradition, mind and revelation, this world and the afterlife, etc. We need to establish new economic systems and a new market order that combines.

Keyword: Morality, Economy, Justice

حلب ودمشق في أدب الرحلات

"رحلة ابن جبير أنموذجاً"

إيمان عزيز عثمان
طالبة دكتوراه في جامعة يوزنجويل
imanaziz.99@gmail.com / تركيا

الملخص

أدب الرحات هو نوع أدبي يركز على سرد تجارب الرّحالة أو المسافرين خلال رحلاتهم. يتنوع هذا النوع من الأدب بين الرحلات الواقعية والخيالية, ويشمل وصفاً للأماكن والثقافات التي يزورها الراوي. يعكس أدب الرحلات تفاعل الفرد مع بيئات جديدة, وقد يتضمن مرئيات شخصية وثقافية. يشكل هذا النوع وسيلةً لاستكشاف العالم وفهم الاختلافات الثقافية. وأحد هذه الأمثلة الشهيرة على أدب الرحلات هي رحلة ابن جبير في العصور الوسطى.

رحلة ابن جبير تعتبر واحدة من أبرز روائع أدب الرحلات في العصور الوسطى, حيث سافر من مدينة إشبيلية في الأندلس إلى مكة المكرمة في القرن السادس. رحلة الرحالة الأندلسي ابن جبير، المعروف باسم "رحلة" أو عمله الخاص (تحفة النُّظار في غرائب الأمصار وعجائب الأسفار). يعتبر ابن جبير من أعظم الرحالة الأندلسيين الذين عاشوا في القرن السادس. وقد زار الرحالة، الذي انطلق من غرناطة/إسبانيا عام 1183 لأداء فريضة الحج، مدناً كثيرة مثل الإسكندرية والقاهرة ومكة والمدينة وبغداد والموصل وحلب ودمشق. تحتوي رحلة ابن جبير على معلومات مهمة عن الأماكن التي زارها. استغرقت رحلة ابن جبير أكثر من عامين، وفي السنة الثانية من رحلته ذهب إلى دمشق التي وصفها بجنة المشرق وعروس المدن. بعد ذلك قام بزيارة العديد من المدن السورية مثل حلب وحمص وحماة وقدم معلومات عنها. ولذلك، وبالاستناد إلى مدينتي دمشق وحلب، ستركز هذه الدراسة على تاريخ الرحلة وعلاقتها بالأدب

.

الكلمات المفتاحية: أدب الرحلات, علاقة الرحلة بالأدب, رحلة ابن جبير, دمشق, حلب.

Жаһандану Процесіндегі Әлемдік Саясаттағы Өзерістер

Ф.ғ.к. доцент Каламкас Темиркуловна Анасова
Қазақ Ұлттық Сәтбаев Университеті
k.anassova@satbayev.university

Аралбаев Адилет Даулетович
Абай атындағы Қазақ Ұлттық Педогогикалық Университеті
Саясаттану 3-курс
adiletaralbaev1204@icloud.com

Аннотация

Мақала жаһанданудың саяси өмірге жан-жақты әсерін білуге бағытталған. .Мақалада сіз жаһандану дегеніміз не , оның саяси өмірден бөлек басқа факторларға әсерімен танысып өте аласыз. Автор бұл мақалада жаһанданудың саяси өміріміздегі маңыздылығы мен рөлін көрсетуге акцент қойған. Бұл мақалада жаһанданудың саяси өмірге әсерін тарихи болған оқиғалармен салыстырыа отырып қарастырып, орын алған жағдайларға өз пікірін білдерген.
Мақаланың актуалдылығы. Қазіргі таңда ғылым мен техниканың дамуы жаһануға жаңа дем берді. Халықтар бір-бірімен өте тығыз қатынас орнатып , интеграциялануда. Адамдарда ортақ ақпараттық орта пайда болып, халықаралық комьюнити пайда болды. Ақпараттың тез таралуы әрі оның күрт артуы оның ықпалын асыра түсті. Осы тұста жаһандану процессінің де саяси өмірге әсері артып , түрлене түсті. Бұл процесстерді түсініп білу қазіргі қалыптасқан кейбір жағдайға түсінік бере алады.
Мақалада автор жаһанданудың саясатқа әсері бар екеніне және оның күнделікті түрлі процесстер аясында әсері де әртүрлі болыды деген қорытындыға келген.

Кілт сөздер : Жаһандану, саяси мәдениет, саяси өзгерістер, глобалдық өзгерістер, ақпарат .

Changes in World Policy in the Globalization Process

Kalamkas Anassova
Candidate of philosophical Sciences
Associate professor
Satbayev University
k.anassova@satbayev.university

Aralbayev Adilet Dauletovich
Abai Kazakh National Pedagogical University
Political science 3rd year
adiletaralbaev1204@icloud.com

Abstract

The article is aimed at knowing the comprehensive impact of globalization on political life. In the article ,you can get acquainted with what globalization is, its impact on other factors, in addition to political life. In this article, the author emphasizes the importance and role of globalization in our political life. This article examines the impact of globalization on political life in comparison with historical events and gives an opinion on the current situation.

Relevance of the article. At present, the development of Science and technology has breathed new life into globalization. The Peoples establish very close relations with each other and integrate. People have a common information environment, and the international community has emerged. The rapid spread of information and its sharp increase exaggerated its influence. At the same time , the impact of the globalization process on political life has also increased and changed. Understanding these processes can give an idea of some of the current situation.

In the article, the author concluded that globalization has an impact on politics, and its impact is also different in the context of various daily processes.

Keywords: Globalization , Political culture , Political changes , Global changes, Information .

Ақпараттық Қоғамдағы Жеке Бас Бостандығына Төнетін Қауіптер Және Ақпараттық Мәдениет

Джекебаева Мақпал
Абылай хан атындағы Қазақ халықаралық
қатынастар және әлем тілдері университетінің
қауымдастырылған профессоры, филос.ғ.к.
81makpal@mail.ru

Абзал Ақпейіл
Абай атындағы Қазақ Ұлттық Педагогикалық Университет,
Мәдениеттану мамандығының 2 курс студенті
abzalakpeil@gmail.com

Айдынбекқызы Нұрайым
Абай атындағы Қазақ Ұлттық Педагогикалық Университет,
Мәдениеттану мамандығының 2курс студенті
Nuraiymaidynbekovna@gmail.com

Аңдатпа

Бұл мақалада ақпараттық мәдениетті дамытумен және ақпараттық қоғамда жеке тұлғаның бостандықтарын қорғаумен байланысты заманауи міндеттер талданады. Мақалада жалған ақпараттың таралуы, деректердің құпиялылығына қауіп төндіруі, сондай-ақ адамның психологиялық және эмоционалдық жағдайына теріс әсер етуі мүмкін кибербуллинг пен цифрлық манипуляция мәселелерін көтеріледі. Сонымен қоса, ақпараттық сауаттылықты дамыту, цифрлық технологияларды этикалық пайдалануды насихаттау және цифрлық ортада адам құқықтарын нығайтуды дәріптеледі. Нәтижесінде, мақала жеке бас бостандығын қамтамасыз ету және қауіпсіз әрі үйлесімді ақпараттық қоғам құру мақсатында ақпаратты пайдалануға саналы түрде және жауапкершілікпен қарауға шақырады.

Авторлар мақалада жеке бас бостандығына әсер етуі мүмкін қауіптердің әртүрлі аспектілері қарастырады. Негізгі қауіптердің бірі - қоғамдық пікірді бұрмалау және жеке наным-сенімдерін білдіру бостандығын шектеу сынды әрекеттерге әкеп соғуы мүмкін жалған ақпарат пен фейк жаңалықтардың таралуы сынды маңызды мәліметтер мақаланың өзектілігін құрайды.
Мақалада сонымен қоса жеке бас бостандығына төнетін қауіп қатерлердің түрлері және олардың алдын алу шаралары қарастырылады, әлеуметтік зерттемелер жасалынған.

Кілттік Сөздер: ақпараттық мәдениет, жеке бас бостандығы, кибербуллинг, цифрлық манипуляция, киберқауіпсіздік.

Threats to Personal Freedom in the Information Society and Information Culture

Jekebayeva Makpal
Candidate of philos.sciences, associate professor
Kazakh Ablai khan university of
International relations and world languages,
81makpal@mail.ru

Abzal Akpeyil
Abai Kazakh National Pedagogical University
Cultural studies, 2nd year student
abzalakpeil@gmail.com

Aydynbekovyna Nurayim
Abai Kazakh National Pedagogical University
Cultural studies, 2nd year student
Nuraiymaidynbekovna@gmail.com

Abstract

This article analyzes the current challenges associated with the development of information culture and the protection of individual freedoms in the information society. The article raises the issues of the spread of misinformation, threats to data privacy, as well as cyberbullying and digital manipulation, which can negatively affect the psychological and emotional state of a person.In addition, the development of information literacy, the promotion of the ethical use of digital technologies and the strengthening of human rights in the digital environment will be popularized.As a result, the article calls for a conscious and responsible approach to the use of information in order to ensure personal freedom and create a safe and harmonious information society.

The authors of the article consider other aspects of threats that may affect personal freedom. One of the main threats is the spread of disinformation and fake news, which can lead to critical surveillance, distorting public opinion and restricting freedom of expression of personal beliefs.

Also, in the article, the types of threats to personal freedom and measures to prevent them, conducted sociological research.

Keywords: information culture, personal freedom, cyberbullying, digital manipulation, cyber security.

Metinlerarasılık Bağlamında İskender Pala'nın Od Romanının İncelenmesi

Müseffa Küni
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi
Van/ TÜRKİYE, e-posta: Msffa-kn-88@hotmail.com

Bora YILMAZ
Dr. Öğr. Üyesi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü
Van/TÜRKİYE, E-posta: boraylmz.775@gmail.com

Özet

Yunus Emre, Türk tasavvuf edebiyatının en önemli şahsiyetlerinden biridir. Öğretisi ile tasavvuf kültürünü, kullandığı saf ve duru dil ile de bugünkü Türkçeyi şekillendirecek kadar etkili olmuştur. On üçüncü yüzyıl Anadolu'sunda yaşayan bu büyük sufi şahsiyetin hakkında tarihi bilgiler mevcut olmakla beraber halk muhayyilesinde onunla ilgili çok sayıda menkıbe üretilmiştir. Bu sebeple Yunus Emre, bu coğrafyada menkıbeleri üzerinden tanınmakta ve yaşatılmaktadır. Yunus Emre hakkında bu kadar çok menkıbe üretilmesi de tabii ki onun geçmişten günümüze bu coğrafyada yaşayan halk tarafından ne kadar çok sevildiğinin bir kanıtıdır.

Son dönemlerde de Yunus Emre'ye olan ilgi ve sevgi çok sayıda Yunus Emre konulu romanların yazılmasına vesile olmuştur. Türk edebiyatının önemli yazarlarında İskender Pala'da 2011 yılında Yunus Emre'yi anlatan *Od* romanını kale almıştır. Tarihi bir roman karakterine sahip olan bu eserin olay örgüsünde Yunus Emre menkıbelerine de yer verilmiştir.

Bir metni kurarken kendisinden önceki metinlerden de istifa de ederek farklı alıntılama ve gönderme yöntemleri ile bağ kurmaya metinlerarasılık yöntemi denmektedir. Yapısökümcülükle metin irdelendiğinde don metnin kendisinde önceki metinlerle nasıl bir metinlerarasılık kurduğu ortaya çıkarılır.

Bu çalışmada da İskender Pala'nın *Od* romanı metinlerarasılık yöntemi çerçevesinde incelenerek romanda Yunus Emre'nin menkıbelerinden nasıl ve ne şekilde yararlanıldığı, metinlerarasılık yönteminin nasıl kullanıldığı tespit ve analiz edilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yunus Emre, Metinlerarasılık, İskender Pala, Od Romanı

Analysing Iskender Pala's Od Novel in the Context of Intertextuality

Abstract

Yunus Emre is one of the most important figures of Turkish Sufi literature. With his teaching, he has been influential enough to shape the Sufi culture and the pure and pure language he uses to shape the Turkish language today. Although there is historical information about this great sufi figure who lived in thirteenth-century Anatolia, numerous legends about him have been produced in the popular imagination. For this reason, Yunus Emre is recognized and kept alive in this geography through his legends. Of course, the fact that so many legends have been produced about Yunus Emre is a proof of how much he has been loved by the people living in this geography from the past to the present.

Recently, the interest and love for Yunus Emre have been instrumental in the writing of numerous novels about Yunus Emre. One of the most important authors of Turkish literature, Iskender Pala, received his novel Od kale, which tells about Yunus Emre, in 2011. The legends of Yunus Emre are also included in the plot of this work, which has the character of a historical novel.

When establishing a text, it is called the method of intertextuality to establish a connection with different quoting and sending methods by resigning from the texts before it. When the text is examined with deconstruction, it is revealed how don establishes an intertextuality between the previous texts in the texti

In this study, by examining Iskender Pala's Od novel within the framework of the intertextuality method, it will be tried to determine and analyze how and in what way Yunus Emre's legends are used in the novel, how the intertextuality method is used.

Keywords: Yunus Emre, Intertextuality, Iskender Pala, Od Novel.

Etkili Okul Konulu Araştırmaların İncelenmesi Üzerine Derleme Çalışması

Enes GÜLER
Atatürk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi
Erzurum / TÜRKİYE, e-posta: enesguler@gmail.com

Özet

Bu araştırmada yurt içi ve yurt dışında alanyazında son beş yılda gerçekleştirilen etkili okul araştırma bulguları doğrultusunda etkili okul ve okul etkililiği ile ilişkilendirilen faktörler belirlenmiştir. Belirlenen faktörler çerçevesinde Türkiye'deki okulların geliştirilmesinde bulguların nasıl rol oynayabileceği hakkında bir öngörü sunulmaya çalışılmıştır. Derleme çalışması, yurt dışı ve yurt içinde alanyazında son beş yıl içerisinde farklı dergilerde yayınlanmış olan makalelerin incelemesi yapılarak oluşturulmuştur. Çalışmada akademik çevrelerce kabul görmüş dergilerde "etkili okul", "okul etkililiği", kelimelerinin aratılması veya İngilizce karşılıklarının aratılması sonucunda ulaşılan erişime açık makaleler kullanılmıştır. Bulgular temalar haline getirilerek az sayıda bulgu içeren temalar tekrar birleştirilmiş ve ortak temalar haline getirilmiştir. Araştırma sonucunda yurt içi araştırmaların yurt dışı araştırmalara göre daha az olduğu anlaşılmıştır. Ayrıca yurt içi araştırmalar, özellikle yurt dışı araştırmalara nispeten karma araştırmaların az olduğu görülmüştür. Yurt dışı ve yurt içindeki son araştırmalar genellikle okul yöneticisi, öğretmen ve öğrenci üzerinde yoğunlaşmıştır. Ülkemizde gerçekleştirilen çalışmalarda okul etkililiğinin, aile ve öğrenci boyutlarıyla ilişkili araştırmaların daha az yapıldığı anlaşılmıştır. İlgililerin ve farklı çevrelerin yararlanacağı araştırmanın alanyazına faydalı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Etkili Okul, Okul Etkililiği, Okul Geliştirme.

A Review Study on the Analysis of Research on Effective Schools

Abstract

In this study, the factors associated with effective schools and school effectiveness were identified in line with the findings of effective school research conducted in the last five years in Turkey and abroad. Within the framework of the identified factors, it was attempted to provide a prediction about how the findings can play a role in the development of schools in Turkey. The review study was formed by analyzing the articles published in different journals in the last five years in the literature in Turkey and abroad. In the study, open access articles accessed by searching the words "effective school", "school effectiveness" or their English equivalents in journals accepted by academic circles were used. The findings were organized into themes and the themes with few findings were combined again and turned into common themes. As a result of the research, it was understood that domestic research is less than international research. In addition, domestic research, especially mixed research, was found to be less than foreign research. Recent studies in Turkey and abroad have generally focused on school administrators, teachers and students. In the studies conducted in Turkey, it has been understood that research related to the dimensions of school effectiveness, family and students has been conducted less. It is thought that this research will be beneficial to the literature, which will be used by those interested and different circles.

Keywords: Effective School, School Effectiveness, School Development.

Küregen Kelimesi Üzerine Etimolojik ve Tarihsel Bir Yaklaşım

Aleyna DURMUŞ
Erzurum Teknik Üniversitesi, Ortaçağ Tarihi Yüksek Lisans Öğrencisi
Erzurum/TÜRKİYE, e-posta: aleyna.durmus77@erzurum.edu.tr

Özet

Küregen kelimesinin etimolojisine bakıldığında birçok farklı kelimeden türemiş olduğunu söyleyen tarihçiler olmakla birlikte bu kelimenin anlamı noktasında 'damad' kelimesinde ortak karar çıkmıştır. Özel bir unvan olan 'Küregen' kelimesi Cengiz soyundan gelen prensesle evlenen damat anlamına gelmektedir. Bu şekliyle bir unvan olarak Moğolcadan Türkçeye geçmiştir. Radloff bu kelimeye ilk defa Uyuk Turan kitabesinde rastlandığını belirtmektedir.

Kelimeye tarihsel açıdan bakıldığında Moğollar ve Timurlular zamanında yoğun bir şekilde kullanılan bir unvan olarak karşımıza çıkmaktadır. Cengiz Han'ın kızlarına unvan olarak ' Begi ' dendiği bilinmekte olup bu unvana sahip Moğol prenses ve kraliçelerinin evlendiği kişilere de Küregen ile aynı anlama gelen Güregen lakabı kullanılmıştır.

Küregen unvanını yoğun bir şekilde kullanan Moğollar, Timurlu Devleti kurulduktan sonra devletlerarası gerçekleşen evlilikler yoluyla bu unvanı Timurlulara miras bırakmışlardır.

Böylelikle Timurlu devletinde de evlenme yoluyla akrabalık ilişkisi kurulmuş ve Küregen unvanı resmi bir kimlik kazanmıştır. Üstelik Timurlulardaki küregenler devlet teşkilatında önemli rollerde yer almıştır. Bunlardan biri Timurlu Devletinin kurucusu olan Emir Timur'dur. Moğollar Küregen unvanını kullanarak itibar sahibi olurlarken Timurlulardaki Emir Timur bu unvanı kullanmak suretiyle kendisinin de devletin soyunu da Moğollara dayandırmayı başarmıştır. Moğollar ve Timurluların bu unvanı kullanımlarından ayrı olarak birçok devlet ve hanlıkların da siyasi evlilikler yoluyla bu unvanın kullanımını sürdürdükleri görülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Moğol Devleti, Timurlu Devleti, Küregen, Damad, Unvan.

An Etymological and Historical Approach on the Word "Küregen"

Abstract

According to historians, the etymology of the word "Küregen" indicates various derivations from different words, but there is a consensus that it means "groom" or "groom", associated with the word "groom". In Turkish. As a specific title, the term refers to the groom marrying a princess from the lineage of Genghis Khan. In this sense, it was taken from Mongolian to Turkish.

Radloff mentioned that he first encountered this word in the Uyuk Turan inscription. Historically, this title was widely used during the Mongol and Timurid periods. It is known that Genghis Khan's daughters were given the title "Begi", and the grooms who married these Mongolian princesses were given the title "Güregen", meaning "Küregen".

The Mongols, who used the title extensively, transferred it to the Timurids through interstate marriages after the establishment of the Timurid state. As a result, kinship relations through marriages were established in the Timurid State and the title "Küregen" was officially recognized. Moreover, the Küregens in the Timurid state played important roles in state administration. A notable example is Emir Timur, the founder of the Timurid state, who used this title and traces his lineage back to the Mongols.

In addition to the Mongols and Timurids, it is seen that many states and khanates continued to use this title through political marriages.

Keywords: Mongol State, Timurid State, Küregen, Groom, Title.

Topografik Süreçlerin Tespitinde Morfometrik Analizlerin Önemi: Balık Gölü Deresi Yukarı Havzası (Ağrı) Örneği

Nurhayat YEŞİLKAYA
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Coğrafya Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans
Van / TÜRKİYE, e-posta: yesilkayanurhayat@gmail.com

Halil ZORER
Doç. Dr. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü
Van / TÜRKİYE, e-posta: halilzorer@yyu.edu.tr

Azad SAĞLAM SELÇUK
Doç. Dr. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Jeoloji Mühendisliği Bölümü
Van / TÜRKİYE, e-posta: azadsaglam@yyu.edu.tr

Özet

Günümüzde Coğrafi Bilgi Sistemlerinin (CBS) yaygın kullanımı ve hızlı gelişimi birçok bilim alanında olduğu gibi coğrafyada da kendisine geniş kulanım alanı bulmuştur. Fiziki coğrafya alanında uygulanan morfometrik indisler havzaların jeolojik, jeomorfolojik ve hidrografik özelliklerini nicel verilere dayandırarak açıklayabilmeyi amaçlamaktadır. Çalışma alanını oluşturan Balık Gölü Deresi, Doğu Anadolu Bölgesinin Yukarı Murat – Van Bölümü'nde yer alır. Dere aynı zamanda Ağrı ve Iğdır illeri arasında konumlanan Balık Gölünün gideğenidir. Bu dere gölün fazla sularını gölün güneydoğusundan Doğubayazıt Ovası'na doğru Balık Gölü Deresi adıyla drene etmektedir. Balık Gölü Deresi Havzası, 2200 m ortalama yükseltiye ve 300 km²'lik alana sahip yüksek bir havzadır. Çalışma sahası, tektonik açıdan aktif olan Balık Gölü Fay Zonu'nun kontrolü altındadır. Havzanın jeomorfolojik süreçleri de bu oluşum mekanizmasına bağlı olarak gelişmiştir. Bu kapsamda çalışma alanının jeomorfolojik özelliklerini morfometrik analizler yoluyla, nicel bir biçimde açıklayarak, Balık Gölü Deresi Havzası'nın morfotektonik özelliklerini ve fiziki karakterini ortaya çıkarmak amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda havza ve yakın çevresinin 1/25.000 ölçekli topografya haritaları ArcGIS programında 10 metrelik sayısal yükselti modeli oluşturulmuştur. Oluşturulan SYM verisinden sahanın eğim, bakı ve yükselti haritaları yapılmıştır. Tektonik deformasyonun flüvyal süreçlere yansımasını açıklayabilmek için Balık Gölü Deresi Havzasına "drenaj havzası asimetrisi" indisi uygulanmıştır. Yapılan araştırma sonucunda havza çevresinin yüksek, engebeli ve çok eğimli bir araziye sahip olduğu, bununla birlikte Balık Gölü Deresi'nin aktığı havza tabanında ise eğim değerlerin düştüğü görülmektedir. Havzaya uygulanan drenaj havzası asimetrisi indisi sonucuna göre; formül 1 ile hesaplanan AF değeri 30.16'dır. Havzaya uygulanan indis sonucunun 50'den küçük olması, Balık Gölü Deresi Havzasının sağa doğru bir tiltlenmeye sahip olduğu görülmektedir. Havzaya uygulanan drenaj havzası asimetrisi (AF) indisinin formül 2 ile hesaplanan AF değeri ise 19.83'tür. Bu sonuca göre havzanın 4. sınıf sınıflandırma içinde olduğunu ve AF değerinin 15'den büyük olması havzanın "çok asimetrik" yapıda olduğu ortaya çıkmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Balık Gölü Deresi Havzası, Morfometrik Analiz, Tektonizma, Havza Gelişimi, Jeomorfoloji

The Importance of Morphometric Analyzes in Detecting Topographic Processes: Balık Lake Stream Upper Basin (Ağrı) Example

Abstract

Today, the widespread use and rapid development of Geographic Information Systems (GIS) have found a wide range of usage in geography as well as in many scientific fields. Morphometric indices applied in the field of physical geography aim to explain the geological, geomorphological and hydrographic features of basins based on quantitative data. Balık Lake Stream, which constitutes the study area, is located in the Upper Murat - Van Section of the Eastern Anatolia Region. The stream is also the gateway to Lake Balık, located between the provinces of Ağrı and Iğdır. This stream drains the excess water of the lake from the southeast of the lake towards the Doğubayazıt Plain under the name Balık Lake Stream. Fish Lake Stream Basin is a high basin with an average elevation of 2200 m and an area of 300 km². The study area is under the control of the tectonically active Balık Lake Fault Zone. The geomorphological processes of the basin have also developed depending on this formation mechanism. In this context, it is aimed to reveal the morphotectonic features and physical character of the Balık Lake Stream Basin by explaining the geomorphological features of the study area in a quantitative manner through morphometric analysis. For this purpose, 1/25,000 scale topographic maps of the basin and its immediate surroundings and a 10-meter digital elevation model were created in the ArcGIS program. Slope, aspect and elevation maps of the field were made from the DEM data. In order to explain the reflection of tectonic deformation on fluvial processes, the "drainage basin asymmetry" index was applied to the Balık Lake Stream Basin. As a result of the research, it is seen that the basin surroundings have a high, rugged and very sloping land, however, the slope values decrease at the basin floor where Balık Lake Stream flows. According to the result of the drainage basin asymmetry index applied to the basin; AF value calculated with formula 1 is 30.16. Since the index result applied to the basin is less than 50, it is seen that the Balık Lake Stream Basin has a rightward tilt. The AF value of the drainage basin asymmetry (AF) index applied to the basin, calculated with formula 2, is 19.83. According to this result, the basin is in the 4th class classification and the AF value is greater than 15, indicating that the basin has a "very asymmetrical" structure.

Keywords: Balık Lake Creek Basin, Morphometric Analysis, Tectonism, Basin Development, Geomorphology.

Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Bireyler ve Müzik Eğitimi[5]

Rabia KARABEY
Cumhuriyet Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Müzik Eğitimi ABD, Yüksek Lisans Öğrencisi
e-posta: rabiakarabey24@gmail.com, ORCID: 0009-0008-2738-0265

Derya KAÇMAZ
Dr. Öğr. Üyesi, Cumhuriyet Üniversitesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü
e-posta: deryakacmaz77@gmail.com,
ORCID**:** 0000-0002-9248-6954

Özet

Müzik, insanların duygu ve düşüncelerini ifade ederken başvurdukları bir sanat dalıdır. Müziği hem bir eğitim aracı hem de bir iletişim aracı olarak düşündüğümüzde toplum içerisinde kendini ifade etmekte güçlük çeken özel gereksinimli bireylere yardımcı olacağı düşünülmektedir. Müzik aracılığı ile davranış değiştirme ve/veya geliştirme; müziğe özgü bilgileri, etkileri paylaşma yolu ile gerçekleştirebilir. Müzik, insanların fiziksel ve ruhsal sağlığını bir bütün halinde düşündüğümüzde oldukça önemli bir yere sahiptir. İnsanlar ruhsal ve bedensel rahatsızlıkları ortadan kaldırabilmek için yüzyıllar boyu müzikle tedavi yöntemini kullanmışlardır. Her birey gibi özel gereksinimli bireylerinde eğitim hakkı göz önünde bulundurularak, uygun eğitim ortamı oluşturulmaktadır. Otizm spektrum bozukluğu olan bireylerin müzik eğitimi sayesinde hayatlarına olumlu değişimler olması beklenmektedir. Fong ve Jelas (2010: 70), müzik öğretiminin otizmli bireyler üzerinde sözlü ve sözsüz iletişimi geliştirmede etkili olduğunu ve çocuklar arasında hem olumlu motor becerilerin gelişiminin hem de olumsuz motor tepkilerin sağlandığını belirtmişlerdir. Otizm spektrum bozukluğu olan bireylere verilen müzik eğitiminin amacı, müzik aracılığıyla zihinsel becerilerinin gelişimini sağlamak, bireysel ve toplumsal ilişkilerini güçlendirmek, sevgi, paylaşım ve sorumluluk duygularını geliştirmek gibi becerilerin kazandırılmasıdır. Araştırma yöntemi olarak doküman analizi yönteminden faydalanılmıştır. Elde edilen veriler araştırmacı tarafından analiz edilerek değerlendirilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Otizm, Müzik eğitimi, Özel gereksinimli bireyler.

[5]Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Müzik Eğitimi Bilim Dalı'nda sürmekte olan "*Türkiye'de 2000-2023 Yılları Arasında Yayınlanmış, Otizm Spektrum Bozukluğu ve Müzik Eğitimi Konulu Çalışmaların İncelenmesi*" başlıklı tez çalışmasının bulgularından faydalanılarak hazırlanmıştır.

Individuals with Autism Spectrum Disorder and Music Education

Abstract

Music is an art form that people use to express their feelings and thoughts. When we think of music as both an educational tool and a means of communication, it is thought that it will help individuals with special needs who have difficulty expressing themselves in society. Changing and/or improving behavior through music; can realize music-specific knowledge and effects by sharing (Günay ve Özdemir, 2003:50) Music has a very important place when we consider people's physical and mental health as a whole. People have used music therapy for centuries to eliminate mental and physical ailments. An appropriate educational environment is created, taking into account the right to education of individuals with special needs, just like every individual. It is expected that there will be positive changes in the lives of individuals with autism spectrum disorder thanks to music education. Fong ve Jelas (2010: 70) They stated that music teaching is effective in improving verbal and non-verbal communication in individuals with autism and that both the development of positive motor skills and negative motor reactions are achieved in children. The purpose of music education given to individuals with autism spectrum disorder is to provide skills such as developing mental skills through music, strengthening individual and social relationships, and developing feelings of love, sharing and responsibility. Document analysis method was used as the research method. The data obtained was analyzed and evaluated by the researcher.

Keywords: Autism, Music Education, İndividuals with special needs.

Üniversite Personeline Yönelik Maaş Unsurları ve Hesaplama Şekilleri

Süleyman Azad TUNÇER
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Ana Bilim Dalı, Doktora Öğrencisi, Van/ TÜRKİYE, e-posta: s.azadtuncer@yyu.edu.tr

Özet

Memur ile devlet arasında kurulan; yaşamının kaynağını oluşturan emek gücüne karşılık olarak memura ödenen her türlü mali nitelikli değeri içeren; devlet açısında da kamu hizmetlerinin yerine getirilmesi için gerekli emek gücünü sağlayan ilişki, maaş ilişkisidir. Sunulan bir hizmet karşılığında hak edilen paraya denilen ücretin kamu sektöründeki karşılığına ise maaş denilmektedir. Kamu görevlileri birçok unvana sahip iken başlıca bu hizmet grupları Genel İdari Hizmetler, Sağlık Hizmetleri, Teknik Hizmetler, Emniyet Hizmetleri, Hâkim ve Savcı Hizmetleri olarak sıralanabilmekte iken bu çalışmamızda Öğretim Elemanlarına yönelik bir çalışma yürütülecektir.

Maaşın unsurları gelir ve gider unsurları olarak ikiye ayrılmaktadır. Gelir unsurları; Aylık Tutar, Ek Gösterge, Taban Aylık, Kıdem Aylık, Yan Ödeme, Aile Yardımı, Çocuk Yardımı, Makam Tazminatı, Temsil Görev Tazminatı gibi kalemlerden oluşurken Gider Unsurlar ise; vergiler, Kira, varsa İcra, Nafaka, Kişi Borcu ve Sigorta Primlerinden oluşmaktadır. Tüm devlet memurları için sabit bir değer üzerinden belirlenen ve gelir unsurlarından biri olan taban aylığının hesaplanmasında taban aylığı katsayısı, aylık katsayı, yan ödeme katsayısı gibi parametreler esas alınmaktadır. Bu katsayılar her altı ayda bir ortaya çıkan enflasyon farkı ve toplu sözleşme sonucu hükümet temsilcileri ile yaptıkları görüşmeler sonucunda varılan memur zam artış oranları ile yeniden güncellenmektedir. Hükümet temsilcileri ile sendika temsilcileri zam konusunda anlaşamadıkları takdirde Kamu Hakem Kurumu devreye girmekte ve bu kurumun verdiği karar bağlayıcı olmaktadır. Nihai karar verildikten sonra 657 sayılı Kanunun 154'üncü maddesinde, aylık katsayısı ile taban aylığı katsayısının Genel Bütçe Kanunu ile tespit edileceği, mali yılın ikinci yarısında ise bu katsayıların Bakanlar Kurulu Kararı ile değiştirilebileceği hüküm altına alınmış olsa da 4688 sayılı Kanunda 04.04.2012 tarihli ve 6289 sayılı Kanunla yapılan değişikliklerin yürürlüğe girmesiyle birlikte artık tüm katsayılar toplu sözleşme metinlerinde belirlenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Maaş Unsurları, Katsayı, Toplu Sözleşme, Kamu Hakem Görevlileri.

Salary Elements and Calculation Methods for University Personnel

Abstract

Established between the civil servant and the state; It includes all kinds of financial value paid to the civil servant in return for the labor force that constitutes the source of his life; For the state, the relationship that provides the labor force necessary to perform public services is the salary relationship. The public sector equivalent of the wage, which is called the money deserved in return for a service provided, is called salary. While public servants have many titles, these main service groups can be listed as General Administrative Services, Health Services, Technical Services, Police Services, Judge and Prosecutor Services. In this study, a study will be carried out for Academic Staff.

The elements of the salary are divided into income and expense elements. Income elements; While it consists of items such as Monthly Amount, Additional Indicator, Base Pension, Severance Pension, Side Payment, Family Allowance, Child Allowance, Position Compensation, Representation Duty Compensation, Expense Elements are; It consists of taxes, rent, enforcement, if any, alimony, personal debt and insurance premiums. In calculating the base salary, which is determined on a fixed value for all civil servants and is one of the income elements, parameters such as base salary coefficient, monthly coefficient, and side payment coefficient are taken as basis. These coefficients are updated every six months with the inflation difference and the civil servant raise increase rates reached as a result of negotiations with government representatives as a result of the collective agreement. If government representatives and union representatives cannot agree on a raise, the Public Arbitration Institution steps in and the decision made by this institution becomes binding. After the final decision is made, although it is stipulated in Article 154 of Law No. 657 that the monthly coefficient and base pension coefficient will be determined by the General Budget Law and that these coefficients can be changed by the Decision of the Council of Ministers in the second half of the fiscal year, the Law No. 4688 dated 04.04.2012. With the amendments made by Law No. 6289 coming into force, all coefficients are now determined in the collective agreement texts.

Keywords: Salary Elements, Coefficient, Collective Agreement, Public Arbitrators.

Endüsti 4.0 Süreci ile Gelişen Yeni Nesil İş Modelleri

Berivan Özay Acar
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İktisat Ana Bilim Dalı, Doktora Öğrencisi
Van/ TÜRKİYE e-posta:bericanozay70@gmail.com

M. Şükrü Mollavelioğlu
Prof. Dr., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü
Van/TÜRKİYE e-posta: msukru@yyu.edu.tr

Özet

Buharlı makinelerın icadı ile başlayan sanayi devrimi süreci, elektiriğin hayatımıza girmesiyle ikinci evreye, teknolojinin keşfi ile üçüncü evreye ve son olarak teknolojik ilerlemelerin hız kesmediği dijitalleşme süreci ile dördüncü evreye geçerek yeni bir boyut kazanmıştır. İlk kez Almanya'da kullanılan endüstri 4.0 kavramı 2011 yılında Almanya'nın Hannover Fuarı'nda duyurulmuş, ABD ve Japonya gibi teknolojik açıdan güçlü devletlerin desteği ile günümüzdeki şeklini almıştır. Endüstri 4.0 süreci, yapay zeka gelişimi, bulut bilişim destekleri, simülasyon, robotların başta üretim olmak üzere kullanımının arttırılması, üç boyutlu yazıcılar aracılığıyla üretimin fabrikalardan evlere girmesi, daha hızlı ve daha etkin üretim gibi yenilikler içererek daha çok fabrikalar ile ilgili gibi görünse de insanlığın gelecek zamanalardaki sosyal hayatını etkileyecek yapıdadır. Ülkelerin sosyal, ekonomik, kültürel ve siyasi pek çok açıdan etkileyen ve bütünleştiren bu dijitalleşme olgusu, iş gücü piyasasını da etkilerek, yeni iş modellerinin ortaya çıkmasına, iş süreçlerinin değişmesine ve bu değişimin gerektirdiği nitelik ve mesleklerin ortaya çıkmasına yol açmıştır. Bu çalışmada, dördüncü sanayi devriminde yaşandığımız dijital dönüşüm etkisi ile ortaya çıkan yeni iş modelleri ve bu dijitalleşmenin iş gücü piyasasına ilişkin etkilerinin araştırılması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Endüstri 4.0, Dijitalleşme, Yeni İş Modelleri

New Generation Business Models Developing with the Industry 4.0 Process

Abstract

The industrial revolution process, which started with the invention of steam engines, gained a new dimension by passing into the second phase with the introduction of electricity into our lives, the third phase with the discovery of technology, and finally the fourth phase with the digitalization process where technological advances continue to slow down. The concept of Industry 4.0, which was first used in Germany, was announced at the Hannover Fair in Germany in 2011, and took its current form with the support of technologically powerful states such as the USA and Japan. Although the Industry 4.0 process seems to be more about factories, including innovations such as artificial intelligence development, cloud computing supports, simulation, increased use of robots, especially in production, production from factories to homes through 3D printers, faster and more effective production, the future of humanity is It has a structure that will affect social life in the past. This phenomenon of digitalization, which affects and integrates countries in many social, economic, cultural and political aspects, has also affected the labor market, leading to the emergence of new business models, changes in business processes and the emergence of the qualifications and professions required by this change. In this study, it is aimed to investigate the new business models that emerged with the digital transformation effect we experienced in the fourth industrial revolution and the effects of this digitalization on the labor market.

Keywords: Industry 4.0, Digitalization, New Business Models

Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Türk Edebiyatında "Gayrimüslim Kadın" İmgesi

İsmail ÖZBAY
Kocaeli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Doktora Öğrencisi
Kocaeli/TÜRKİYE e-posta: saylanisml@gmail.com

Özet

Tanzimat'la beraber kadının toplumsal hayattaki görünürlüğü de her geçen gün artmaya başlamıştır. Batılı bir yaşam tarzını topluma benimsetmek isteyen aydın kesim, bu noktada kadının da toplum içerisinde önemli bir rol oynayabileceği kanısına sahiptir. Kadınların da kendilerine dayatılan ve kendilerini toplum içerisinde soyutlayan uygulamalara, tutum ve davranışlara karşı çıkmaya başladığı bu dönemde erkek yazarların da desteklerini aldıkları görülmektedir. Ancak bu noktada şunu da belirtmeliyiz ki kadınlara karşı sahip olunan bu düşünceler, ataerkil ve erkek egemen dünyanın sınırlarını ve hâkimiyet alanını çok da fazla zorlayacak, tehdit edecek düzeyde değildir. Batıdaki Feminizm hareketlerine destek vermemekle beraber kadınların toplum içerisindeki konumunun da olması gerekenden düşük bir seviyede olduğunu kabul etmişlerdir. Batıda "kadın hakları" noktasında bir sorunun, bir geri kalmışlığın olduğunu savunmuşlar, İslam dünyasında Batıdaki kadar bir sorun olmadığını, kadınların Batıya nazaran çok daha iyi bir konumda olduklarını dile getirmişlerdir.

Romanlarda Müslüman kadınların yanı sıra gayrimüslim kadınlara da sıklıkla yer verilmiştir. Çünkü o dönemde İstanbul'da, romanlar genellikle İstanbul'da geçiyordu ve önemli bir gayrimüslim nüfus da varlığını sürdürmekteydi. Gayrimüslim kadınlar, romanlarda genellikle olumsuz bir imaj içerisinde sunulmaktadır. Olumlu kişilik özellikleriyle konu edinilen gayrimüslim kadınların da aslında Müslüman kadını öven ve destekleyen bir konumda olduğu, kendisine böyle bir görev verildiği açıkça görülmektedir. Özellikle ahlaki bozukluk üzerinden Batının hayata bakışı eleştirilmiştir. Olumsuz bir imaja bürünen gayrimüslim kadına yol gösteren kişiler, idealize edilerek verilmek istenen mesaj topluma aktarılmaya çalışılmıştır.

Çalışmamızda gayrimüslim kadının belirtilen zaman dilimindeki yerini metin temelli vermeye çalıştık. Geniş bir literatür taraması yaparak nitel araştırma paradigmasına uygun bir çalışma yürüttük.

Anahtar Sözcükler: Kadın, Roman, Tanzimat, Gayrimüslim

From Tanzimat to the Republıc in Turkish Literature the Image of the "Non-Muslım Woman"

Abstract

With the Tanzimat reform, the visibility of women in social life began to increase day by day. Intellectuals who want to impose a Western lifestyle on society believe that women can play an important role in society at this point. It is seen that they also received the support of male writers in this period, when women began to oppose the practices, attitudes and behaviors that were imposed on them and isolated them in society. However, at this point, we should also point out that these thoughts against women are not at a level that will push or threaten the boundaries and domination of the patriarchal and male-dominated world. Although they did not support Feminism movements in the West, they also accepted that the position of women in society was at a lower level than it should be. They argued that there was a problem, a backwardness, in the West regarding "women's rights", and that there was not as much of a problem in the Islamic world as in the West, and that women were in a much better position than in the West.

In addition to Muslim women, non-Muslim women are also frequently featured in novels. Because at that time, novels were generally set in Istanbul and there was a significant non-Muslim population. Non-Muslim women are generally presented in a negative image in novels. It is clearly seen that non-Muslim women, who are discussed with their positive personality traits, are actually in a position to praise and support Muslim women, and that they are given such a task. The Western view of life has been criticized, especially through moral depravity. The people who guide the non-Muslim woman, who has a negative image, have been idealized and the intended message has been tried to be conveyed to the society.
In our study, we tried to give the place of non-Muslim women in the specified time period based on text. We conducted a study in accordance with the qualitative research paradigm by conducting an extensive literature review.

Keywords: Woman, Novel, Tanzimat, Non-Muslim.

Bir Eleştirmen Olarak Abbas Mahmud Akkad

Fecir BEGDEŞ / Suriye

عباس محمود العقاد ناقداً

فجر بكداش

جامعة وان يوزونجوييل
البريد الالكتروني: begdesfecir@gmail.comسوريا,

الملخص

لقد كان الأدب العربي في العصر الحديث يهتم بالقمم الشامخة، التي كان لها دور بارز وفعال في مجال الأدب والنقد العربي. ومن بينهم الكاتب المتميز عباس محمود العقاد، الذي لم يتميز بذكائه فحسب، بل بعلمه ومساهمته الموسوعية. وتمتد مساهماته إلى ما هو أبعد من مجال الأدب كالمجالات العلمية المختلفة مثل علم النفس وعلم الاجتماع والتاريخ والفلسفة ودراسات الشخصية وغيرها.

إلا أن اهتمام العقاد بفن دراسة الشخصيات شكّل جزءاً كبيراً من اهتمامه بكتاباته ودراساته ونقده. ويكاد العلماء يتفقون بالإجماع على أن العقاد كان له منهج حديث تمامًا في السيرة الذاتية، ويعتمد على رسم صورة للشخصية بدلاً من كتابة سيرة ذاتية له. ولقد جذبت حداثة هذا النهج في التعامل مع الشخصية انتباه العديد من الباحثين المعاصرين واللاحقين. وقد استنتج معظمهم أن النهج الذي اتبعه العقاد كان موجود سابقًا وكان بارز في الكتابة. وقد تأثر العقاد بالعديد من التعبيرات النقدية الغربية السائدة في الثقافة العربية، مما ساهم بشكل كبير في وضوح رؤيته للشخصيات.

يعتمد النقد الشعري عند العقاد على معيارين نفسيين تنبع عنهما أحكامه النقدية ولكلا المعيارين آصرة وثيقة بالشخصية. المعيار الأول - التعبير عن نفس صاحبه- وقد استعمل العقاد هذا المعيار بأساليب وأنساق متنوعة كي يدعم مذهبه. أما المعيار الثاني فهو "الصدق الشعوري", وقد دل توظيف هذا المعيار على عنايته بالشخصية من خلال اتخاذه مقياساً للذاتية ثم مقياساً للتجديد والنقد والحكم على الشعراء. وقد ركز على أنه يجب أن تكون هناك علاقة وطيدة بين الناقد والمنقود من أجل صحة العملية النقدية. ليس هذا فقط بل دعا إلى تقمص الناقد بشخصية المنقود متأثراً بسانت بيف بهذا الفكر.

الكلمات المفتاحية: العقاد, النقد, الفردية, الشخصية, الشعر

Bir Eleştirmen Olarak Abbas Mahmud Akkad

Özet

Modern Arap edebiyatı, Arap edebiyatı ve eleştirisi alanında önemli bir yere sahip olan, bu alanda etkili olan ve önemli tenkitlerde bulunan ediplere önem vermektedir. Bunların arasında sadece zekâsıyla değil, aynı zamanda bilgisi ve ansiklopedik katkısıyla da öne çıkan seçkin yazar Abbas Mahmud Akkad da vardır. Katkıları, edebiyat alanının ötesinde psikoloji, sosyoloji, tarih, felsefe, biyografi ve diğer çeşitli bilimsel alanlara ulaşmaktadır.

Ancak Akkad'ın şahsiyetleri inceleme sanatına olan ilgisi onun yazılarına, araştırmalarına ve eleştirilerine olan ilgisinin büyük bir bölümünü oluşturuyor. Akademisyenler neredeyse oybirliğiyle Akkad'ın biyografide tamamen modern bir yaklaşım benimsediğini, onun biyografi yazmak yerine karakterin resmini çizmeye dayandığı konusunda hemfikirdirler. Şahsiyet konusunu ele alan bu yaklaşımın yeniliği, birçok çağdaş ve sonraki araştırmacının dikkatini çekmektedir. Birçok Edip, Akkad'ın izlediği yaklaşımın daha önce de var olduğu ve yazılı alanda öne çıktığı sonucuna varmıştır. Akkad, Arap kültüründe yaygın olan birçok Batılı eleştirel yaklaşımdan etkilenmiş ve bu da onun biyografilere ilişkin görüşünün netliğine büyük ölçüde katkıda bulunmuştur.

Akkad'a göre şiirsel eleştiri, onun eleştirel görüşlerinin ortaya çıktığı iki psikolojik standarda dayanır ve her iki standardın da şahsiyetle yakın bağlantısı vardır. İlk standart "kişinin kendini ifade etmesi" Akkad, bu kriteri kendi görüşünü desteklemek için çeşitli yöntem ve uslüp ile kullanmaktadır. İkinci kriter ise “duygusal dürüstlük”tür. Bu kriterin kullanılması onun şahsiyete duyduğu ilgiyi, önce öz geçmişin, sonra da şairlerin yenilenmesinin, eleştirisinin ve görüş ölçüsünü ele alarak yol göstermektedir. Bunun yanısıra, eleştirel yönteminin geçerliliği için eleştiren ile eleştirilen arasında yakın bir ilişkinin olması gerektiğini vurgulamaktadır. Sadece bu da değil, Sainte-Beuve'nin düşüncesinden etkilenerek eleştirmenin eleştirilenin şahsiyetiyle özdeşleşmesine çağrısında bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Akkad, Eleştiri, Bireysel, Şashiyet, Şiir

21 Aralık 1963 Rum Saldırıları ve Kıbrıs'ta Kayıp Türkler Sorunu

Serhat GENÇER
Hitit Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Tarih Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi
Çorum/TÜRKİYE, e-posta: srhtgncr1@gmail.com

Özet

Bu çalışmamızda Rumların "Megali İdea" amacı ve bu doğrultuda yaptıkları saldırılar konu alınacaktır. Kıbrıs'ın 1878 yılında İngiltere'ye verilmesinin ardından Kıbrıslı Rumlar ve Yunanistan "Megali İdea" doğrultusunda çalışmalarına hız kazandırmışlardır. Enosis amacıyla çıkarılan taşkınlıklar 1931 yılında hat safhaya ulaşmış ve Rumlar İngiliz idaresine karşı isyan çıkarmıştır. İsyan İngilizlerin sert tedbirleriyle bastırılmıştır. İlerleyen dönemde Makarios, enosis için kurtuluş komitesi kurmuş ve General Grivas'ı da komiteye dâhil etmiştir. Ancak General Grivas, enosisin diplomatik olarak değil savaşarak zafere ulaşacağını düşünerek EOKA'yı kurmuştur. EOKA büyük kentlerde saldırılara başlamış ve Kıbrıslı Türkler katledilmiştir. Ada'da huzurun sağlanması için 1959 yılında Türk, Yunan ve İngiliz hükümetleri arasında Londra ve Zürih Anlaşmaları imzalanmıştır. 1960 yılında Kıbrıs Cumhuriyeti kurulmuş; Türkiye, İngiltere ve Yunanistan garantör devlet olmuştur. Ancak huzur sağlanamamış ve Rum asıllı iç işleri bakanı Yorgacis, Akritas Planını hazırlamıştır. Kıbrıslı Türkleri yok etmek ve enosisi amaçlayan bu plan doğrultusunda saldırılar başlamıştır. Rumların bu baskısına karşı olarak Türk milliyetçiliği artmış ve TMT kurulmuştur. Çalışmamızda bunlar dâhilinde 22 Aralık 1963'te daha sonra "Kanlı Noel" olarak adlandırılan dönemde Türklerin köyleri basılması; adadaki Türk nüfusu ortadan kaldırmaya çalışılması ile birlikte kayıp Türkler sorunu süreci ele alınacaktır. Bu çalışmada o tarihte Kıbrıs'ta yayınlanan Bozkurt gazetesi esas kaynak olarak kullanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Eoka, Kanlı Noel, Kıbrıs Türkleri, Megali İdea, Türk Mukavemet Teşkilatı (TMT), Akritas Planı.

Greek Cypriot Attacks on December 21, 1963, and the Problem of Missing Turks in Cyprus

Abstract

In this study, the purpose of the "Megali Idea" of the Greeks and the attacks they carried out in this direction will be discussed. After the transfer of Cyprus to Great Britain in 1878, Greek Cypriots and Greece accelerated their work in line with the "Megali Idea". The outrages carried out for the purpose of Enosis reached the line stage in 1931 and the Greeks rebelled against the British administration. The rebellion was suppressed by the harsh measures of the British. In the following period, the Greek leader of the Greek Cypriots, Makarios established a liberation committee for Enosis and included General Grivas in the committee. However, General Grivas founded EOKA thinking that enosis would achieve victory by fighting, not diplomatically. EOKA started to attack to the British in major cities firstly and Turkish Cypriots were massacred secondly. To ensure peace on the island, the London and Zurich treaties were signed between the Turkish, Greek and British governments in 1959. The Republic of Cyprus was established in 1960; Turkey, Great Britain and Greece became guarantor states. However, peace could not be achieved, and the Greek-born minister of internal affairs Yorgacis prepared the Akritas Plan. The attacks by the Greek Cypriots started in line with this plan aiming at destroying to the Turkish Cypriots and to achieve the Enosis idea on December 21, 1963. In opposition to this oppression of the Greeks, Turkish nationalism increased, and the TMT was established in 1958 and defended the Turkish Cypriots to the Greek Cypriots attacks. In our study, within these, the process of raiding the villages of the Turks on December 21, 1963, later called "Bloody Christmas", as well as trying to eliminate the Turkish population on the island, as well as the problem of missing Turks, will be discussed. In this study, the Turkish Cypriot newspaper called Bozkurt will be used as the main source.

Keywords: Eoka, Bloody Christmas, Turkish Cypriots, Megali İdea, Turkish Strength Organization (TMT), Akritas Plan

Bir Ömür Türklük Mücadelesi: Ahmet Ağaoğlu

Nazarova AYNUR
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Ana Bilim Dalı, Doktora Öğrencisi
Van/TÜRKİYE, e-posta: xubanova77@mail.ru

Özet

1869 tarihinde Şuşa'da doğan Ağaoğlu Ahmet, gazeteci, siyasetçi ve eğitimci olarak hem doğduğu Azerbaycan'da, hem de hayatının bir bölümünü oluşturduğu Türkiye'de derin iz bıraktı. Hayatını tamamıyla Türk dünyasının aydınlanması ve gelişmesi gayesine adamış olan Ağaoğlu, zorlu ama verimli bir hayat yaşadı.Türkçülük Osmanlı Meclis-i Mebusanı ve Türkiye Büyük Millet Meclisi üyesi olmuş bu seçkin şahsiyetin tefekkürünün omurga sütunu olmuştur. Siyasi hayatında Türklüğe hep sadık kalmış, onun için milli çıkarlar liberal bakışlarının üstünde yer almıştır.

Türkiye'de siyasetin ön saflarında yer almış, Avrupalılaşma ve liberalleşme harekâtının aktif üyelerinden biri olmuş Ahmet Ağaoğlu, Türk dünyasının bir ideologu olarak, Atatürk'ün uğrunda savaştığı Batı yanlısı Türkiye mücadilecilerinden biriydi. Mustafa Kemal'in özgürlük aşkı, Ahmet Ağaoğlu'nun demokrasi aşkıyla aynıydı. Ahmet Ağaoğlu Doğu'da bir şehirde, Mustafa Kemal ise Batı'da bir şehirde doğdu. Düşüncelerinin aynı olması yetiştikleri bölgenin kültürel düzeyi ile alakalıdır. XIX. yüzyılın sonlarında Şuşa önemli bir kültür merkezi iken, XIX. yüzyılda Selanik de önemli bir kültür merkeziydi.

A.Ağaoğlu'nun siyasi süreçlere aktif katılımı, Türkiye'ye gitme sebeplerinden biriydi. Azerbaycan'da faaliyetinin ilk yıllarında edebî, kültürel ve dinî faaliyetler ağırlıkta iken, son yıllarında siyasi süreçlere dahil olmuş; "Difai" partisinin oluşumundaki ve faaliyetindeki rolü, onu siyasi arenaya girmeye yöneltmiştir. İlk ayrıldığında Avrupa ülkelerinde faaliyet gösteren Rus Müslüman Türk-Tatarların Haklarını Koruma Komitesi üyesi iken, biraz sonra İttihat ve Teraggi saflarında yer almış ve çeşitli faaliyetlerde bulunmuştur. Bu öyle bir zamanlardı ki Türkçülük fikirleri Ahmed Bey'in faaliyetinin ana hattı o zamanlar olmuştur.

Ana dilinin yanı sıra Türkçe, Rusça, Farsça, Fransızca yazdığı eserlerle hürriyet ve demokrasi sevdalısı olarak insanlığa hizmet etmişAğaoğlu'nun ağırlıklı olarak 1930'ların ikinci yarısında yazdığı sanatsal ve felsefi eserlerinde Türkoloji konuları hâkimdir. Onun "Tanrı Dağında" adlı eseri, Türklük, Türk kimliği, Türk insanının geçmiş ve şimdiki durumu konularını sembollerle ifade etmenin yanı sıra İslami değerleri de Türk tanrıcılığı biçiminde vurgulayan bir eserdir.

Anahtar Sözcükler: Ahmet Ağaoğlu, Azerbaycan, Türkiye,Türk dünyası, Türkçülük, Milliyetçilik.

A Lifetime Struggle for Turkism: Ahmed Bey Aghaoglu

Abstract

Ahmed Bey Aghaoglu, born in Shusha in 1869, left a deep impression as a journalist, politician and educator both in Azerbaijan, where he was born, and in Turkey, where he lived a certain part of his life. Aghaoglu, who devoted his life to the enlightenment and development of the Turkic nation, lived a tough but productive life. Turkism became the backbone of the thought of this distinguished personality, who was a member of the Ottoman Parliament and the Grand National Assembly of Turkey. He remained loyal to Turkic values in his political life, and national interests have always been above his liberal views.

Ahmed Bey Aghaoglu, who took a place in the forefront of politics in Turkey and was one of the active members of the Europeanization and liberalization movement, was one of the fighters for the Western-oriented Turkey that Ataturk fought for as an ideologue of the Turkic world. Mustafa Kemal's love for freedom was the same as Ahmed Aghaoglu's love for democracy. He was born in a city in the East, while Mustafa Kemal was born in a city in the West. Their thoughts are the same because of the cultural level of the region where they grew up. Shusha was an important center of culture at the end of the 19th century, while Thessaloniki was an important center of culture in the 19th century.

Active participation of A.Aghaoglu's in political processes was one of the reasons for his visit to Turkey. In the first years of his activity in Azerbaijan, cultural and religious activities took the main place, but in his last years he joined political processes. His role in the establishment of the "Difai" party made him gradually enter the political arena. If when he first left, he was a member of the Committee for the Protection of the Rights of Russian Muslim Turko-Tatars operating in European countries, a little later, he spoke by taking a place in the ranks of Union and Progress Party and acted on behalf of the party. It was during those times that the ideas of Turkism became the main direction of Ahmed Bey's activity.

The issues of Turkology prevail in the artistic and philosophical works of Ahmed Aghaoglu, which he mainly wrote in the second half of the 1930s. His work "On the Mountain of God" is a work that not only expresses the issues of Turkism, the past and present situation of the Turkic people with symbols, but also emphasizes Islamic values in the form of Turkic deity.

Keywords: Ahmed Aghaoglu, Azerbaijan, Turkey, Turkic world, Turkism, nationalism

Kafkasyada Eçmiyazin Kilisesi ve Faaliyetleri

Hicran NADİROVA
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Ana Bilim Dalı, Doktora Öğrencisi
Van / Türkiye, e-posta: nadirova_hicran@mail.ru

Özet

Bu makalede ilk önce Ermenilerin 4.yüzyılda Hristian dinine geçmesi ile kiliselerin yapılmaya başlanması, Eçmiyazin Katagigosluğunun tarihi geçişi ile ilgili kısa bir bilgi verilecekdir. Ermeni Kilisesi Eçmiyazinde kurulmuş olmasına rağmen, siyasi otoriteyi takip etdiği için onlarla bilikte sürekli yer deyiştirmişler. Moğol istilasına kadar Ermenilerin tek dini merkezi Eçmiyazin olsa da, 1583 yılında Osmanlıların, daha sonra İran devletinin, 1828 yılında ise Rusyanın işgali sebebiyle Anadoluda farklı dini merkezler de yaratılmışdır. Ancak, Eçmiyazin Katagigosluğunun önemli yeri asrlardır hiç deyişmemiştir.

1836 yılında kabul edilen nizamname ile Rusya en büyük Ermeni dini merkezi olan Eçmiyazin üzerinde söz sahibi oldu. Bundan sonra, Rusya Devletinin Ermeniler ve Ermeni Kilisesi üzerinde yürütdüyü politika, ermenilerin Rusya tarafından göç etdirilmesi, kiliselerin de yardımı ile ermenileri topraklarında yaşadığı devletlere karşı kışkırtılmasından ve özellikle de, Ermeni Meselesini hep ele almasından bahs edilecektir. Biz biliyoruz ki, ermenilerin ilk dini merkezi olan Eçmiyazin Kilisesi ermeni olaylarında sürekli merkezi bir konumda yer almıştır. Bunun içinde makalenin devamında Ermeni toplumu üzerinde Kilisenin etkisine, faaliyyetlerine, Ermenistan Devletinin yaranmasındakı büyük hizmetlerine dair bilgilere yer verilecekdir.

Anahtar Kelimeler: Grigori, Eçmiyazin Katagikosluğu, Ermeniler, Kafkasya, Rusya

Echmiyazin Church and Activities in Caucasus

Abstract

In this assignment, firstly, brief information will be given about the Armenians' conversion to Christianity in the 4th century and the beginning of the construction of churches and the historical transition of the Etchmiadzin Catagigosate. Although the Armenian Church was founded in Eçmiyazin, they constantly moved with them because they followed the political authority. Although Etchmiadzin was the only religious center of the Armenians until the Mongol invasion, different religious centers were created in Anatolia due to the occupation of the Ottomans in 1583, then the occupation of the Iranian state and Russia in 1828.

With the regulation adopted in 1836, Russia had a say in Etchmiadzin, the largest Armenian religious center. From now on, the policy of the Russian State towards the Armenians and the Armenian Church, the migration of Armenians by Russia, the provocation of Armenians against the states in whose lands they live with the help of the churches, and especially its constant handling of the Armenian Question will be discussed. We know that the Etchmiadzin Church, the first religious center of the Armenians, has always been in a central position in the Armenian events. In this context, the rest of the article will include information about the influence of the Church on the Armenian society, its activities, and its great services in the creation of the Armenian State.

Keywords: Grigori, Etchmiadzin Katagikosate, Armenians, Caucasus, Russia

Azerbaycan Topraklarında Oluşturulan "Ermeni Vilayeti"

Memmedova ELNARE
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Ana Bilim Dalı, Doktora Öğrencisi
Van/TÜRKİYE, e-posta: elnare_miran@mail.ru

Özet

Bu çalışmada, İran ve Osmanlı topraklarında dağınık halde yaşayan Ermenilerin kendi devletlerini kurma istekleri ve bu hayali gerçekleştirmek için yaptıkları faaliyetler, bu yolda en büyük destekçileri olan Çarlık Rusya'sının Güney'de güçlenmesi için temeli Pyotr tarafından kurulan Güney Kafkasya planı ve planın uygulanmasında Ermenilerin rolü incelenmiştir. Ayrıca Çarlık Rusyası ve Ermenilerin Güney Kafkasya'daki çıkarlarının ne ölçüde örtüştüğü, Rusya'nın uyguladığı politika sonucunda Azerbaycan toprakları olan Nahçıvan ve Erivan vilayetlerinde kurgusal "Ermeni eyaleti"nin oluşturulması ve daha sonra bölgede kendilerine etnik destek sağlamak amacıyla İran ve Osmanlı Devleti'nde yaşayan Ermenilerin bu bölgelere nakledilmesi ve göç politikası sonucunda nüfus kompozisyonundaki yapay değişiklik gibi önemli konular hem kaynaklara, hem de konuyla ilgili araştırma yapan tarihçilerin araştırmalarına dayanılarak incelenmişdir.

Peki neden Azerbaycan toprakları ermeniler için bu kadar önemliydi? "Ermeni vilayeti"nin kurulmasının arkasında hangi siyasi güçler vardı ve ana hedefleri nelerdi? Çarlık Rusya'sının ermenilere yönelik göç politikasının sonucunda Azerbaycanın batı topraklarının ve Karabağın nüfusunda ne gibi değişiklikler oldu? Tüm bu soruların cevapını yazmış olduğum makalede bulmaya çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Azerbaycan, Nahçıvan, Erivan, "Ermeni Eyaleti, Çarlık Rusyası, Göç.

"Armenian Province" Created on the Territory of Azerbaijan

Mammadova Elnare

Abstract

In this study, the desire of Armenians living dispersedly in Iran and Ottoman lands to establish their own state and the activities they carried out to realize this dream, the South Caucasus plan, which was founded by Pyotr for the strengthening of Tsarist Russia, which was his biggest supporter, in the South, and the role of Armenians in the implementation of the plan. In addition, to what extent the interests of Tsarist Russia and the Armenians in the South Caucasus overlap, as a result of the policy implemented by Russia, the creation of the fictional "Armenian province" in the Azerbaijani lands of Nakhchivan and Yerevan, and then the people living in Iran and the Ottoman Empire in order to provide ethnic support in the region. Important issues such as the deportation of Armenians to these regions and the artificial change in population composition as a result of the immigration policy have been examined based on both the sources and the researches of historians who researched the subject.

Why were the Azerbaijani lands so important for the Armenians? Which political forces were behind the creation of the "Armenian province" and what were their main objectives? What were the changes in the population of the western lands of Azerbaijan and Karabakh as a result of the emigration policy of Tsarist Russia towards Armenians? We will try to find the answers to all these questions in the article I have written.

Keywords: Azerbaijan, Nakhchivan, Yerevan, "Armenian Province", Tsarist Russia, immigration

Çar I. Petro Döneminde Rus-Osman ilişkileri

Gülnar ZAKERYAYEVA
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Ana Bilim Dalı, Doktora Öğrencisi
Van/TÜRKİYE, e-posta: gulnar.zakarya@gmail.com

Özet

Osmanlı İmparatorluğu ile Çarlık Rusya'sı arasında 18. yüzyılda başlayan gerilim ve savaş dönemi, genellikle dünyanın en uzun savaş dönemlerinden biri olarak kabul edilir. Bu ilişkinin nedeni hem askeri, hem ekonomik hem de jeopolitiktir. Modern dünyanın jeopolitik haritasına siyasi imzasını atan Büyük Petro, dünya siyasi ve ekonomik tarihinde yeni bir çağ açmış ve Rus devletinin gelişiminde çok önemli bir rol oynamıştır. Rusya ve Osmanlı İmparatorluğu'nun politikaları hem Avrupa'da hem de Kafkasya'da çatışmış ve bu ilişkiler bölge halklarının yaşamlarını kökten değiştiren olaylara yol açmıştır.

18. yüzyılda Kafkasya bölgesi bölgesel jeopolitikte önemli bir yer tutmaya başladı. Bunun nedeni Safevilerin zayıflaması ve Rusya'nın güçlenmesiydi. Büyük Petro'nun sıcak nehirleri ele geçirme arzusu onu Hazar kıyılarını ele geçirmeye yöneltti. Hazar kıyılarının ticaret için önemli, yerüstü ve yeraltı zenginlikleri açısından zengin bir bölge olduğunu bilen Büyük Petro, Osmanlıların burayı yutmasına izin vermek istemiyordu. Hem Güney hem de Kuzey Kafkasya bölgelerinin büyük ölçüde Türk ve Müslümanlardan oluştuğunu ve bu nedenle Osmanlılara daha açık olduğunu bilen Büyük Petro, "Şamahı'da Rus tüccarların öldürülmesini" gerekçe göstererek bölgeyi işgal etmeye başladı.

1714 yılında Kabarda prensi Preobrejensk polkunun kapitanı olan Aleksandr Bekoviç Çerkaskiy (Dyovlet Kerey Mirza), Büyük Petro'ya bir mektup yazarak Osmanlı İmparatorluğu'nun Kafkasya'yı bir İran eyaleti olarak topraklarına katmak istediğini bildirdi. Bu mektubun ardından I. Petro Kafkasya bölgesine bir sefer düzenlendi. Dış politikada Osmanlı ile savaşmak istemeyen Büyük Petro, zamanını bekledi. Rus tarihçi Solovyov'un dediği gibi Rusya Kafkas halklarının iç işlerine karışmalıdır, çünkü Osmanlı ve Safevilerin gözü buradadır. 1721'deki Kuzey Savaşı'ndan sonra işgale başlayan Büyük Petro, 1724'te Osmanlılarla Konstantinopolis Antlaşması'nı imzalayarak Kafkasya'yı resmen aralarında paylaştı.

Anahtar Kelimeler: Birinci Petro, 18 yüzyıl, Osmanlı, Kavkasıya, Rusiya

Russian-Ottoman Relations During The Reign of Tsar Peter I

Abstract

The period of tension and war between the Ottoman Empire and Tsarist Russia, which began in the 18th century, is generally regarded as one of the longest periods of war in the world. The reasons for this relationship are both military, economic and geopolitical. Peter the Great, who put his political signature on the geopolitical map of the modern world, opened a new era in world political and economic history and played a crucial role in the development of the Russian state. The policies of Russia and the Ottoman Empire clashed both in Europe and in the Caucasus, and these relations led to events that radically changed the lives of the peoples of the region.

In the 18th century, the Caucasus region began to occupy an important place in regional geopolitics. This was due to the weakening of the Safavids and the strengthening of Russia. Peter the Great's desire to seize the warm rivers led him to seize the Caspian coast. Knowing that the Caspian coast was an important region for trade and rich in surface and underground riches, Peter the Great did not want to let the Ottomans swallow this region. Knowing that both the South and North Caucasus regions were largely composed of Turks and Muslims and therefore more open to the Ottomans, Peter the Great started to occupy the region on the grounds of "the murder of Russian merchants in Shamakhi".

In 1714, Alexander Bekovich Cherkaskiy (Dyovlet Kerey Mirza), captain of the Kabarda prince Preobrejensk polk, wrote a letter to Peter the Great, informing him that the Ottoman Empire wanted to annex the Caucasus as a Persian province. Following this letter, Peter I organised an expedition to the Caucasus region. Peter the Great, who did not want to fight with the Ottomans in foreign policy, waited for his time. As the Russian historian Solovyov said, Russia should interfere in the internal affairs of the Caucasian peoples, because the Ottomans and Safavids had their eyes on this region. Peter the Great, who started the occupation after the Northern War in 1721, signed the Treaty of Constantinople with the Ottomans in 1724 and officially divided the Caucasus between them.

Keywords: Peter the Great, 18th century, Ottoman, Caucasus, Russia

Mesnevi ve Ferrarisini Satan Bilge'de Benliğe Yolculuk Bağlamında Karşılaştırmalı Bir İnceleme

Gülsüm Şirin KEMERLİ
Selçuk Üniversitesi, Mevlâna ve Mevlevîlik Araştırmaları Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi
Konya/ TÜRKİYE, e-posta: sirinkemerli48@gmail.com

Özet

Mevlana XIII. yüzyıla damgasını vurmuş, verdiği evrensel mesajlarla hem yaşadığı dönemde hem de günümüzde oldukça ilgi gören meşhur İslam mutasavvıflarından biridir. Mevlana'nın bir Kur'an-ı Kerim tefsiri olduğu kabul edilen ve içeriğindeki mesajları günümüzde de güncelliğini koruyan Mesnevi'sinin ünü İslam coğrafyasının sınırlarını aşmıştır. Mevlana mesnevisinde kişinin insan-ı kâmil olma yolunda hayatta yapacağı yolculuklar ile ilgili verdiği temsillerde benliği tanıma yolunda hangi aşamalardan geçilmesi gerektiğine dair pek çok mesajlar vermiştir. Günümüz yazarlarından Robin Sharma, benzer mesajları ilham verici bir bakış açısıyla öykü tarzında dile getirir. Sharma yaşamımızdaki büyük sorunlarımızla boğuşurken kaybettiğimiz ruhani benliğimizi bulma yolunda basit kurallardan bahseder. Sharma, "Ferrarisini Satan Bilge" adlı eserinde benliği keşif yolunda Doğu'nun ve Batı'nın büyük düşünürlerinin bilgeliklerini harmanlar. Mevlana da tüm eserlerinde kâmil insan olma yolundaki ruhani yolculuktan bahseder. Mevlana ve Robin Sharma farklı yaşam tarzlarına rağmen söylemlerinde benzer mesajları verirler. Bu çalışmada insanın benliğine olan yolculuk konusunda İslam düşünürü Mevlana ve Kanadalı meşhur yazar Robin Sharma'nın ele alış biçimindeki benzerlikler ve farklılıklar ortaya konulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Mevlana, Robin Sharma, benlik, ezoterizm.

A Comparative Analysis in the Context of Journey to Self in Masnavi and the Sage Who Sold His Ferraris

Abstract

Mevlana is one of the famous Islamic mystics who left his mark on the XIIIth century and attracted a lot of attention both in his time and today with his universal messages. The fame of Mevlana Jalaluddin Rumi's Masnavi, which is accepted to be an exegesis of the Holy Qur'an and whose messages in its content are still relevant today, has exceeded the borders of Islamic geography. In his Masnavi, Mevlana gave many messages about the stages one should pass through on the path of self-knowledge in his representations of the journeys one will make in life on the way to becoming a human being. Robin Sharma, who is still alive, expresses similar messages from an inspiring point of view in the form of stories. Sharma talks about simple rules for finding our spiritual self, which we lose when we struggle with the big problems in our lives. In "The Sage Who Sold His Ferrari" Sharma blends the wisdom of the great thinkers of the East and the West on the path of self-discovery. Mevlana, too, in all his works, talks about the spiritual journey on the way to becoming a perfect human being. Despite their different lifestyles, Rumi and Robin Sharma convey similar messages in their discourses. In this study, the subject of the journey to the self of the human being is discussed by the Islamic thinker Mevlana Jalaluddin Rumi and the famous Canadian philosopher Robin Sharma.

Keywords: Mevlana Jalaluddin Rumi, Robin Sharma, Selfness, Esoteric

Yakutiye Medresesi Türk İslam Eserleri Ve Etnografya Müzesi' inde Bulunan Bir Grup Bilezik

Sibel LEVENTOĞLU
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi Ana Bilim Dalı, Doktora Öğrencisi
Van / TÜRKİYE, sibelleventoglu@ yyu.edu.tr

Özet

İnsanoğlunun tarih sahnesine çıktığı günden beri bedeninin bir parçası olan ve üzerinde taşıdığı takılar el sanatları ürünleri içinde önemli bir gurubu oluşturmaktadır. Tılsım, büyü, koruma, statü, yatırım gibi birçok amaçla kullanılmanın yanı sıra birer süs öğesi olduklarından kesintisiz bir şekilde beğenilme duygusuyla insanlar üzerlerinde taşımışlardır. Takılar ayrıca ait oldukları dönemin tarihini kültürünü ve sosyo-ekonomik yapısını gösterdiklerinden birer tarihi belge niteliğini de taşırlar.

İncelenen yedi adet bilezik müzeye satın alma yoluyla kazandırılmıştır. Eserlerin tamamı gümüş malzeme ile yapılmıştır. Bilek kol takıları grubuna giren bilezikler diğer takı grupları içinde en çok tercih edilen grup olmuştur. İncelenen bileziklerin tamamı silindirik formludur. Örnek eserlerin yapımında dövme ve döküm tekniği kullanılmıştır. Mezopotamya ve Mısır da MÖ 3. binden, itibaren kullanılmaya başlanan telkâri tekniği eserlerde en çok uygulanan tekniktir.

İncelenen eserler yapım ve süsleme teknikleri göz önünde bulundurularak Osmanlı ve Erken Cumhuriyet olarak değerlendirilmiştir. Bitkisel motiflerin ağırlıkta olduğu eserlerde; kabartma olarak yapılan gülbezek ve rozet motifleri, telkâri kabaralar, güherse topçuklar Osmanlı ruhunu yansıtır. Tuğra ve cami motifleri ise Osmanlı geç dönem izlerini taşımaktadır. Zira Osmanlı ve Erken Cumhuriyet dönemi eserlerinde naturalist desenler yazı ve cami motifleri sıkça kullanılmıştır. Eserlerde görülen yazı motifleri de bileziklere uygulanan başka bir süsleme unsurudur.

Takı sanatında değerli, yarı değerli taşlar ve boncuk kullanımı göze hitap eden ve el işçiliğinde de ince bir hassasiyet gerektiren çok eski bir bezeme tekniğidir. İncelenen eserlerde de görülen taş biçiminde boncuklar süslemeyi zenginleştiren bir diğer özellik olarak karşımıza çıkar.

Çalışmaya konu olan Erzurum Yakutiye Medresesi, Türk İslam Eserleri ve Etnografya Müzesi'ndeki etnografik takılar içinde yer alan bilezikler Erzurum yöresinin kültürel kimliği ve Anadolu el sanatları açısından önemli bir kaynak teşkil etmektedir. Tarihe ve sanata sağladıkları olumlu katkılar göz önünde bulundurularak müzede yer alan bir grup bilezik değerlendirmeye alınmıştır. Anadolu'da benzer örneklerle karşılaştırılarak sanat tarihi açısından geleneksel el sanatları içindeki değeri ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Maden Sanatı, Takı, Bilezik

Yakutiye Madressa Is in The Turkısh-Islamıc Artworks and Ethnography Museum A Group Of Bracelets Found

Abstract

Jewelery, which has been a part of human beings bodies since the day they appeared on the stage of history, constitutes an important group of handicraft products In addition to being used for many purposes such as talisman, magic, protection, status and investment, people have always worn them with a sense of admiration as they are also ornamental items. Jewelery also serves as a historical document as it shows the history, culture and socio-economic structure of the period to which it belongs.

The seven bracelets examined were brought to the museum through purchase. All of the works are made of silver material. Bracelets, which fall into the wrist and arm jewelry group, have become the most preferred group among other jewelry groups. All of the bracelets examined are cylindrical in shape. Forging and casting techniques were used in the production of sample works. The filigree technique, which started to be used in Mesopotamia and Egypt from the 3rd millennium BC, is the most commonly used technique in works.

The examined works were evaluated as Ottoman and Early Republic, considering their construction and decoration technicus. In works where floral motifs predominate; Gülbezek and rosette motifs made in relief, filigree hoops, and silver cannonballs reflect the Ottoman spirit. Tughra and mosque motifs bear traces of the late Ottoman period. Because naturalist patterns, inscriptions and mosque motifs were frequently used in the works of the Ottoman and Early Republic periods. The text motifs seen in the works are another decorative element applied to the bracelets.

The bracelets included in the ethnographic jewelry in Erzurum Yakutiye Madrasa and Turkish Islamic Arts and Ethnography Museum, which are the subject of the study, constitute an important source for the cultural identity of the Erzurum region and Anatolian handicrafts. A group of bracelets in the museum were evaluated, considering their positive contributions to history and art. By comparing it with similar examples in Anatolia, its value in traditional handicrafts in terms of art history has been revealed.

Thebracelets include in the ethnographic jewelry in Erzurum Yakutiye Madrasa and Turkish Islamic Arts and Ethnography Museum, which are the subject of the study, constitute an important source for the cultural identity of the Erzurum region and Anatolian handicrafts. A group of bracelets in the museum were evaluated, considering their positive contributions to history and art. By comparing it with similar examples in Anatolia, its value in traditional handicrafts in terms of art history has been revealed.

Keyword: Mining art, gift of jewelry, bracelet

Sınıf Öğretmenlerinin Coğrafya Öğretimine İlişkin Görüşleri

Sidar BOR
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi
Van/ TÜRKİYE, e-posta: sdrbr1628@gmail.com

Özet

Coğrafya denilince ilk akla gelen yerlerin nerede olduğudur. Okumak için alfabeyi veya aritmetik için çarpım tablosunu bilmek önemlidir. Ancak bu yeterliliğe sahip olan bireylerin bir de yerlerin nerede olduğunu bilmeleri önem arz etmektedir. Ama coğrafya yer bilgisinden çok daha fazla konuyu kapsar. Coğrafya, Dünya üzerindeki yerlerin ve bunların birbirleriyle ilişkilerinin incelenmesidir. Coğrafya öğrenimi genellikle kişinin yaşadığı toplumla başlar ve kişi daha fazla deneyim kazandıkça genişler. Böylece coğrafya çocuklara ev, okul ve dış dünya arasında kavramsal bir bağlantı sağlar. Bu bağlamda coğrafi bilginin erken yaş dönemlerinde çocuklara verilmesi oldukça önemlidir. Çalışmanın amacı sınıf öğretmenlerinin coğrafya konularını öğretirken ne tür öğretim yöntem ve materyalleri kullandıklarını tespit etmektir. Araştırmanın çalışma grubunu, 2023-2024 eğitim öğretim yılında Van İli Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı ilkokullarda görev yapan 20 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Nitel yöntem anlayışına göre yapılan çalışmada veriler yarı yapılandırılmış bir form aracılığıyla toplanmıştır. Toplanan veriler içerikler analizi ile analiz edilmiştir. Çalışma sonucunda ulaşılan bulgular incelendiğinde öğretmenlerin; yer yön, kroki, doğal ve beşeri unsurları, hava olayı gibi konuları aktarırken anlatım yönteminden; doğal afetler konusunu aktarırken benzetim yönteminden yararlandıkları; ayrıca bu konuların öğretiminde çoğunlukla modellerden ve ders kitabından yararlandıkları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sınıf Öğretmeni, Coğrafya, Öğretim.

The Opinions of Primary School Teachers' on Geography Teaching

Abstract

When geography is mentioned, the first thing that comes to mind is where the places are. It is important to know the alphabet for reading or the multiplication tables for arithmetic. However, it is important for individuals who have this qualification to also know where the places are. But geography covers much more than earth knowledge. Geography is the study of places on Earth and their relationships with each other. Learning geography often begins with the society in which one lives and expands as one gains more experience. Geography thus provides children with a conceptual connection between home, school and the outside world. In this context, it is very important to give geographical knowledge to children at an early age. The aim of this study is to determine what kind of teaching methods and materials classroom teachers use when teaching geography subjects. The study group of the research consists of 20 classroom teachers working in primary schools affiliated with the Van Provincial Directorate of National Education in the 2023-2024 academic year. In the study conducted according to the qualitative method approach, data were collected through a semi-structured form.The collected data were analyzed by content analysis. When the findings obtained as a result of the study are examined, It has been determined that teachers use the narrative method while conveying topics such as location, direction, sketch, weather events, natural and human elements; and also use simulation method while conveying the subject of natural disasters. It has also been determined that they mostly use models and textbooks in teaching these subjects.

Keywords: Primary school teacher, Geography, Teaching

Asklepion Kültüne Antropolojik Bir Bakış

Elif DEDEOĞLU
Hitit Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antropoloji Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi
Çorum / TÜRKİYE, e-posta: dedeogluelif99@hotmail.com

Özet

Sağlık, bireylerin sadece fiziksel varlığını değil, aynı zamanda psikolojik ve sosyal varlığını da içeren kapsayıcı bir kavramdır. Bu bağlamda, insanın sağlık kavramına yüklediği anlam tedavi yöntemi seçme sürecinde rol oynar. Özellikle antik dönemlerde sağlık kavramının algılanışının tedavi yöntemleri seçimindeki etkisini görmek mümkündür. Bunun sebebi olarak antik dönem insanlarının hayatlarında tanrı kavramının önemli bir yere sahip olması ve yardımı yüce bir güçten beklemeleri gösterilebilir. Bu çalışmada antik Yunan panteonunda sağlık tanrısı olarak tapınım gören Asklepios'un ve Asklepios adına kurulan kült tedavi merkezleri Asklepionların antropolojik açıdan değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Günümüzde en çok bilinen ve ziyaret edilen merkezler Epidauros, İstanköy (Kos), Bergama ve Knidos Asklepionlarıdır. Bu Asklepionlardaki ve Helenistik döneme ait mezarlardaki buluntular arasında, çeşitli nesnelerle birlikte temsil edilen Asklepios heykelleri ile üzerinde Asklepios ve onunla özdeşleşen nesnelerin görselini içeren sikkeler yer almaktadır. Bu tarz buluntular ve bir bakıma antik dönemin hastaneleri görevini gören Asklepionlar, inşa edildikleri Helenistik dönem hakkında bilgi verirken bir yandan da o zamanlarda uygulanan hekimlik yöntemleriyle ilgili bilgiler vermektedir. Helenistik dönemde, hastaları iyileştirme ve ölüleri yeniden hayata döndürme konusunda yetkin Asklepios'un, hijyen tanrıçası kızı Hygieia ile birlikte insanlara şifa olduğuna inanılırdı. Mitolojik olarak Asklepios'un ölüleri diriltme gücü olduğuna inanılsa da Asklepionlar'da ölmüş kişileri diriltme uygulaması ile ilgili bir kanıta rastlanmamıştır. Dini-sağlık merkezi işlevi gören bu kuruluşlarda Galenus, Hippocrates gibi birçok başarılı rahip-hekim yetişmiştir. Bu hekimler hastaları tedavi etmek amacıyla tek tip bir tedaviyle sınırlı kalmamış; SPA: salus per aqua (sudan gelen sağlık), klimaterapi (iklim tedavisi), aquaterapi (su tedavisi), diyet tedavisi, aromaterapi (bitkilerle ve kokularla tedavi), hipnoterapi (uyku terapisi), psikoterapi, müzikoterapi ve dinlenme gibi çeşitli yöntemler kullanmıştır. Uzun yıllar sağlık getiren şifacı tanrı olarak bilinen Asklepios, Hristiyanlık dininin, kendi tapınım gördüğü coğrafyada yayılmasının bir sonucu olarak kötü bir unsur olarak görülmüştür. Buna bağlı olarak Asklepios kültü de ona tapınım gösteren insanlar da zamana yenik düşmüştür. Asklepion kültü eski önemini kaybetse de günlük hayatımızda bu inancın yansımalarını görmek mümkündür. Çorum'un İskilip ilçesinin adını buradan aldığına dair rivayetler vardır. Bugün tıp bilimi için edilen Hipokrat yemininin temelleri Asklepionlarda atılmıştır. Asklepios ve Hygieia ile özdeşleşen yılan ve kase figürleri birleşerek günümüz eczacılığının sembolü haline gelmiştir. Bu çalışmada geçmişten günümüze Asklepios inancının sağlık alanındaki etkisi ve insanların biyolojik, sosyal ve kültürel varlığı üzerindeki yansımaları değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Asklepion, Asklepios, Antropoloji, sağlık, mitoloji

The Anthropological Perspective of Asklepions

Abstract

Health is an inclusive notion which includes not only the physical embodiment of people but also the psychological and social being of them. In this context, the meaning assigned to health by people plays an important role in the process of determining the method of treatment. It is possible to observe the effect of the perception of health in choosing the way of treatment especially in ancient times. It can be said that the result of this was that the notion of god was essential for the people who lived in those times because they expected help from gods. In this study, it is aimed to evaluate Asklepios who was worshipped as the god of health in Greek pantheon and Asklepions which stood as cult treatment centers and constructed for the sake of Asklepions in terms of anthropological perspective. Epidauros, Istankoy (Kos), Pergamon and Knidos are among the most visited and the most known Asklepions. There are many statutes in such Asklepios represented with various objects and coins on which Asklepios and the objects related to him depicted among the things discovered in Asklepions and among the tomb findings belonging to Hellenistic Period and such kind of findings and Asklepions which played a role as hospitals in ancient times not only provide information about the Hellenistic Period in which they were constructed but also provide information about the methods of treatment applied in that time. It was believed that Asklepios who was capable of healing the patients and raising people from dead provides cure for illnesses with the help of his daughter Hygieia who was the goddess of hygiene. Although it was believed in mythology that Asklepios was capable of raising people from dead, there is no evidence to prove that there were applications of this in Asklepions. Many successful priest- physicians such as Gallenus and Hippocrates were raised in Asklepions which functioned as the religious health centers. These priest- physicians didn't limit themselves only with one type of treatment. Moreover, they used various methods including SPA (salus per aqua), climatheraphy, aquatheraphy, diet, aromatheraphy, hypnotheraphy, pyschotheraphy, musicotheraphy and resting. Asklepios who was known as the god who brought cures was associated with malignancy as a result of the propagation of Christianity in the places where he was once worshipped. As a conclusion, the number of the people who worshipped and believed in him decreased day by day. Although the cult of Asklepios lost its prestige, it is still possible to observe the reflection of that belief in daily life. There is a rumor that the town which is called İskilip takes the origin of its name from Asklepios. The origins of the oath belonging to Hipppocrates and said by physicians today dates back to the times when Asklepions stood as important foundations. The symbols of snake and bowl associated with Asklepios and Hygieia are used in pharmaceutics. In this study, the effect of the belief of Asklepios in the field of health and the reflections of it on the biological, social and cultural being of people were evaluated.

Keywords: Asklepion, Asklepios, Anthropology, Health, Mythology

Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Tarihi Konuların Öğretimine İlişkin Görüşleri

Büşra ÇELİK
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi
Van/ TÜRKİYE, e-posta: busraclk023@gmail.com

Beyza KAÇMAZ
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi
Van/ TÜRKİYE, e-posta: beyza2704@icloud.com

Özet

Bireylerde tarihi ve kültürel mirasa yönelik bilinçli bir tutumun gelişmesi için tarih öğretiminin etkili yollarla yapılması önem arz etmektedir. Türkiye'de ilkokuldan itibaren başlayan tarih öğretimi yanlış uygulamalar yüzünden amacına ulaşamamaktadır. Tarihi konuların sınıf içi ve sınıf dışı etkili uygulamalarla öğretilmesi öğrencilerin tarihe bakış açısını olumlu yönde etkileyecektir. Bu bağlamda öğretmenlerin kullandıkları öğretim yöntem ve materyallerin çok yönlü ve işlevsel olması önelidir. Bu çalışmanın amacı da tarih öğretiminde kritik bir dönem olan ortaokul süresince öğretmenlerin tarihi konuları öğretirken kullandıkları öğretim yöntem ve teknikleri onların görüşlerine başvurarak tespit etmektir. Araştırmanın çalışma grubunu, 2023-2024 eğitim-öğretim yılında Van iline bağlı İpekyolu, Saray, Çaldıran ilçeleri ile Trabzon iline bağlı Çaykara ilçesinde görev yapan 10 sosyal bilgiler öğretmeni oluşturmaktadır. Bu araştırmada nitel araştırma tekniklerinden görüşme yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. Çalışmada elde edilen bulgular genel olarak değerlendirildiğinde; öğretmenlerin tarihi konuların öğretiminde drama, anlatım ve soru cevap tekniklerini kullandıkları, ayrıca tarihi konuları etkili öğretme adına akıllı tahtadan ve görsel materyallerden yararlandıkları tespit edilmiştir. Tarihi konuların öğretiminde imkân kısıtlılığından dolayı sınıf dışı tekniklerin az kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Öğretmen, Tarih, Öğretim Yöntemi, Öğretim Materyali

The Opinions of Social Studies Teachers Regarding the Teaching of Historical Subjects.

Abstract

It is important to teach history in effective ways in order to develop a conscious attitude towards historical and cultural heritage in individuals. History teaching, which begins in primary school in Turkey, cannot achieve its purpose due to incorrect practices. Teaching historical subjects with effective in-class and out-of-class practices will positively affect students' perspective on history. In this context, it is important that the teaching methods and materials used by teachers are versatile and functional. The aim of this study is to determine the teaching methods and techniques used by teachers while teaching historical subjects during secondary school, which is a critical period in history teaching, by consulting their opinions. The study group of the research consists of 10 social studies teachers working in İpekyolu, Saray, Çaldıran districts of Van province and Çaykara district of Trabzon province in the 2023-2024 academic year. In this research, the interview method, one of the qualitative research techniques, was used. The data obtained was analyzed using the content analysis method. When the findings obtained in the study are evaluated in general; It has been determined that teachers use drama, narration and question and answer techniques in teaching historical subjects, and they also use smart boards and visual materials to teach historical subjects effectively. It has been concluded that out-of-class techniques are rarely used in teaching historical subjects due to limited opportunities.

Keywords: Social studies, Teacher, History, Teaching Method, Teaching Material

İremir Höyük'te Encyhtrosmoi (Çömlek Mezar) Gömü Geleneği

Güneş ÇİL
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Ana Bilim Dalı, Doktora Öğrencisi
Van/TÜRKİYE e posta: gunes_cil@hotmail.com

Hanifi BİBER
Doç. Dr.,Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü
Van/TÜRKİYE, e-posta:hanifibiber@gmail.com

Özet

Toprak kaplar içine ölülerin yerleştirilmesiyle yapılan basit gömülere çömlek mezar veya encyhtrosmoi denilmektedir. Çömleklerin işlevlerinin değişmesiyle mezar olarak kullanımı Neolotik dönem kadar eskiye gitmektedir ve çömlek mezar veya encyhtrosmoi gömü geleneğinin binlerce yıl boyunca çeşitli coğrafya ve kültürde yaygın olarak kullanıldığı gözlenmektedir. Çoğunlukla **yeni doğan ve çocuk** gömüleri içeren çömlek mezarlar bu yönüyle de yaşadıkları toplumun önemli üyeleri olan çocukların toplumsal rolü hakkında da bilgi vermektedir.

Bu çalışmada da İremir Höyük'te Orta Demir Çağ dönemine tarihlendirilen mezarlık alanında ortaya çıkarılan bir adet çömlek mezar (encyhtrosmoi) gömüye ait kanıtlar değerlendirilmektedir. Ölü hediyesi olarak bırakılmış arkeolojik materyalden, tarihlendirme odaklı örneklerin az olması, genel çıkarımlar elde edebilme konusunda sınırlı veri sunmaktadır. Ancak mezar olarak kullanılan kabın morfolojik özellikleri ve gömü ile birlikte gelen boncuk mühürler ve Karagündüz nekropolünde bulunan çömlek mezar ile yapılan analojik analizler göz önünde bulundurulduğunda MÖ 6. yüzyıla tarihlenebileceği düşünülmektedir. Ayrıca söz konusu dönemde İremir Höyük'te yaşamış toplumda, ölü uygulamalarında görülen farklılıklara işaret etmektedir. Çocuk gömüler nezdinde ölü uygulamalarında görülen böyle bir farklılaşma olasılıkla İremir Höyük'te yaşayan toplumun sosyal göstergesi olarak görülebilir. İremir toplumunda ölüm sırasında çocuklara ayrı bir grup olarak muamele edilmesi, yaşayanların farklı bir defin işlemi tercihi yoluyla "yetişkinler" ile "yetişkin olmayanlar" arasındaki ayrımı vurgulama iradesini yansıttığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Çömlek Mezar, Ölüm, İremir Höyük, Orta Demir Çağları, Çocuk Gömüler

Encyhtrosmoi (Pottery Grave) Burial Tradition in İremir Höyük

Abstract

Simple burials made by placing the dead in earthen pots are called jar graves or encyhtrosmoi. The use of jars as tombs dates back to the Neolithic period and it is observed that the tradition of pot burial or encyhtrosmoi burial has been widely used in various geographies and cultures for thousands of years. Jars, which mostly contain newborn and child burials, also provide information about the social role of children as important members of the society they lived in.

This study evaluates the evidence of a pottery grave (encyhtrosmoi) burial uncovered in the Middle Iron Age cemetery at Iremir Höyük. The scarcity of dating-oriented examples of archaeological material left as death gifts provides limited data from which general conclusions can be drawn. However, considering the morphological characteristics of the vessel used as a grave, the bead seals accompanying the burial and the analogical analyses made with the pottery grave found in Karagündüz necropolis, it is thought to date to the 6th century BC. It also points to the differences in the death practices of the society that lived in Iremir Höyük during this period. Such a differentiation in funerary practices with respect to child burials can probably be seen as a social indicator of the society living at Iremir Höyük. It can be argued that the treatment of children as a separate group during death in Iremir society reflects the will of the living to emphasize the distinction between "adults" and "non-adults" through a preference for a different burial process.

Keywords: Jar Grave, Death, Iremir Höyük, Middle Iron Age, Child Burials.

İnsan Kaynakları Yönetiminde İşgörenlerin İş Ahlakı Tutumlarının Meslek İcrasına Etkisi

Fırat EROL
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Ana Bilim Dalı, Doktora Öğrencisi
Van /TÜRKİYE, e-posta: efirat65@gmail.com

Özet

Günümüz dünyasında insan kaynakları uygulamaları işin yönetimi bakımından önemli bir rol almakta ve stratejik uygulamalarla beraberinde iş ve işletmecilik ahlakı ile doğrudan ilişkili problemler getirmektedir. Ahlak, bireyin sosyal yaşamı ile aile yaşamına ek olarak iş hayatında da önemli bir role sahip, davranış ve tutumlar bütünüdür. Özelliklede performans ve verimlilik ölçütlerinde en etkili faktörlerden biri haline gelen tutum ise, etik yaklaşımın en belirleyici ögesidir. Bu bağlamda işgörenlerin ahlaki tutumları, aslında meslek icralarının ana gövdesini oluşturmakta ve mesleğe sosyal bir farkındalık ya da değer yaratmaktadır.

Sürekli bir değişime sahne olan iş hayatı, işin tunumunu ancak ve ancak insan kaynağıyla yönetebileceğinden meslek icrasını yapacak işgörenlerin etik algıları da, yapacağı işin kalitesini gösterir nitelikte olacaktır. Aksi halde etik dışı tutumlar, örgütsel davranış bozukluklarına ve işin kalitesiz icrasına neden olabilmektedir. Yapılan bu çalışma, işgerenlerin meslek icralarını yaparken uyguladıkları etik/ahlaki tutumların ölçülmesine yönelik olup bu kapsamda Van ilinde halen hizmet vermeye devam eden Çağrı Merkezi çalışanları üzerinde 50 sorudan oluşan anket ile işgörenlerin ahlaki tutumlarını ölçmeyi amaçlamıştır. 260 kişilik bir çalışma grubuna sahip firmada 193 kişiye ulaşılmış ve yüz yüze anket uygulaması yapılmıştır. Çalışmada bir taraftan genel etik alt boyutu olan ücret ve performans ile motivasyon ve destek arasnda pozitif yönlü ilişkiler olduğu tespit edilirken diğer taraftan performans ya da meslek icrası ile genel etik tutumları arasında anlamlı ancak zayıf yönlü bir ilişki olduğu sonucuna varılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Etik, Ahlak, İşgören, Performans.

The Effect of Employees' Business Ethical Attitüdes on Their Professional Performance in Human Resources Management

Abstract

In today's world, human resources practices play an important role in business management and bring with them problems directly related to business and business ethics along with strategic practices. Morality is a set of behaviors and attitudes that play an important role in an individual's social and family life as well as in business life. Attitude, which has become one of the most effective factors especially in performance and productivity criteria, is the most determining element of the ethical approach. In this context, the moral attitudes of employees actually constitute the main body of their profession and create a social awareness or value for the profession.

Since business life, which is a scene of constant change, can only manage the work environment with human resources, the ethical perceptions of the employees who will perform their profession will also indicate the quality of the work they will do. Otherwise, unethical attitudes may cause organizational behavior disorders and poor quality performance of work. This study aims to measure the ethical/moral attitudes of employees while performing their profession, and in this context, it aims to measure the moral attitudes of employees with a survey consisting of 50 questions on Call Center employees who are still serving in Van province. In the company, which has a working group of 260 people, 193 people were reached and a face-to-face survey was conducted. In the study, on the one hand, it is determined that there are positive relationships between compensation and performance, which are the general ethics sub-dimensions, and motivation and support, on the other hand, it is concluded that there is a significant but weak relationship between performance or profession performance and general ethical attitudes.

Keywords: Ethics, Morality, Employee, Performance

İç Denetimde Müzakere Yetkinliğinin Geliştirilmesine Yönelik Bir Araştırma: Harvard Müzakere Modeli Ölçeği

Mustafa AKKÖPRÜ
Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, Denetim ve Risk Yönetimi Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi
Ankara/TÜRKİYE, e-posta: mustafa.akkopru@student.asbu.edu.tr

Özet

İç denetim, bir kurumun faaliyetlerini geliştirmek ve onlara değer katmak amacını güden bağımsız ve tarafsız bir güvence ve danışmanlık faaliyetidir. Bu kapsamda iç denetçiler görevlerini yerine getirirken, denetlenen birimlerle iletişim ve etkileşim halinde bulunmaktadır. Bu durum iç denetçilerin müzakere alanını belirlemektedir. Müzakereler yoluyla denetlenen birim ilişkilerinin yönetimi ve müzakere yeteneklerine sahip olmak iç denetçilerin kurum içinde güvence faaliyetlerini yerine getirirken daha işbirlikçi bir ortam oluşturabilmesine ve gerektiğinde güç dengesini kendi avantajına kullanarak kuruma değer katma görevini daha sağlıklı olarak yerine getirebilmesine olanak sağlamaktadır.

Bu çalışmada ilkeli müzakerenin temel bileşenleri olan kişilerin sorunlardan ayrılması, pozisyonların yerine ihtiyaçlara odaklanılması, seçeneklerin üretilmesi, nesnel ölçütler uygulanması hususlarının iç denetçiler perspektifinden incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu çerçevede, Karabacak ve Sığrı (2022)'nın yapmış olduğu çalışmada Müzakere Endeksi Modeli geliştirilmiştir. Çalışmam kapsamında Müzakere Endeksi Modeli, iç denetçilerin denetlenen birim çalışanları ile gerçekleştireceği müzakerelere uyarlanacak ve iç denetçilere yönelik uygulanan anket ile ölçülecektir.

İç denetim alanında müzakere konusu yeterince ele alınmadığından bu alanda akademik çalışmaların artırılması faydalı olacak ve iç denetim literatürüne katkı sağlayacaktır. Daha önce iç denetim çalışmalarında Müzakere Endeksi Modeli kullanılmadığından literatüre yenilik getirecektir. Bu Modelin iç denetçilere iki açıdan fayda sağlaması öngörülmektedir. İlk olarak, iç denetçilerin, paydaşlarla etkileşimlerinde ilkeli müzakere ilkelerini ne ölçüde uygulayabildiklerini ölçebilme imkanı doğacaktır. Bu sayede, gerek zaman içerisinde müzakere yetkinliğindeki gelişme düzeyi açısından gerekse iç denetçiler veya iç denetim ekipleri arasında müzakere yetkinlikleri açısından karşılaştırmalar yapabilmek mümkün olacaktır. İkinci olarak, bu Model iç denetçilere, mesleki faaliyetleri çerçevesinde müzakere becerilerini ne yönde geliştirebileceklerine dair fikir verecektir. Böylece Müzakere Endeksi Modeli ölçeğinin iç denetçilerin müzakere becerilerini artırmalarında referans alabilecekleri bir doküman olması öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: İç denetim, Müzakere, Denetlenen Birim.

A Research on the Development of Negotiation Competence in Internal Audit: Harvard Negotiation Model Scale

Abstract

Internal audit is an independent and impartial assurance and consultancy activity that aims to improve and add value to an organization's operations. In this context, internal auditors are in communication and interaction with the audited units while performing their duties. This situation determines the negotiation area of internal auditors. Managing auditee relations through negotiations and having negotiation skills enable internal auditors to create a more collaborative environment while performing assurance activities within the organization and to fulfill their duty of adding value to the organization more healthily by using the balance of power to their advantage when necessary.

This study aims to examine the basic components of principled negotiation such as separating people from problems, focusing on needs instead of positions, generating options, and applying objective criteria from the perspective of internal auditors. In this framework, the Negotiation Index Model was developed in the study conducted by Karabacak and Sığrı (2022). Within the scope of my study, the Negotiation Index Model will be adapted to the negotiations of internal auditors with the employees of the audited unit and will be measured with a questionnaire applied to internal auditors.

Since negotiation has not been sufficiently addressed in the field of internal audit, increasing academic studies in this field will be beneficial and will contribute to the internal audit literature. Since the Negotiation Index Model has not been used in internal audit studies before, it will bring innovation to the literature. This Model is expected to benefit internal auditors in two aspects. First, it will enable internal auditors to measure the extent to which they can apply principled negotiation principles in their interactions with stakeholders. This will enable comparisons to be made in terms of the level of improvement in negotiation competence over time, as well as between internal auditors or internal audit teams in terms of their negotiation competence. Secondly, the Model will give internal auditors an idea of how they can improve their negotiation skills within their professional activities. Thus, it is envisaged that the Negotiation Index Model scale will be a reference document for internal auditors to improve their negotiation skills.

Keywords: Internal audit, Negotiation, Audited Unit.

Hakkâri Yöresi Zili ve Sumak Dokumaları Üzerine Bir Değerlendirme

Şirvan KILIÇ
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi Ana Bilim Dalı, Doktora Öğrencisi
Van/ TÜRKİYE, e-posta: sirvankilic73@gmail.com

Ahmet ERK
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi Ana Bilim Dalı, Doktora Öğrencisi
Van/ TÜRKİYE, e-posta: ahmeterk.yyu@gmail.com

Özet

Yüksek dağlar ile çevrili Hakkâri ili, M.Ö. 10.000'lerden başlayıp günümüze kadarki süreçte, farklı inançlara ait birçok medeniyete ev sahipliği yaparak büyük bir kültürel miras bırakmıştır. Taşınır ve taşınmaz olarak çok sayıda eser barındıran Hakkâri'nin en çok ün yaptığı hususlardan biri de şüphesiz dokumaları olmuştur. Hakkâri Yöresi dokuma eserleri açısından oldukça zengin ve renkli bir çeşitliliğe sahiptir. Bu yörede halı, kilim, cicim, zili, sumak gibi teknik açıdan farklı eserler üretilmiştir. Bu eserler arasından en çok araştırılan eser grubu kilim dokumaları olmuştur. Hakkâri Yöresinde şaşılacak derecede kilim konusunda çeşitlilik mevcuttur. Nitekim kilimler yalnızca iki iplik sistemine dayanması sebebiyle daha az maliyetli ve daha az uğraşı gerektiren dokuma ürünleridir. Bu esnada yörede özenle dokunan zili ve sumak dokumaları üzerinde fazla durulmamıştır. Zili ve sumak dokumaları, iki iplik sisteminin yanı sıra üçüncü ipliklerin farklı tekniklerle kullanılması açısından ayrı bir boyut kazanmaktadır. Geçmişten günümüze ulaşabilmiş eserler incelendiğinde koyun yününden eğrilmiş ipliklerin doğal boyama (kök boya) yöntemleriyle renklendirildiği görülmektedir. Bu çalışmayla Hakkâri Yöresi zili ve sumak dokumaları özel ve detaylı olarak ele alınmıştır. Günümüzde Anadolu'nun çoğu bölgesinde olduğu gibi Hakkâri ve yöresinde de dokumaya olan ilginin oldukça azalması bu kültürün kaybolma tehlikesi altında olduğunu göstermektedir. Bu itibarla çalışma kapsamında ele alınan örneklerle gelecek nesillere aktarılması, tekrar üretilmesi ve el sanatlarımızın devamlılığını sağlamak bakımından oldukça önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Hakkâri, dokuma, zili, sumak, motif.

An Evaluation on Zili and Sumac Weavings of Hakkâri Region

Abstract

Surrounded by high mountains, Hakkâri province has left a great cultural heritage by hosting many civilizations of different faiths starting from 10,000 BC to the present day. Hakkâri is home to many movable and immovable artifacts, and one of the things for which it is most famous is undoubtedly its weavings. Hakkâri Region has a rich and colorful variety of weaving artifacts. In this region, technically different works such as carpets, kilims, cicim, zili and sumac were produced. Among these artifacts, the most researched artifact group has been kilim weavings. There is an astonishing variety of rugs in the Hakkâri region. As a matter of fact, rugs are less costly and less labor-intensive weaving products because they are based on only two yarn systems. Meanwhile, zili and sumac weavings, which are carefully woven in the region, have not been emphasized much. Zili and sumac weavings gain a different dimension in terms of the use of two thread systems as well as third threads with different techniques. When the works that have survived from the past are examined, it is seen that the yarns spun from sheep wool were colored with natural dyeing (root dye) methods. In this study, the zili and sumac weavings of the Hakkâri Region are discussed in a special and detailed way. Today, as in most parts of Anatolia, the interest in weaving in Hakkâri and its region has decreased considerably, indicating that this culture is in danger of being lost. In this respect, it is very important in terms of transferring to future generations, reproducing and ensuring the continuity of our handicrafts with the examples discussed within the scope of the study.

Keywords: Hakkâri, Weaving, Zili, Sumac, Motif.

Gevaş Selçuklu Mezarlığında Bulunan Üstat Esed İmzalı Bir Mezar Taşı

Yazar KORKMAZER
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi Ana Bilim Dalı, Doktora Öğrencisi
Van/TÜRKİYE, e posta: yazar4994@gmail.com

Ercan ÇALIŞ
Doç. Dr., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sanat Tarihi Bölümü
Van/TÜRKİYE, e-posta: ercancalis@yyu.edu.tr

Özet

Van ili sınırları içinde yer alan Gevaş ilçesi, Van Gölü'nün güney kıyılarında Artos Dağı ile Van Gölü arasındaki geniş bir düzlüğe yayılmış bir yerleşim birimidir. Tarihsel olarak ilkçağlardan günümüze kadar birçok kültür ve medeniyete ev sahipliği yapmış olan Gevaş, günümüzde adeta bir açık hava müzesi görünümündedir. Gevaş ilçesi, Karşıyaka Mahallesi, Hişet mevkiindeki yer alan tarihi Türk İslam mezarlığında yer alan mezar taşlarının çoğunluğu XIV. yüzyılın ikinci yarısına tarihlenmektedir. Tarihi sanduka ve şahidelerde yoğun olarak Arapça olmak üzere kısmen de Farsça yazılardan oluşan kitabeler yer almaktadır. Medfuna veya medfûneye ait kişisel bilgilerin yanı sıra ağıtsı şiirler, erdemli sözler, hasreti ifade eden yazıtlar ve Ayet-i Kerime ve Hadis-i Şerifler gibi yazılarla mezar taşlarının üzerine oldukça önemli bilgiler kazınmıştır.

Halime Hatun kümbetinin de içinde yer aldığı Gevaş Selçuklu Mezarlığı, Orta Çağ dönemine tarihlenen Anadolu'nun en büyük ikinci Türk İslam mezarlığıdır. Mezarlık Osmanlı öncesi Türk İslam mezar geleneğini en iyi şekilde yansıtan örneklerle doludur. Araştırmaya dahil edilen mezar taşı da Selçuklu döneminin karakteristik özelliklerini göstermesiyle dikkat çekmektedir. Üstat Asil İmzalı olan bu eser baş şahidesi ile beraber sütün formlu sandukadan oluşmaktadır. Sanduka salt taşlarından oluşan dikdörtgen formlu bir platform üzerine oturtulmuştur. Şahidenin ön yüzünün üst kısmında sıra halinde 4 mukarnaslı kavsara yer almaktadır. 2,50 cm. yüksekliğe sahip olan şadidenin üzerinde, usta kitabesi ve dini ayetler bulunmaktadır. Kalker taşından üretilmiş olan şahide ve sandukanın yüzeyi, girift bir şekilde bitkisel ve geometrik süslemelerle bezendiği görülmektedir. Mezar, zengin süsleme programı ile diğer pek çok mezardan ayrılmaktadır. Bir sanat eseri niteliğinde olan bu mezar taşı detaylı bir şekilde incelenerek, ustanın oldukça önemli olan yeteneği ortaya çıkarılmıştır.

Bu çalışmayla Gevaş Selçuklu Mezarlığında yer alan ve farklı bir tipolojiye sahip olan Üstat Asil imzalı mezar taşının gizemli kalan özellikleri gün ışığına çıkarılmıştır. Bu durum Türk sanatı ve tezyinatı açısından oldukça önemli bir kazanım olacağı ön görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Anadolu, Gevaş, Selçuklu, Mezarlık.

A Tombstone Signed by Master Esed in the Seljuk Cemetery in Gevas

Abstract

Gevaş district, located within the borders of Van province, is a settlement spread on a wide plain between Artos Mountain and Lake Van on the southern shores of Lake Van. Gevaş, which has historically hosted many cultures and civilizations from ancient times to the present day, looks like an open-air museum today. Most of the tombstones in the historical Turkish-Islamic cemetery located in Gevaş district, Karşıyaka District, Hişet locality date back to the 14th century. It dates back to the second half of the century. There are inscriptions in historical sarcophagi and testimonies, mostly in Arabic and partly in Persian. In addition to personal information about the deceased, very important information is engraved on the tombstones, such as elegiac poems, virtuous words, inscriptions expressing longing, and verses and Hadiths.

Gevaş Seljuk Cemetery, which includes the tomb of Halime Hatun, is the second largest Turkish-Islamic cemetery in Anatolia, dating back to the Middle Ages. The cemetery is full of examples that best reflect the pre-Ottoman Turkish-Islamic burial tradition. The tombstone included in the research also attracts attention as it shows the characteristic features of the Seljuk period. This work, signed by Master Asil, consists of a column-shaped sarcophagus with its main witness. The sarcophagus was placed on a rectangular platform made of pure stones. There is a row of 4 muqarnas arches on the upper part of the front of the witness. 2.50cm. There is a master's inscription and religious verses on the tall shadide. The surface of the witness and sarcophagus, made of limestone, is seen to be intricately decorated with floral and geometric ornaments. The tomb differs from many other tombs with its rich ornamentation program. This tombstone, which is a work of art, was examined in detail and the important skill of the master was revealed.

With this study, the mysterious features of the tombstone signed by Ustad Asil, which has a different typology and is located in the Gevaş Seljuk Cemetery, were brought to light. It is anticipated that this will be a very important achievement in terms of Turkish art and decoration.

Keyword: Anatolia, Gevaş, Seljuk, Cemetery.

Görsel Sanatlar Etkinliğinin Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Öğrencilerin Sanatsal Gelişimlerine Katkılarının İncelenmesi

Tuğba UZUN GEDİKLİ
Trabzon Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Yüksek Lisans Öğrencisi
Trabzon / TÜRKİYE, e-posta: tugba_uzun_355@outlook.com

Abdullah AYAYDIN
Prof. Dr.,Trabzon Üniversitesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü
Trabzon / TÜRKİYE, e-posta: abdullahayaydin3@gmail.com

Özet

Amaca yönelik kullanılmayan ve sistemli yapılandırılmayan görsel sanatlar etkinliklerinin bireyin gelişimine katkı sağlaması düşük bir ihtimal olarak görülmektedir. Bundan dolayı gelişim ve değişim sürecindeki bireylere uygulanacak olan görsel sanatlar etkinliklerinde belirli unsurlara dikkat edilmesi bireyin gelişiminde olumlu yönlere sahiptir. Bununla birlikte görsel sanatlar etkinlikleri, normal gelişim düzeyinde olan bireyler ile gelişimsel yetersizlik gösteren bireyler için de önemli ve gereklidir. Bu araştırma, Trabzon Üniversitesinde yapılan görsel sanatlar etkinliğinin otizm spektrum bozukluğu olan öğrencilerin sanatsal gelişimlerine katkıları incelenmesi amaçlamaktadır. Bu nedenle nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Verilerin toplanmasında doküman analizi ve gözlem yöntemi kullanılmıştır. Verilerin elde edilmesinde yarı yapılandırılmış gözlem formu kullanılmış ve araştırmacı sürece katılımcı gözlem olarak katılmıştır. Bu araştırma, betimsel analiz yöntemiyle çözümlenmiştir. Araştırmanın, çalışma grubunu Trabzon Üniversitesinde yapılan görsel sanatlar etkinliğinde, otizm spektrum bozukluğu tanısı koyulmuş toplam 3 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda görsel sanatlar etkinliğinin otizm spektrum bozukluğu olan kişilerin sanatsal gelişimlerinde dil ve konuşma becerilerine, motor becerilerine, kişisel gelişimlerine ve sosyal-duygusal becerilerine olumlu yöndeki katkıları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Görsel Sanatlar, Sosyal-Duygusal Gelişim, Otizm Spektrum Bozukluğu, Sanatsal Öğrenme, Motor Beceriler.

Examining the Contribution of Visual Arts Activity to Artistic Development of Students with Autism Spectrum Disorder

Abstract

Visual arts activities that are not used for purpose and are not systematized are seen as a low probability that they contribute to the development of the individual. Therefore, paying attention to certain elements in visual arts events that will be applied to individuals in the development and change process has positive aspects in the development of the individual. However, visual arts events are also important and necessary for individuals with normal development levels and for individuals with developmental disabilities. This research aims to examine the contribution of visual arts activity at Trabzon University to the artistic development of students with autism spectrum disorders. For this reason, special case study method was used within the scope of qualitative research method. Document analysis and observation method were used in the collection of data. A semi-structured observation form was used to obtain the data, and the researcher participated in the process as participatory observation. This research has been resolved by the method of descriptive analysis. The research took place in the 2022-2023 academic year. In the visual arts event of the study, the study group at Trabzon University, it constitutes a total of 3 students diagnosed with autism spectrum disorder. As a result of the research, the positive contributions of visual arts activity to language and speech skills, motor skills, personal development and social-emotional skills were determined in the artistic development of people with autism spectrum disorders.

Keywords: Visual Arts, Social-Emotional Development, Autism Spectrum Disorder, Artistic Learning, Motor Skills.

I. Dünya Savaşı'nda Rusya'daki Osmanlı Esirlerine Ait Bir Rapor ve Esirlere Yönelik Uluslararası Hukuka Aykırı Muameleler

Sadi ÖZMERAL

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Ana Bilim Dalı Bölümü, Doktora Öğrencisi
Van/ TÜRKİYE, e-posta: ozmeralsadi@gmail.com

Özet

I. Dünya Savaşı'nda 80 milyon civarında asker silah altına alınmış, bunlardan 6,8 milyonu düşmana esir düşmüştür. Esirlere yapılması gereken muameleler Lahey ve Cenevre sözleşmelerinde yer alan maddelerle belirlenmiştir. Buna göre esirler saygılı davranılması ve himaye edilmesi gereken kimseler olarak değerlendirilirken yaralı ve hasta olarak esir düşenlerin tedavisi yapılmalıdır. Rusya, savaşta her şeyin mubah olmaması gerektiğini devletlerarası bir anlaşmayla garanti altına alma çabasına girerek uluslararası savaş hukukunun oluşumunda sorumluluk alan devletlerden birisi olsa da uygulamada sınıfta kalmıştır. I. Dünya Savaşı'nda çeşitli cephelerde ele geçirdiği Osmanlı askerlerine yönelik insanlık onuruyla ve uluslararası hukukla bağdaşmayan davranışlar sergileyecektir. Osmanlı Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü kataloğunda bulunan ve aralarında miralaydan nefere kadar çeşitli rütbelerden Osmanlı esiri ile kampları ziyaret eden muhtelif devlet temsilcilerinin ve dış basında yer alan haberlerin yer aldığı toplam 36 rapordan müteşekkil bir kitapçıkta Rusya'nın başta Sibirya ve Nargin Adası olmak üzere çeşitli bölgelerinde bulunan Osmanlı esirlerine yönelik kötü muameleleri net bir şekilde ortaya konulmaktadır. Bahsi geçen raporlarda üseranın çektiği eziyetin esir alındıkları anda başladığı anlaşılmaktadır. İlk önce üstü aranan üseranın eşyaları ve bazılarının elbiseleri gasp edilmiş ve kalacakları yerlere çıplak bir hâlde sevk edilmişlerdir. Sağlıksız koşullarda, kalabalık bir şekilde, kilitli, penceresiz ve bitli vagonlar içinde, bir aya varan yolculuklarla kamplara sevk edilen esirlerin çilesi kamp ortamında da devam etmiştir. Kamplar, bir insanın hayatını devam ettirebilmesi için son derece uygunsuz şartlara sahiptir. Esirler burada kirli tahtalar üzerinde uyurken yiyecek ve içecekten ya mahrum kalmış ya da sağlıksız ve küflü yiyeceklerle hastalığa duçar olmuştur. Esir düştükleri andan itibaren hakaret, küfür ve şiddete maruz kalan üsera, gördüğü gayriinsani muamelelerden şikâyet ettiğinde de ya cezalandırılmış ya da daha kötü şartlara sahip başka bir yere nakledilmiştir. Böylece Rusya'daki esir Türklerin büyük çoğunluğu, cephede karşılaşmadıkları ölümü sadece biraz daha ertelenmiş şekliyle ve türlü eziyetlere maruz kalarak deneyimleyecektir.

Anahtar Kelimeler: I. Dünya Savaşı, Rusya, Osmanlı esirleri, Sibirya.

A Report on Ottoman Prisoners in Russia in World War I and Treatments Against International Law Against Prisoners

Abstract

Around 80 million soldiers were recruited in World War I, and 6.8 million of them were captured by the enemy. The treatment to be given to prisoners is determined by the articles in the Hague and Geneva conventions. Accordingly, while captives are considered as people who should be treated with respect and protected, the injured and sick captives should be treated. Although Russia is one of the states that took responsibility for the formation of international war law by trying to guarantee with an interstate agreement that not everything is permissible in war, it fell short in practice. He would display behavior that was incompatible with human dignity and international law towards the Ottoman soldiers he captured on various fronts in World War I. In a booklet consisting of a total of 36 reports in the catalog of the General Directorate of the Ottoman State Archives, including Ottoman prisoners of various ranks from lieutenant to private, various state representatives who visited the camps and news in the foreign press, the documents found in various regions of Russia, especially Siberia and Nargin Island, are included. The ill-treatment of Ottoman prisoners is clearly revealed. In the aforementioned reports, it is understood that the torture suffered by the usera began the moment they were taken captive. First of all, the prisoners' belongings and some of their clothes were seized and they were sent to their accommodation in a naked state. The suffering of the prisoners, who were sent to the camps in unhealthy conditions, in crowded, locked, windowless and lice-infested wagons, on journeys of up to a month, continued in the camp environment. Camps have extremely unsuitable conditions for a person to continue his life. While the prisoners slept on dirty boards, they were either deprived of food and drink or became infected with unhealthy and moldy food. The soldiers, who were subjected to insults, curses and violence from the moment they were captured, were either punished or transferred to another place with worse conditions when they complained about the inhumane treatment they received. Thus, the majority of the captive Turks in Russia will experience death that they did not encounter at the front, only in a slightly delayed form and by being subjected to various tortures.

Keywords: World War I, Russia, Ottoman prisoners, Siberia.

Nizamiye Medreselerinin İslam Dünyasındaki Önemi ve Bunun Avrupa'daki İlk Üniversitelerle Mukayesesi

Merve ZEREN
Hitit Üniversitesi, Tarih Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi
Çorum / Türkiye, e-posta: merve.zeren19@gmail.com

Özet

Çalışmamızda; Ortaçağ'da ortaya çıkan ve 1038-1157 Selçuklu devri olarak tanımlanan dönemde, ilk medrese eğitiminin verildiği bir kurum olan Nizamiye Medreselerinin İslam dünyasındaki önemine değinilmiştir. Nizamiye medreseleri, Selçuklu devletinin sosyal ve ilmi yaşamına katkıda bulunmuşlardır. Medreselerde verilen eğitim ile Şafi ve Sünni mezheplerinin dini gelişimine katkı sağlamıştır. Bunun yanı sıra burada yetiştirilen öğrenciler devlet görevlileri topluluğundaki eğitim kalitesini arttırmıştır. Bunun için medreselerin kuruluşundan, kimin kurmuş olduğundan ve bu medreselerde nasıl bir eğitim verildiğine değinilmiştir. Devamında bu medreselerin kurulmasına sebep olan olaylardan ve Selçuklu coğrafyasında hangi şehirlere kadar uzandığından bahsedilmiştir. Bütün bu değerlendirmeler için dönem tanıklarının yanı sıra alanında uzman yerli ve yabancı araştırmacıların yorumlarından da istifade etmeye gayret edilmiştir. İslam dünyasında inşa edilmiş ilk sistemli medreseler olan Nizamiye Medreselerinin, bu dönemde Avrupa'da kurulmuş olan ilk üniversitelere nasıl rol model olduğu incelenmiştir. Devamında medreselerle Avrupa'da kurulmuş olan ilk üniversitelerin mukayesesi yapılmıştır. Batıdaki üniversitelerin ilk olarak fiili kuruluş tarihlerinden daha sonrasında da resmi kuruluş tarihlerinden bahsedilmiştir. Bu mukayeselere öncelikle her iki kurumun ekonomik dayanaklarından söz ederek başlanmıştır. Nizamiye medreseleri, kendisine bağlı vakıflar aracılığıyla ekonomik bağımsızlığını koruyarak ayakta dururken, batıdaki üniversitelerin muhtelif soyluların bağışlarına veya öğrencilerin katkılarına muhtaç kaldığı görülmektedir. Ayrıca öğrencilerin ihtiyaçlarının karşılanması noktasındaki farklılıklardan da söz edilmiştir. Nitekim doğudaki medreselerdeki öğrencilerin ihtiyaçları vakıflar aracılığıyla karşılanıp onlar kalacak yer ve iaşe sıkıntısından kurtulmuşlarken, batıdaki üniversitelerde öğrenciler bu sorunlarını kendileri çözmek zorunda kalmışlardır. Dahası öğrencilerin kalacak yer sorunu çok sonraları çözüme kavuşturulmuştur. Bir diğer husus medreselerin mimari yapısının bir külliye niteliğinde olduğunu, batıdaki üniversitelerin ise çok daha basit bir yapıdan oluştuğunu görmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Nizamiye Medresesi, Avrupa Üniversiteleri, Eğitim, Mukayese

The Importance of Nizamiye Madrasahs in the Islamic World and Their Comparison with the First Universities in Europe

Abstract

In our study; The importance of Nizamiye Madrasas in the Islamic world, which was an institution where the first madrasah education was given during the period that emerged in the Middle Ages and is defined as the Seljuk period of 1038-1157, was mentioned. Nizamiye madrasahs contributed to the social and scientific life of the Seljuk state. He contributed to the religious development of the Shafi and Sunni sects with the education provided in madrasahs. In addition, the students educated here have increased the quality of education in the civil servant community. For this purpose, the establishment of madrasahs, who founded them and what kind of education is provided in these madrasas are mentioned. In the following, the events that led to the establishment of these madrasahs and the cities in the Seljuk geography where they extend are mentioned. For all these evaluations, efforts have been made to benefit from the comments of local and foreign researchers who are experts in their fields, as well as period witnesses. It has been examined how the Nizamiye Madrasahs, the first systematic madrasahs built in the Islamic world, became a role model for the first universities established in Europe in this period. Subsequently, a comparison was made between madrasahs and the first universities established in Europe. First, the actual founding dates of the universities in the West and then the official founding dates are mentioned. These comparisons started by first talking about the economic bases of both institutions. While the Nizamiye madrasahs maintained their economic independence through their affiliated foundations, it seems that the universities in the west remained dependent on the donations of various nobles or the contributions of students. Additionally, differences in meeting students' needs were also mentioned. As a matter of fact, while the needs of the students in the madrasahs in the east were met through foundations and they were saved from the problem of accommodation and food, students in the universities in the west had to solve these problems themselves. Moreover, the students' accommodation problem was resolved much later. Another point is that we see that the architectural structure of madrasahs is like a social complex, while universities in the west consist of a much simpler structure.

Keywords: Nizamiye Madrasa, European Universities, Education, Comparison

Behiç Ak'ın *Tek Kişilik Şehir* Adlı Oyununun Bergson'un Gülme Kuramına Göre Değerlendirilmesi

Mehmet Akif TEPELER
Millî Eğitim Bakanlığı
Erzurum Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
Erzurum / TÜRKİYE, e-posta: mehmet.tepeler44@erzurum.edu.tr

Özet

Türk edebiyatının önemli isimlerinden Behiç Ak, çocuk edebiyatına kazandırdığı eserlerle ön plana çıkmıştır. *Tek Kişilik Şehir* adlı tiyatro eserinde ise diğer yapıtlarından farklı olarak çocuk edebiyatının dışına çıkmış ve eleştiri, kara mizah öğelerinin sıklıkla vurgulandığı bir komedi kaleme almıştır. Aşırı tüketim, kapitalizmin uç boyutları, sanal hayat, iletişimsizlik gibi temalar *Tek Kişilik Şehir*'de ön plana çıkmaktadır. Bu oyunda bahsi geçen temaların mizahi bir şekilde ortaya konulduğu görülmektedir. Mizahla birlikte daha anlamlı olan gülmenin psikolojik ve sosyolojik yönleri bulunmaktadır. Gülme, insanlık tarihiyle var olan hem bireysel hem evrensel hem de toplumdan topluma değişen bir eylemdir. Dolayısıyla gülme izah edilmesi kolay olmayan bir eylemdir. Bu eylem günümüze kadar özellikle felsefeciler tarafından farklı teorilerle açıklanmaya çalışılmıştır. Gülme durumuna felsefi bir dikkatle bakan Henri Bergson ise teorisinde toplumsallığa vurgu yapmıştır. Bu çalışmamızda Henri Bergson'un gülme kuramından hareketle Behiç Ak'ın *Tek Kişilik Şehir* adlı tiyatro oyununda ortaya çıkan tekrar, nükte, mesleki hissizleşme, toplumsal ıslah gibi kavramların nasıl işlendiği vurgulanmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bergson, gülme, Behiç Ak, Tek Kişilik Şehir.

Evaluation of Behiç Ak's Play Called City for One Man According to Bergson's Laughter Theory

Abstract

Behiç Ak, one of the important names of Turkish literature, came to the fore with the works he contributed to children's literature. In his theater play called Tek Kişilik Şehir (One Man City), unlike his other works, he went beyond children's literature and wrote a comedy in which criticism and black humor elements are frequently emphasized. Themes such as excessive consumption, extreme dimensions of capitalism, virtual life, lack of communication come to the fore in Tek Kişilik Şehir. It can be seen that the themes mentioned in this play are revealed in a humorous way. Laughter also brings humor because it has psychological and sociological aspects. Laughter is an action that has existed throughout human history, is both individual and universal, and varies from society to society. Therefore, laughter is an action that is not easy to explain. This action has been tried to be explained with different theories, especially by philosophers, until today. Henri Bergson, who looked at the laughing situation with philosophical attention, emphasized sociality in his theory. In this study, based on Henri Bergson's theory of laughter, we tried to emphasize how concepts such as repetition, wit, professional numbness and social reform, which emerged in Behiç Ak's theater called Tek Kişilik Şehir, were handled.

Keywords: Bergson, laugh, Behiç Ak, Tek Kişilik Şehir

Bayanların Yanlarında Mahremleri Olmadan Yolculuk Yapmasını Yasaklayan Hadislerin İncelenmesi

Özlem Hatice GÜLAÇ
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Temel İslam Bilimleri (Hadis) Ana Bilim Dalı Doktora Öğrencisi
Van/ TÜRKİYE, e-posta: hatice.gulac@hotmail.com

Özet

Kişinin temel hak ve hürriyetlerinden biri de seyahat hakkıdır. İnsanlar bazen kendi istekleri doğrultusunda bazen de zaruri olan nedenlerden dolayı yurt içi ve yurt dışına yolculuk yapmaktadırlar. Hz. Peygamber (s.a.v) dönemine bakıldığında da hicret, savaş, ibadet vb. sebeplerle yolculuk yapıldığı görülmektedir. İslam'da insanları seyahat etmeye yönlendiren ayet ve hadislerle birlikte yolculuk yaparken kişinin yararını gözetecek hükümlerin yer aldığı hadisler de bulunmaktadır.

Bu hadislerdeki hükümlerden biri, bayanların iffetini muhafaza, her türlü kötülüğe uğramalarını engelleme ve güven içinde yolculuk yapmaları adına Hz. Peygamber (s.a.v) zamanında kadınların tek başlarına yolculuk yapmalarının yasaklanmasıdır. Günümüzde çeşitli amaçlar doğrultusunda yolculuk yapmak yaygınlaşmış olup bayanların yanlarında mahremleri olmadan bir yerden başka bir yere seyahat etmeleri bir ihtiyaç haline gelmiştir.

Hanımların yanlarında eşleri ya da mahremleri olmadan sefere çıkmalarının yasaklanması ile ilgili Hz. Peygamber (s.a.v)'den nakledilen çok fazla hadis bulunmaktadır. İslam'ın genel prensiplerine bakıldığında bu yasağın emniyet amaçlı olduğu anlaşılmaktadır. Ancak emniyetle birlikte bayanlar hakkında herhangi bir fitne çıkmasını engelleme adına da bu yasağın konulduğu düşünülebilir.

Bu çalışmada sahih kaynaklarda bulunan bayanın mahremsiz yolculuk yapması ile ilgili rivayetler ele alınıp incelenmiştir. Bu mevzuda Kuran ayeti bulunmadığından İslam'ın ikinci teşri kaynağı olan sünnetteki hükümler çerçevesinde konu ele alınmıştır. Hem geçmişte hem de modern zamanlarda bu konu hakkında yapılmış değerlendirmeler ifade edilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yolculuk, Bayan, Mahrem, Fıkhî Hüküm, Güvenlik Tehlikesi

Women Without Their Mahrams Examination of the Hadiths Prohibiting Traveling

Abstract

One of the fundamental rights and freedoms of individuals is the right to travel. People travel domestically and internationally, sometimes of their own volition and sometimes out of necessity. When we look at the period of the Prophet migration, war, worship, etc. It seems that the tri was mad efor various reasons. In addition to the verses and hadiths in Islam that direct people to travel, there are also hadiths containing provisions that will take into account the benefit of the person while traveling.
One of the provisions in these hadiths istahat in order for women to travel safely, they must protect their chastity, prevent them from being exposed to all kinds of evil, and are prohibited from traveling alone. Nowadays, traveling for various purposes has become common and it has become a necessity for women to go from one place to another without their mahrams.

Regarding the prohibition of women from traveling without their husbands and mahrams, Hz. There are many hadiths transmitted from the Prophet. When we look at the general principles of Islam, it is understood that this prohibition is for security purposes. . However, it can be thought that this ban was put in order to prevent any sedition against women along with security.

In this study, the rumors that a woman travels without a mahram will be discussed and examined in authentic sources. Since there is no verse in the Qur'an on this subject, the subject will be discussed within the framework of the provisions of the sunnah, which is the second legal source of Islam. In this regard, the evaluations made both in the past and today will be tried to be expressed.

Keywords: Journey, Mistress, Intimate, Fiqh Judgment, Security Danger.

Bankacılık Sektöründe Terörün Finansmanı ve Kara Para Aklanması Kapsamında İç Kontrolün Rolü ve Sektörün Yasal Sorumlulukları

Hülya ÇİFTÇİ
Bartın Üniversitesi, İşletme Ana Bilim Dalı, Doktora Öğrencisi,
Bartın/TÜRKİYE, e-pota: hullya.cftci@gmail.com.

Kara paranın aklanması ve terörün finansmanının önlenmesinde son zamanlarda kamuoyu hassasiyetinin artması; küresel çapta mücadelenin yürütülmesi ve sürdürülmesine dair uluslararası girişimlerin ve düzenlemelerin geliştirilmesine katkı sağlamıştır. Kara para; kaynağı suç teşkil eden eylemlerden doğan kazançların kaynağının gizlenmesi amacıyla meşru kaynaktan elde edilmiş gelir gibi gösterilmesi kastıyla yapılmış eylem ve işlemlerdir. Terörün finansmanı ise bu bağlamda suç gelirlerinin aklanması ile maddi kaynaklar elde etmektedir. Günümüzde kaynağı belirli olmayan ve genellikle suç neticesinde elde edilen gelirlerin mali sisteme entegre edilmesini engellemeye yönelik kara para aklanmasının ve terörün finansmanının önlenmesine dair ulusal mevzuat son dönemde ciddi değişikliklere uğramış ve finansal hizmetler sektörü başta olmak üzere birçok sektöre ciddi uyum zorunlulukları ve yükümlülükleri getirilmiştir. Bu yükümlülükler ile bankalar başta olmak üzere MASAK ve FATF kapsamında birçok izleme, kontrol ve denetim faaliyeti yürütmektedir. Oldukça uzun vadeli ve ciddi yatırımlar gerektiren bu süreçlerin başarısı makro düzeyde de başarı sağlamaktadır. Bankaların yasal olarak Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun ve Kanun'a dayanılarak yürürlüğe konulan mevzuat uyarınca şirket bünyesinde görevlendirilen ve şirketin bu mevzuattan doğan yükümlülüklere uyumunu sağlamakla görevli ve yetkili olan personel olarak uyum görevlisi atanmaktadır. Uyum görevlisi ile birlikte tüm personeller; sebebi bilinemeyen aktivitelerden kaynaklanan ve iştigal konusu ile doğrudan ilişkilendirilemeyen, genelde nakit işlemler ve hamiline ürünlerden kaynaklanan müşteri fonları ve işlemleri güçlendirilmiş prosedürlerle takip edilir. İzleme ve kontroller risk temelli bir yaklaşımla tesis edilir ve gerçekleştirilir. Bu kapsamda; şirketin tüm faaliyetlerine uygulanacak standart kontrollerin yanı sıra, yüksek riskli olarak görülen ve özel dikkat gerektiren müşterilerin daha yakından takibine yönelik uygun ve etkin kontrol süreç, sistem ve yöntemleri belirlenir, uygulanır.

Anahtar Kelimeler: Aklama, Suç Gelirleri, FATF, MASAK, İç Kontrol.

The Role of Internal Control in The Banking Sector Within the Scope of Terrorist Financing and Money Laundering and Legal Responsibilities of the Sector

The recent increase in international and public sensitivity in the prevention of money laundering and terrorist financing has contributed to the development of international initiatives and regulations for the conduct and maintenance of the global fight. black money is the actions and transactions carried out with the intention to disguise the source of the gains arising from criminal acts as income from legitimate sources in order to conceal their source. In this context, terrorist financing obtains material resources through laundering the proceeds of crime. Recently, national legislation on the prevention of money laundering and terrorist financing, which aims to prevent the integration into the financial system of proceeds of uncertain origin and usually obtained as a result of crime, has undergone significant changes and serious compliance obligations and obligations have been imposed on many sectors, particularly the financial services sector. With these obligations, many monitoring, control and audit activities are carried out within the scope of MASAK and FATF, particularly for banks. The success of these processes, which require long-term and serious investments, also ensures success at the macro level. In accordance with the Law on Prevention of Laundering Proceeds of Crime and the legislation enacted on the basis of the Law, a compliance officer is appointed as the personnel assigned within the company and authorized to ensure the company's compliance with the obligations arising from this legislation. Together with the compliance officer, all personnel monitor customer funds and transactions arising from activities of unknown origin and not directly related to the field of activity, generally cash transactions and bearer products, through reinforced procedures. A risk-based approach is used for follow-up and controls. In this context; in addition to the standard controls to be applied to all activities of the company, appropriate and effective control processes, systems and methods are determined and implemented for closer monitoring of customers that are considered high-risk and require special attention.

Keywords: Laundering, Proceeds Of Crime, FATF, MASAK, Internal Control.

Ramazan Abduttevvâb'ın Dil Anlayışı

Shimaa Mohamed Mahdy Zawam\ Mısır

الفكر اللغوي عند د. رمضان عبد التواب

شيماء محمد مهدي زوام

جامعة وان يوزونجوييل

مصر, البريد الالكتروني amre9586@gmail.com

الملخص

لقد كانت اللغة العربية في الماضي تحظى بعناية كبيرة وأهمية فائقة من قبل العلماء وطلاب العلم بل ومن قبل المتكلمين بالعربية أنفسهم، وعندما بدأ اللحن يتسرب إلى هذه اللغة وجدنا العلماء قد هبوا وسارعوا إلى وضع المؤلفات، والتصانيف التي تحفظ اللغة من هذا اللحن الذي بدأ يتسرب على ألسنة المتكلمين بها بعدما كثرت الفتوحات الإسلامية ودخل العجم إلا بلاد العرب واختلطوا بهم، وظلت هذه المؤلفات الحصن الحصين، والسد المنيع في وجه الطوفان كاد أن يصيب اللغة في مقتل، وفي العصر الحديث لم نجد تلك الأهمية والعناية التي أولاها العلماء للغة في القديم - وإن كانت هناك عناية كبيرة - إلا أنها أقل مما صنعه السابقون، ومن هؤلاء العلماء في العصر الحديث الذين خدموا اللغة العربية خدمات جليلة الدكتور رمضان عبد التواب، ومما هو معلوم أن اللغة العربية الفصحى قد منيت في العصر الحديث، بخصوم حاقدين وأعداء ألداء، وقد ذكر الدكتور رمضان عبد التواب أن تلك الهجمة الضارية الشرسة على الفصحى ليست إلا جزءا من الهجوم على الدين الإسلامي الحنيف، فقد فطن أعداء هذا الدين، إلى الارتباط الوثيق بينه وبين اللغة العربية الفصحى، وفي يقينهم أنهم إن أزالوها عن مكانتها الراسخة في القلوب منذ أربعة عشر قرنا، فقد أزالوا الحصن الأكبر من حصون هذا الدين الحنيف، فرموها بكل ما يملكون من أسهم ونبال، واتهموها وما زالوا يتهمون بالصعوبة والتعقيد، وأخذوا يشككون أهلها في قدرة لغتهم على مجاراة العصر، والاتساع للتعبير عن مستحدثات الحضارة، وبذلوا جهدهم في إحلال العامية محلها، بدعوى جمود الفصحى، وانتمائها إلى عصور بادت وانقرضت، وعدم صلاحيتها للحياة وسط هذا الخضم الهائل من النظريات الفلسفية والاجتماعية والسياسية التي يموج بها القرن العشرون.

والدكتور رمضان عبد التواب (رحمه الله) ممن أثروا المكتبة العربية بالعديد من المؤلفات والتصنيفات العربية في مختلف فروعها،لا سيما في فقه اللغة، ويشهد لذلك كثرة تآليفه وتصانيفه في هذا المجال اللغوي، فقد كان شغوفا باللغة طوال حياته، وتعمق هذا الشغف المدرسة "إلى ترجمة عملية في خدمة اللغة العربية، فكان رحمه الله (صاحب مدرسة علمية في تحقيق التراث نُسبت إليه، عُرفت بـ ، تتميز بالمنهج الصارم في تحقيق النصوص التراثية، أرسى قواعدها والتزم بها طلابه، وكان يستقبل طلابه من جميع "الرمضانية أنحاء الوطن العربي والإسلامي في بيته ومكتبته العامرة، وكان يعد لهم الطعام بنفسه ولا بد أن يأكل الجميع من صنع يديه، فكان تقيا ورعا يخاف الله عز وجل، محافظا على الصلاة ويحث طلابه - رحمه الله- حاتميا في الكرم، وكان متواضعا أشد التواضع، وكان على المحافظة عليها، عالما غزير العلم، طالما نهلنا من نبع علمه فما ارتوينا، وطالما تتبعنا خُطاه فعجزت أقدامنا عن اللحاق بمواكب علمه، ولطالما تلعثمت الكلمات وانزوت جانبا خجلا وحياءً من أن توفي له حقه.

وقد كان الدكتور رمضان عبد التواب صاحب مدرسة لغوية كما سبق وأشرت إلى ذلك، وقد كان ذا فكر لغوي نابع من القرآن الكريم، وكان فكره اللغوي يتسم بخصائص وسمات، ومقومات، وقد ساعده إلى جانب ما سبق ذكاء حاد، وأفق واسع جعله يعدد مصادر ثقافته، ونشاط في الرحلة إلى البلدان المختلفة للطلب ولإبلاغ رسالته العلمية ، إضافة إلى أنه كان متجدد الفكر حريصا على تحديث معلوماته وآرائه من حين لآخر ، وساعدته اللغات المتعددة التي أتقنها مثل : الألمانية، والإنجليزية، ...إلخ إلى اطلاعه على ثقافات الغرب، وتعرفه على العديد من الآراء المتعددة مما جعله صاحب فكر متنوع الثقافات، وروئ متعددة، وكل ذلك ساهم في تكوينه اللغوي حتى أصبح رائدا من رواد المدارس اللغوية في العصر الحديث.

إن الدكتور رمضان عبد التواب بجمعه بين الثقافة التراثية العربية، والثقافات الحديثة، واطلاعه على الفكر الأوروبي استطاع أن يوفق في كتاباته ومصنفاته بين أصول الفكر العربي الإسلامي، وبين مقتضيات التطور في عصره، وقد شهد له العلماء بذلك في كتاباتهم عنه، وقد ساعدته تلك الثقافة المتنوعة التي جمعت بين القديم، والحديث من أن تكون له نظريات هامة جديرة بالاعتبار في اللسانيات الحديثة، وأن يكون له فكر لغوي جدير بالدراسة.

الكلمات المفتاحية: الفكر،اللغوي، رمضان عبد التواب .

Mesnevi'de Firkat ve Vuslat Temaları

Sezer ÇELEBİ
Selçuk Üniversitesi, Mevlana ve Mevlevilik Araştırmaları Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi
Konya/TÜRKİYE, e-mail:sezercelebi1234@gmail.com

Özet

Vuslat, sözlükte ulaşmak kavuşmak gibi anlamlara denk düşmektedir. Tasavvuf terminolojisinde ise kulun ayrı kaldığı yaratıcısına yeniden kavuşma hâlidir. Tasavvuf'ta sâlikin her daim Rabbiyle birlikte olmayı arzulaması beklenir. Hâl böyle olunca dünya hayatı Allah'a özlemin duyulduğu geçici bir yer "ara durak" olarak görülür. Vuslatın başlangıç aşaması kulun mâsivâ dediğimiz Allah'tan gayrı olan her bir şeyden yüz çevirmesidir. Sâlik kendisini Allah'tan uzaklaştıracak dünyevi meşgalelerden, nefsânî arzulardan kendini muhafaza etmesi gerekir. Aynı zamanda Allah'ın emir ve yasaklarını gözetmek, kulluk vazifelerini eksiksiz yerine getirmek bu yolun vazgeçilmez unsurudur. Aşığın sevgilisinden ayrı olduğu her anda acı çekmesi daima vuslatın hayalini kurması, diğer insanlara keyif veren durumların kendisine sevimli gelmemesi ile sûfînin Hak'la olan irtibatı da benzerlik gösterir. Bu aşamaları başarıyla tamamlayan sâlik artık yaptığı her işte, aldığı her nefeste, hayatının her lahzasında sadece Allah ile birlikte olduğu ittisâl makamına ulaşır. Tasavvuf geleneğinde bu hâl "halvet der encümen" şeklinde ifade edilmiştir. Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî de ölümü Şeb-i Arûs (düğün gecesi) olarak nitelemektedir. Çünkü ona göre ölüm, hayatın sonlanması değil sadece firak olarak adlandırılan dünya hayatından sevgili ile kavuşmaya geçiştir. Ölümü özlemeyen aşkın ne olduğunu anlayamaz. Bu çalışmamızda hakiki sevgiliye ulaşmak için hangi eşiklerden geçmemiz gerektiğine yer vereceğiz.

Anahtar Sözcükler: Vuslat, Şeb-i Arûs, Sâlik, Firkat.

The Themes of Separation (Fıraq) and Reunion (Wuslat) in Masnavi

Abstract

Reunion (wuslat) means lexically reaching and reuniting. On the other hand, it is the state of reunion with the creator from whom the believer was separated in Sufi Terminology. It is expected to the salik (dervish) to desire to be with his Lord at all times in Sufism. Under these circumstances, the life of the world is seen as a temporary place, an "intermediate station" where longing for Allah is felt. The initial stage of wuslat is the servant's turning away from everything that is other than Allah, which we call ‘masiva’ (world life). The salik must protect himself from worldly preoccupations and sensual desires that would distract him from Allah. At the same time, obeying to Allah's commands and prohibitions and fulfilling the duties of servitude completely are indispensable elements of this path. The lover's suffering every time in which he is separated from his beloved, always dreaming of wuslat, and the fact that the situations that bring pleasure to other people do not endear themselves to him are similar to the Sufi's contact with Allah. The salik who successfully passes through these stages now reaches the station of wuslat, where he is only with Allah in everything he does, in every breath he takes, in every moment of his life. this state is expressed as "halvet der encümen (To be with the Allah among the people " in the Sufi tradition. And so, Mevlâna Jalâluddîn Rumi characterizes death as Seb-i Arus (wedding night). Because, according to him, death is not the end of life, but only the transition from the life of the world, which is called the separation (firaq), to the reunion with the beloved. He who does not long for death cannot understand what love is. In this study, we will examine the thresholds we must cross in order to reach the true beloved.

Keywords: Reunion (wuslat), Seb-i Arûs (wedding night) Sâlik (dervish), Separation (firaq).

Mesnevi'de İnsanın Düştüğü Hatalar

Rabia KÜÇÜKYILDIRIM
Selçuk Üniversitesi, Mevlâna ve Mevlevîlik Araştırmaları Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi
Konya/ TÜRKİYE, e-posta: rabiakucukyildirim@gmail.com

Özet

Yaradılışı gereği hata yapmaya meyilli olan ve bu dünyaya belirli sorumlulukları yerine getirmek için gönderilen insanoğlu, özgür iradesi ile karar veren bir varlıktır. Kişinin karar ve davranışlarında düştüğü hatalar, onun hem dünya hem de ahiret hayatını etkilemektedir. İnsan hayatında önemli olan, hataların farkına varıp hatada ısrar etmemek ve ders çıkarabilmektir. İnsan bu dünyadaki yolculuğunda önünde daima iki yol vardır. Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî, insanın yoluna ulaşabilmesi için her şeyden önce doğru yolu seçmesi gerektiğini belirterek yanlış yolu seçenin asla hedefine ulaşmasının mümkün olamayacağını vurgular. Mevlâna, eserlerinde insanlara rehberlik ederek insanlığın düşmüş olduğu hataları ve bu hatalardan kurtulma yollarına ışık tutar. Mevlâna zaman zaman kişinin düşebileceği hataları eserlerinde fabl tarzında ifade etmiş olup hayvanlar aracılığıyla simgeleştirerek insanlara nasihat verme yolunu tutmuştur. Bu çalışma ile insanın geçici olan bu dünya hayatında özellikle mal sevgisi, hırs, uzun ömre tamah, makam mevki ve şöhret düşkünlüğü gibi insanı helake götürebilecek hatalı yollara sapmaması için Mevlana'nın Mesnevisinden yola çıkarak işaret edilen doğru yol belirlenmeye çalışılmıştır.

Anahtar Sözcükler: İnsan, hata, Mevlâna, Mesnevi, Fabl.

Mistakes People Make in Mesnavi

Abstract

Human beings, who are inclined to make mistakes due to their creation and sent to this world to fulfill certain responsibilities, are beings who make decisions with their free will. Mistakes in one's decisions and behaviors affect both his/her life in this world and in the hereafter. What is important in human life is to realize the mistakes, not to insist on them and to learn from them. There are always two paths in front of man on his journey in this world. Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî emphasizes that in order to reach one's path, one must first of all choose the right path and that those who choose the wrong path will never be able to reach their goal. By guiding people in his works, Mevlana sheds light on the mistakes that humanity has fallen into and the ways to get rid of these mistakes. From time to time, Mevlana expressed the mistakes that people may fall into in his works in the style of fables and symbolized them through animals to give advice to people. With this study, it has been tried to determine the correct path pointed out by Mevlana's Masnavi in order to prevent people from deviating from the wrong paths that can lead people to destruction, such as love of wealth, greed, greed for long life, fondness for authority, position and fame in this temporary world life.

Keywords: Human, error, Mevlana, Masnavi, Fable.

Necip Fazıl Kısakürek'in NUR Harmanı Eserinde Yer Alan Hadislerin Tasnifi Üzerine İnceleme

Masum ERİNCİK
Batman Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi
Batman/ TÜRKİYE, e posta: Masumsaiterincik@gmail.com

Özet

Kaleme aldığı eserleri ile siyasî, dinî, ilmî ve edebî bakımlardan toplumuna yön veren yirminci yüzyılın en önemli şahsiyetlerinden biri de Necip Fazıl Kısakürek'tir (1904/1983). 1980 yılında Türk Edebiyatı Vakfı tarafından kendisine "Türkçe'nin Yaşayan en büyük şairi, sultânüşşuarâ" ünvanı verilmiştir. Yazdığı şiirler, romanlar, dini kitaplar ve tiyatro eserleriyle okunma tazeliğini korumaya devam etmektedir. Necip Fazıl Kısakürek İslâm'a ve muhafazakâr Türk toplumuna yönelik siyasî ve idarî baskıların en yoğun olduğu dönemlerde İslâm'i kesimlerin savunucusu olmuştur. Hadisler, İslam inancındaki yeri oldukça mühimdir. Şairlik ve yazarlık kimliğinin yanında bir ilim ve fikir adamı da olan Necip Fazıl, eserlerinde bol miktarda hadîslere de yer vermiştir. Hadislere yer verdiği en önemli eserlerinden biri de 'Nur Harmanı' eseridir. 'Nur Harmanı' adlı eseri, konularına göre tasnifi yapılacak olan bu hadisler inceleme tabi tutulacaktır. Hakikat ve Ahlâk ana başlıkları altında 254'er Hadîs'in derlendiği kitabın son bölümünde Manzum 101 Hadîs yer almaktadır. Bu makalede Necip Fazıl'ın 'Nur Harmanı' eserinde hadislerin konusuna göre tasnifi yapılmaya gayret edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Necip Fazıl Kısakürek, Nur Harmanı, Hadis

A Study on the Classification of Hadiths in Necip Fazıl Kısakürek's NUR Blend Work

Abstract

One of the most important figures of the twentieth century who shaped his society in political, religious, scientific and literary aspects with his works is Necip Fazıl Kısakürek (1904/1983). In 1980, he was given the title of "Turkish's greatest living poet, sultânüşşuarâ" by the Turkish Literature Foundation. He continues to be read with his poems, novels, religious books and theater plays. Necip Fazıl Kısakürek was the defender of Islamic groups during the periods when political and administrative pressures against Islam and the conservative Turkish society were most intense. Necip Fazıl, who was also a scientist and intellectual in addition to his identity as a poet and writer, included numerous hadiths in his works. One of his most important works in which he includes hadiths is his work Nur Harmanı. These hadiths, which will be classified according to their subjects, will be examined. In the last part of the book, where 254 Hadiths are compiled under the main headings of Truth and Morality, there are 101 Hadiths in Verse. In this article, an effort will be made to classify the hadiths according to their subject in Necip Fazıl's work Nur Harmanı.

Keywords: Necip Fazıl Kısakürek, Nur Harmanı, Hadis

مفهوم الأسلوب عند النقاد العرب القدامى

حميراء شنجول/ الأردن

الجامعة الأردنية

Hümeyra ŞENGÜL / ÜRDÜN
البريد الألكتروني: sengulhumeyra55@gmail.com

ملخص

إنّ كلمة (أسلوبية) لم تُستخدم في النقد العربيّ القديم، وإن كانوا قد عالجوا مظاهر أسلوبية كثيرة، ولكنّهم استخدموا كلمة أسلوب للإشارة إلى ما يُريدون من الأساليب البلاغية المختلفة، ولذلك يرى الباحثون الآن أن الأسلوبية علم جديد، أو بلاغة جديدة. تهدف هذه الدراسة إلى توضيح أن الأسلوبية لا تقتصر على البلاغة التي قدمها النقاد العرب القدامى، وإنما هناك مجالات جديدة تناولتها الأسلوبية.

حاول عدد من الأدباء والنقاد العرب القدماء الحديث عن الأسلوب عند معالجتهم بعض القضايا النقدية والبلاغية, وقضية إعجاز القرآن الكريم. ويمكن الإشارة هنا إلى بعض الإضاءات والقضايا المهمة التي طرحها عدد من النقاد العرب القدامى حول الأسلوب, وهذه الإشارات لا تعني أن هؤلاء النقاد قد بحثوا كلّ قضايا الأسلوب والأسلوبية؛ إنّما هي معالم واضحة لها دور في تاريخ الدراسات الأسلوبية.

وفي حين أن كلمة أسلوب وأساليب منتشرة في كتب بعض النقاد العرب القدامى فإن بعضهم لم يستخدم مصطلح الأسلوب أو استخدم كلمات أخرى بدلا من الأسلوب. ولم يثبت الأدباء والنقاد على اتجاه واحد في تحديد معنى الأسلوب, فقد ربطوه مرّة بالناحية المعنوية في التأليفات, وربطوه مرّة ثانية بطبيعة الجنس الأدبي, ومرة ثالثة بالفصاحة والبلاغة.

نظر العرب إلى الأسلوب من زاوية المظهر الذي يخرج فيه, أو الذي يتوهم خروجه فيه كذلك, فعدوه الضرب من القول, أو الطريقة, أو المنوال, أو القالب, وهذه النظرة نجدها مثلاً عند عبد القاهر الجرجاني وابن خلدون.

الأسلوب صورة تتمثل فيها العلاقات النحوية من حيث تركيب الجملة, ومن حيث أن لكلّ أسلوب طريقة الخاصة في استخدام هذا النحو في الشعر والنثر, وهكذا لا ينفصل مفهوم الأسلوب عن مفهوم النظم.

واهتم القدامى بالتناسب بوصفه مبدأ من مبادئ تقويم الأسلوب, وهنا تحدثوا عن السجع والجناس, ومراعاة النظير, والاستطراد, والمزاوجة, والتقسيم, واللف والنشر, وتشابه الأطراف, والطباق, والمقابلة... كذلك تحدثوا عن مناسبة الألفاظ للمعاني, والمناسبة الصوتية والدلالية للألفاظ في ترتيبها وتركيبها... فالتناسب مبدأ جمالي يحتكم إليه الأسلوب أحياناً, ويشتمل على مقاييس تخصّ الألفاظ والمعاني والتراكيب والهيكل الكليّ للنصّ.

الكلمات المفتاحية: الأسلوب, المعنى, البلاغة, الفصاحة, النقاد.

The Concept of Style According to Classical Period Arabic Critics

Abstract

The term 'stylistics' was not used in ancient Arab literary criticism, although they addressed various stylistic aspects. Instead, they used the term 'style' to refer to what they meant by different rhetorical styles. Researchers now consider stylistics to be a new science or a new rhetoric. This study aims to clarify that stylistics is not limited to the rhetoric presented by ancient Arab critics; rather, there are new areas that stylistics has explored.

Several Arab writers and critics attempted to address issues of rhetoric and literary style, including the miraculous nature of the Quran. Here, we can refer to some insights and important issues raised by ancient Arab critics regarding style. These references do not imply that these critics explored every aspect of style and stylistics; rather, they serve as clear markers with a role in the history of stylistic studies.

While the terms 'style' and 'stylistics' are prevalent in the writings of some ancient Arab critics, others did not use the term 'style' or used alternative words instead. Literary figures and critics did not converge on a single direction in defining the meaning of style; at times, they associated it with the moral aspect of compositions, at other times with the nature of literary genres, and yet again with eloquence and rhetoric.

Arabs viewed style from the perspective of its outward manifestation or the imagined manner in which it emerges. They categorized it based on expression, method, approach, or pattern. This perspective is evident, for example, in the works of Abdulqahir al-Jurjani and Ibn Khaldun.

Style is a form that embodies syntactic relationships in terms of sentence structure. Each style has its own method of using syntax in poetry and prose. Thus, the concept of style is inseparable from the concept of composition.

The ancients were concerned with proportion as a principle in evaluating style. They discussed rhyme, alliteration, symmetry, elaboration, pairing, division, winding and expansion, similarity of parts, correspondence, as well as the appropriateness of words to meanings, and the phonetic and semantic suitability of words in their arrangement and composition. Proportion is an aesthetic principle that style sometimes adheres to, encompassing measures related to words, meanings, structures, and the overall structure of the text.

Keywords: Style, Meaning, Rhetoric, Eloquence, Critics**.**

Sabri Ülgener'in İktisadi Çözülmenin Ahlak ve Zihniyet Dünyası Eserinde Ele Alınan Meseleler

Mustafa TÜRKMENOĞLU
Araş. Gör. Dr., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İktisat Ana Bilim Dalı
Van / TÜRKİYE, e-posta: mustafaturkmenoglu@yyu.edu.tr
ORCID:0000-0001-8556-6959

Özet

Sabri Ülgener, önemli bir iktisat profesörü ve sosyolog olmasının yanında, aynı zamanda önemli bir entelektüeldir. Türk fikir hayatına sağladığı katkılarla bu sahada büyük bir boşluğu dolduran isimlerdendir. Ülgener, Doğu toplumlarının gelişememesinin temelinde "ortaçağlaşma" olarak ifade ettiği durumun etkili olduğunu söyler. Ortaçağlaşma ile kastettiği hem maddi hem manevi anlamda yaşanan gerilemedir. Ülgener'e göre maddi anlamadaki gerileme, dünya ticaret yollarının değişmesi sonrası üstünlüğün Batı dünyasına geçmesi ile olmuştur. Gerilemenin manevi yönü ise tasavvuf kültüründen gelen dünyanın geçiciliği meselesidir. Ülgener, bu bakış açısının Doğu toplumlarında egemen olması sebebiyle bu toplumların dünyevi ve parasal meselelere mesafeli oluşlarına dikkat çeker. Bu, bir zihniyet meselesidir. Doğu toplumlarının zihniyeti hayatın her alanına yayılmıştır. Ülgener, bu sebeple iktisadi zihniyeti edebiyat ve musiki gibi sanatlarda da arar. Bunu yaparken adeta Doğu toplumlarının zihin haritasını çıkarır. Ülgener'in, İktisadi Çözülmenin Ahlak ve Zihniyet Dünyası adlı eserinde öne çıkardığı bu bakış açısı o zamana kadar alışılmamış bir yaklaşımdır. Ülgener'in kitabı bu bakımdan üzerinden durmaya değer bir eserdir.

Anahtar Kelimeler: İktisat, Zihniyet, Sabri Ülgener

Issues Addressed in Sabri Ülgener's Work The Moral and Mental World of Economic Dissolution

Abstract

Sabri Ülgener, in addition to being an important economics professor and sociologist, is also an important intellectual. He is one of the names that fills a big gap in this field with his contributions to Turkish intellectual life. Ülgener says that the situation he refers to as "medievalization" is responsible for the failure of Eastern societies to develop. What he means by medievalization is the decline experienced both materially and spiritually. According to Ülgener, the decline in material understanding occurred when the superiority passed to the Western World after the change in World trade routes. The spiritual aspect of the decline is the issue of the transience of the world, which comes from the culture of Sufism. Ülgener draws attention to the fact that since this perspective is dominant in Eastern societies, the societies remain distant from worldly and financial issues. This is a matter of mentality. The mentality of Eastern societies has spread to all areas of life. For this reason, Ülgener also searches for Economic mentality in arts such as literature and music. While doing this, he creates a mind map of Eastern societies. This perspective, which Ülgener put forward in his work titled The Moral and Mental World of Economic Dissolution, was an unusual approach until then. In this respect, Ülgener's book is a work worth considering.

Keywords: Economy, Mentality, Sabri Ülgener.

Black American Women Writers

Leyla Revşen ECE
MA., Van Yüzüncü Yıl University, The Institute Social Sciences, The Department of English Language and Literature
Van, TÜRKİYE, e-posta: revsentakvaa@outlook.com,
ORCID: 0000-0003-3837-3358

Zeki EDİS
Assoc. Prof., Van Yüzüncü Yıl University, Facult of Literature, The Department of English Language and Literature
Van, TÜRKİYE, E-Posta: zekiedis@yyu.edu.tr,
ORCID: 0000-0003-2060-5974

Abstract

During the Harlem Renaissance African-American women writers/poets have played an important role in shaping literary landscapes by using their voices to express their experiences of race, gender, and identity. These poets have contributed to a rich tapestry of cultural expression from the Harlem Renaissance today. Prominent figures like Zora Neale Hurston, Langston Hughes, and Bessie Smith were instrumental in defining the era. Gwendolyn Bennett, Angelina Weld Grimké, and Georgia Douglas Johnson are potent voices that emerged during the Harlem Renaissance, celebrating the beauty of Black culture while addressing social and racial issues. Black women were instrumental in building and sustaining a sense of community in Harlem. They created spaces for artistic and intellectual exchange, fostering a supportive environment for the growth of the Renaissance. By the mid-20th century, important figures such as Nikki Giovanni and Sonia Sanchez became prominent contributors to the Civil Rights Movement and the Black Arts Movement, and their writing reflected their commitment to social justice and equality. More recently, Rita Dove and Natasha Trethewey have been praised for their efforts to explore African-American identity, history, and the complexities of an African-American woman. In general, African-American women writers and poets have contributed to the process of African-American literature by making self-expression in their work a form of resistance and a means of celebration. Consequently, the voices of African-American women writers have traveled through the pages of history, bringing together efforts of strength, resistance, and celebration. It's important to note that the experiences and contributions of black women during the Harlem Renaissance were diverse, and they faced both opportunities and challenges during this period. Their influence and legacy continue to be celebrated and studied in the context of African-American history and cultural movements. The study explores the contributions of Harlem-era women writers to African-American literature and the Harlem period.

Keywords: Poet, Harlem Renaissance, Inspire, Powerful, Racism, Identity, Womanhood.

Siyah Amerikan Kadın Yazarlar

Özet

Harlem Rönesansı sırasında Afrikalı Amerikalı kadın yazarlar/şairler, ırk, cinsiyet ve kimlik deneyimlerini ifade etmek için seslerini kullanarak edebi manzaraların şekillenmesinde önemli bir rol oynadılar. Bu yazarlar ve şairler Harlem Rönesansı'ndan günümüze kalan zengin kültürel dokuya katkıda bulundular. Zora Neale Hurston, Langston Hughes ve Bessie Smith gibi tanınmış isimler dönemin tanınmasında oldukça etkili oldular. Gwendolyn Bennett, Angelina Weld Grimké ve Georgia Douglas Johnson, Harlem Rönesansı sırasında ortaya çıkan sosyal ve ırksal konulara değinirken aynı zamanda Siyah kültürünün güzelliğini övmüş ve sosyal ve ırksal sorunları ele almış güçlü seslerden bazılarıdırlar. Harlem'de bir topluluk duygusunun inşasında ve topluluğun kalıcılığının sürdürülmesinde etkili oldular ve Rönesans'ın büyümesi için destekleyici bir ortam yaratarak sanatsal ve entelektüel alışverişe olanak tanıdılar. 20. yüzyılın ortalarına gelindiğinde, Nikki Giovanni, Margaret Walker, Sonia Sanchez, ve June Jordan gibi önemli isimler Sivil Haklar Hareketi ve Siyah Sanat Hareketi'ne katkıda bulunanlar olarak öne çıktılar ve yazdıkları sosyal adalet ve eşitliğe olan bağlılıklarını yansıttılar. Daha yakın zamanlarda Thylias Moss, Rita Dove ve Natasha Trethewey, Afrikalı-Amerikalı kimliğini, tarihini ve Afrikalı Amerikalı kadının karmaşıklığını keşfetme çabalarından ötürü övgüye layık görüldüler. Genel olarak, Afrikalı Amerikalı kadın yazar ve şairler, eserlerinde kendilerini ifade etmeyi bir direniş biçimi ve bir kutlama aracı haline getirerek Afrikan- Amerikan edebiyatı sürecine katkıda bulundular. Sonuç olarak Afrikalı Amerikalı kadın yazarların ve şairlerin sesleri tarihin sayfalarında dolaşarak güç, direniş ve kutlama çabalarını bir araya getirdiler. Siyah kadınların deneyimlerinin ve katkılarının çok çeşitli olduğunu ve bu dönemde hem önemli fırsatlarla hem de zorluklarla karşı kaldıklarını da belirtmek önemlidir. Siyah kadınların etkileri ve mirasları Afrikan- Amerikan tarihi ve kültürel etkinlikler bağlamında takdir edilmeye ve incelenmeye devam etmektedir. Bu çalışma ise Harlem dönemi kadın yazarların Afrikan- Amerikan edebiyatına ve Harlem dönemine katkılarını incelemektedir.

Anahtar Kelimeler: Şair, Harlem Rönesans, İlham, Güç, Irkçılık, Kimlik, Kadınlık.

Gençlere Yönelik Sosyal Politikalarda Bir Hizmet Alanı Olarak Espor Merkezleri

Gamze YALÇIN
Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Hizmet Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi
İstanbul/TÜRKİYE, e-posta: gamzeyalc6@gmail.com

Yasemin ÖZKAN
Prof. Dr., Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Hizmet Bölümü
Ankara / TÜRKİYE, e-posta: yaseminozkan@hacettepe.edu.tr

Özet

Baş döndürücü bir hızla yaşanan dijitalleşme süreciyle birlikte video oyunlarının popülaritesi giderek artmaktadır. Rekabetçi video oyunlarının elektronik ortamlarda belli kurallara göre oynanmasını ifade eden espor kavramı ise her geçen gün büyüyen bir sektöre işaret etmektedir. Gençler arasında neredeyse bir alt kültür oluşturabilecek kadar yoğun ve yaygın şekilde tecrübe edilen espor, yalnızca dijital boyutuyla değil mekansal mevcudiyetiyle de somut bir kültür ürünü haline gelmektedir. Esporun mekansallaşması ise fiziki boyutta espor merkezleri aracılığıyla gerçekleşmektedir. Espor merkezlerinin ortaya çıkışı gerek özel teşebbüsün gerekse kamu kurumlarının girişimleri neticesinde gerçekleşmektedir. Özel teşebbüse ait espor merkezleri incelendiğinde, daha önce internet kafe olarak işletilen mekanların popüler kültürün gereklerine uyum sağlama çabası ile espor merkezine dönüşebildiği görülmektedir. Bununla birlikte belediyeler tarafından kurulmuş, kâr amacı gütmeyen espor merkezleri de bulunmaktadır. Bu merkezler bir kamu yatırımı olarak gençlere espor alanında ücretsiz hizmet vermektedir. Metropol illerin ilçe belediyeleri başta olmak üzere Türkiye'nin pek çok yerinde bulunan ve birçoğu oldukça yakın zamanda açılmış bu merkezler espor kültürünün mekansal olarak üretildiği yerler haline gelmektedir. Sosyal, kültürel, ekonomik pek çok açıdan ele alınabilecek bir olgu olmakla birlikte espor merkezleri bu çalışmada bir gençlik hizmeti olarak sosyal politika boyutuyla ele alınmıştır. Gençlere rekabetçi video oyunlarıyla keyifli vakit geçirme imkânı sunan espor merkezleri, yerel yönetimlerce gençlere yönelik uygulanan boş zaman yapılandırma politikasının da bir parçasını oluşturmaktadır. Bu çalışmada belediyeler tarafından açılmış espor merkezleri incelenmiş, kamunun espor sektörüne yatırım yapmasındaki motivasyon ve mevcut uygulamaların seyri tartışılmıştır. Yöntem olarak nitel bir araştırma olarak tasarlanan bu çalışmada araştırma deseni olarak durum çalışması kullanılmıştır. Çalışma kapsamında bir büyükşehir belediyesi ve bir ilçe belediyesinin espor merkezleri seçilmiş, burada görev yapan espor koordinatörleri ile derinlemesine görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Ayrıca espor merkezlerine çoklu ziyaretler yapılarak katılımcı gözlem yolu ile veri toplanmıştır. Toplanan veriler analiz edildiğinde yerel yönetimlerin espor konusunda trend odaklı bir politika izlediği, teknolojide öncü olmak ve gençlerin eğitimi temalarına vurgu yapıldığı saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Espor, Belediyeler, Espor merkezleri, Sosyal politika, Gençlik

Esports Venues as a Service Area in Social Policies for Youth

Abstract

With the digitalization process occurring at a dizzying pace, the popularity of video games is increasing. The concept of esports, which refers to the playing of competitive video games in electronic environments according to certain rules, points to a sector that is growing day by day. Esports, which is experienced so intensely and widely that it has almost formed a subculture among young people, is becoming a concrete cultural product not only with its digital dimension but also with its spatial presence. The spatialization of e-sports takes place in the physical dimension through e-sports venues. The emergence of esports venues is a result of the initiatives of both private enterprises and public institutions. When privately owned esports venues are examined, it is seen that places previously operated as internet cafes can be transformed into esports venues with the effort to adapt to the requirements of popular culture. However, there are also non-profit esports venues established by municipalities. These centers provide free services to young people in the field of e-sports as a public investment. These centers, which are in many parts of Turkey, especially in the district municipalities of metropolitan provinces, and many of which have been opened quite recently, are becoming places where esports culture is produced spatially. Although it is a phenomenon that can be discussed from many social, cultural and economic perspectives, esports venues are discussed in this study from a social policy perspective as a youth service. Esports venues, which offer young people the opportunity to have fun with competitive video games, form a part of the leisure time structuring policy implemented by local governments for young people. In this study, esports venues opened by municipalities were examined, and the motivation for the public to invest in the esports sector and the course of current practices were discussed. In this study, which was designed as a qualitative research method, a case study was used as the research design. Within the scope of the study, esports venues of a metropolitan municipality and a district municipality were selected and in-depth interviews were conducted with the esports coordinators working there. In addition, data was collected through participant observation by making multiple visits to esports venues. When the collected data was analyzed, it was determined that local governments followed a trend-oriented policy on e-sports and emphasized the themes of being a pioneer in technology and educating young people.

Keywords: Esports, Arena, Municipalities, Esports venues, Social policy, Youth

Bir Eleştirmen Olarak Salah Fadl

Nabaa Hasan Ali
Arap Dili ve Belagatı Doktora Öğrencisi
nabaahasan90@yahoo.com, Irak

Özet

Edebi eleştiri, edebi üretimin gelişmesinde ve sayı olarak fazlalaşmasında vazgeçilmez bir sanat olarak kabul edilir. Edebi Eleştiri, metni inceleyip, analiz ederek anlamayı, edebi metnin sanatsal ve kültürel değerini tespit etmeyi ve özellikle de metin haline geldikten sonra onu değerlendirmeyi amaçlar. Eleştiri, edebi, felsefi, sosyal ve dilsel akımları içeren yeni eleştirel yaklaşımlar geliştirmede itibar kazanarak bağımsız bir bilim halini almıştır. Batı dünyasında meydana gelen bu gelişme, Arap dünyasını da etkilemiş ve özellikle modern dönem ile birlikte Arap dünyasında yeni yöntem ve yaklaşımlarla birlikte büyük bir revaç bulmuştur.

Modern dönem edebiyatında yenilenme hareketinin öncülerinden bir sayılan Salah Fadl, öğrencilerinin onu adlandırdığı şekliyle, kendine has düşünce ve eleştiri alanındaki eserleriyle öne çıkan, "modernite ve düşüncenin simgesi" olmuştur. Edebi Eleştiri adlı temel kitabıyla eleştirmenler arasında yer alan Fadl, eleştirel olarak teorik ve uygulamalı eleştiriyi birleştirmiş, batıdan etkilenerek, son dönemde ortaya çıkan eleştirel yaklaşımları bir araya getirmiştir. Batılı eleştirmenler tarafından ortaya konan yeni akımları içselleştirip kendi kültürüne uyarlarak batı edebiyatı ve çalışmaları ile modern Arap araştırmaları arasındaki bir bağ ve etki kurmuştur. Fadl, edebi metnin analizi ve değerlendirilmesini inceleyen metinsel yaklaşımlarla ilgilenmiş, en önemlisi, edebi metnin analizi ve değerlendirilmesi. metne, metni okuma konusu yapma yetkisini veren yapısal yaklaşım ve ardından diğer metinsel eleştirel yaklaşımlar olan “üslup bilimi, göstergebilim, yapısöküm, alımlama teorisi, okuma, yorumlama ve metin bilimi” gibi yeni alanları Arap Dünyasında ilim insanların ilgisine sunmayı başarmıştır. Salah Fadl, yapısalcı yaklaşım ile birlikte “yazarın ve çevrenin kendisini de inceleyen tarihsel yaklaşımı, edebiyat ile toplumu birbirine bağlayan sosyal yaklaşımı ve mekanizmalarını edebiyattan türeyen psikolojik yaklaşımla da ilgilenmiştir. Bu yaklaşımlar edebi metni her yönüyle inceleyerek aydınlatılmasına katkıda bulunmuştur. Bu çalışmamızda bu yaklaşımları ele alıp tartışmak istiyoruz.

Anahtar Kelimeler: Edebi Eleştiri, Salah Fadl, Yapısalcılık.

صلاح فضل ناقدا

نبأ حسن علي

جامعة وان يوزنجوبيل

العراق، البريد الالكتروني:

الملخص

يُعد النقد الأدبي فنا أساسيا في تطوير وازدهار الانتاج الأدبي، فهو يهدف إلى فهم النص عن طريق دراسته وتحليله، وتحديد القيمة الفنية والثقافية للنص الأدبي، ومن ثم تقييمه، خاصة بعد ان أصبح علما قائما بذاته وذلك عن طريق مجموعة من النقاد العرب الذين كان لهم الفضل في تجديد النقد الأدبي الحديث ووضع مناهج نقدية جديدة تشمل أهم "التيارات النقدية والأدبية، والفلسفية، والاجتماعية، واللسانية الحديثة في العالم"، والتي تبدأ من بداية النهضة العربية والمتمثلة بحملة نابليون على مصر سنة 1798.

كان الناقد العربي المتميز في النقد الأدبي "صلاح فضل" وكما لقبوه تلامذته" أيقونة الحداثة والفكر" الذي تميز بفكره الحديث، وغزارة إنتاجه النقدي، ينتمي كما ذكر في كتابه " النقد الأدبي" إلى " النقاد الحداثة"، من النقاد الذين حملوا على عاتقهم مشروعا نقديا جمع فيه بين النقد النظري والتطبيقي، وقد جمع المناهج النقدية التي ظهرت حديثا، ووضعها متأثرا بالنقد الغربي، والنتائج والخلاصات التي قدمها النقاد الغربيون، فهو قدم لنا أحدث ما ينتج في المؤلفات والدراسات الغربية وبين الدراسات العربية الحديثة، أهتم فضل بالمناهج النصية التي تقوم بدراسة وتحليل وتقويم النص الأدبي، وكان على رأسها المنهج البنيوي الذي أعطى النص سلطة في جعل النص موضوع قراءة، ومن ثم المناهج النقدية النصية الأخرى " الأسلوبية والسيميولوجية، والتفكيكية، ونظرية التلقي والقراءة والتأويل، وعلم النص"، وذكر فضل في كتابه " مناهج النقد الأدبي المعاصر" المناهج السياقية أيضا والتي تشمل " المنهج التاريخي الذي يدرس سيرة الأديب والبيئة ، والمنهج الاجتماعي الذي يربط بين الأدب والمجتمع، والمنهج النفسي الذي يستمد آلياته من نظرية التحليل النفسي"، هذه المناهج أسهمت في إضاءة النص الأدبي من خلال دراسته من كافة النواحي. وهذا ما سنتناوله بالشرح والتفصيل في هذا المقال.

الكلمات المفتاحية: صلاح فضل، المناهج النقدية، النقد.

Van Geleneksel Danslarının Etnokoreolojik Açıdan İncelenmesi

Ersin DEMİR
Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Halk Oyunları Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi,
İzmir/TÜRKİYE, e-posta: ersindemir4365@gmail.com

Özet

Belirli bir müziğe uyularak yapılan, müzikle kaynaşan ve estetik değer taşıyan vücut devinimleri olarak kabul edilen dans farklı bağlamlarda icra edilir. Bir çeşit dans türü olan ve kültürel bir miras olarak görünen halk oyunlarının sosyal bağlamlarda canlılık gösterdiği bölgelerden biri de Türkiye'nin en doğusunda yer alan Van ilidir.

Van geleneksel dansları oyunları, Türkiye'deki zengin dans geleneğinin bir parçasıdır. Halk oyunu geleneği bakımından ulusal repertuara dâhil olmakla birlikte, karakteristik olarak öznel ve bölgesel özelliklere de sahiptir.

Dansı tarihsel, toplumsal, sosyal vd. geniş bağlamlarda inceleyen etnokoreoloji disiplini, antropoloji, tarih, sosyoloji, etnomüzikoloji, arkeoloji, psikoloji birçok farklı bilim alanıyla temas halindedir. Bu etkileşim listesi, araştırmacının yararlanmayı hedeflediği yöntemler doğrultusunda daha da genişleyebilir.

Bu çalışmada, etnokoreolojik yaklaşımdan hareketle, Van'da icra edilen halk oyunlarına yönelik alan araştırması verileri paylaşılacaktır. Bu veriler, dansların icra edildiği farklı ortamlar, oynanış biçimleri, dansçı-toplum ilişkisi, dans-müzik ilişkisi, estetik algı gibi eksenler temel alınarak değerlendirilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Van, Halk Oyunları, Etnokoreoloji.

Examining of Van Traditional Dances in the Terms of Ethnochoreology

Abstract

Dance, which is considered as body movements performed to a certain music, blending with the music and having aesthetic value, is performed in different contexts. One of the regions where folk dances, which are a type of dance and appear to be a cultural heritage, are alive in social contexts is the Van province, located in the easternmost part of Turkey.

Van traditional dances are part of the rich dance tradition in Turkey. Although it is included in the national repertoire in terms of folk dance tradition, it is also characteristically subjective and regional. Dance can be divided into traditional, social, social etc. The discipline of ethnochoreology, which examines it in broad contexts, is in contact with many different scientific fields such as anthropology, history, temperature, ethnomusicology, archaeology, psychology. This list of interactions could further extend the researchers' benefits to the computers they target.

In this study, field research data on folk dances performed in Van will be shared, based on the ethnochoreological approach. These data will be evaluated based on axes such as different environments where dances are performed, styles of dance, dancer-society relationship, dance-music relationship, and aesthetic perception.

Keywords: Van, Folk Dances, Ethnochoreology.

Regulations and Business Ethics in Business Management with an Artificial Intelligence Approach

Narmin ESMAEILI
Ph.D. Student, Van Yuzuncu Yıl University, Economics and Administrative Sciences Faculty, Business Administration Department,
Van /TÜRKİYE, E-mail: 19920013049@yyu.edu.tr

Abdurrahman ÇALIK
Assoc. Prof., Van Yuzuncu Yıl University, Economics and Administrative Sciences Faculty, Business Administration Department,
Van /TÜRKİYE, E-mail: acalik@yyu.edu.tr

Abstract

In terms of regulations, governments and regulatory bodies are actively working to adapt existing laws and develop new frameworks to address the unique challenges posed by AI. They may involve guidelines for data protection and privacy, requirements for transparency in AI decision-making processes, and mechanisms for holding AI systems accountable for their actions. This involves establishing clear guidelines for the collection and use of data, ensuring transparency in AI decision-making processes, and addressing any biases or discriminatory outcomes that may arise. This can involve collaborating with industry peers, academia, and policymakers to develop inclusive strategies and policies that ensure the responsible and equitable deployment of AI. Additionally, businesses should engage in ongoing dialogue and collaboration with experts, researchers, and policymakers to shape the development and implementation of AI regulations and ethical frameworks. By fostering a culture of AI ethics and responsibility, businesses can empower their employees and stakeholders to make informed decisions and contribute to the responsible development and use of AI. By collaborating with other organizations and sharing best practices, businesses can contribute to the development of a robust ethical framework for the use of AI in the industry. Additionally, businesses should actively engage with policymakers and contribute to the shaping of AI regulations. By participating in discussions and sharing their expertise, businesses can help ensure that regulations are balanced, effective, and aligned with the needs of industry and society. By working together, businesses can access the latest research and insights on AI ethics and contribute to the development of responsible AI practices. Moreover, businesses should consider the social and environmental impact of AI in their decision-making processes. By working with industry bodies and standardization organizations, businesses can help establish guidelines and benchmarks for ethical AI practices. Furthermore, businesses can engage in public-private partnerships to develop AI frameworks and policies that foster innovation while ensuring ethical and responsible use of AI. Ultimately, by adopting an AI-driven approach to business management that is grounded in sound regulations and ethical principles, organizations can harness the full potential of AI while minimizing risks and ensuring the well-being of stakeholders. This requires a collaborative effort between businesses, governments, and society as a whole to shape the future of AI in a responsible and inclusive manner. By actively engaging in discussions and debates surrounding AI ethics and regulations, businesses can play a vital role in driving positive change and shaping a future where AI is used to benefit humanity as a whole.

Keywords: Al, Ethics, Management, Regulation, Responsibilities.

Yapay Zekâ Yaklaşımıyla İşletme Yönetiminde Düzenlemeler ve İş Etiği

Özet

Düzenlemeler açısından, hükümetler ve düzenleyici kurumlar, mevcut yasaları uyarlamak ve yapay zekanın ortaya çıkardığı benzersiz zorlukları ele alacak yeni çerçeveler geliştirmek için aktif olarak çalışıyor. Bunlar, veri koruma ve mahremiyete yönelik yönergeleri, yapay zeka karar verme süreçlerinde şeffaflık gerekliliklerini ve yapay zeka sistemlerini eylemlerinden sorumlu tutmaya yönelik mekanizmaları içerebilir. Bu, verilerin toplanması ve kullanılması için net yönergeler oluşturulmasını, yapay zeka karar verme süreçlerinde şeffaflığın sağlanmasını ve ortaya çıkabilecek önyargıların veya ayrımcı sonuçların ele alınmasını içerir. Bu, yapay zekanın sorumlu ve adil bir şekilde yayılmasını sağlayan kapsayıcı stratejiler ve politikalar geliştirmek için sektördeki meslektaşları, akademi ve politika yapıcılarla işbirliği yapmayı içerebilir. Ek olarak işletmeler, yapay zeka düzenlemelerinin ve etik çerçevelerin geliştirilmesini ve uygulanmasını şekillendirmek için uzmanlar, araştırmacılar ve politika yapıcılarla sürekli diyalog ve işbirliği içinde olmalıdır. İşletmeler, yapay zeka etiği ve sorumluluğu kültürünü teşvik ederek çalışanlarını ve paydaşlarını bilinçli kararlar alma ve yapay zekanın sorumlu bir şekilde geliştirilmesine ve kullanılmasına katkıda bulunma konusunda güçlendirebilir. İşletmeler, diğer kuruluşlarla işbirliği yaparak ve en iyi uygulamaları paylaşarak, yapay zekanın sektörde kullanımına yönelik sağlam bir etik çerçevenin geliştirilmesine katkıda bulunabilir. Ayrıca işletmeler politika yapıcılarla aktif olarak etkileşime geçmeli ve yapay zeka düzenlemelerinin şekillendirilmesine katkıda bulunmalıdır. İşletmeler tartışmalara katılarak ve uzmanlıklarını paylaşarak düzenlemelerin dengeli, etkili ve endüstrinin ve toplumun ihtiyaçlarıyla uyumlu olmasını sağlamaya yardımcı olabilir. İşletmeler birlikte çalışarak yapay zeka etiğine ilişkin en son araştırmalara ve içgörülere erişebilir ve sorumlu yapay zeka uygulamalarının geliştirilmesine katkıda bulunabilir. Ayrıca işletmelerin karar verme süreçlerinde yapay zekanın sosyal ve çevresel etkisini de dikkate alması gerekiyor. İşletmeler, endüstri kuruluşları ve standardizasyon kuruluşlarıyla birlikte çalışarak etik yapay zeka uygulamaları için kılavuzların ve kriterlerin oluşturulmasına yardımcı olabilir. Ayrıca işletmeler, yapay zekanın etik ve sorumlu kullanımını sağlarken yeniliği teşvik eden yapay zeka çerçeveleri ve politikaları geliştirmek için kamu-özel sektör ortaklıklarına katılabilir. Sonuçta, kuruluşlar, sağlam düzenlemelere ve etik ilkelere dayanan, yapay zeka odaklı bir iş yönetimi yaklaşımı benimseyerek, riskleri en aza indirirken ve paydaşların refahını sağlarken yapay zekanın tüm potansiyelinden yararlanabilirler. Bu, yapay zekanın geleceğini sorumlu ve kapsayıcı bir şekilde şekillendirmek için işletmeler, hükümetler ve bir bütün olarak toplum arasında işbirlikçi bir çaba gerektirir. İşletmeler, yapay zeka etiği ve düzenlemelerini çevreleyen tartışmalara ve tartışmalara aktif olarak katılarak, olumlu değişimi yönlendirmede ve yapay zekanın bir bütün olarak insanlığa fayda sağlamak için kullanıldığı bir geleceği şekillendirmede hayati bir rol oynayabilir.

Anahtar Kelimeler: Al, Etik, yönetim, düzenleme, Sorumluluklar

Sınıf Öğretmenlerinin Ekonomi Konularının Öğretimine İlişkin Görüşleri

Merve ÖZÇELİK HATAŞ
Kalecik İlkokulu
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi
Van / TÜRKİYE, e-posta: mervehasan8992@gmail.com

Gaye SOYCAN
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi
Van / TÜRKİYE, e-posta: gayesoycann@gmail.com

Özet

Bireylerin yaşamlarında refaha ulaşmaya yönelik etkili kararlar verebilmeleri için ekonomi eğitimi önem arz etmektedir. Nitelikli bir ekonomi eğitimi ile mantıklı karar alma becerileri kazan birey kendine ve çevresine zarar veren tüketici yaklaşımlardan kendini korumayı öğrenecektir. Bu açıdan erken yaş dönemlerinden itibaren çocuklara ekonomi eğitimi vermek gerekmektedir. Bundan dolayı sınıf öğretmenlerine önemli görevler düşmektedir. Bu çalışmanın amacı, sınıf öğretmenlerinin sosyal bilgiler dersi ekonomi konularında kullandıkları yöntem ve materyallere dair görüşlerini almaktır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2022-2023 eğitim-öğretim yılında Van iline bağlı, Kalecik İlkokulunda görev yapan 9 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Bu araştırmada görüşme yönteminden yararlanılmıştır. Veriler içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. Ulaşılan bulgular genel olarak incelendiğinde, öğretmenlerin istek ve ihtiyaç kavramlarını öğretirken soru-cevap ve karşılaştırma etkinliklerinden; israf konusunu öğretirken drama ve soru-cevap etkinliklerinden; ekonomik faaliyetler konusu öğretilirken meslek sahiplerinin görüşlerinden; paranın etkili kullanımına yönelik harçlık kontrolü, biriktirme ve ihtiyaç listesi hazırlama etkinliklerinden; bilinçli tüketici olma konusunun video izleme etkinliklerinden aktarılmaya çalışıldığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ekonomi, Öğretim Materyalleri, Öğretim Yöntemi, Öğretmen Görüşleri

The Opinions of Primary School Teachers on Teaching Economics Subjects

Abstract

Economics education is important for individuals to make effective decisions for achieving prosperity in their lives.The individual, who gains logical decision-making skills through a qualified economics education, will learn to protect himself/herself from harmful consumerist approaches. In this respect, it is necessary to provide economic education to children from an early age. Therefore, primary school teachers have important duties about this topic. The aim of this study is to determine what kind of approaches have the teachers regarding the used teaching methods and materials when teaching economics subjects. the study group of the research consists of 9 classroom teachers working at Kalecik Primary School in Van province in the 2022-2023 academic year. In this research, the interview method was used. The data were analyzed using the content analysis method. When the findings are examined in general, It has been Tetermined that the teachers are benefited from question-answer and comparison activities while teaching the concepts of desire and need; drama and question-answer activities while teaching the subject of waste; the opinions of professionals while teaching the subject of economic activities; activities such as pocket money control, savings and need list preparation while teaching the effective using of money; video watching activities while teaching how to be a conscious consumer.

Keywords: Economics, Teaching Materials, Teaching Method, Teacher Opinions.

Mardin Müzesi'ndeki Osmanlı Dönemine Ait Bir Grup Yüzük

Seyithan ATAMAN
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi Ana Bilim Dalı, Doktora Öğrencisi
Van / TÜRKİYE, e-posta: atamanseyithan62@gmail.com

Oktay BAŞAK
Doç. Dr., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sanat Tarihi Bölümü
Van/ TÜRKİYE, e-posta: oktay@yyu.edu.tr

Özet

Birçok medeniyete ve inanca ev sahipliği yapmış olan Mardin, köklü ve zengin bir kültüre sahiptir. Söz konusu medeniyet ve inançlara ait ele geçen materyaller, bu bölgede yaşamış toplumların sanatını ve sosyal yaşantılarını anlamak için bilgiler sunmaktadırlar. Ait olduğu kültüre ilişkin veri elde edilmesinde önemli bilgiler sunan objeler arasında yer alan materyallerden birini de yüzükler oluşturmaktadır. Bu bağlamda müze envanterine kayıtlı, Osmanlı Dönemi'ne ait eserler arasından bir grup yüzük irdelenerek, hangi amaç için kullanıldıkları hakkında bilgi edinilmeye çalışılmıştır.

İnsanoğlu, yaşamı boyunca hemen her dönemde takıları, farklı amaçlarla kullanmıştır. Bunları, bazen ritüel, bazen de dünyevi amaçlar için tercih edilmiştir. Bununla birlikte kullanılan objeler zamanla her iki amaca da hizmet eder olmuştur. Önceleri tılsım, büyü, uğur gibi kavramların etkisiyle başlayan takı takma geleneği dönem dönem bu anlamlarının yanı sıra, imtiyaz göstergesi, zenginlik ifadesi ve güzel görünmek gibi amaçlar içinde kullanılmıştır. En çok kullanılan takılar arasında yer alan yüzükler de başta süs eşyası olmak üzere asalet, mühür, rütbe, nişan, tılsım, nazarlık ve kimi zaman da zehir taşıma gibi çok farklı amaçlarla kullanılmıştır. Tamamı satın alma yoluyla müzeye kazandırılmış olan sekiz adet yüzük ve beş adet yüzük kaşı ayrıntılı bir şekilde ele alınarak tanıtılmaya çalışılmıştır. Yüzüklerden bir adedi altın, dört adedi gümüş, üç adedi de bronz malzemeden yapılmıştır. Yüzük kaşlarında ise akik taşı malzeme kullanılmıştır. Yüzüklerin yapımında genelde döküm, üzerlerindeki süslemelerde ve kaşların tezyininde ise kazıma tekniği tercih edilmiştir. Tamamında yazıya yer verilmiş olup 2 tanesinde kufi, 7'sinde sülüs, 4 tanesinde ise tâlik hat ile yazılar hak edilmiştir. Bazılarında yazının yanı sıra, geometrik ve bitkisel bezemeye de yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mardin Müzesi, Osmanlı Dönemi, Yüzük, Takı, Maden, Kazıma

A Group of Ottoman Rings in the Mardin Museum

Abstract

Mardin, which has been home to many civilizations and beliefs, has a deep-rooted and rich culture. The materials recovered from these civilizations and beliefs provide information to understand the art and social life of the societies that lived in this region. Rings constitute one of the materials among the objects that provide important information about the culture to which they belong. In this context, a group of rings among the artifacts belonging to the Ottoman Period, registered in the museum inventory, were examined and information was tried to be obtained about the purpose for which they were used.

Human beings have used jewelry for different purposes in almost every period of their lives. Sometimes they were preferred for ritual purposes and sometimes for worldly purposes. However, the objects used have served both purposes over time. The tradition of wearing jewelry, which started with the effect of concepts such as talisman, magic and good luck, has been used for purposes such as privilege, expression of wealth and looking beautiful, in addition to these meanings from time to time. Rings, which are among the most commonly used jewelry, have been used for many different purposes such as nobility, seal, rank, engagement, talisman, evil eye and sometimes carrying poison. Eight rings and five ring brows, all of which were acquired by the museum through purchase, are discussed in detail and introduced. One of the rings is made of gold, four of silver and three of bronze. Agate stone material was used in the ring brows. Casting technique was generally preferred in the making of the rings, and engraving technique was preferred for the ornaments on them and the decoration of the eyebrows. All of them are inscribed; 2 of them are written in kufic calligraphy, 7 in thuluth calligraphy, and 4 in tālik calligraphy. In some of them, geometric and floral ornamentation was used in addition to writing.

Keywords: Mardin Museum, Ottoman Period, Ring, Jewelry, Metal, Engraving.

Karşılaştırmalı Edebiyat Bağlamında Kerem ile Aslı ve Mem ü Zin Hikâyelerinin Değerler Aktarımı Açısından İncelenmesi

Sümeyye HOPURCUOĞLU İPEK
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi
Van/ TÜRKİYE, E-posta: sumeyyehopurcuoğlu@gmail.com

Bora YILMAZ
Dr. Öğr. Üyesi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü
Van/TÜRKİYE, E-posta: boraylmz.775@gmail.com

Özet

Özellikle sözlü kültür çerçevesinde yüzyıllar içerisinde oluşan halk anlatıları, toplumların yaşam tarzları ve kültürel değerlerinden izler taşımaktadır. Bununla beraber bu anlatılar sonraki genç kuşaklara kültürel değerleri aktarmak için kültürel bir vasıta görevi taşımaktadırlar. Aynı coğrafyayı paylaşan, çok fazla ortak paydaları olan iki farklı kültüre ait birer aşk hikâyesi olan Kerem ile Aslı ve Mem ü Zin hikâyeleri çok fazla kültürel öge ve kök değer taşımaktadır.

Kök değerler, değerler eğitimi içerisinde yer alan ana başlıklardır. Bu değerler toplumların uzun yıllar içerinde oluşturdukları ve uyulması gereken birer kural ya da teamüle dönüşen unsurlardır. Sosyal hayat, müzik, atasözleri ve halk anlatıları vasıtası ile de bu kök değerler genç nesillere aktarılmakta ve aşılanmaktadır. Son yıllarda ise bu husus bilimsel bir araştırma alanında dönüşmüş değerler eğitim olarak incelenmeye başlanmıştır. Değerler eğitimi özellikle genç kuşaklara odaklanarak insanlık tarihi içerisinde oluşan evrensel değeri onlara aktarmayı hedeflemektedir. Bu çerçevede daha yaşanılır, barışçı, saygı ve sevgi dolu toplumların oluşması amaçlanmaktadır.

Karşılaştırmalı edebiyat yönteminin de kullanılacağı bu çalışmada iki farklı kültürel yapıya ait olan aşk konulu iki halk hikâyesinde farklı toplumların kültürel değerleri, refleksleri, bakış açıları, olaylara yaklaşımları ve çözüm üretme yöntemleri tespit edilmeye çalışılacaktır.
Bu çalışma ile hedeflenen amaç "Kerem ile Aslı ve Mem ü Zin" hikâyelerini karşılaştırmalı edebiyat yöntemleri ile incelemek, bu hikâyelerdeki kök değerleri tespit etmek ve bu değerler çerçevesinde analiz yapmaktır.

Anahtar Kelimeler: Değerler eğitimi, Karşılaştırmalı edebiyat, Hikâye.

"Investigating the Transmission of Values in the Context of Comparative Literature: Kerem and Aslı, and Mem and Zin Stories"

Abstract

Especially within the framework of oral culture, folk tales formed over centuries bear traces of the lifestyles and cultural values of societies. Additionally, these narratives serve as a cultural means to pass on these values to subsequent generations. The stories of Kerem and Aslı, and Mem and Zin, both being love stories from two different cultures that share the same geography and have many commonalities, carry a multitude of cultural elements and foundational values. Foundational values are the primary components within values education, representing the rules or customs that societies have developed over many years. Through social life, music, proverbs, and folk tales, these foundational values are transmitted and instilled in younger generations. Recently, this aspect has evolved into a subject of scientific research within values education. Values education aims particularly to impart universal values developed throughout human history to the younger generation. The goal within this framework is to create more livable, peaceful, respectful, and loving societies. Within this study, employing the method of comparative literature, the cultural values, reflexes, perspectives, approaches to events, and methods of problem-solving of different societies will be examined in two love-themed folk tales from distinct cultural backgrounds. The objective of this study is to analyze the stories of "Kerem and Aslı" and "Mem and Zin" through comparative literature methods, identify foundational values within these stories, and conduct analysis within the framework of these values.

Keywords: Values Education, Comparative Literature, Story.

Celîlî'nin Hüsrev ü Şîrîn Mesnevisinin Roman Teknikleri Bakımından İncelenmesi

Derya AKAY
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi
Van/ TÜRKİYE, akayderya.5370@gmail.com

Özet

Celîlî 16. yüzyılda yaşamış divan şairlerdendir. Hakkında kaynaklarda pek fazla bilgi bulunmamaktadır. Şiirlerinde genellikle sade bir üslup kullanmıştır. Eserlerinde dili akıcı kullandığı gözlemlenmiştir. Özellikle gazel ve mesnevi yazmada başarılı olduğu bilinmektedir. Hamse sahibi olan şair, divan edebiyatında yaygın olan mesnevi nazım türünde örnekler vermiştir. Hüsrev ü Şîrîn'i 14 Ağustos 918/1512'de kaleme almış ve Sultan Selim'e takdim etmiştir. İlk örneğini İran şairi Nizâmî'nin verdiği Hüsrev ü Şîrîn mesnevisinin divan edebiyatında en güzel örneğini Şeyhî kaleme almıştır. Celîlî eserini yazarken bu şairlerden etkilendiğini mesnevisinde de belirtmiştir.

Hüsrev ü Şîrîn Mesnevisi yapısı ve hikâye kurulumu itibariyle farklı şekillerde ele alınmaya açıktır. Gerek eserin uzunluğu gerekse karakterlerin ve hikâyelerin muhteviyat bakımından geniş olması Hüsrev ü Şîrîn'in dikkatimizi çeken özelliklerinden olmuştur. Bu özellik göz önünde bulundurularak Celîlî'nin Hüsrev ü Şîrîn Mesnevisinin roman teknikleri bakımından incelemesi yapılmıştır. Bu incelemede eserin, bakış açısı, olay örgüsü, zaman ve mekân özellikleri, şahıs kadrosu ve anlatım teknikleri ele alınmıştır. Bu bölümler başlıkları altında, mesnevideki ilgili bölümler tasnif edilerek açıklanmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimelere: Celîlî, Hüsrev ü Şîrîn, Mesnevî, Roman Tekniği.

Examination Of Celili's Hüsrev ü Şirin Mesnevi in Terms Of Novel Techniques

Abstract

Celili is one of the divan poets who lived in the 16th century. There isn't much information about him in the sources. He generally used a simple style in his poems. It has been observed that he uses the language fluently in his works. It is known that he was especially successful in writing ghazals and masnavi. The poet, who has hamse, gave examples of the masnavi verse type, which is common in divan literature. He wrote Husrev u Sirin on 14 August 918/1512 and presented it to Sultan Selim. Sheikh wrote the best example of the Husrev u Sirin masnavi in divan literature, the first example of which was given by the Iranian poet Nizami. Celili also stated in his masnavi that he was influenced by these poets while writing his work.

Husrev u Sirin Masnavi is open to be handled in different ways due to its structure and story structure. Both the length of the work and broad content of the characters and stories are the features of Hüsrev ü Şirin that attracted our attention. Taking this feature into consideration, Celili's Husrev u Sirin Masnavi was examined in terms of novel techniques. In this review, the work's point of view, plot, time and place features, cast and narrative techniques are discussed. Under these sections headings, the relevant sections in the masnavi have been classified and explained.

Keywords: Celili, Husrev u Sirin, Masnavi, Roman Technique.

Psikolojik Sağlamlık Bağlamında Mesnevî'deki Bazı Hikâyelerin İncelenmesi

Mustafa TÜRKMEN
Selçuk Üniversitesi, Mevlâna ve Mevlevîlik Araştırmaları Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi
Konya / TÜRKİYE, e-posta: m_turkmen42@hotmail.com

Özet

İnsan hayatı boyunca bebeklik, çocukluk, gençlik, yetişkinlik vb. evrelerden geçer; sürekli bir değişim ve gelişim yaşar. Her insan yaşadıklarından farklı düzeyde etkilenmektedir. Bir olay yaşadığımızda biz çok zorlanırken ve uzun süre yaşadığımız olayın etkisinde kalabilirken; arkadaşımız yaşanan aynı olaydan daha az etkilenebilir ve olayın etkisinden daha çabuk çıkabilir. Bu durum psikolojik sağlamlık veya duygusal dayanıklılıkla ilgilidir. İnsanın olaylara yüklediği anlam sonucunda psikolojisi etkilenir. İnsan olayları ve durumları anlamlandırma ihtiyacı hisseder. Hayatımız boyunca karşılaştığımız durumları yaşananlardan, yaşadıklarımızdan veya hikâyelerden faydalanarak anlamlandırmaya çalışırız. Günümüzde yapılan araştırmalar psikolojik olarak daha dayanıklı olabilmenin farklı yollarının olduğunu ortaya koymaktadır. Mevlâna Celâleddin Rûmî de en önemli eserlerinden biri olan Mesnevî'sinde hikâyelerle insanları iyiye, güzele ve doğruya yönlendirerek bir çeşit farkındalık oluşturmaya çalışmış; insanın kendini ve dünyayı anlamasına katkıda bulunmuştur. Mevlâna Celâleddin Rûmî'nin Mesnevî'sinde kullandığı hikâye anlatma metodu aynı zamanda yüce kitabımız Kurân-ı Kerim'deki kıssa anlatımı metoduyla benzerlik göstermektedir. Eğitim çağında bulunan çocuklardan yetişkinlere kadar herkesin hikâyeyi sevdiği, dikkatle dinlediği veya okuduğu ve okunan hikâyelerin iyileştirici özelliğinin olabildiği de göz önüne alınarak bu çalışmada Mesnevî'deki hikâyelerin insanın psikolojik sağlamlığına etkisi incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Mesnevî, Hikâye, Psikoloji, Psikolojik Sağlamlık.

Study of Some Stories in the Context of Psychological Resilience in Masnavi

Abstract

Every human being always grows, changes and passes some periods such as infancy, childhood, youth, adulthood etc. Everyone affects their own experiences in different ways. When someone has trouble with some negative situations maybe he/she can't get rid of its effects easily but someone else can overcome that problems simply. This is about psychological and emotional resilience. A person's psychology is affected by the meaning he/she attributes to events. People feel the need to make sense of events and situations. We try to make sense of situations which we have to handle from experiences and maybe stories during the life. Recent researches shows that us there are different ways to be psychological resilience. Mevlâna Celâleddin Rûmî aims to raise awareness to encourage people to goodness, fairness and righteousness in his one of the most important book Masnavi. He also encourages people to understand him/herself and also the world. The story telling method used by Mevlâna Celaleddin Rûmî in his Masnavi is also similar to the story telling method in our great book, the Holy Quran. Considering that everyone, from children of educational age to adults, loves stories, listens or reads them carefully, and that the stories read can have healing properties, this study will examine the effects of the stories in Mesnevî on people's psychological health.

Keywords: Masnavi, Story, Psychology, Psychological Resilience.

Türkiye'de Pazarlama Alanında Yapılan ve Web of Science Veri Tabanında Yayımlanan Bilimsel Çalışmaların Bibliyometrik Analizi

Sıddık ATAMAN
Dr., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Van/ TÜRKİYE, e-posta: ataman3073@gmail.com

Bu çalışmada Türkiye'deki araştırmacılar tarafından İşletme bilim dalında pazarlama alanında yapılan ve uluslararası dergilerde yayımlanan bilimsel çalışmaların bibliyometrik analiz yöntemi ile incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla Web of Science (WoS) veri tabanında yapılan taramalarda SSCI, SCI-Expanded ve ESCI indekslerinde yer alan dergilerde yayımlanan 426 adet bilimsel yayına ulaşılmıştır. Araştırmanın amacına uygun olarak oluşturulan hariç tutma kriterleri sonucunda elde edilen 288 adet makale bibliyometrik analiz yöntemi ile incelenmiştir. Elde edilen veriler öncelikle WoS'un kendi sistemi üzerinden betimsel olarak analiz edilmiş olup daha sonra VOSviewer programı kullanılarak bibliyometrik analizler yapılmıştır. Yapılan betimsel analizlerde ilk yayının 1992 yılında yapıldığı ve 2021 (29 adet) yılında en fazla yayına ulaştığı ancak son iki yılda düşüş eğiliminde olduğu tespit edilmiştir. Analize tabi tutulan çalışmaların Atıf Yapılan Sayılar ve Zaman İçinde Yayınlanan Yayınlara bakıldığında ise 2021 yılında en fazla atıf (1362) ve en fazla yayın sayısına (29) ulaşıldığı tespit edilmiştir. Araştırma kapsamında ulaşılan verilere yönelik yapılan bibliyometrik analiz sonuçları tamamlanmış olup, elde edilen sonuçlar daha kapsamlı ve detaylı bir şekilde veri görselleştirmeleri ile birlikte 3. Uluslararası Sosyal Bilimler Öğrenci Sempozyumunda sunulacaktır.

Anahtar Sözcükler: Pazarlama, Bibliyometrik Analiz, WoS

Bibliometric Analysis of Scientific Studies Conducted in the Field of Marketing in Turkey and Published in the Web of Science Database

Abstract

In this study, it is aimed to examine the scientific studies carried out by researchers in Turkey in the field of marketing in the field of Business Administration and published in international journals, using the bibliometric analysis method. For this purpose, 426 scientific publications published in journals included in the SSCI, SCI-Expanded and ESCI indexes were found in the searches made in the Web of Science (WoS) database. 288 articles obtained as a result of the exclusion criteria created in accordance with the purpose of the research were examined with the bibliometric analysis method. The data obtained was first analyzed descriptively through WoS's own system, and then bibliometric analyzes were made using the VOSviewer program. In the descriptive analysis, it was determined that the first publication was made in 1992 and reached the highest number of publications in 2021 (29), but there was a downward trend in the last two years. When looking at the Numbers Cited and Publications Published Over Time of the studies analyzed, it was determined that the highest number of citations (1362) and the highest number of publications (29) were reached in 2021. The bibliometric analysis results for the data obtained within the scope of the research have been completed, and the results obtained will be presented in a more comprehensive and detailed way, together with data visualizations, at the 3rd International Social Sciences Student Symposium.

Keywords: Marketing, Bibliometric Analysis, WoS